گسترش صنعت معدن تجارت

نخستین روزنامه تخصصی صبح ایران

یکشنبه
• ۲ شهریور ۱۳۹۳
• ۲۷ شوال ۱۴۳۵
• ۲۴ آگوست ۲۰۱۴

• سال هفتم دوره جدید شماره ۱۹ • پیاپی ۱۳۳۷ • ۳۲ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - www.smtonline.ir

رشد اقتصادی بعد از ۲ سال مثبت خواهد شد

۲

ایران، حضوری متفاوت در اکسپو میلان

۲۶

افزایش ۳۰۰ درصدی اظهار کالا در مسیر سبز

۷

عکس: فاطیما خوشبوئی

نعمت زاده:

اصالت فرش ایران را حفظ کنیم

۳۱

امضای قرارداد آلومینیوم جنوب با کنسرسیوم بانک‌ها

گامی نو در اجرای پروژه‌های بزرگ

تفاهمنامه مشارکت مدنی آلومینیوم جنوب بین سهامداران عمده این شرکت و کنسرسیومی متشکل از بانک‌های مختلف به عاملیت بانک صادرات با سرمایه‌گذاری کل ۱/۲ میلیارد دلار امضا شد. پروژه تولید آلومینیوم با ظرفیت ۱ میلیون تن تولید در سال در منطقه ویژه لامرد به اجرا درخواهد آمد و ۸۵ درصد تسهیلات به صورت فاینانس از خط اعتباری ایران و چین و ۱۵ درصد آورده سهامداران تامین منابع مالی خواهد شد.

۱۲

جهانگیری:

به‌زودی رانت‌های میلیاردی ارز مرجع را افشا می‌کنیم

در گذشته که ۳ نرخ برای ارز در کشور وجود داشت رانت‌های میلیاردی در رابطه با اختصاص ارز مرجع به برخی افراد شکل گرفته بود که دولت این فضای رانت‌خواری را در هم شکست و این در شرایطی است که در آینده نزدیک گزارش مفصلی از رانت‌های میلیاردی ارز مرجع اعلام خواهیم کرد

۲

سونامی آرایش سالانه ۱۰ تریلیون تومان را می‌بلعد

۲۰

ثروت‌هایی که در آتش می‌سوزد

۱۳

سهم ۸۵ درصدی بخش خصوصی در ایمیدرو

۱۱

آینده مبهم آتی زیره

۲۸

سرمای بورس در گرمای تابستان

۲۷

وضعیت تولید آجرهای نسوز

سبک‌سازی به شیوه آجری

۲۴

سهم ۹ درصدی بیمه‌های عمر در کشور

محمد امین

رییس کل بیمه مرکزی

۶

پسته ایران در سراشیبی سقوط

علیرضا خسروی

نماینده مجلس شورای اسلامی

۸

پشتوانه محکم قدرت‌های رانتی

محمود جامساز

اقتصاددان

۹

ساده‌سازی تعدیل نیرو در آموزش و پرورش

محمدرضا نیک‌نژاد

عضو کانون صنفی معلمان ایران

۱۶

نقش استانداردها در تجارت بین‌المللی

مسعود کمالی اردکانی

عضو هیأت علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

۲۵

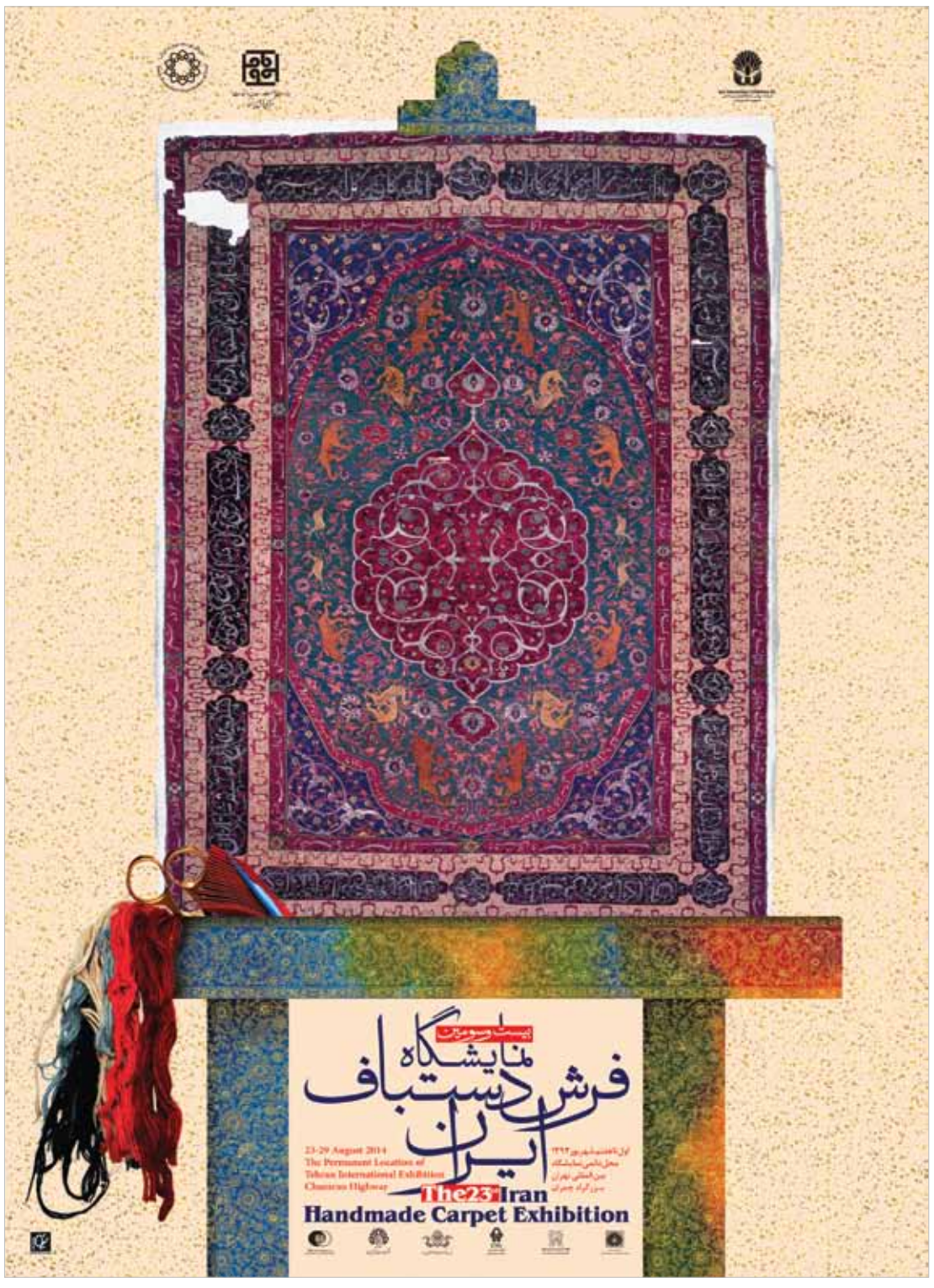

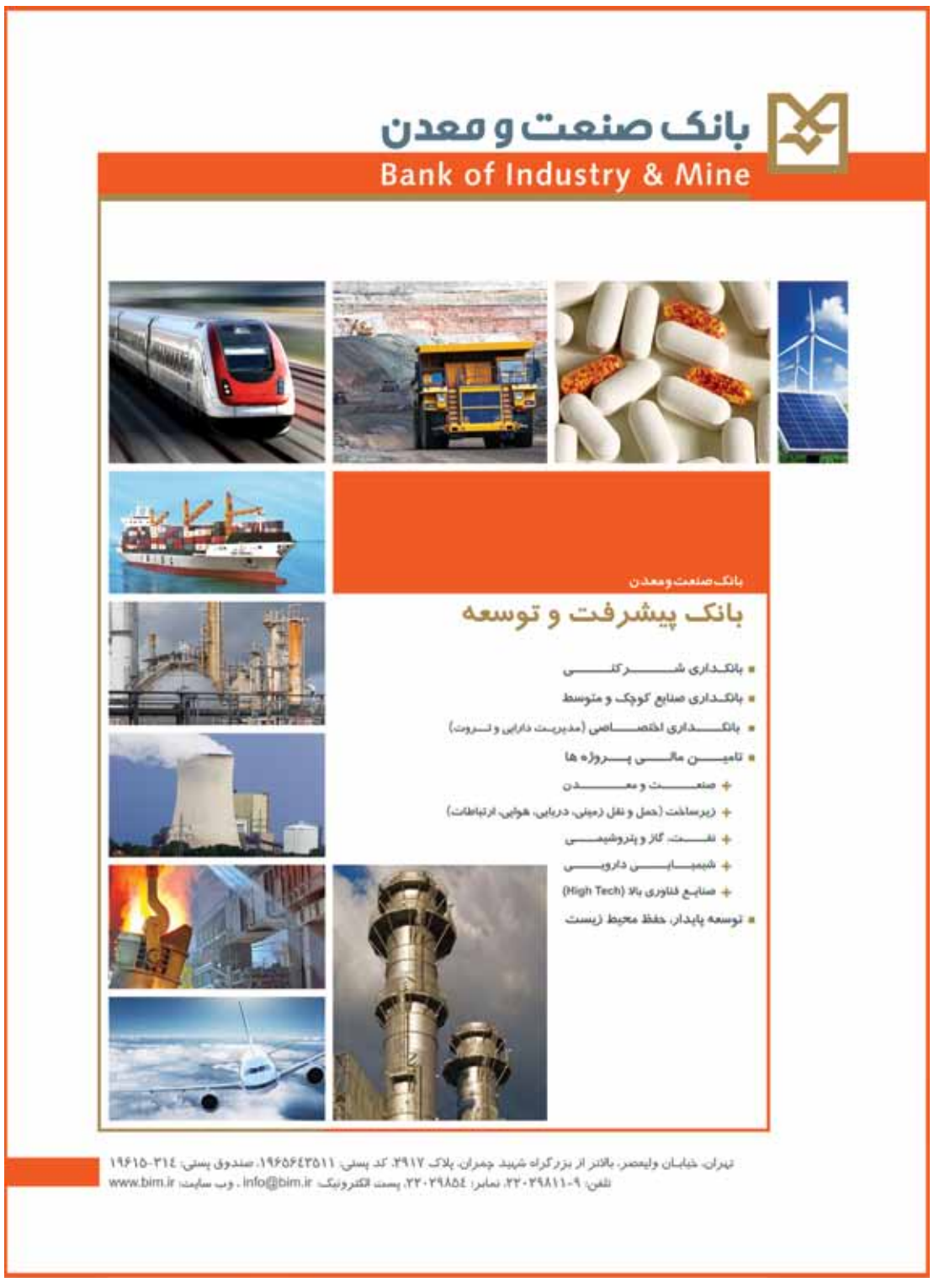

خبر

۶ مقام قضایی تغییر کردند

ایرنا: صادق آملی لاریجانی رییس قوه قضاییه با صدور احکام جداگانه‌ای، ۶ انتصاب جدید در این قوه انجام داد. آملی‌لاریجانی در حکمی «حسین کریمی» معاون قضایی دیوان عالی کشور را به سمت رییس دیوان عالی کشور منصوب کرد. رییس قوه قضاییه، همچنین در احکام دیگری حجت‌الاسلام والمسلمین «غلامحسین محسنی اژه‌ای» را به سمت معاون اول قوه قضاییه، حجت‌الاسلام والمسلمین «سیدابراهیم رییسی» را نیز به سمت دادستان کل کشور و حجت الاسلام والمسلمین «علیرضا امینی» معاون آموزش و تحقیقات قوه قضاییه را به‌عنوان معاون منابع انسانی قوه قضاییه منصوب کرد. اژه‌ای پیشتر دادستان کل کشور و رییسی معاون اول قوه قضاییه بود. این گزارش حاکی است رییس قوه قضاییه همچنین در احکام دیگری «محمدرضا حبیبی» دادستان پیشین عمومی و انقلاب اصفهان را به سمت رییس کل دادگستری استان یزد و « غلامحسین حیدری» رییس کل پیشین دادگستری استان یزد را به سمت معاون دیوان عالی کشور منصوب کرد.

معاون اول رییس‌جمهور خبر داد:

به زودی از رانت‌های میلیاردی ارز مرجع پرده‌برداری می‌کنیم

اسحاق جهانگیری معاون اول رییس‌جمهور در مراسم آغاز به کار بیست و سومین نمایشگاه فرش دستباف با اشاره به تلاش دولت برای ساماندهی بازار ارز و کنترل نرخ تورم گفت: در گذشته که ۳ نرخ برای ارز در کشور وجود داشت رانت‌های میلیاردی در رابطه با اختصاص ارز مرجع به برخی افراد شکل گرفته بود که دولت این فضای رانت‌خواری را در هم شکست و این در شرایطی است که در آینده نزدیک گزارش مفصلی از رانت‌های میلیاردی ارز مرجع اعلام خواهیم کرد.

معاون اول رییس‌جمهور افزود: بر اساس تصمیمات دولت، نوسانات لحظه‌ای نرخ ارز از بین رفته و هم‌اکنون ارز به نرخ ۲ هزار و ۴۷۷ تومان عرضه می‌شود ضمن اینکه بساط اختصاص مرجع نیز برچیده شده است. نرخ تورم طی ماه‌های گذشته باز هم کاهش داشته و به‌زودی نیز پیش‌بینی نهایی دولت برای نرخ تورم در پایان سال ۹۳ را اعلام خواهیم کرد. به گفته معاون اول رییس‌جمهور، دولت بنا دارد فضای سرمایه‌گذاری را برای متقاضیان داخلی و خارجی فراهم آورد، چراکه برای مقابله با بیکاری راهی جز رونق سرمایه‌گذاری وجود ندارد و بر این اساس لازم است اصلاحات جدی در بحث‌های مختلف اقتصادی صورت گیرد. جهانگیری با اشاره به بسته سیاستی دولت برای خروج از رکود خاطرنشان کرد: لایحه ۳۰ ماده‌ای دولت به مجلس ارسال شده و این ماده نیز در دولت بررسی و مورد تصمیم‌گیری واقع شده است که امیدوارم بتواند خروج از رکود را رقم بزند. او در ادامه سیاست جدی دولت را برداشتن موانع پیش‌روی صادرات دانست و خاطرنشان کرد: صادرات راهکار عمده دولت برای خروج از رکود است و بر این اساس موانع پیش‌روی صادرات را برمی‌داریم.

معاون سیاسی استاندار تهران:

گشت‌های موتوری نیاز به مجوز دارند

ایسنا: معاون سیاسی اجتماعی استاندار تهران به اظهارات برخی گروه‌ها در مورد اجرای طرح گشت موتوری اشاره کرد و گفت: همه کسانی که در لوای جمهوری اسلامی زندگی می‌کنند باید به قانون التزام داشته باشند. سیدشهاب‌الدین چاوشی معاون سیاسی اجتماعی استانداری تهران در نشست خبری روز گذشته که در استانداری برگزار شد به تشریح عملکرد دولت تدبیر و امید در استان تهران پرداخت. چاوشی در پاسخ به پرسش خبرنگار دیگری مبنی‌بر اینکه آیا برای اجرای طرح گشت ارشاد موتوری که از سوی برخی جریانات تندرو مطرح می‌شود، مجوزهای لازم صادر شده است، با تأکید بر اینکه اتکا به قانون تعیین‌کننده بسیاری از موضوعات است، گفت: دولت تاکنون توانسته است در یک سال اخیر بسیاری از گروه‌های خودسر را مهار کند. امروز نیز موارد اندکی از رفتارهای خودسرانه را مشاهده می‌کنیم که این گروه‌ها هیچ‌گاه نخواهند توانست قانون را دور بزنند. وی با بیان اینکه همه کسانی که در لوای جمهوری اسلامی زندگی می‌کنند باید به قانون التزام داشته باشند، گفت: افراد و گروه‌هایی که احساس مسئولیت بیشتری در جامعه می‌کنند در مواردی که به قلمروی اجرا و برخورد می‌رسند حتما باید از دولت مجوزهای لازم را داشته باشند. چراکه تذکر لسانی وظیفه همگانی است اما در حوزه عمل و اجرا وظیفه برعهده دولت است.

رییس جمهور:

رشد اقتصادی بعد از ۲ سال مثبت خواهد شد

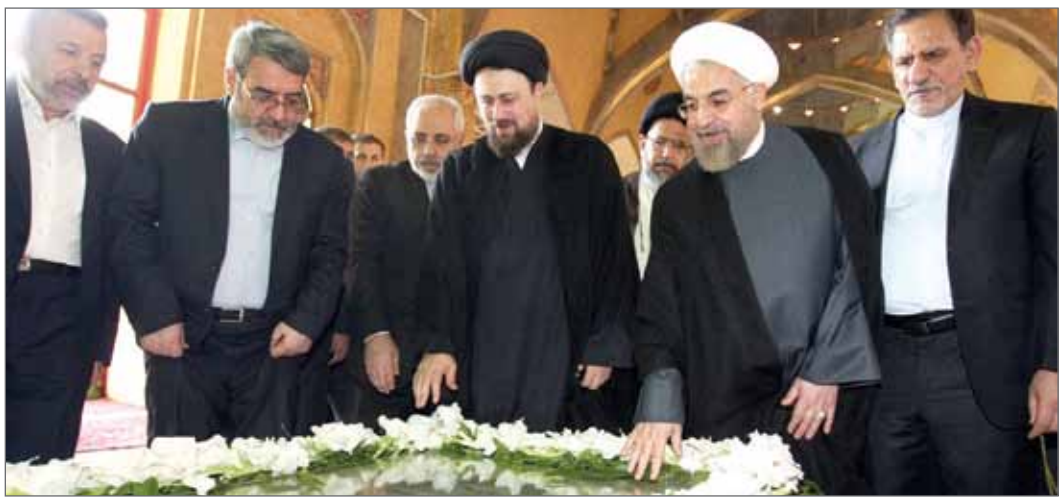

حسن روحانی رییس‌جمهوری صبح دیروز به همراه دیگر دولتمردان برای تجدید میثاق با آرمان‌های امام راحل به مرقد امام(ره) رفت و اظهار داشت: این یک نکته تاریخی است که همواره شروع به کار دولت و هفته دولت در کنار هم قرار می‌گیرند و این رسم نمادین که آغاز هفته دولت با زیارت مرقد امام و شهدای دیگر در این قطعه از زمین که زمین مقدسی است شروع می‌شود، مفهومش این است که ما هر سال شروع کارمان را با بیعت مجدد با آرمان‌های امام راحلمان آغاز می‌کنیم.

وی در ادامه به بیان ویژگی‌های شخصیتی امام راحل پرداخت و اظهار کرد: امام شخصیتی بود که دولت مدرن اسلامی را تاسیس کرد، اگرچه در تاریخ ایران دولت مدرن از زمان امیرکبیر و مشروطه شکل‌دهی شد، اما متاسفانه بعد از آن به دلیل وجود حکومت‌هایی که کاملا تحت سلطه قدرت‌های غربی و استعماری قرار گرفته بودند از محتوا و درون تهی شدند و امام فقیه ما برای اولین بار در تاریخ و شیعه در چارچوب فقه حکومتی و دولت توانست دولت مدرن اسلامی را با استفاده از تجربه‌های جهانی به وجود آورد.

روحانی افزود: البته در این راستا نکاتی از قبیل تفکیک قوا و مقرراتی از قبیل مالیات، بانکداری، ارتش حرفه‌ای، تامین اجتماعی، آموزش عمومی و بهداشت عمومی چیزهایی نبودند که در فقه ما باشد، اما در عین حال چارچوب‌هایش در فقه بود و امام همه اینها را در چارچوب مقررات شرعی و اسلامی امضا کرد.

روحانی با بیان این‌که اگر امام را پدر دولت مدرن اسلامی بنامیم سخن درستی گفته‌ایم، افزود: امام نه تنها دولت اسلامی را تشکیل داد، بلکه به این دولت قدرت لازم برای اداره کشور و توان لازم برای مقابله با قدرت‌ها و استکبار جهانی را داد.

وی گفت: امام هم آموزگار آزادی و استقلال بود و هم بنیانگذار نظام جمهوری اسلامی قلمداد می‌شود ضمن این‌که ایشان درس‌های فراوانی را به ما آموختند که باید آنها را به کار بگیریم و اجرا کنیم، چنانچه امام تعادل را به ما یاد دادند و گفتند از افراط، جمود، تحجر و خرافه بپرهیزید. همچنین امام به ما یاد داد که از تفریط اباحه‌گری و غرب‌گرایی فاصله بگیریم.

روحانی در بخش دیگری از سخنان خود با مورد توجه قرار دادن تلاش دولت در برنامه‌های موردنظر خود از جمله اقتصاد و سیاست خارجه و دیگر زمینه‌ها اظهار کرد: مبارزه با فساد از جمله برنامه‌های موردتاکید دولت در ادامه مسیر خود خواهد بود و به طور کلی دولت در زمینه مبارزه با فساد از جمله فساد در دانشگاه و مدارک علمی و مبارزه با فساد در زمینه بورسیه‌ها جدی خواهد بود و این مسیر را ادامه خواهد داد.

رییس جمهور تاکید کرد: همه بدانند با تغییر یک نفر، مسیر دولت عوض نمی‌شود و این دولت همان مسیر که مردم و آرای مردم برای آن مشخص کرده‌اند را ادامه خواهد داد. رییس جمهور در بخش دیگری از سخنان خود اظهار کرد: در زمینه مسائل اقتصادی دولت اولویت خروج از رکود و ایجاد رونق اقتصادی را دنبال می‌کند و ما امیدواریم خروج از رکود و شروع رونق اقتصادی را امسال به خوبی تجربه کنیم. ضمن این‌که شاهد خواهیم بود که تا پایان امسال رشد اقتصادی بعد از ۲سال مثبت خواهد بود و البته همچنان دولت برای کاهش تورم به راه خود ادامه می‌دهد.

رییس جمهور خاطرنشان کرد: طبق آخرین آمار بانک مرکزی تورم نقطه به نقطه در حال حاضر ۱۴/۶و تورم ۱۲ ماهه ۲۵/۳ است، به این معنی که ما به آنچه قول داده بودیم تا پایان امسال برسیم، هم‌اکنون رسیده‌ایم و تا پایان سال جاری تورم کمتر از ۲۰ درصد را تجربه خواهیم کرد.

روحانی با مورد توجه قراردادن برنامه‌های دولت یازدهم در زمینه سیاست خارجی اظهار کرد: در این زمینه همان راه موردنظر را ادامه می‌دهیم و مذاکراتمان با دنیا براساس منطق، حقوق و تعهدات بین‌المللی جدی خواهد بود و امیدواریم موفقیتی به دست بیاوریم که به نفع ایران، منطقه و جهان باشد. ما در این راه همه توانمان را به کار گرفته‌ایم و به کار خواهیم گرفت.

وی همچنین گفت: در زمینه مسائل دیگر همچون مسائل فرهنگی، بیمه و تامین سلامت مردم نیز قدم‌های خوبی برداشته شده است.

وی با اشاره به وجود ثبات و آرامش در کشور در شرایط کنونی و در حال حاضر خاطرنشان کرد: احترام به اخلاق، آزادی و آزادی نقد و انتقاد را مورد توجه قرار داده‌ایم و دولت و رییس‌جمهور همواره تا پایان به حول و قوه الهی به منتقدان احترام خواهد گذاشت اما هرگز این دولت در برابر تهدیدگران نظام ساکت نخواهد ماند.

وی تاکید کرد: امیدواریم با حمایت مردم و هدایت‌های مقام معظم رهبری مسیر موردنظر را آن‌طور که مطالبه مردم است ادامه دهیم.

در اولین روز از هفته دولت، حسن روحانی و دیگر دولتمردان با حضور در مرقد مطهر امام راحل با قرائت فاتحه و اهدای تاج گل با آرمان‌های امام(ره) تجدید میثاق کردند.

اعضای کابینه دولت یازدهم که در این مراسم مورد استقبال سید حسن خمینی تولیت آستان بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران قرار گرفتند، بر سر مزار خدیجه ثقفی، همسر امام و سید احمد خمینی، فرزند امام راحل رفته و فاتحه‌ای قرائت کردند. رییس جمهور و هیات دولت همچنین بر مزار شهدای هفتم تیر، شهیدان چمران، همت و برخی شهدای دوران دفاع مقدس حاضر شدند و به مقام شامخ این شهدا ادای احترام کردند.

سردار دهقان در نشست‌خبری:

اجازه بازدید جدید از «پارچین» نمی‌دهیم

تسنیم: وزیر دفاع گفت: آژانس انرژی اتمی بارها از پارچین بازدید و نمونه‌برداری هم کرده‌اند و اکنون موضوعیت ندارد که آژانس از پارچین بازدید کند.

سردار حسین دهقان وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در نشست‌خبری صبح دیروز که به مناسبت روز صنعت دفاعی در محل این وزارتخانه برگزار شد، گفت: امیدوارم در این نشست‌خبری مجموعه اقداماتی را که وزارت دفاع انجام داده بتوانیم از طریق شما منتقل کنیم تا باعث امیدآفرینی برای مردم شود و یاس و نا امیدی و ناتوانی از مواجهه با ملت ایران را برای دشمنان به ارمغان داشته باشد.

وی از افتتاح نمایشگاه «جلوه‌های خودباوری و مدیریت جهادی» با حضور رییس‌جمهوری خبر داد و گفت: این نمایشگاه در نخستین روز هفته دولت با حضور رییس‌جمهوری رونمایی می‌شود و در این مراسم از ۴ پروژه دفاعی در حوزه موشکی، هوایی و نقشه‌برداری رونمایی خواهد شد.

آژانس پذیرفته هیچ‌گاه در مجموعه پارچین فعالیتی صورت نگرفته است

وزیر دفاع خاطرنشان کرد: به هر حال پیش از این آژانس از پارچین بازدید کرده و مواردی را که سوال داشته، بررسی کرده‌ایم و نقاطی را که مورد نظرشان بود بازدید و نمونه‌برداری کردند. بر همین اساس فکر می‌کنیم هیچ دلیلی که دسترسی مجدد به آنها بدهیم وجود ندارد، چرا که هیچ اتفاقی از آخرین بازدیدی که آنها داشته‌اند رخ نداده، ضمن اینکه آژانس پذیرفته هیچ‌گاه در مجموعه پارچین فعالیتی صورت نگرفته است.

وی در پاسخ به سوال دیگر خبرنگار تسنیم در مورد وضعیت قرارداد وزارت دفاع با کشورهای لبنان برای تجهیز و فروش تسلیحات به این کشور، گفت: ما معمولا با کشورهای مختلف قراردادها و برنامه‌های مشترکی را داریم و لبنان نیز تا زمانی که دنبال خواسته‌های خود باشد و بخواهد قراردادها را اجرا کند، ما نیز آمادگی انجام آن را داریم.

سردار دهقان در پاسخ به سوال دیگری مبنی بر برنامه‌های وزارت دفاع برای ایجاد صلح و ثبات در منطقه و جایگاه جمهوری اسلامی ایران در منطقه، اظهار کرد: جمهوری اسلامی ایران در منطقه از موقعیت ژئوپولتیک و ژئواستراتژیکی بهره‌مند است و نظام پایدار آن الگویی برای کشورها در سی و چند سال گذشته خود است.

وزیر دفاع افزود: به طور طبیعی وضعیت نظام و جایگاه و موقعیت مهم جغرافیایی همواره نوعی از طمع بیگانگان و خصوصا سردمداران سلطه‌گر را سبب شده که در طول دوران گذشته همواره حضور نیروهای بیگانه را در خلیج‌فارس برای تامین اهداف خود در پوشش تامین امنیت برای کشورهای حاشیه خلیج‌فارس شاهد بودیم، اما همین حضور بیگانگان خودش بزرگ‌ترین عامل بی‌ثباتی منطقه است.

وی تاکید کرد: یقینا ایران لنگرگاه ثبات در این منطقه است و تا زمانی که بیگانگان در منطقه حضور داشته باشند و کشورهای منطقه به نوعی تابع سیاست‌های کشورهای مداخله‌گر فرامنطقه‌ای باشند، قاعدتا باید این فرض را بپذیریم که امنیت و ثبات همواره نوعی از تعادل نداشتن را با خود به همراه دارد.

سردار دهقان افزود: آنچه که برای ما مهم است و جمهوری اسلامی ایران آن را دنبال می‌کند این است که منطقه باید از امنیت و آرامش بهره‌مند شود تا کشورهای منطقه بتوانند خواسته‌های ملت خود را که دستیابی به توسعه پایدار است، دنبال کنند و جمهوری اسلامی ایران همواره این نکته را به کشورهای منطقه توجه داده که راهی که انتخاب کرده‌اند و مسیر را طی می‌کنند، مورد خواست ملت‌های آنها نیست، بلکه خواست نیروهای بیگانه حاضر در منطقه و نظام سلطه است.

وزیر دفاع گفت: ما همواره پیام صلح را به تمام کشورهای منطقه داده‌ایم و در طول زمان نیز ثابت کردیم که هیچ‌گاه کشور ما چشم‌داشتی به سرزمین کشورهای منطقه ندارد و به هیچ‌وجه به دنبال ارتقای تنش و مشکل‌آفرینی در مرزهای خود با کشورهای همسایه نیستیم، لذا کشور ما اساسا از یک جهت عامل ثبات و امنیتی در منطقه است و از یک جهت دیگر با تمام توان به دنبال آرامش و ثبات در منطقه است و منافع کشورهای منطقه در این است که خود را با این نوع نگاه جمهوری اسلامی همراه کنند و ما شاهد روزی باشیم که بدون حضو ر بیگانگان کشورهای منطقه در یک همزیستی کاملا صلح‌آمیز و با پیگیری اهداف مشترک باشند و مسیر توسعه پایدار را طی کنند.

فراخوان مناقصه عمومی

نوبت دوم
شماره مجوز:۲۴۱۹۱۴

مناقصه عمومی یک مرحله‌ای شماره مم/۹۳/۰۱۷۰ مربوط به تکمیل و بهسازی جاده و محل چاه‌های شرق ۰۰۹ شمال پرنج و شرق ۰۱۴ پرنج

الف ـ شرح مختصر خدمات:
جام عملیات خاکبرداری و خاکریزی، احداث جوی خاکی، تسطیح و شیب‌بندی، اجرای مصالح قشر اساس زیر اساس و آسفالت، شن‌ریزی شکسته کارخانه‌ای، انجام عملیات پی‌کنی و بنایی با سنگ، لوله‌کشی آب و گاز، ساخت و نصب مهارهای لوله سوخت، احداث آبرو بتنی مسلح، کارهای فولادی، سنگ‌کاری دیوارهای حائل جاده، احداث حوضچه فاضلاب، علایم و تجهیزات ایمنی.

ب ـ برآورد کارفرما / محل و مدت انجام خدمات
محل اجرای خدمات در ۶۰ کیلومتری رامهرمز و مدت انجام آن ۴ ماه می‌باشد و همچنین برآورد کارفرما جهت انجام خدمات ـ۶,۴۸۸,۳۷۹,۹۴۲ریال و تعدیل‌پذیر می‌باشد.

ج ـ شرایط مناقصه‌گران متقاضی
مناقصه‌گران دارای حداقل پایه ۵ راه و ترابری
توانایی ارائه تضمین شرکت در مناقصه به مبلغ ـ/۲۶,۲۰۰,۰۰۰ ریال و همچنین ۵ درصد مبلغ پیمان (در صورت برنده شدن) بعنوان تضمین انجام تعهدات می‌باشد.

د ـ محل، زمان و مهلت دریافت مدارک مناقصه‌گران
از کلیه متقاضیان واجد شرایط دعوت می‌شود حداکثر ظرف ۱۰ روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم، آمادگی خود را به‌صورت کتبی به یکی از آدرس‌های ذیل‌الذکر اعلام نمایند.
ضمنا محل، زمان تحویل و گشایش پیشنهادها در اسناد مناقصه قید می‌گردد.
نشانی محل اعلام آمادگی و دریافت اسناد: اهواز، کوی فداییان اسلام، ساختمان ۵ طبقه، بلوک ۱، طبقه اول، امور حقوقی و قراردادها، اتاق ج۱۴۱ و یا تهران، میدان آرژانتین، ابتدای خیابان بیهقی، پلاک ۲۸، ساختمان مرکزی یازدهم، شرکت ملی نفت ایران، طبقه دوم، دفتر هماهنگی امور حقوقی و قراردادهای مناطق نفت‌خیز جنوب.

روابط عمومی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب
WWW.NISOC.IR
WWW.SHANA.IR
HTTP://IETS.MPORG.IR

موسسه مشاور شغلی و کاریابی راد
با مجوز رسمی از وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی

۱- ثبت نام کارجویان با هر مدرک تحصیلی
۲-ارائه ۱۲ درصد معافیت بیمه سهم کارفرما
۳-تامین نیروی متخصص و غیر متخصص کارفرمایان
۴-آزاد سازی مدارک تحصیلی فارغ التحصیلان دانشگاه های دولتی
آدرس: خیابان استاد نجات الهی خیابان شاداب-مقابل هتل قدس- پلاک ۴۹ طبقه دوم
تلفن:۸۸۹۳۹۲۴۹

رییس مجلس:

فعالیت‌های اقتصادی مخرب محیط‌زیست ممنوع است

رییس‌مجلس شورای اسلامی گفت: نگاه اسلام به محیط زیست این است که انسان به عنوان خلیفه الهی در روی زمین حافظ و نگهبان محیط زیست باشد و تخریب آن بر مبنای این اصل جنایتی است علیه خلقت.

به گزارش ایسنا، علی لاریجانی در سخنانی در هفتمین مجمع عمومی کنفرانس نمایندگان کشورهای حوزه آسیا- اقیانوسیه پیرامون محیط زیست و توسعه گفت: امیدوارم این کنفرانس موجب مشارکت منطقه‌ای و همگرایی برای ارتقای ظرفیت‌های کشورهای منطقه در مسئله محیط زیست شود.

وی افزود: محیط زیست و توسعه به عنوان مسئله حیاتی برای انسان همیشه مطرح بوده است و مقالات و کتاب‌های متعددی در ارتباط با آن نوشته شده اما در واقعیت آنچه که باید برای محیط زیست انجام می‌شد، انجام نشده است و مشکل بحران زیست محیطی به مشکلی مسری تبدیل شده است.

رییس قوه مقننه تاکید کرد: تخریب محیط زیست و بی‌توجهی به آن در اسلام جنایت است و حفاظت نکردن از آن به عنوان یک شکست محسوب می‌شود.

وی افزود: اگر امروز درد محیط زیست درد مشترک بشریت است باید نگاه به آن تغییر کند و ماموریت انسان از برخورداری ابزاری از طبیعت به حافظ و نگهبان طبیعت ارتقا یابد و این امر یک وظیفه معنوی تلقی شود؛ همان‌طور که گفته شد، انسان‌گرایی و مکتب فرانسیس بیکن باعث شده که بحران زیست محیطی گرچه ظاهرش مادی است اما علت آن معنوی باشد و تلقی ابزاری به طبیعت ، شرایط امروز را پیش روی ما قرار بدهد.

وی اظهار کرد: جهان امروز با امواج سهمگین تخریب طبیعت و محیط زیست مواجه است و مجال زیادی ندارد، و شکاف عمیقی بین ۳ رکن اصلی توسعه پایدار، رشد اقتصادی و فراگیری اجتماعی و حفاظت از محیط زیست به وجود آمده و رفع این مشکل نیازمند بازنگری در تلقی در نگاه به طبیعت است.

لاریجانی با بیان اینکه نسل امروز و نسل‌های بعد باید در محیط زیست حیات اجتماعی روبه رشدی داشته باشند ،گفت: به این منظور حفاظت از محیط زیست باید یک وظیفه عمومی تلقی شود، از این رو فعالیت‌های اقتصادی و غیرآن که باعث آلودگی محیط زیست یا تخریب غیرقابل جبران آن باشد ممنوع است و در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز این موضوع آمده است و به آن تاکید شده است.

وی تاکید کرد: اهتمام مجلس شورای اسلامی در این سال‌ها باعث شد تا در تدوین قانون برنامه پنجساله توسعه توجه بیشتری به ارتباط تنگاتنگ توسعه و حفاظت محیط زیست صورت گیرد و از سال ۱۹۹۱ فصل مجزایی با مواد متعدد به این امر اختصاص یافت.

رییس قوه مقننه با تاکید بر اینکه اهداف منطقه‌ای نیز باید همانند اهداف بین‌المللی با اتکا به انصاف و عدالت و مسئولیت مناسب در نظر گرفته شود خاطرنشان کرد: پس از اجلاس جهانی سران در سال ۲۰۱۲ با موضوع توسعه پایدار و تمایل جهانی برای تعریف اهداف توسعه پایدار روند حرکت به سوی توسعه منسجم‌تر و سریع‌تر سامان گرفت و پایان فقر و گرسنگی و دستیابی به امنیت غذایی و تغذیه کافی و همچنین زندگی سالم و آموزش با کیفیت و عادلانه، برابری جنسیتی، توانمندسازی زنان و دختران، امنیت آب، دسترسی به خدمات مدرن و مقرون به صرفه، کاهش نابرابری در درون و میان کشورها، ساخت شهرهای ایمن و پایدار، استفاده پایدار و منطقی از منابع دریاها و اقیانوس‌ها بخشی از ۱۷ هدفی است که در ماه‌های اخیر به توافق و اجماع جهانی به عنوان اهداف توسعه پایدار نزدیک شده است.

وی ادامه داد: لذا در منطقه آسیا و اقیانوسیه ضرورت دارد تا بنا به مصالح اقتصادی، اجتماعی و محیط زیستی با درنظر گرفتن کمترین تاثیر منفی در اجرای برنامه‌های جهانی به منظور دستیابی به اهداف گام‌های موثری برداشت. منطقه آسیا و اقیانوسیه به این دلیل که علاوه بر دربرگیری حدودی از نیمی از جمعیت جهان و اقتصاد جهانی دارای اقلیم و شرایط اقتصادی متعددی است در اجرای برنامه‌های توسعه‌ای بسیار مهم است اما آنچه که باعث اشتراک بیشتر کشورها و تداوم توسعه می‌شود فرامرزی بودن اثرات محیط زیستی است.

رییس قوه مقننه در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به فاجعه غزه گفت: لازم می‌دانم اشاره‌ای کنم به فاجعه‌ای که کمتر انسانی آن را بشنود و به حال انسانیت نگرید، فاجعه‌ای که همگان مشاهده می‌کنند و می‌کنیم که بیش از دو ماه است رژیم صهیونیستی آن را ایجاد کرد و به اندازه توان تخریب بیش از ۶ بمب اتمی مواد منفجره را بر سر مردم غزه ریختندو با کمال تاسف این اقدام جنایتکارانه با سکوت تاسف‌بار مجامع بین‌المللی همراه است.

وی ادامه داد: تاکنون بیش از ۲ هزار انسان از کودک و نوجوان و زن و پیر و سالخورده و مرد و جوان و دانش‌آموز به شهادت رسیدند و تعداد بیشتری نیز مجروح شدند و چنین اقداماتی از سوی هم‌پیمانان صهیونیست‌ها و تروریست هایی که به دروغ نام خود را اسلامی گذاشته‌اند در عراق و سوریه در حال انجام است و کشتار بی‌سابقه مردم و نابودی هرآنچه که نشان از زیست و حیات انسان دارد در حال وقوع است و لذا باید همه تلاش کنیم که این فاجعه بشری و زیست محیطی را محکوم و در مقابل آن بایستیم.

طرح رسیدگی به دارایی مقامات در مجمع تشخیص مصلحت نظام

روز گذشته در جلسه مجمع تشخیص مصلحت نظام به پیشنهاد رییس قوه قضاییه مقرر شد با توجه به ضرورت بررسی ابعاد اجرایی طرح رسیدگی به دارایی مقامات، مسئولان و کارگزاران و ایجاد زمینه‌های مطمئن برای مردم و نظام اسلامی و دستیابی به نتایج پیشنهادات ملموس، عملی و اجرایی، موضوع به کمیسیون مشترکی شامل نمایندگان ۳ قوه و مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع شود. به گزارش ایرنا، از روابط عمومی مجمع تشخیص مصلحت نظام، در جلسه امروز مجمع، ادامه بررسی طرح رسیدگی به دارایی مقامات، مسئولان و کارگزاران جمهوری اسلامی ایران در دستورکار قرار گرفت و پیگیری شد. اکبر هاشمی رفسنجانی در ابتدای این جلسه با تسلیت ایام سالگرد شهادت امام جعفر صادق(ع) به اعضا، شیعیان جهان به ویژه مردم متدین کشورمان گفت: امام جعفر صادق(ع) بحق، احیاگر بزرگ مذهب متعالی شیعه و اسلام ناب در جهان هستند و حقیقتا در عصر خود، به‌رغم همه ناامنی‌ها و اختلافات شدیدی که مکاتب بنی‌امیه ایجاد کرده بود، توانستند با روش و سیاست‌های خاص وجودیشان، نهضت عظیم فکری در دنیای اسلام به وجود آورند. وی با اشاره به تاثیرات شگرف و ماندگار فکری حضرت امام جعفر صادق(ع) بر سایر مکتب‌ها تاکید کرد: ایشان با هدایت‌ها و افکار متعالی‌شان، باعث شدند سایر مکاتب از جمله علمای اهل سنت نیز در آن دوره از برکات افکار و نظرات حضرت بهره‌مند شوند. در ادامه جلسه، بررسی طرح رسیدگی به دارایی مقامات و مسئولان و کارگزاران جمهوری اسلامی ایران با حضور روسای کمیسیون‌های اقتصادی و قضایی، حقوقی مجلس شورای اسلامی، رییس دیوان عدالت اداری، معاونان حقوقی رییس‌جمهور و رییس قوه قضاییه، قائم مقام وزیر کشور و کارشناسان مربوطه از دستگاه‌های ذی‌ربط ادامه یافت. ابتدا نماینده کمیسیون اقتصادی مجمع تشخیص مصلحت نظام گزارش جلسات این کمیسیون را که با کارگروه‌های گوناگون برای یافتن راه‌های حقوقی این طرح تشکیل شده است، به اطلاع اعضا رساند که این گزارش مورد استقبال اعضا و نمایندگان ۳ قوه قرار گرفت. سپس با توجه به بحث‌های مبسوط اعضا و مدعوین به‌دلیل ابعاد گسترده بحث و تنوع دیدگاه‌ها و بنا به پیشنهاد رییس قوه قضاییه، مقرر شد با توجه به ضرورت بررسی ابعاد اجرایی این طرح و ایجاد زمینه‌های مطمئن برای مردم و نظام اسلامی و دستیابی به نتایج پیشنهادات ملموس، عملی و اجرایی، موضوع به کمیسیون مشترکی شامل نمایندگان ۳ قوه و مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع شود تا پس از ارائه پیشنهادات اجرایی کمیسیون، این طرح مجددا در دستور کار مجمع قرار گیرد.

هزینه میلیاردی داروهای خارج از فهرست وزارت بهداشت

مهر: اکبر عبداللهی اصل، معاون نظارت و برنامه‌ریزی سازمان غذا و دارو به تشریح آخرین وضعیت پوشش بیمه‌ای داروهای بیماران خاص و صعب‌العلاج پرداخت و گفت: در حال حاضر تمامی داروهای بیماران مبتلا به سرطان، ام اس، تالاسمی و هموفیلی که در فهرست وزارت بهداشت بوده و تولید داخل هستند، به صورت ۱۰۰ درصد پوشش داده می‌شود و تقریبا رایگان در اختیار بیماران قرار می‌گیرد. وی سهم پرداختی بیماران صعب‌العلاج برای تامین داروهای مورد نیازشان را بین ۲ تا ۳ درصد قیمت دارو عنوان کرد و گفت: این پرداختی شامل داروهای داخل فهرست وزارت بهداشت و تولید داخل است. عبداللهی به وضعیت داروهای بیماران مبتلا به سرطان اشاره کرد و افزود: وزارت بهداشت در زمینه تامین داروهای سرطانی، تقریبا هیچ مشکلی ندارد و پوشش بیمه‌ای این قبیل داروها بین ۹۰ تا ۹۵ درصد است. عبداللهی به داروهای بیماران ام اس که به طور کامل در داخل تولید و تامین می‌شود، اشاره کرد و افزود: داروهای بیماران ام اس به طور ۱۰۰ درصد در داخل تامین می‌شود و اگر بیمارانی که به اصرار پزشک خودشان می‌خواهند از داروهای خارجی استفاده کنند، باید ماهانه ۵۰۰ هزار تومان هزینه اضافی پرداخت کنند. معاون نظارت و برنامه‌ریزی سازمان غذا و دارو در ادامه به وضعیت پوشش بیمه‌ای داروهای بیماران تالاسمی و پیوند اشاره کرد و گفت: داروهای این بیماران معاف از شرایط پرداخت داروهای خارجی و ایرانی است و به طور کامل همه آنها را پوشش می‌دهیم. وی با اعلام اینکه داروهای بیماران هموفیلی فقط وارداتی است، افزود: در زمینه تامین فاکتور ۸ مشکلی نداریم و فاکتور ۷ نیز تولید داخل است و به صورت ۱۰۰ درصد پوشش داده می‌شود. به‌طوری‌که قیمت هر ویال فاکتور ۷ یک میلیون تومان است که بیمه آن را کامل پرداخت می‌کند.

عبداللهی به مشکلات پوشش بیمه‌ای از داروهای خارج از فهرست وزارت بهداشت اشاره کرد و گفت: برخی داروها هستند که خارج از فهرست وزارت بهداشت هستند و تامین آنها برای بیماران نیازمند به این داروها، مشکل است. به عنوان مثال، داروهای جدید هپاتیت C بسیار گران هستند، به‌طوری‌که هزینه یک دوره درمان با این قبیل داروها حدود ۹۰۰ میلیون تا یک میلیارد تومان می‌شود که اگر فقط هزار بیمار مبتلا به هپاتیت C بخواهند از این داروهای جدید استفاده کنند، هفته هزار میلیارد تومان بودجه می‌خواهد که در توان وزارت بهداشت نیست. وی با اعلام اینکه هزینه دارویی بیماران متابولیک ماهانه بین ۱۰۰ تا ۱۲۰ میلیون تومان است، از پرداخت یارانه ۱۲۰ میلیارد تومانی دارو به این قبیل بیماران خبر داد و گفت: معضل بزرگ و چالش اصلی وزارت بهداشت و سازمان غذا و دارو، داروهای جدیدی است که روانه بازار دارویی جهان می‌شود و امکان پوشش بیمه‌ای آنها وجود ندارد.

با حضور علی اکبر صالحی

واحد تولید دی اکسید اورانیوم غنی شده افتتاح شد

واحد تولید دی اکسید اورانیوم غنی شده با حضور رییس سازمان انرژی اتمی راه‌اندازی شد.

به گزارش ایسنا، در آستانه هفته دولت و با پیام آرامش و امید، با حضور علی اکبر صالحی، معاون رییس‌جمهور و رییس سازمان انرژی اتمی و جمعی از معاونان این سازمان واحد تولید دی اکسید اورانیوم غنی شده (با غنای کمتر از ۵ درصد) روز شنبه اول شهریورماه در مجتمع تولید سوخت اصفهان راه‌اندازی و بهره‌برداری شد.

بر اساس گزارش روابط عمومی سازمان انرژی اتمی، دی اکسید اورانیوم (UO_2) تولید شده در این کارخانه برای تولید قرص سوخت و در نهایت تولید مجتمع سوخت نیروگاه‌های تولید برق نظیر نیروگاه اتمی بوشهر مورد استفاده قرار می‌گیرد.

واحد تولید دی اکسید اورانیوم غنی شده از برنامه‌های در دستور کار سازمان انرژی اتمی در جهت تولید سوخت نیروگاه بوشهر است.

در عین حال براساس برنامه اقدام مشترک (توافق ژنو) باید از ۳۰ دی ماه ۱۳۹۲ اورانیوم غنی شده کمتر از ۵ درصد تولیدی به UO_2 تبدیل شوند.

همچنین بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قبلا در جریان ساخت و راه‌اندازی این واحد قرار گرفته‌اند و با شروع به کار این واحد و ورود و خروج مواد هسته‌ای، این بازرسی‌ها به طور معمول و در چارچوب تعهدات پادمانی انجام می‌گیرد.

رییس اتاق تهران اعلام کرد:

امسال نمایشگاه پاییزه برگزار نمی‌شود

صدا و سیما: مدتی است که اتاق اصناف ایران و تهران از برگزاری نمایشگاه‌های فصلی و رمضانی رضایت ندارند. به اعتقاد علی فاضلی، رییس اتاق اصناف ایران، برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی با حداقل امکانات مناسب نیست. دیروز ابراهیم درستی، نایب‌رییس اتاق اصناف تهران نیز از عدم برگزاری نمایشگاه‌های فصلی خبر داد و گفت: امسال نمایشگاهی به‌عنوان نمایشگاه پاییزه برگزار نمی‌شود و به جای آن جشنواره فروش فوق‌العاده در تمامی واحدهای صنفی کشور برگزار خواهد شد.

او با بیان اینکه اتحادیه نوشت‌افزار، کیف و کفش و پوشاک بالغ بر ۵هزار واحد صنفی هستند که می‌توانند در این جشنواره بزرگ در اقصی نقاط تهران شرکت کنند، گفت: فروش فوق‌العاده ویژه بازگشایی مدارس از دهم شهریور تا دهم مهرماه برگزار می‌شود.

به گفته او در این جشنواره فروشندگان می‌توانند از سود خود ۱۰ تا ۲۰ درصد به خریداران تخفیف دهند. درستی با بیان اینکه برای حضور هر واحد صنفی در این فروش فوق‌العاده بین ۵۰ تا ۱۰۰ هزار تومان از سوی اتحادیه‌ها دریافت می‌شود که البته برخی اتحادیه‌ها چنین مبلغی را دریافت نمی‌کنند، گفت: به دلیل اینکه نمایشگاه‌های عرضه مستقیم کالا در ایام پایانی سال و زمان بازگشایی مدارس از کیفیت و استاندارد لازم برخوردار نبود، برگزاری این نمایشگاه‌ها متوقف شده و فروش‌های فوق‌العاده جایگزین آن می‌شود.

نایب‌رییس اتاق اصناف تهران با بیان اینکه برای برگزاری فروش فوق‌العاده باید واحدهای صنفی از اتحادیه زیرمجموعه خود مجوز بگیرند، تاکید کرد: اگر این کار صورت نگیرد با آنها برخورد می‌شود.

۸۸۱۰۵۳۰۴ الو وزیر

از وزیر صنعت، معدن و تجارت سوال دارم که چرا در جلسه تصمیم‌گیری برای افزایش قیمت محصولات پتروشیمی نمایندگان بخش خصوصی حضور نداشتند؟ نمایندگان بخش خصوصی معتقدند در صورتی که نظر آنها نیز در این تصمیم اعمال می‌شد با این افزایش دفعی قیمت حتما مخالفت می‌کردند. آیا دلیل خاصی برای این موضوع وجود داشته است؟

صدا و سیما: در این مورد از روابط عمومی می خواهیم این پرسش را به اطلاع وزیر برساند.

چرا دولت با وضع قوانین مختلف مانند کاهش قیمت خوراک پتروشیمی‌ها و افزایش قیمت محصولات آنها در جهت منافع این بخش از تولید داخلی حرکت می‌کند، اما در سیاست‌های خود صنایع کوچک و پایین‌دستی را در نظر نمی‌گیرد. حال آنکه ارزش افزوده صنایع پایین‌دستی برای کشور بسیار بالاتر است و اشتغال بیشتری نیز برای جوانان ایجاد می‌کند. به نظر می‌رسد در اثر اعمال این سیاست‌ها کارگاه‌های کوچک تولید محصولات پلاستیکی با مشکلات بزرگی مواجه هستند که ممکن است به تعطیلی آنها منجر شود، برنامه این وزارتخانه دراین راستا چیست ؟

صدا و سیما: در این مورد گزارشی تهیه خواهد شد

قیمت خودرو همچنان در بازار نامتعادل است. وزارت صنعت،معدن و تجارت برای کنترل و تعادل این بازار نابسامان چه برنامه‌ای دارد؟

صدا و سیما: این بحث پر دامنه است که باید با مطالعه عینی بر این مشکل غلبه کرد.

هر سال همزمان با آغاز فصل برداشت محصولات کشاورزی از برنج و چای گرفته تا مرکبات،سیل واردات کمر کشاورزان را می‌شکند. دولت یازدهم که با شعار حمایت از تولید داخل روی کار آمده چه برنامه‌های عملی برای کنترل واردات محصولات کشاورزی دارد؟

صدا و سیما: از روابط عمومی وزارت کشاورزی می‌خواهیم جواب این سوال را بدهد.

خبر

سفر ظریف به ۳ کشور اروپایی در هفته آینده

مهر: وزیر امور خارجه کشورمان ۱۰ شهریور ماه در آغاز سفر اروپایی خود عازم بلژیک خواهد شد.

محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان ۱۰ شهریورماه به منظور مذاکرات دوجانبه عازم بروکسل خواهد شد. ظریف از بلژیک به لوکزامبورگ و ایتالیا نیز سفر خواهد کرد. ظریف قرار است در هفته آینده به دعوت همتای روس خود به مسکو نیز سفر کند.

سندی برای تایید شهادت دانایی‌فر در دسترس نیست

مهر: معاون آسیا و اقیانوسیه وزارت امور خارجه کشورمان درباره خبر منتشر شده از شهادت دانایی‌فر، مرزبان ربوده شده ایرانی گفت: هنوز هیچ خبر مستندی مبنی بر شهادت دانایی فر در دسترس نیست. ابراهیم رحیم‌پور، معاون آسیا و اقیانوسیه وزارت امور خارجه درباره خبر منتشر شده از شهادت دانایی‌فر، مرزبان ربوده شده ایرانی گفت: هنوز هیچ خبر مستندی مبنی بر شهادت دانایی‌فر در دسترس نیست. وی افزود: در حال پیگیری مسئله هستیم اما هنوز هیچ سندی مبنی بر تایید خبر شهادت این مرزبان وجود ندارد.

سفر قریب‌الوقوع روحانی به روسیه

رییس‌جمهوری ایران قرار است تا چندی دیگر سفر رسمی را به روسیه برای شرکت در نشست کشورهای حاشیه دریای خزر داشته باشد. این درحالی است که محمدجواد ظریف وزیر خارجه کشورمان نیز قرار است به دعوت سرگئی لاوروف وزیر خارجه روسیه روز جمعه به مسکو سفر کند.

به گزارش فارس به نقل از پرس تی‌وی، روحانی قرار است روز ۲۹ سپتامبر به مسکو سفر کند.

مصر با ارسال کمک ایران به غزه موافقت کرد

ایرنا: حسین امیرعبداللهیان معاون عربی و آفریقای وزیر امور خارجه اعلام کرد: دولت مصر با ارسال کمک‌های دارویی و غذایی جمهوری اسلامی ایران به قاهره به‌منظور انتقال به غزه موافقت کرد. بر این اساس، به‌زودی نخستین محموله این کمک‌ها به میزان ۱۰۰ تن توسط هلال احمر کشورمان از طریق هوایی به مقصد قاهره ارسال خواهد شد.

یادداشت

«نفت» دلیل اصلی اشغال ایران

سید هاشم هوشی سادات- پژوهشگر تاریخ معاصر: در سحرگاه سوم شهریور ۱۳۲۰ ـ ۲۵ اوت ۱۹۴۱ ـ نیروهای مسلح شوروی و انگلیس از شمال، غرب و جنوب وارد خاک ایران شدند. این تهاجم در شرایطی صورت پذیرفت که با حمله وسیع ارتش آلمان نازی به روسیه شوروی و چشمداشت هیتلر به منابع نفتی خاورمیانه و حوزه قفقاز، جنگ دوم جهانی وارد مرحله حساس و سرنوشت‌سازی شده بود. دولت‌های روسیه و انگلیس، دلیل اشغال خاک ایران را در ظاهر حضور چند صد کارشناس آلمانی در صنایع غیرنظامی کشورمان اعلام کردند که به نظر آنها جاسوس و یا مستشار نظامی بودند. دلیل دیگر نیز بی‌اعتنایی رضاشاه به هشدارها و در نهایت اولتیماتوم کتبی مسکو و لندن از ابتدای سال ۱۳۲۰ مبنی بر اخراج مهندسان آلمانی از خاک ایران بیان شد. ولی بر اساس اسناد دقیق و موثق، دلیل مبنایی اشغال ایران چیز دیگری بود و آن هم وجود منابع عظیم نفت بود.

با اوج گرفتن جنگ دوم جهانی و اشغال بسیاری از کشورهای اروپایی مانند فرانسه، لهستان، بلژیک و... توسط ارتش آلمان، نیاز روزافزون صنایع نظامی و غیرنظامی متفقین به «نفت» و همچنین نگاه‌های اشغالگرایانه هیتلر به شرق و منابع نفتی آن، سبب شد تا متفقین و به‌ویژه دولت انگلیس، بیش از گذشته به موقعیت استراتژیک ایران و «امنیت، فراوانی و ارزانی نفت» کشورمان وقوف یافته و حساس شوند.

بنابراین در پی اشغال اندونزی و برمه توسط ارتش ژاپن ـ که به همراه ایتالیا متحد اصلی آلمان هیتلری در جنگ بود ـ و تصاحب منابع نفتی این ۲ کشور، نفت ایران و پالایشگاه بزرگ آبادان، به عنوان تنها و یگانه منبع تامین نیازهای سوختی ارتش‌های متفقین در نبردهای جنوب شرق آسیا، روسیه، خاورمیانه و شمال آفریقا، مورد توجه ویژه سران امریکا، روسیه و انگلیس قرار گرفت.

شایان ذکر است که میزان تولید نفت ایران که در سال ۱۹۴۳ معادل ۷/۵۷۳/۰۰۰ تن بود، در سال ۱۹۴۵ یعنی پایان جنگ دوم جهانی به ۱۶/۸۳۹/۰۰۰ تن افزایش یافت و قیمت متوسط آن در خاورمیانه هر تن ۱/۰۲۰ دلار در برابر ۱۲/۴۵ دلار در ایالات متحده محاسبه می‌شد. به هر حال از سوم شهریورماه ۱۳۲۰، بخش‌های مهمی از اراضی ایران در شمال، مرکز، غرب و جنوب توسط نظامیان روس و انگلیسی اشغال شد. چند روز بعد، به توصیه ذکاء الملک فروغی ـ نخست وزیر جدید ـ رضاشاه از سلطنت کناره گیری کرد و محمدرضا پهلوی ـ ولیعهد ـ جانشین او شد.

به این ترتیب کل صنایع و منابع عظیم نفت ایران، راه‌آهن سراسری و راه‌های مواصلاتی ایران در اختیار متفقان قرار گرفت و میلیون‌ها تن سلاح‌های جنگی از سوی امریکا توسط ناوگان راه‌آهن سراسری ایران به شوروی حمل شد تا این متحد غرب را در جنگ با آلمان هیتلری یاری کنند.

با خروج رضاشاه از ایران، فضای استبدادی و بسته سیاسی ایران باز شد و نسیم آزادی وزیدن گرفت و تکاپوی سیاسی نخبگان ملی و دینی برای رشد و توسعه ایران آغاز شد. محمدعلی فروغی نخست وزیر نیز پیمانی را با متفقین امضا کرد که در قبال واگذاری امکانات اقتصادی به متفقین، آنها استقلال و تمامیت ارضی ایران را به رسمیت شناخته و پس از پایان جنگ، نیروهای نظامی خود را به طور کامل از ایران خارج کنند.

وینستون چرچیل، نخست وزیر بریتانیا در دوران جنگ دوم جهانی، در کتاب خاطرات خود با عنوان «اتحاد بزرگ»، اهمیت موقعیت استراتژیک و نفت ایران را در این جنگ مورد تایید قرار داده و به طور ویژه «نفت ایران» را یک عامل مهم و اساسی در جنگ دوم مطرح می‌کند و نقش آن را در پیروزی متفقین، استراتژیک می‌داند. به همین جهت، در فاصله سال‌های ۴۵-۱۹۴۱، آنان برای تامین نفت موردنیاز ماشین و صنایع نظامی متفقین، تاسیسات پالایشگاه آبادان را به سرعت توسعه دادند. در این سالها، تولید کارخانه تهیه بنزین هواپیما به سالی یک میلیون تن رسید و قسمت عمده مصارف نیروی هوایی متفقین در خاورمیانه و خاوردور از پالایشگاه آبادان تامین شد. همچنین در این مدت مقادیر زیادی مواد نفتی و سوخت موردنیاز مردم روسیه، به این کشور حمل شد.

قدرت‌های پیروز در جنگ دوم جهانی به ایران «پل پیروزی» لقب دادند. ولی باوجود نقش استراتژیک کشورمان در این رویداد مهم جهانی، پس از پایان جنگ، نه تنها خسارات مادی و معنوی وارده بر مردم مسلمان و با فرهنگ ایران در طول این سال‌های اشغال و تجاوز را جبران نکردند، بلکه به دشمنی خود ادامه دادند. روسیه شوروی ابتدا از تخلیه قوای نظامی خود در شمال ایران خودداری کرد. در مرحله بعد با تقویت کمونیست‌های داخلی از احزاب و حرکت‌های تجزیه‌طلبانه در آذربایجان و کردستان حمایت همه جانبه کرد. امروز در پیشگاه تاریخ مشخص و عیان است که «نفت»، دلیل اصلی اشغال «ایران» در سوم شهریورماه ۱۳۲۰ ـ ۲۵ اوت ۱۹۴۱ ـ بود و متفقین از «نفت» و «موقعیت استراتژیک ایران»، حداکثر استفاده را برای غلبه بر «نازیسم و فاشیسم» کردند. لذا از این بابت، جامعه بین‌المللی به ایران و مردم متمدن و با فرهنگ آن، مدیون است و برای همیشه باید شاکر و قدردان باشد و دین تاریخی خود را به مردم ایران ادا کند.

توربین‌های بادی پرنده، بادی موافق حرکت معادن

حسن گنجی‌تبار-گروه انرژی: در کنار حفاری‌های سرسام‌آور شرکت‌های نفتی به سمت اعماق زمین برای فرونشاندن عطش جهانی انرژی، برخی نوآوران و کارآفرینان حوزه انرژی‌های پاک در حال جست‌وجوی منابع انرژی در آسمان‌ها هستند. هرکجا که استفاده از سوخت‌های تجدیدناپذیر فسیلی گران و آلاینده است، می‌توان از انرژی‌های پاک تجدیدپذیر و ارزان استفاده کرد.

انرژی باد یکی از صنایعی است که با سرعت فزاینده‌ای رشد کرده و جایگاه ویژه‌ای را در تامین انرژی جهانی به خود اختصاص داده است. در سال‌های اخیر دانشمندان فعال در عرصه فناوری انرژی بادی، هدف خود را روی ساخت توربین‌های پرنده‌ای متمرکز کرده‌اند که قادر به بالا رفتن تا ارتفاع ۱ کیلومتری و قرار گرفتن در مسیر تندبادها باشند. تندباد یا جت استریم (Jet Streem) جریانی از باد است که در ارتفاعات به صورت پایدار می‌وزد و سرعتی حدود ۳ برابر بیشینه سرعت باد در نزدیکی سطح زمین دارد.

مزایای توربین‌های بادی پرنده

استفاده از جریان باد در ارتفاعات مزایای بسیاری نسبت به روش‌های قدیمی‌تر دارد. از جمله مزایای توربین‌های بادی پرنده نسبت به توربین‌های بادی کلاسیک، عدم نیاز آنها به برجهای بتنی است. ساخت توربین‌های بادی کلاسیک یک پروژه هزینه بر است که به همین دلیل ممکن است در برخی نقاط به لحاظ اقتصادی صرفه نداشته باشد. حذف این پایه‌های عظیم از فرآیند ساخت توربین‌های بادی بخش عمده‌ای از هزینه‌ها را کاهش می‌دهد. به علاوه، توربین‌های پرنده که با کابل‌های محکم به پایگاه زمینی متصل هستند، قادرند تا ارتفاعی حدود ۱ کیلومتر بالا رفته، ارتفاع خود را کنترل کنند و خود را در مسیر تندبادها قرار دهند، درحالی که توربین‌های بادی کلاسیک ارتفاعی ثابت و حدود ۱۰۰ متر دارند. به دلیل ارتفاع بالایی که یک توربین بادی پرنده دارد، می‌تواند ۲۷ برابر بیشتر از توربینهای ثابت، انرژی به دست آورد. براساس مقالات به چاپ رسیده در مجله‌های مربوط به انرژی و برآوردهایی که در آنها صورت گرفته است، انرژی موجود در یک جت استریم به اندازه مصرف برق کل جهان است، حال آنکه تنها راه دسترسی به این انرژی عظیم توربین‌های پرنده هستند. کن گالدریا، یکی از دانشمندان علم هواشناسی در موسسه کارنگیا برآورد کرده است که حتی ۱ درصد از انرژی موجود در یک جت استریم برای تولید برق کل تمدن بشری کافی است. این آمار نشان می‌دهد، حجم بالای انرژی می‌تواند از این طریق به دست آید که این موضوع می‌تواند عرضه آینده انواع انرژی‌ها را با تغییرات جدی روبه‌رو کند.

خاصیت دیگر این نوع توربینها قابلیت جابه‌جایی و حمل آنها به مکان‌های دلخواه است. این ویژگی باعث شده، استفاده از این توربین‌ها در صنایع نظامی نیز مورد توجه قرار گیرد و از آن استقبال گسترده‌ای شود.

اما عمده‌ترین مزیت توربین‌های پرنده این است که قیمت الکتریسیته را به شدت کاهش می‌دهند. درواقع این توربین‌ها یک رکورد جهانی را در شکست قیمت الکتریسیته ثبت می‌کنند، هم‌اکنون قیمت برق در ایالات متحده امریکا به طور میانگین حدود ۱۲ سنت به ازای هر کیلووات ساعت است که توربین‌های بادی پرنده آن را به ۲ سنت کاهش می‌دهند. این رکوردشکنی در نقاطی با شرایط آب و هوایی بسیار سرد همچون آلاسکا که بهای برق حدود ۱ دلار به ازای هر کیلووات ساعت است، بیشتر نمایان میشود.

اهداف و کاربردها

بیشترین استفاده از این نوع انرژی می‌تواند در صنایع معدنی باشد. برخی از معادن به دلیل جغرافیای نامناسب و قرارگرفتن در محلی دورافتاده، امکان دسترسی به انرژی و سوخت‌های فسیلی را ندارند. با توجه به اینکه ایجاد شبکه‌های انتقال برق یا حمل سوخت‌های فسیلی به محل معادن دور افتاده یا صعب‌العبور نیازمند صرف هزینه‌های گزاف است، توربین‌های بادی پرنده با توجه به امکان حمل آسان، می‌توانند انرژی مورد نیاز را در محل احداث معادن تامین کنند. از طرفی به پرواز درآوردن توربین‌های پرنده کمترین خطر را در مناطق دورافتاده دارد، چراکه در نزدیکی کلانشهرها احتمال برخورد هواپیما یا سایر تجهیزات پرنده با آنها بیشتر است. به همین دلیل به جرات می‌توان گفت که بیشترین منفعت در مسیر استفاده از توربین‌های پرنده نصیب صنایع معدنی خواهد شد.

صنایع نظامی نیز به همان دلیل مشابه خواستار استفاده از این توربین‌ها هستند. در مناطق جنگی که انتقال سوخت یا انرژی با چالش‌های فراوان روبه‌روست، توربین‌های پرنده، کلیدی برای حل بحران به شمار می‌روند. علاوه بر اینها، نیاز به این نوع جدید انرژی در نقاط دور افتاده یا ایزوله مانند جزیره‌ها بیشتر احساس می‌شود. برخی مناطق نیز که به صورت مکرر در معرض بلایای طبیعی قرار گرفته و شبکه‌های انتقال انرژی‌شان آسیب می‌بینند، می‌توانند توربین‌های بادی پرنده را به عنوان منبع مطمئن‌تری برای تولید انرژی خود انتخاب کنند.

رغبت گوگل، مشارکت ناسا

یکی از سخنگویان شرکت گوگل در گفت‌وگوی خود با سایت clean technica اعلام کرد که گوگل با شرکتی به‌نام ماکانی (Makani kite power) می‌خواهد قراردادی ببندد که بر حسب آن، بخش عمده‌ای از انرژی مورد نیاز گوگل از طریق توربین‌های بادی پرنده ساخت این شرکت تامین شود. دلیل عمده عقد این قرارداد از سوی گوگل، بهای نسبتا ارزان برق تولید شده در این روش ذکر شده است.

از سوی دیگر، سازمان ناسا نیز به بررسی این توربین‌ها پرداخته و حتی پروژه‌های کلانی برای دسترسی به این انرژی‌ها تصویب کرده است. تمرکز ناسا بیشتر روی برطرف کردن نواقص موجود در این توربین‌هاست. از نظر کارشناسان ناسا، ضعف در شکل ایرودینامیک و گران بودن سیستم کنترل آنها از جمله معایب این توربین‌ها به شمار می‌آید. دیوید نورث (North)، یکی از مهندسین مرکز تحقیقات ناسا، ورود رسمی این سازمان به حوزه انرژی‌های بادی تولید شده توسط توربین‌های پرنده را اعلام کرد. هدف ناسا از مشارکت در این حوزه، رفع نواقص موجود در توربین‌ها توسط مهندسین این سازمان و توسعه هرچه بیشتر این نوع جدید انرژی ذکر شده است.

پیشتازان

شرکت آئروسول واقع در ایالت ماساچوست که در سال ۲۰۱۰ اعتباری معادل ۱,۳ میلیون دلار از دانشگاه MIT برای مهار کردن انرژی جت استریم‌ها اخذ کرده است، از جمله پیشتازان ساخت توربین‌های بادی پرنده به شمار می‌رود. این شرکت به خاطر اختراع خود جایزه انرژی موسوم به کوکانو فیلیپس را در سال ۲۰۱۱ از آن خود کرد و چندی بعد با تصویب پروژه‌ای ۱۸ ماهه به طراحی و ساخت یک نمونه نیمه صنعتی از توربین‌های پرنده مشغول شد. رین (Reyn)، موسس شرکت آئروسول اعلام کرد که توربین پرنده ساخته شده توسط آنها قادر به تامین برق مورد نیاز ۱۲ خانوار است. توربین‌هایی که این شرکت تولید می‌کند، در واقع بالن‌های استوان‌های شکلی هستند که با گاز سبک هلیم پر می‌شوند. رین می‌گوید: هنگامی که این توربین در هوا به صورت معلق درمی‌آید، یک حسگر تعبیه شده در آن، این امکان را به توربین می‌دهد که به طور مستقل و کاملا اتوماتیک شروع به کار کرده و تعادل خود را حفظ نماید. این حسگر همچنین به توربین کمک می‌کند تا نقاط با جریان شدیدتر باد را تشخیص دهد و مکان خود را برای شکار انرژی بیشتر تغییر دهد. برای فرود آمدن این توربین‌ها نیز یک سیستم خودکار دیگر بر روی آنها تعبیه شده است که با بیرون فرستادن تدریجی گاز هلیم امکان کاهش ارتفاع را به توربین می‌دهد.

شرکت اسکای وینده پاور واقع در سن‌دیگو از دیگر پیشگامان فعال در ساخت توربین‌های پرنده است. شپارد، رییس این شرکت اعلام کرد قیمت برق تولید شده توسط توربین‌هایشان به نسبت ارزانتر از قیمت میانگین برق در ایالات متحده امریکاست. وی از مهم‌ترین عوامل موثر در تعیین قیمت برق تولید شده، به مدت زمانی که توربین‌ها قادرند در آسمان به صورت معلق و چرخان باقی بمانند، اشاره کرد. برای آنکه برق تولیدی توسط این توربین‌ها مقرون به صرفه باشد، باید آنها را به نحوی طراحی کرد که ماه‌ها بدون نیاز به فرود آمدن در آسمان باقی بمانند.

AWEIA: سازمان صنایع انرژی بادی هوابرد

به دلیل اهمیت جایگاه انرژی تولید شده توسط توربین‌های هوابرد، در سال ۲۰۰۹ یک سازمان بین‌المللی، با عنوان سازمان صنایع انرژی بادی هوابرد یا AWEIA در ایالات متحده امریکا تاسیس شد. هدف از تاسیس این سازمان، کشف و پیگیری مشکلات موجود بر سر راه ساخت توربین‌های بادی پرنده و تلاش در برطرف کردن آنهاست تا از این طریق به ثمربخشی هرچه سریعتر این انرژی نو کمک کند. AWEIA شعب‌های نیز در اروپا دایر کرده است که نمایندگانی از ایتالیا، فرانسه، فنلاند، انگلیس و آلمان در آن عضو هستند. در سال ۲۰۱۱ نزدیک به ۴۰ موسسه یا شرکت مختلف با هدف طراحی و ساخت توربین‌های بادی پرنده تاسیس شد و این تعداد به بیش از ۱۰۰ موسسه در سال ۲۰۱۳ رسید. این آمار فزاینده حاکی از اهمیت ویژه‌ای است که توربین‌های بادی هوابرد در تولید انرژی و کاهش بهای آن در سطح جهان دارند. به نظر می‌رسد در یک دهه آینده این نوع جدید انرژی به جایگزین مناسبی برای سوختهای فسیلی به ویژه در صنایع معدنی که در نقاط دورافتاده واقع شده‌اند، تبدیل شود.

چالش‌ها

از جمله معایب موجود در توربینهای پرنده به ضعف آئرودینامیک و گران بودن سیستم کنترلی آن اشاره شده است اما این توربین‌ها با چالش دیگری نیز روبه‌رو هستند که آن ساخت محصولی است که در تمام شرایط آب و هوایی و برای مدت زمان طولانی مناسب باشد. برای نمونه از جمله شرایطی که برای این توربین‌ها خطر ایجاد می‌کند، رعد و برق‌های شدید و گردبادها هستند. یکی دیگر از معایب استفاده از توربین‌های پرنده برخورد احتمالی پرندگان با آنهاست که می‌تواند سالیانه به کشته شدن تعداد زیادی از پرندگان بینجامد. سازمان AWEIA در حال بررسی و تخمین مورد اخیر و ارائه راهکار مناسب برای برطرف کردن آن است.

روی خط خبر

سیدناصر سجادی مدیر عامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران گفت: ظرفیت ذخیره‌سازی فرآورده‌های نفتی در سال نخست دولت تدبیر و امید با بیش از نیم میلیارد لیتر افزایش به ۱۲/۵ میلیارد لیتر رسید و تا پایان امسال به ۱۳ میلیارد لیتر افزایش می‌یابد.

عباسعلی جعفری نسب مدیرعامل شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت گفت: ۵۷ میلیارد تن کیلومتر نفت خام و فرآورده سال گذشته از طریق خط لوله با صرف یک‌هفتم هزینه نسبت به نفتکش و راه‌آهن، جابه‌جا شد. همچنین بیش از ۶۷ درصد انتقال زمینی فرآورده‌های نفتی مورد نیاز کشور از طریق خطوط لوله نفت و با کمتر از ۲۴ درصد هزینه انجام می‌شود.

علی ماجدی معاون وزیر نفت با تشریح ۳ محور مذاکرات نفت و گازی ایران و جمهوری آذربایجان در تهران از توافق مقدماتی بین ۲ کشور برای مشارکت ۱۰ درصدی شرکت نیکوی ایران در طرح توسعه فاز ۲ میدان گازی شاه دنیز خبر داد.

هوشنگ فلاحتیان معاون وزیر نیرو با تشریح محورهای مذاکرات وزرای نفت و نیرو از آغاز ذخیره‌سازی سوخت مایع در نیروگاه‌ها خبر داد و اعلام کرد: تابستان امسال رکورد پیک مصرف برق به ۴۹ هزار مگاوات رسید. با وجود افزایش پیک مصرف برق در تابستان سال‌جاری هیچ‌گونه خاموشی برنامه‌ریزی شده‌ای در سطح شبکه سراسری برق به وقوع نپیوسته است.

محمدحسن پیوندی معاون شرکت ملی صنایع پتروشیمی با تشریح برنامه جدید توسعه صنعت پتروشیمی از برنامه‌ریزی برای تبدیل متانول به پروپیلن خبر داد و اعلام کرد: با اجرای برنامه‌های جدید، واردات برخی از محصولات پتروشیمیایی متوقف می‌شود.

محمدتقی امانپور مشاور وزیر نفت از مذاکره با ترکمنستان برای امضای قرارداد صدور کالا و خدمات مهندسی به این کشور خبر داد و گفت: این کشور خواهان همکاری بیشتر با شرکت‌های ایرانی است، مدت ۲ روزه نمایشگاه (۳۱-۲۹مرداد) مذاکره‌های خوبی برای خرید کالا با شرکت‌های ایرانی انجام شد.

سعید محجوبی مدیر هماهنگی و نظارت بر تولید شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی گفت: با بهره‌برداری از طرح‌های پالایشی در دست اجرا تا اوایل سال آینده، تولید بنزین کشور از ۶۲/۸ میلیون لیتر کنونی به ۶۸/۳ میلیون لیتر در روز خواهد رسید.

شرکت ملی نفت ایران
شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب

فراخوان مناقصه عمومی
(ارزیابی کیفی)

نوبت دوم
شماره مجوز:۲۳۵۷۶۴

مناقصه عمومی دو مرحله‌ای شماره م م /۹۳/۰۱۷۸ مربوط به تامین ویبراتور برای انجام عملیات VSP در چاه‌ها

الف ـ شرح مختصر خدمات:

ـ تامین ویبراتور جهت برداشت لرزه نگاری دوره چاهی حداقل ۲۰ مورد درطول یک سال.
ـ نواحی عملیاتی همه چاه‌ها در مناطق جنوبی و جنوب غربی ایران (حوضه رسوبی زاگرس) می‌باشد.
ـ برداشت لرزه‌نگاری درون چاهی ممکن است به صورت 3D VSP ,offsetvsp,walk away ,zero offset و یا هر روش دیگر باشد.
ـ شرکت‌کنندگان در مناقصه بایستی مشخصات دقیق دستگاه‌های ویبراتور شامل نوع، سال ساخت، HOLD DOWN ,PEAK FORCE و دیگر مشخصات مربوطه را عنوان نمایند.
ـ ویبراتور شامل حداقل یک دستگاه ویبراتور عملیاتی و یک دستگاه به صورت آماده به کار که دارای سیستم DGP بوده و با سیستم‌های استاندارد و برداشت اطلاعات لرزه‌ای و چاه پیمائی تطابق داشته باشند.

ب ـ محل اجرا و مدت انجام خدمات

محل اجرای خدمات در شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب و مدت آن۳۶ ماه می‌باشد.

ج ـ شرایط مناقصه‌گران متقاضی:

داشتن تجربه کافی و حسن سابق در انجام خدمات مشابه و مرتبط با چاه‌های نفت‌وگاز مطابق با استانداردهای رایج در صنعت نفت.
توانایی ارائه تضمین شرکت در مناقصه به مبلغ ـ ۱۱۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال و همچنین ۱۰درصد مبلغ پیمان (در صورت برنده شدن) بعنوان تضمین انجام تعهدات
ـ ارائه یک نسخه تایید شده از صورت‌های مالی حسابرسی شده توسط سازمان حسابرسی یا اعضای جامعه حسابداران رسمی الزامیست.

د ـ محل، زمان و مهلت دریافت مدارک ارزیابی کیفی مناقصه‌گران

از کلیه متقاضیان واجد شرایط دعوت می‌شود حداکثر ظرف ۱۰ روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم، آمادگی خود را به صورت کتبی به یکی از آدرس‌های ذیل الذکر اعلام و همزمان نسبت به دریافت مدارک ارزیابی کیفی اقدام نمایند...
ضمنا می‌بایستی ظرف مدت ۱۴ روز اطلاعات مورد درخواست در قالب یک حلقه لوح فشرده تهیه و به آدرس‌های ذیل در مقابل رسید تحویل گردد.
محل و زمان تحویل و گشایش پیشنهادها در اسناد مناقصه قید می‌گردد.
نشانی محل اعلام آمادگی و دریافت اسناد: اهواز، کوی فدائیان اسلام، ساختمان پنج طبقه، بلوک یک، طبقه اول، امور حقوقی و قراردادها، اتاق ج ۱۴۱ و یا تهران، میدان آرژانتین، ابتدای خیابان بیهقی، پلاک ۲۸، ساختمان مرکزی یازدهم، شرکت ملی نفت ایران، طبقه دوم، دفتر هماهنگی امور حقوقی و قراردادهای مناطق نفتخیز جنوب.

روابط عمومی شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب
WWW.NISOC.IR
WWW.SHANA.IR
HTTP://IETS.MPORG.IR

اقتصاد

صمت

۵
۶
۲۷
۲۸

economy@smtnews.ir

یکشنبه ۲ شهریور ۱۳۹۳ - ۲۷ شوال ۱۴۳۵- ۲۴ آگوست ۲۰۱۴

- فرصت‌سازی برای حمایت از تولید
- سرمای بورس در گرمای تابستان
- آینده مبهم آنی زیره

فضای کسب و کار در ایران به روایت بانک جهانی

رتبه ۱۵۲ در میان ۱۸۹ کشور

سمیرا کرمی- گروه اقتصاد: انجام هر کسب و کاری در ایران از شروع آن دشوارتر است. انگار سنگ اول را راحت می‌شود گذاشت اما تا ثریا کج رفتن دیگر مهم نیست و مورد بررسی قرار نخواهد گرفت و این از فرهنگ غلط حاکم بر اقتصاد ما، ناشی می‌شود. اقتصادی که هنوز از دولتی بودن رنج می‌برد و بخش خصوصی که هنوزکاملا پذیرفته نشده است. یکی از نشانه های فرهنگی این موضوع پیگیری و نظارت نکردن متولیان امر در خصوص «چرا کار انجام نگرفت» است که منجر به پایین آمدن رتبه کشور، در شاخص انجام کسب و کار شده است. ایران در شاخص شروع کسب و کار از میان ۱۸۹ کشور، رتبه ۱۰۷ را دارد که در مقایسه با شاخص انجام کسب و کار این رتبه تنزل پیدا کرده و به جایگاه ۱۵۲ رسیده است. با نگاهی به آمار بانک جهانی در خصوص روند شاخص پایان کسب و کار در سال‌های ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۴ می بینیم که وضعیت به سرانجام رساندن فعالیت اقتصادی در ایران همواره روند کاهشی دارد به طوری که رتبه ایران از ۱۰۹ در سال ۲۰۰۷ به جایگاه ۱۲۹ در سال ۲۰۱۴ تنزل یافته است. برای بررسی فضای کسب و کار در کشور به بررسی این موضوع پرداختیم.

رکود اقتصادی مانع انجام کار

مهدی تقوی استاد دانشگاه علامه طباطبایی درباره اینکه چرا مراحل شروع کسب و کار در کشور ما فرآیندی طولانی تر از سایر کشورها دارد، بیان کرد: این سوال بسیار اساسی و زیر بنایی است و مراحل قانونی و بوروکراسی و پیچیدگی‌های روند صدور مجوزها، اصلی ترین علت این موضوع محسوب می‌شود. به گفته او شرایط سخت کسب مجوزها و تشکیل شرکت‌ها روی صنعتگران و تولیدکنندگان اثر منفی می‌گذارد.

وی همچنین مشکل اساسی بخش تولید در شروع کسب وکار را نرخ پایین رشد اقتصادی کشور عنوان کرد و گفت: تا نرخ رشد اقتصادی مثبت نشود حوزه کسب و کار کشور، به جایگاه مطلوب نخواهد رسید.

این اقتصاددان همچنین در خصوص رتبه ایران در انجام کسب و کار نسبت به شاخص شروع کسب و کار، که در سطح پایین تری قرار دارد، اظهار کرد: از آنجا که ثبت شرکت در ایران چندان سخت نیست بنابراین، بسیاری از تولیدکنندگان اقدام به ثبت شرکت می‌کنند اما به شکل عملی کاری از پیش نمی‌برند. وی با بیان اینکه رکود باعث شده که شروع کسب و کار با سهولت بیشتری انجام شود، پایین بودن رتبه انجام کسب و کار در کشور را معلول رکود اقتصادی دانست و گفت: با وجود رکود، نه تنها شروع کسب و کار جدیدی صورت نمی‌گیرد بلکه بسیاری از صنعتگران از تولید منصرف شده و اقدام به تعطیلی بنگاه‌های اقتصادی خود می‌کنند.

عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبایی درباره ارائه راهکارهایی برای بهبود فضای کسب و کار در کشور اظهار کرد: اخیرا در کشور ما، شوک مثبتی به فضای کسب و کار وارد شده که ناشی از روند تازه مذاکرات هسته‌ای است. بازگشتن فضای مسالمت آمیز به روابط بین المللی کشور، شرایطی را فراهم آورده که این امر می‌تواند شرایط درآمدی کشور را رونق دهد و رشد اقتصادی منفی به آستانه مثبت شدن نزدیک شود.

وی همچنین بیان کرد: برای بهبود شاخص کسب و کار، نیازمند به بازسازی بسترهای سرمایه‌گذاری در کشور هستیم و متولیان اقتصادی در تلاشند که بتوانند رشد اقتصادی را در کشور افزایش دهند.

اصلاحات مالیاتی

مسعود گل شیرازی، رییس کمیسیون سرمایه‌گذاری و تامین مالی،اتاق بازرگانی و صنایع و معدن ایران هم درباره جایگاه پایین شاخص شروع کسب وکار ایران در مقایسه جهانی، اظهار کرد: ۲ عامل اساسی در این شاخص تاثیرگذار هستند، عامل نخست فضای سرمایه گذاری در کشور است و عامل دیگر، فضای کسب و کار می‌باشد.

وی همچنین تاکید کرد: مهمترین معضلی که کشور ما در آن دست و پا می زند و مقدم بر کسب و کار است، فضای سرمایه‌گذاری است. فضای سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی مخدوش شده و لازمه اصلاح آن، سیاست‌های اعتماد سازی است که باید توسط دولتمردان اجرا شود گل‌شیرازی افزود: شاخص فضای کسب و کار، از درجه اهمیت بالایی برخوردار است و بر اساس آماری که در مجلس تهیه شده، در دسترس نبودن منابع مالی مهم‌ترین عامل در رتبه پایین ایران در این شاخص معرفی شده است. عامل دیگر تاثیرگذار این حوزه، ضعف سیستم مالیاتی است که نیاز به اصلاحات دارد. این کارشناس اقتصاد درباره راهکارهای بهبود فضای کسب و کار گفت: برای برون رفت از این معضل لازم است که بانک مرکزی سازمان نظارتی خود را به صورت ارزان تر و بهتری در موسسات اعتباری مستقر کند. وی همچنین تاکید کرد که بانک مرکزی در سال‌های اخیر نظارت کافی در موسسات اقتصادی نداشته و این در حالی است که در کشورهای پیشرفته مثل انگلستان ساختار نظارتی مستقل وجود دارد تا بر موسسات اعتباری، نظارت کنند.

گل شیرازی در خصوص مالیات بر سرمایه نیز بیان کرد: علاوه بر این در حوزه مالیاتی، ایجاد عدالت مالیاتی در کنار انگیزه لازم برای شفافیت اقتصادی، اجتناب ناپذیر است وی افزود: برای ایجاد شفافیت در حوزه مالیاتی، سازمان امور مالیاتی کشور باید رویه‌ای را انتخاب کند که این روند باعث اعتماد سازی و کاهش نگرانی صنعتگران و تولیدکنندگان شود. متاسفانه در حال حاضر تمرکز متولیان مالیاتی کشور، تنها بر اخذ مالیات بیشتر است به جای آنکه پایه‌های مالیاتی را افزایش دهند.

لزوم نظارت بر انجام کار

گل شیرازی درباره فشارهای مالیاتی بر تولیدکنندگان اظهار کرد: با توجه به گستردگی مشاغل حوزه صنعت، معدن و تجارت این فشارها خود مانعی خواهد بود برای کسب و کار بهتر در کشور که در نهایت منجر به نبود تقارن در فضای مالیاتی خواهد شد وی همچنین درباره لزوم اصلاح ساختار مالیاتی اظهار کرد: البته این موضوعی است که در بسته سیاستی خروج غیرتورمی از رکود، باید بر آن تاکید کرد تا ساختار عملیاتی هر چه سریع‌تر اصلاح و این امر موجب بهبود فضای کسب‌وکار و در نهایت کاهش تورم و خروج از رکود شود.وی برای بهبود شاخص کسب‌وکار درکشور تاکید کرد که متولیان امر اقتصاد باید به دنبال نظارت بر انجام کار باشند تا این امر موجب برون‌رفت از رکود در کسب‌وکارکشور شود.

وضعیت نماگر پایان کسب‌وکار ایران در سال‌های (۲۰۱۴ ـ ۲۰۰۴)

نماگر پایان کسب‌وکار/ سال	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴
رتبه	-	-	-	۱۰۹	۱۱۸	۱۰۷	۱۰۹	۱۱۱	۱۲۵	۱۲۶	۱۲۹
زمان (سال)	۴/۵	۴/۵	۴/۵	۴/۵	۴/۵	۴/۵	۴/۵	۴/۵	۴/۵	۴/۵	۴/۵
هزینه (درصدی از ارزش دارایی)	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹
نرخ بازستانی (سنت به ازای یک دلار)	۱۸/۶	۱۸/۶	۱۹/۳	۱۹/۷	۱۹	۲۳/۱	۲۳/۱	۲۳/۱	۲۳/۱	۲۳/۱	۲۲/۴

راهکارهایی برای بهبود کسب و کار

ـ احیای تقویت حس اعتماد عمومی بین دولت و مردم در سیاست‌گذاری‌های اقتصادی

ـ افزایش شفافیت در سیاست‌گذاری‌ها و تصمیمات اقتصادی دولت

ـ ایجاد و تقویت ثبات اقتصادی در فضای اقتصادی کشور و تثبیت محیط اقتصاد کلان

ـ برقراری انضباط مالی دولت و کاستن از هزینه‌ها و بار مالی دولت از طریق اعمال سیاست‌های صحیح مالی

ـ تثبیت نرخ ارز از طریق به کارگیری نظام ارزی متناسب با شرایط اقتصادی کشور و جلوگیری از نوسانات ارزی و بی‌ثباتی‌های ناشی از آن برای فعالان اقتصادی

ـ تلاش در جهت مهار تورم در اقتصاد ملی و بی‌ثباتی‌ها و نااطمینانی‌های ناشی از آن در بین فعالان اقتصادی از طریق اتخاذ سیاست‌های پولی مناسب و مدیریت شده و کنترل رشد نقدینگی در جامعه و سوق‌دادن آن به سمت فعالیت‌های تولیدی

ـ رعایت اعتدال و پرهیز از شتابزدگی در سیاست‌گذاری‌های اقتصادی و خودداری دولت از تغییر ناگهانی سیاست‌های اقتصادی

ـ کاستن از اتکای اقتصاد کشور به نفت و درآمدهای نفتی برای جلوگیری از بی‌ثباتی‌های ذاتی تحمیلی بازار نفت به پیکره اقتصاد ملی و ایجاد و تقویت ثبات اقتصادی

خبر

معاون وزیر اقتصاد با اشاره به اعتبار ۴۰ هزار میلیارد تومانی خبر داد:

تسویه بدهی دولت با بانک‌ها

۴۰ هزار میلیارد تومان برای تسویه برخی از بدهی‌های دولت به بانک مرکزی و دیگر بانک‌ها در لایحه خروج از رکود پیش‌بینی شده و تاکنون بیش از ۸۰ درصد از درآمد نفتی ایران محقق شده است.

به گزارش صمت شاپور محمدی، معاون اقتصادی وزیر امور اقتصادی و دارایی دیروز در نشست خبری که به مناسبت هفته دولت در وزارت اقتصاد برگزار شده، ضمن اشاره به مطلب فوق به بیان آخرین اقدامات انجام شده در این وزارتخانه پرداخت.

تحقق ۸۰درصد درآمد نفت

وی ضمن اشاره به اینکه درصد تحقق درآمدهای نفتی مناسب و بالای ۸۰درصد است ابراز امیدواری کرد که بیش از این درصد در ماه‌های آتی محقق شود و این‌طور سخنان خود را ادامه داد که این ارقام نهایی نیست ولی به‌طور قطع می‌توانیم بگوییم درصد تحقق درآمد نفت بودجه امسال دولت خوب است. وی درباره هدفگذاری تورم زیر ۲۰درصد گفت: ما فکر می‌کنیم رسیدن به تورم زیر ۲۰درصد مشکل باشد البته نسبت به سال قبل تورم خیلی کم شده و این نشان‌دهنده روند خیلی خوب تورم است اما پیش‌بینی‌هایی از تورم داریم و تلاش می‌کنیم در راستای تحقق تورم زیر ۲۰ درصدی حرکت کنیم.

محمدی درباره کاهش سهم صندوق توسعه ملی در برنامه‌های سال‌های آتی دولت، گفت: با توجه به اینکه درآمدهای نفتی به دلیل تحریم‌ها کاهش یافته است، اگر ظرفیت‌های موجود را حفظ کنیم بسیار به‌صرفه‌تر خواهد بود تا این که ظرفیت‌ها را از بین برده و سپس ظرفیت جدیدی ایجاد کنیم.

معاون اقتصادی وزیر امور اقتصادی و دارایی همچنین درباره استفاده از نرخ ارز آزاد در معاملات بازار سرمایه گفت: نظام عرضه و تقاضا قیمت را در تمام بازارها به‌ویژه بورس کالا شکل می‌دهد به همین دلیل در تعیین قیمت‌های این بخش مشکلی وجود ندارد.

یارانه اقشار ضعیف حذف نمی‌شود

محمدی درخصوص اثر حذف یارانه بخشی از مردم بر تورم، تصریح کرد: حذف یارانه افراد پردرآمد نه‌تنها موجب تورم نمی‌شود، بلکه به رشد تولید و کاهش تورم نیز کمک خواهد کرد. حذف یارانه این گروه‌ها و هدایت آن به سمت تولید باعث می‌شود که تورم کاهش پیدا کند.

وی همچنین تاکید کرد: دولت تا زمانی که اطمینان لازم از حذف پیدا نکند حذف را انجام نمی‌دهد. دولت به هیچ‌وجه یارانه اقشار ضعیف را حذف نخواهد کرد.

لزوم اصلاح شاخص کسب‌وکار

این مقام مسئول در وزارت امور اقتصادی و دارایی با اشاره رتبه پایین ایران در گزارش اخیر بانک جهانی، عنوان کرد: پیگیری اصلاح شاخص کسب‌وکار از مهم‌ترین کارهایی است که دفتر بهبود فضای کسب‌وکار در ماه‌های اخیر انجام داده است و در همین ارتباط مکاتباتی با بانک جهانی صورت گرفته شده و البته بانک جهانی هم در مواردی با اعمال اصلاحات موافقت کرده است.

اقتصاد محاوره‌ای

LC چیست؟

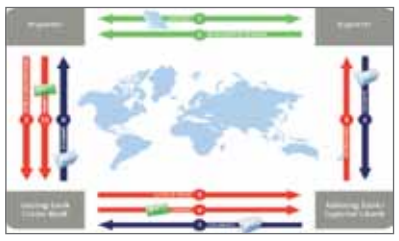

ال سی یا letter of credit که در اقتصاد و بازرگانی به سند اعتباری مشهور است یک نوع وام و اعتبار است که از طرف یک موسسه مالی (که در اغلب موارد بانک است) اعطا می شود. اولویت کاربرد سند اعتباری، تضمین پرداخت در معامله است. ال‌سی در معاملات تجاری بین‌المللی که فروشنده در یک کشور و مشتری در کشور دیگری است از ارزش قابل توجهی برخوردار است.

برای مطالعه یک مورد کاربرد ال سی در تجارت مثال زیر را پیشنهاد می کنیم:

فرض کنید یک خریدار که در بانک کشورش حساب دارد، معمولا کالاهایی را از فروشنده‌ای خارج از کشور، تهیه می‌کند. خریدار می‌خواهد به اندازه ۵۰۰/۰۰۰ دلار از فروشنده کالا بخرد و وارد کشور خودش کند. فروشنده قبول می‌کند فرصتی ۶۰ روزه به خریدار برای پرداخت بدهد به شرطی که به او یک ال‌سی ۹۰ روزه برای کل مبلغ بدهد.

مراحل دریافت ال‌سی شامل مراحل زیر است:

خریدار به بانک کشورش مراجعه می‌کند و درخواست یک ال‌سی ۵۰۰/۰۰۰ دلاری برای فروشنده به عنوان ذی‌نفع می‌کند.

بانک کشور خریدار می‌تواند با طی مراحل تایید یک وام یا با دریافت پول از خریدار، ال‌سی را صادر کند.

بانک کشور خریدار، یک نسخه از ال‌سی صادر شده را به بانک کشور فروشنده ارسال می‌کند به این معنا که پول آماده است و می‌توانند محموله کالا را که خریدار درخواست داده با اطمینان کامل از پرداخت، تحویل بدهند.

بانک کشور خریدار با دریافت اسناد قید شده در ال‌سی و همخوانی با شرایط ال‌سی، مبلغ ۵۰۰/۰۰۰ دلار را به بانک کشور فروشنده انتقال می‌دهد که به حساب فروشنده واریز می‌شود.

بانک صادرکننده ال‌سی فقط هنگامی که اسناد قید شده در ال‌سی را دریافت کرد و تمام شرایط ال‌سی برآورده شد، موظف است مقدار ال‌سی را بپردازد.

روی خط خبر

- رییس مرکز تجارت جهانی ایران با انتقاد از دستورالعمل افزایش میلیاردی سرمایه صرافی‌ها این کار را عامل ورشکستگی صرافان دانست و گفت: در شرایط تحریم چنین تصمیمی به ضرر اقتصاد کشور است.

- یک تحلیلگر مسائل سیاسی می‌گوید، تشدید تحریم‌ها از سوی امریکا و اتحادیه اروپا علیه روسیه «تاثیر معکوس» خواهد داشت و روسیه را به گروه بریکس و ایران نزدیک‌تر می‌کند.

- شرکت دی اف داچ فورفیت اعلام کرد، یک حسابرس به این موسسه اعلام کرده که نمی‌تواند اظهارات مالی سال ۲۰۱۳ این شرکت را تایید کند، زیرا این شرکت آلمانی سرمایه‌گذار در امور تجاری همچنان موضوع تحقیق مقامات امریکایی در ارتباط با تحریم‌های تجاری است. دفتر کنترل دارایی‌های خارجی که بخشی از وزارت خزانه‌داری امریکاست و بر اجرای تحریم‌های تجاری علیه کشورهای مختلف نظارت می‌کند، شرکت داچ فورفیت را به نقض تحریم‌های تجاری علیه ایران متهم کرده که این شرکت اتهامات مذکور را رد کرده است.

- بانک جهانی اعلام کرد ۷۰ درصد از رشد اقتصادی در جهان مرهون اقتصادهای نوظهور است. اقتصادهای نوظهور نشان داده‌اند آماده هستند آینده خود را در شرایطی که اقتصادهای ثروتمند درحال دست و پنجه نرم کردن با مشکلات ایجاد شده از سوی خود می‌باشند، به دست بگیرند.

- غلامحسین جعفرزاده ایمن‌آبادی، نماینده مجلس شورای اسلامی اولویت دادن دولت به کاهش تورم در مقابل رشد اقتصادی را سیاستی اشتباه دانست و با توصیه به دولت برای عجله نداشتن در رسیدن به نتیجه در برنامه‌های خود گفت: این عجله می‌تواند باعث افزایش مشکلات شود.

- غلامرضا کاتب، نماینده مردم گرمسار و آرادان در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه دولت در تدوین برنامه ششم توسعه نباید نگاه آرمانی داشته باشد، افزود: این برنامه باید قابلیت ارزیابی از سوی مردم را داشته و به ویژه در مسائل اقتصادی دارای شاخصه‌های کمی لازم باشد.

نگاه روز

رییس کل بیمه مرکزی اعلام کرد:

سهم ۹ درصدی بیمه‌های عمر در کشور

گروه اقتصاد: در سال‌های گذشته با وجودی که تلاش‌های زیادی در جهت توسعه بیمه‌های عمر در کشور صورت گرفته، اما به نظر می‌رسد که این بیمه‌نامه هنوز آنطور که باید از رشد مناسبی برخوردار نشده است. هرچند که سهم این بیمه‌ها نسبت به گذشته تا حدودی رشد کرده اما با استانداردهای جهانی فاصله زیادی دارد. به گفته رییس کل بیمه مرکزی سهم بیمه‌های زندگی و عمر از کل صنعت بیمه از ۷/۸ درصد سال ۹۱ به ۹/۱ درصد درسال ۹۲ رسیده است.

محمد امین که روز گذشته در یک نشست خبری در جمع خبرنگاران سخن می‌گفت، دلیل این رشد کم را تورم موجود در کشور دانست و یادآورشد: تورم از مهم‌ترین عوامل جلوگیری از افزایش سهم بیمه‌های عمر در پرتفوی بیمه‌های بازرگانی است و در کنار آن، پوشش گسترده بیمه‌های تامین اجتماعی از دیگر عواملی است که اجازه گسترش سهم بیمه‌های عمر را نمی‌دهد.

رییس کل بیمه مرکزی در بخش دیگری از سخنانش از پرداخت ۱۰هزار و ۵۰۰میلیارد تومان خسارت توسط شرکت‌های بیمه در سال گذشته خبر داد و به آخرین آمارها از وضعیت اشاره کرد خسارت در صنعت بیمه پرداخت و گفت: ۱۰ درصد جامعه ایرانی با احتساب تامین اجتماعی پوشش بیمه‌ای دارند، این درحالی است که بیمه در دنیا ۷/۵ درصد است.

به گفته این مقام مسئول در صنعت بیمه حق بیمه سالانه بیمه‌های بازرگانی در سال گذشته به ۱۶ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان رسیده در حالی که این رقم در سال ۹۱ حدود ۱۳ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان بود که بیانگر رشد ۲۳/۲ درصدی در این بخش است.

امین با بیان این‌که حق بیمه پرداختی هر ایرانی به شرکت‌های بیمه بازرگانی با ۲۲ درصد رشد از ۱۷۰هزار تومان به ۲۱۰ هزار تومان رسیده، گفت: تعداد بیمه‌نامه‌های صادره از ۳۹ میلیون و ۴۰۰ هزار به ۴۳میلیون رسید.

وی در ادامه گفت: میزان خسارت‌های پرداختی شرکت‌های بیمه در سال ۹۱ به مردم حدود ۷هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان بودو در سال ۹۲ به ۱۰ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان رسید که بیانگر رشد ۳۴ درصدی در این بخش است.

امین با بیان این‌که خریداری برای شرکت‌های بیمه وجود ندارد و آن‌هم به خاطر این است که روند رشد هزینه‌ها در این شرکت‌ها بسیار بیشتر از درآمدهاست، تصریح کرد: سهم بخش غیردولتی بر بازار بیمه در سال ۹۱ حدود ۵۴/۶ درصد بود که در سال ۹۲ به ۵۶/۵ درصد رسید که بیانگر افزایش سهم این بخش در سال قبل در بازار بیمه است. وی در ادامه با اشاره به اینکه ضریب نفوذ بیمه در سال ۹۱ حدود ۱/۹ درصد بود درباره این نرخ در سال گذشته گفت: برای سال ۹۲ بخاطر اینکه تولید ناخالص داخلی از سوی بانک مرکزی اعلام نشده بود محاسبه این ضریب امکان‌پذیر نبود اما به محض اعلام از سوی بانک مرکزی این ضریب را محاسبه و اعلام می‌کنیم. به گفته امین، شاخص هرفیندال (میزان تمرکز و انحصار در بازار بیمه) در سال ۹۱ حدود ۲ هزار و ۳۲۴ میلیارد ریال بوده که با ۱۶۸ واحد کاهش به دو هزار و ۱۵۶ میلیارد ریال رسیده است. امین بررسی و کنترل صورت‌های مالی شرکت‌های بیمه را از دیگر اقدامات بیمه مرکزی برشمرد و گفت: در صورتی که آیین‌نامه‌ها در صورت‌های مالی این شرکت‌ها رعایت نشوند بیمه مرکزی به آنها تذکر کتبی می‌دهد تا اصلاحات لازم را انجام دهند.

امین با بیان اینکه مطالعاتی نیز در زمینه چگونگی ساماندهی بازار فروش بیمه‌ها انجام شده، عنوان کرد: مقرارت‌گذاری و تدوین آیین‌نامه‌های لازم از دیگر اقدامات بیمه مرکزی است که در یک سال قبل بیش از ۵ آیین نامه جدید در شورای عالی بیمه تدوین شد.

امین، تعیین حد ریسک مورد پذیرش شرکت‌های بیمه را از دیگر اقدامات بیمه مرکزی در یک سال گذشته برشمرد و تصریح کرد: کنترل توانگری شرکت‌های بیمه و ایجاد محدودیت در ریسک‌های این شرکت‌ها از دیگر اقدامات نظارتی بیمه مرکزی است.

نقش نظام پولی در توسعه اقتصاد پررنگ‌تر می‌شود

فرصت‌سازی برای حمایت از تولید

زهره محسنی شاد- گروه اقتصاد: به دلیل رکود و تورم حاکم در اقتصاد، در سال‌های گذشته، نیاز به نقدینگی بنگاه‌های اقتصادی به شدت افزایش یافته و این بخش را با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو کرده است. ابزاری هم که می‌تواند نقدینگی و سرمایه این بخش را تامین و از مشکلات بسیارش خلاص کند، در اقتصاد بانک‌محور ما، سیستم بانکی محسوب می‌شود؛ به این مفهوم که سهم واسطه‌های مالی فعال در بازار پول در فرآیند تامین مالی پروژه‌های مختلف سرمایه‌گذاری، نسبت به واسطه‌های مالی فعال در بازار سرمایه بسیار بیشتر است.

با این رویکرد، در چنین شرایطی، بانک باید با تجهیز منابع مناسب، آن‌را در اختیار بخش اقتصاد قرار دهد تا این بخش با رونق بیشتر زمینه توسعه اقتصادی کشور را فراهم کند. اما به نظر می‌رسد که مدت‌هاست این زنجیره به درستی صورت نمی‌گیرد.

به گفته صاحبنظران اقتصادی، بانک‌ها در سال‌های اخیر به دلایل مختلف، از کم شدن سپرده‌گذاری در بانک‌ها گرفته تا افزایش بدهی دولت به بانک‌ها، با کمبود منابع مواجه شده‌اند و نقش حمایتی‌شان از بخش اقتصاد کمرنگ شده است. در این راستا آنچه که مهم به نظر می‌رسد این است که یک رابطه منطقی و اقتصادی بین نظام بانکی کشور و بنگاه‌های اقتصادی اعم از صنایع و دیگر بخش‌های تولید برقرار شود که به گفته صاحب‌نظران حوزه بانکی، این مهم با تقویت بنیه مالی بانک‌ها، مدیریت منابع، تطبیق منابع با مصارف بانک‌ها امکان‌پذیر خواهد بود، موضوعی که در بسته سیاستی خروج غیرتورمی از رکود هم بر آن تاکید شده است.

طرح‌های توجیه‌دار در اولویت دریافت وام

غلامرضا مصطفی‌پور مدیر عامل بانک قرض‌الحسنه مهر ایران در این‌باره با بیان اینکه وظیفه اصلی بانک‌ها تامین مالی واحدهای اقتصادی است و میزان این تامین مالی به بنیه مالی بانک‌ها مرتبط است، گفت: از آنجا که بانک‌ها بخش اعظمی از منابع‌شان را از طریق جمع‌آوری سپرده‌های مردمی تامین می‌کنند و آن را در اختیار متقاضیان تسهیلات قرار می‌دهند، در این راستا هرچه تجهیز منابع بهتر صورت گیرد این امر به تامین مالی بهتر بخش‌های اقتصادی منجر خواهد شد. او به ابزارها و روش‌هایی که منجر به تقویت بنیه مالی بانک‌ها خواهد شد اشاره کرد و افزود: وصول مطالبات و به جریان انداختن این منابع از طریق وام‌دهی به بخش‌های مختلف اقتصاد، افزایش سرمایه بانک‌ها و فروش دارایی‌های مازاد و ناکارآمد از جمله راه‌هایی است که می‌تواند منجر به قدرت اعتباردهی بانک‌ها شود. به گفته وی، البته تزریق این منابع به طرح‌های دارای توجیه اقتصادی و آنهایی که از مزیت‌های بالاتری برخوردارند از ضروریات است تا منابع بانک‌ها به شکل هدفمند در اختیار بخش‌های مختلف قرار گیرد در نهایت بانک‌ها را با محدودیت منابع مواجه نکند. مصطفی‌پور با تاکید بر این موضوع که در شرایط فعلی اقتصاد و با توجه به محدودیت منابع بانک‌ها، ارائه تسهیلات باید به طرح‌های نیمه تمام و آنهایی که در آستانه بهره‌برداری هستند پرداخت شود تا با تکمیل سرمایه‌گذاری‌ها در این بخش تولید افزایش یابد و در نهایت باعث رونق اقتصاد کشور شود. افزود، در چنین شرایطی می‌توان امیدوار بود که اقتصاد بدون اثرات تورمی از مرحله رکود خارج شود و به توسعه برسد.

ایجاد هماهنگی بین منابع با مصارف بانک‌ها

محمد طالبی مدیر عامل بانک کشاورزی هم در این‌باره در گفت‌وگو با صمت به اهمیت نقش بانک‌ها و همراهی آنها در توسعه اقتصادی کشور اشاره کرد و گفت: در حال حاضر بسیاری از فعالان اقتصادی بانک را نخستین انتخاب خود برای تامین مالی بنگاه اقتصادی‌شان می‌دانند و برای رفع نیاز مالی‌شان به سراغ بانک‌ها می‌روند که این موضوع حجم زیادی تقاضا در بانک‌ها ایجاد کرده است. او با بیان اینکه شرایط تورمی حاکم بر اقتصاد هم باعث شده که منابع بانک‌ها با این میزان حجم تقاضا هماهنگ نباشد تصریح کرد: در این راستا دولت تلاش می کند که بتواند با افزایش قدرت تسهیلات‌دهی بانک‌ها و توسعه ابزارهای تامین مالی دیگر، درصدد رفع مشکلات فعلی بخش اقتصاد برآید که افزایش سرمایه بانک‌ها و تعیین تکلیف بدهی‌های دولت به بانک‌ها در همین راستا در دستور کار قرار گرفته است. به گفته او، به طور حتم بانک‌ها با افزایش قدرت اعتباردهی‌شان می‌توانند در جهت تامین مالی بخش‌های اقتصادی بهتر از گذشته گام بردارند و این بخش را یاری دهند.

> تزریق منابع به طرح‌های دارای توجیه اقتصادی و آنهایی که از مزیت‌های بالاتری برخوردارند از ضروریات است تا منابع بانک‌ها به شکل هدفمند پرداخت شود که در نهایت بانک‌ها را با محدودیت منابع مواجه نکند

تاکید دولت بر توانمندسازی بانک‌ها

سید کامل تقوی‌نژاد مدیرعامل بانک سپه هم در این‌باره با بیان این‌که به‌دلیل بانک‌محور بودن اقتصاد کشور، در تمامی برنامه‌های اقتصادی باید نقش و جایگاه ویژه بانک‌ها مد نظر قرار گیرد، تصریح کرد: با توجه به این مهم در لایحه دولت توانمندسازی بانک‌ها برای حضور پررنگ در عرصه اقتصاد دیده شده است. وی اضافه کرد: در این لایحه رفع مشکلات بانک‌ها با دولت و بخش خصوصی، بهبود شاخص‌های مالی بانک‌ها، بدهی‌های دولت به بانک‌ها، مطالبات غیرجاری بانک‌ها، طلب بانک مرکزی از بانک‌ها، مدیریت نقدینگی و سایر مسائل مهم در حوزه بانکداری مورد توجه قرار گرفته است. وی افزود: اگر موضوعات مربوط به بانک‌ها حل و فصل شود آنها می‌توانند نقش مهمی در رفع معضلات تولید، سرمایه در گردش واحدهای تولیدی و ایجاد توازن منطقه‌ای و افزایش اشتغال در جامعه داشته باشند. وی از فراهم شدن امکان مشارکت بیشتر بانک‌ها در تولید به واسطه استفاده از ابزارهایی مثل فاینانس و منابع صندوق توسعه ملی به عنوان یک فرصت طلایی برای اقتصاد کشور در دولت نام برد و افزود: نظام بانکی نقش اساسی را در توسعه اقتصادی کشور ایفا می‌کند، بنابراین باید انگیزه کافی در مدیران و کارکنان آن تقویت شود و نباید بی‌اعتمادی بین مردم و بانک‌ها به‌وجود آید.

بازگرداندن معوقات بانکی برای رونق تولید

داوود دانش‌جعفری، استاد اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی در این‌باره در گفت‌وگو با صمت با بیان اینکه رونق تولید، به توسعه اقتصادی و ایجاد اشتغال بیشتر در کشور خواهد انجامید، افزود: تولید و اشتغال دو روی سکه‌اند، بنابراین اگر تولید رونق بگیرد این امر باعث ایجاد اشتغال مولد در کشور خواهد شد که در این راستا حمایت‌های بانکی بسیار حایز اهمیت است. او با بیان اینکه بانک‌ها از اجزای مهم نظام تامین مالی در کشور محسوب می‌شوند، یادآور شد: از راه‌های رسیدن به اهداف و برنامه‌های اقتصادی دولت، تقویت تامین مالی بخش‌های اقتصادی است که یکی از راه‌هایی که می‌تواند ما را در این بخش کمک کند، سیستم بانکی است، اما از آنجا که بانک‌ها در سال‌های گذشته با کمبود منابع مواجه بوده‌اند، از این رو این امر به اقتصاد بانک‌محور ما بسیار آسیب‌زده و این بخش‌ها را دچار مشکل کرده است. وی معوق شدن بخش زیادی از منابع بانک‌ها در سال‌های گذشته را یکی از عوامل محدودیت منابع بانکی دانست و گفت: در همین راستا بسیاری از متقاضیان وام وقتی به بانک مراجعه می‌کنند، از دریافت وام محروم می‌شوند که البته تمامی این موارد در بسته سیاستی خروج غیرتورمی از رکود پیش‌بینی شده است تا از طریق توانمند کردن بانک‌ها، بخش تولید هم رونق بگیرد. به گفته دانش جعفری، در این راستا می‌توان امیدوار بود که بخش تولید که این روزها به شدت با مشکل کمبود نقدینگی مواجه است با حمایت بانک‌ها رونق بگیرد و اقتصاد را از شرایط رکود و تورم خارج کند.

ادامه حرکت نزولی قیمت جهانی طلا

گروه اقتصاد: روز جمعه طلا برای نخستین بار در یک هفته گذشته پس از اظهارات رییس بانک مرکزی امریکا که نگرانی‌های سرمایه‌گذاران را نسبت به احتمال افزایش زودتر از موعد نرخ‌های بهره کاهش داد، کمی افزایش یافت، اما این نرخ همچنان پایین‌تر از ۱۳۰۰ دلار باقی ماند. در معاملات روز گذشته بازارهای جهانی فلزات گرانبها بهای هر اونس طلا با۴۰ سنت کاهش، ۱۲۸۱ دلار و ۸۰ سنت معامله شد که این قیمت با پایین‌ترین رقم ۲ ماه اخیر یعنی ۱۲۷۳ دلار فاصله چندانی ندارد. پیش‌بینی تحلیلگران بازار از قیمت طلا در هفته‌جاری نیز حکایت از روند نزولی قیمت‌ها دارد.

همزمان با روند کاهشی قیمت‌ها در بازارهای جهانی، قیمت طلا و سکه هم در بازار داخل با افت یا بدون تغییر قیمت‌ها همراه شد، به طوری که قیمت سکه طرح جدید هزار تومان کاهش یافت و به نرخ ۹۳۳ هزار تومان رسید و سکه طرح قدیم و هر گرم طلای ۱۸ عیار نیز بدون تغییر ماند. در معاملات روز گذشته بازار، نیم سکه و ربع سکه نیز با ۱ هزارتومان افت قیمت به ترتیب به نرخ ۴۷۰ و ۲۵۷ هزارتومان رسید. نرخ سکه‌های یک گرمی هم در این روز ۱۶۷ هزارتومان معامله شد که نسبت به روز گذشته ۳ هزار تومان پایین آمده است بازارآزاد ارز هم روز گذشته با نوسانات قیمتی همراه بود، به طوری که دلار نسبت به روز پنجشنبه با ۲ تومان کاهش ۳۱۰۲تومان قیمت خورد و یورو با ۲۱ تومان افزایش به ۴۱۲۳تومان رسید. این نوسان قیمت در تمامی انواع ارزها مشهود بود.

نوع ارز	خرید (ریال)	فروش (ریال)
دلار امریکا	۳۰۹۳۰	۳۱۰۲۰
یورو	۴۱۱۳۰	۴۱۲۳۰
پوند انگلیس	۵۱۲۰۰	۵۱۳۸۰
فرانک سوئیس	۳۴۳۱۰	۳۴۴۸۰
لیر ترکیه	۱۴۳۸۰	۱۴۴۹۰
ریال عربستان	۸۲۰۰	۸۳۵۰
رینگت مالزی	۹۷۳۰	۹۸۸۰

عنوان	خرید (ریال)	فروش (ریال)
سکه یک گرمی	۱,۶۰۰,۰۰۰	۱,۶۷۰,۰۰۰
سکه ربع	۲,۵۰۰,۰۰۰	۲,۵۷۰,۰۰۰
سکه نیم	۴,۶۵۰,۰۰۰	۴,۷۰۰,۰۰۰
سکه امامی	۹,۳۱۰,۰۰۰	۹,۳۵۰,۰۰۰
سکه بهار آزادی	۹,۲۷۰,۰۰۰	۹,۳۴۰,۰۰۰
۱ گرم طلا	۹۳۸,۴۰۰	۹۵۸,۴۰۰
۱ مثقال طلا	۴,۱۲۰,۰۰۰	۴,۱۵۰,۰۰۰

نگاه روز

بانک رفاه کارگران از آغاز پروژه «آینده‌های ممکن بانک رفاه در فضای کسب و کار ایران در افق ۱۴۰۰ با رویکرد آینده پژوهی» خبر داد. از این پس پروژه آینده‌پژوهی به صورت نظام‌مند در دستور کار مدیریت امور بازاریابی و طرح و برنامه این بانک قرار دارد و پروژه مذکور اولین گام در این زمینه است.

تا یک ماه آینده، مشتریان بانک شهر می‌توانند از طریق شعب الکترونیک، وجه نقد خود را واریز کنند. حسین محمدپورزرندی ضمن بیان این مطلب گفت: در این زمینه، دستگاهی پیش‌بینی شده که دریافت‌کننده وجه است و به طور شبانه‌روزی قابلیت دریافت وجوه نقدی و امکان واریز را به صورت اتوماتیک داراست.

جزئیات جشنواره خدمات بانکداری الکترونیکی بانک اقتصاد نوین «فرابانک نوین» که با هدف ترویج استفاده از خدمات بانکداری الکترونیکی این بانک برگزار می‌شود، اعلام شد. این بانک در جشنواره خدمات بانکداری الکترونیکی «فرابانک نوین» به استفاده‌کنندگان از خدمات و ابزارهای الکترونیکی بانک اقتصادنوین به قید قرعه جوایز ارزشمندی از جمله خودرو و جوایز نقدی اهدا می‌کند.

بانک صادرات ایران در تیرماه ۱۳۹۳ بیش از ۳ میلیون قبض خدمات شهری مشتریان را دریافت کرد.

تجارت

صمت

۷
۸
۲۵
۲۶

یکشنبه ۲ شهریور ۱۳۹۳ - ۲۷ شوال ۱۴۳۵- ۲۴ آگوست ۲۰۱۴

trade@smtnews.ir

- خندان‌هایی که دیگر نای خندیدن ندارند!
- کیفیت را ارزان بخرید!
- ایران، حضوری متفاوت در اکسپو

نظرگاه

بهترین سناریو آزادی گندم و آرد و نان است

سیدمحمدرضا مرتضوی

رئیس کانون انجمن صنایع غذایی

بالاخره ۸ مرداد سال‌جاری سکوت مسئولان شکست و ۳سناریو برای افزایش قیمت نان مطرح شد. با کلید خوردن رسمی افزایش حامل‌های انرژی، ورود دولت به اجرای فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها آغاز شد و قرار بر این شد تا دولت افزایش قیمت نان و چند کالای اساسی دیگر را به اوایل تیرماه موکول کند که مصادف شدن آن با ماه مبارک رمضان موجب به تاخیر افتادن اعلام تغییر نرخ نان شد اما بلافاصله پس از اتمام ماه مبارک رمضان مقام عالی وزارت در سومین گردهمایی مسئولان سازمان صنعت، معدن و تجارت ۳ سناریو را برای افزایش قیمت نان اعلام کرد، که براساس آن مقرر شد یکی از این روش‌ها در کشور اجرایی شود.

یکی از این سناریوها حفظ شرایط موجود و حمایت از کارخانجات در خصوص هزینه‌های آرد است. سناریوی بعدی تفویض اختیارات به استان‌ها در این خصوص بود که بین ۱۵ تا ۲۰ درصد به قیمت انواع نان اضافه شود و سناریوی آخر افزایش قیمت نان و پرداخت یارانه به همین تناسب به مردم. حال از نظر تولیدکنندگان و صنعتگران بهترین سناریو کدام است؟

به عنوان نمونه، مردم از نانوایی‌ها، نان را کیلویی بین ۱۸۰۰ تومان تا ۲۲۰۰ تومان می‌خرند. دولت بابت هر کیلوگرم گندم به علاوه هزینه‌های تبعی آن کیلویی ۸۰۰ تومان یارانه می‌دهد و به هر نفر ایرانی هم در سال ۵۰۰۰۰ تومان یارانه نان می‌دهد اگر متوسط مصرف را ۱۱۰ کیلو گندم در سال در نظر بگیریم یعنی کیلویی ۵۰۰ تومان هم به مردم بابت نان پرداخت می‌شود و نتیجه اینکه (میانگین پرداختی مردم ۲۰۰۰ تومان، یارانه مستقیم تامین گندم ۸۰۰ تومان و یارانه نقدی ۵۰۰ تومان) نان درحال حاضر برای کشور کیلویی ۳۳۰۰ تومان تمام می‌شود. حال اگر فرض کنیم قیمت گندم آزاد شود و آرد هم آزاد شود نرخ آرد نانوایی به‌طور میانگین ۱۴۵۰ تومان در شرایط فعلی باشد و هزینه‌های نانوا به آن اضافه شود با توجه به ری آرد در تبدیل به نان و افزایش سرسام‌آور هزینه‌های نانواخانه میانگین نرخ نان کیلویی ۲۶۰۰ تومان خواهد شد. یعنی در شرایطی که همه چیز آزاد باشد کشور برای نان ۲۶۰۰ تومان هزینه خواهد کرد اگر مصرف را ۱۱ میلیون تن نان فرض کنیم تفاوت شرایط فعلی با شرایط مطلق آزادی گندم، آرد و نان حدود ۳ میلیارد دلار در سال خواهد شد. رقمی که با سرمایه‌گذاری درست و علمی آن می‌توانیم در ۲ سال زراعت و تولید نان کشور را متحول کرده و جلوی رانت‌خواری و فساد را در این صنعت حساس و استراتژیک بگیریم.

جالب است در بعضی از استان‌ها رانت‌خواران نانوا، دولت و آسیابانان یکی شده‌اند و از این فساد منتفع شده و دائما با ارتباطاتی که دارند دل مسئولان را خالی می‌کنند. من معتقدم سناریو به‌طور قطع یکی است و آن هم اینکه گندم، آرد و نان باید آزاد شود.

در این میان دولت باید گوش خود را بر روی رانت‌خواران ببندد و به حرف انجمن‌ها و صاحبان مشاغل که صاحب اصلی کار هستند اعتماد کند. بهبود فضای کسب‌وکار راه نجات اقتصاد کشور است، کنترل تورم و خروج از رکود یک راه دارد و آن هم تضمین سود بنگاه‌های تولیدی و افزایش بهره‌وری از راه افزایش و بهبود تولید در همه رشته‌های صنعتی می‌باشد که صنعت آرد و نان نیز از این قاعده مستثنا نیست.

حال، دولت باید فکری برای زیان انباشته کارخانجات آرد از محل ثابت نگه داشتن قیمت‌ها از سال ۹۱ بکند. رشد هزینه‌های تولید به ترتیب در سال‌های ۹۱، ۴۰درصد و در سال ۹۲، ۴۲ درصد و در سال ۹۳، حدود ۲۰ درصد در خوشبینانه‌ترین حالت بدین معناست که با وجود ثابت نگه داشتن نرخ گندم کارخانجات آرد در سال ۹۱ حدود تنی ۳۵هزار تومان، در سال ۹۲ حدود تنی ۷۵ هزار تومان و در سال ۹۳ حدود تنی ۹۰ هزار تومان متضرر شده‌اند.

ادامه این موضوع با رویکرد نگاه عادلانه و ترویج و توسعه سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف صنعت همخوانی ندارد. در حال حاضر هم انتظار داریم در حالتی که می‌خواهیم وارد فضای خروج از رکود شویم به این مشکل بزرگ صنایع آرد با مشورت انجمن‌ها و افراد معتمد صنعت آرد یعنی زیان انباشته شرکت‌ها توجه خاصی شود.

تلاش مقامات هند و پاکستان برای تغییر در مبادلات تجاری

روپیه جایگزین دلار می‌شود؟!

گروه تجارت: از بعد از انقلاب اسلامی سال ۵۷، همواره تحریم‌های اقتصادی علیه ایران جزو برنامه‌های اولویت‌دار کشورهای توسعه یافته بوده است. این تحریم‌ها در دوران جنگ به اوج رسید و با شروع دولت سازندگی و پس از آن دولت اصلاحات، تا حدی از میزان آن‌ها کاسته شد. اما درسال گذشته میزان تحریم‌ها بیشتر از همیشه شد. قطع روابط بین‌المللی، تحریم پاشنه آشیل اقتصاد ایران (نفت)، غیرقانونی بودن فعالیت بانک‌های ایران در اروپا و هزاران دلیل دیگر ایران را وارد بحران کرد تا جایی که به دلیل تحریم بودن ایران، دولت برای برقراری روابط تجاری با کشورهای همسایه و آسیایی مجبور بود به ازای فروش نفت و منابع طبیعی، پول رایج آن کشور را دریافت کند.

هند یکی از همین کشورهایی است که در ۵ سال اخیر، جزو مشتریان نفت ایران بوده است. براساس توافقات صورت گرفته بین ۲ کشور، هند در ازای خرید نفت از ایران یا مبادله کالا به کالا انجام می‌دهد یا در ازای آن روپیه (واحد پول کشور هند) می‌پردازد. با این اوصاف می‌توان اینطور گفت که ایران بر اساس شرایطی که در ۵ سال گذشته داشته، مجبور به حذف دلار از بسته ارزی شده است. برخی از کارشناسان معتقدند برای بهبود و رشد اقتصاد کشورها لازم است که دلار ارزش کمتری در بسته مالی داشته باشد. این اعتقاد بر اساس طرح مقاوم‌سازی سیستم تبادلات مالی خارجی در کشورهای شرقی آسیا درسال ۲۰۰۰ به‌وجود آمده و روزبه‌روز توسعه یافته است تا جایی که هم‌اکنون ادعا می‌شود در جنوب شرقی آسیا ارز غالب وجود ندارد و از همه ارزها در تجارت استفاده می‌شود.

اما به نظر می‌رسد برای اقتصاد ایران که به دلیل متکی بودن به درآمدهای نفتی، اقتصادی شکننده دارد، اجرایی شدن این طرح شرایط سخت‌تری را به دنبال دارد. توجیه کارشناسانی که به حذف دلار از اقتصاد کشور معتقدند، شرایطی است که ایران بعد از تحریم‌ها دچارش شده است. این گروه معتقدند با توجه به تحریم‌های تجاری ایران و موانع تبادل پول میان بانک‌ها که بزرگترین مشکل گسترش روابط تجاری و صنعتی است، استفاده از روپیه هند یا یوآن چین در تعاملات اقتصادی دوجانبه، بسیاری از مشکلات گسترش روابط تجاری و بازرگانی ۲ کشور را رفع خواهد کرد. به عبارت دیگر زمانی که روپیه را جایگزین دلار در مبادلات با هند قرار دهیم، فعالیت‌ها به صورت مستقیم انجام می‌شود.

به عنوان نمونه هند نمی‌تواند در هر بانک خارجی برای واردات نفت خام از ایران به دلیل تحریم‌ها از دلار یا یورو استفاده کند و فقط می‌تواند پول رایج خود یعنی روپیه را در قبال نفت به ایران بدهد.

این در حالی است که بارزترین دلیل رد این نظریه از نظر مخالفان، محدود بودن تولیدات کشور مقابل مثل هند است. هند تنها قادر است بخش کوچکی از نیازهای داخلی ایران را تامین کند و مابقی نیازهای داخلی باید از طرق تجاری دیگر برطرف شود. اما آنچه مسلم است، سود و منفعتی است که کشور مقابل از این دست مبادلات به‌دست می‌آورد.

پاکستان هم روپیه می‌پردازد

در همین حال مقامات کشور پاکستان هم اخیرا خواستار روابط با ایران براساس روپیه هستند و معتقدند، هند از تسهیل صادرات به ایران و دریافت و پرداخت‌ها به روپیه هند، سود بسیار برده و صادرات برنج باسماتی خود به ایران را به میزان زیادی افزایش داده است. این روند مبادلاتی تا آنجا برای هندی‌ها موفقیت‌آمیز بوده که هیچ جای رقابتی برای پاکستان باقی نگذاشته است. رییس اتحادیه شرکت‌های پاکستان با ترغیب وزارت تجارت این کشور برای انجام اقدامی بی‌درنگ و توافق با ایران برای دریافت پرداخت‌های تمام کالاهای صادراتی به روپیه پاکستان، اظهار کرده که این اقدام صادرکنندگان برنج باسماتی پاکستانی را بار دیگر قادر می‌سازد تا بازار از دست رفته خود را به دست آورند. به عقیده مقامات پاکستانی این یک فرصت است و از هیچ تلاشی برای ورود مجدد به بازار ایران نباید غافل شد.

مشوق‌های دولت هند به بازرگانان

برای دولت هند مزایای تجاری صادرات به ایران با واحد پولی روپیه هند آنقدر بالاست که اعلام کرده، تجار و صادرکنندگان کالاهایی که به جای دلار و یورو، از روپیه برای مبادلات تجاری با ایران استفاده کرده‌اند، از مزایای تجاری بهره‌مند می‌شوند. برای افزایش تجارت دوجانبه بین ۲ کشور، دولت هند در ماه آوریل (فروردین) صادرکنندگانی که اقلام غذایی و دارویی به ایران صادر می‌کنند را از قوانین مربوط به مالیات بر ارزش افزوده مستثنا کرد. حجم تجارت دوجانبه میان ایران و هند در سال ۲۰۱۴-۲۰۱۳(۱۳۹۳-۹۲) معادل ۱۵ میلیارد و ۲۵۰ میلیون دلار تخمین زده شد.

بازی برد- برد

گروهی از کارشناسان و تحلیلگران بازار بر این باورند که سبد ارزی یک کشور نباید تنها به ارزهای عمده متکی باشد و به همین دلیل تبادلات بازرگانی و تجاری با سایر ارزهای رایج وابستگی اقتصاد کشور به دلار و یورو را کاهش می‌دهد. حسین گروسی، عضو کمیسیون صنایع مجلس شورای اسلامی نیز در زمره این موافقان است. وی در گفت‌وگو با صمت این امر را مثبت ارزیابی کرده و می‌گوید: استفاده از روپیه یا یوآن در تبادلات تجاری ما با کشورهایی مانند چین، هند و پاکستان از وابستگی ما به دلار می‌کاهد.

حسین گروسی با اشاره به اینکه این امر در ارزش دلار هم تاثیرگذار است، می‌گوید: در شرایط تحریم باید محدودیت‌ها را دور بزنیم و برهمین اساس با کشورهای دیگر براساس واحد پول ملی خودشان تجارت می‌کنیم که یک بازی برد- برد محسوب می‌شود. به گفته وی، در زمان تحریم وقتی ما روپیه و یوآن را جایگزین دلار و یورو در مبادلات تجاری می‌کنیم، به طور قطع به ضرر امریکا که مرکز تبادلات دلاری است هم خواهد بود چرا که گردش پولی دلار کاهش می‌یابد.

در همین حال برخی دیگر از کارشناسان اقتصادی معتقدند،اینکه دلار را از مبادلات تجاری حذف کنیم شاید در ظاهر مثبت باشد اما در حقیقت فایده‌ای برای ایران ندارد که برخی می‌گویند بازی برد-برد شکل می‌گیرد. به باور این گروه حذف هیچ واحد پولی از مبادلات تجاری به نفع ایران نیست و اگر کشوری مایل به تجارت با تمام کشورهای دنیا باشد نباید ارزی را از چرخه مبادلات حذف کند.

کرباسیان جزئیات حذف تشریفات ترخیص کالا را تشریح کرد:

افزایش ۳۰۰ درصدی اظهار کالا در مسیر سبز

یکی از وظایف گمرک کنترل و تطبیق کالاهای وارده و صادره با مقررات مربوط به آن کالا و وصول حقوق ورودی و عوارضی است که دولت و مجلس بر عهده گمرک می‌گذارند. این امر باید بدون اتلاف وقت و تحمیل هزینه مازاد برای صاحبان کالا و نهایتا اطمینان از صحت اظهار و دقیق کنترل‌های گمرکی انجام شود و با اسنادی که صاحبان کالا به گمرک ارائه می‌دهند مورد مطابقت قرار گیرد.

در همین رابطه رییس کل گمرک ایران در مورد راهکار گمرک برای کاهش گلوگاه‌های مسیر قرمز در رویه‌های گمرکی اظهار کرد: ساده‌سازی فرآیندها همراه با یکپارچه‌سازی و هوشمندسازی در راس اولویت‌های گمرک قرار گرفت که با توجه به تجربیات گذشته اکنون در اجرای سامانه آسیکودا و سایر نرم‌افزارهای کاربردی در گمرک و بهره‌گیری از توصیه‌های کلیدی سازمان جهانی و تجربیات موفق سایر کشورها با همکاری پژوهشگران دانشگاه تهران این مهم به انجام رسید.

مسعود کرباسیان، در گفت‌وگو با خبرگزاری فارس به تشریح روند ترخیص کالا و بررسی ۴۰ عامل دخیل در این روند پرداخت و گفت: در گمرکات اجرایی، تشریفات ترخیص کالا در سامانه جامع گمرکی از بهمن‌ماه سال گذشته اجرایی شده و با به‌کارگیری مدیریت ریسک در قالبی هوشمند و بسته به ماهیت کالا به‌صورت سیستمی و بدون دخالت نیروی انسانی تعیین مسیر می‌شود.

به گفته وی، در مسیر قرمز با ارزیابی فیزیکی و عینی کالا و مطابقت آن با اسناد توسط کارشناس مربوطه عملیات بررسی و کنترل به شکل تفصیلی انجام می‌شد

که در این مسیر ترخیص کالا نیازمند اخذ مجوز از مراجع ذی‌صلاح است.

رییس کل گمرک ایران با اشاره به اینکه در مسیر زرد اسناد و مجوزهای مورد نیاز برای ورود و ترخیص کالا دقیقا بررسی می‌شوند، اظهار کرد: اما ماهیت کالا در مسیر زرد نیاز به کنترل و رسیدگی فیزیکی و عینی توسط ارزیابان ندارد. مسیر سبز نیز که اظهارکالا از ریسک حداقلی برخوردار است مربوط به کالاهایی است که نیازی به اخذ هیچ مجوزی از مراجع مختلف ندارند و تشریفات گمرکی مسیر سبز در حداقل زمان انجام می‌شود.

کرباسیان با بیان اینکه گمرک ایران به‌عنوان مرزبان اقتصادی کشور نمی‌تواند کالایی که از بُعد ماهیت و کیفیت باید مورد بررسی فیزیکی قرار بگیرد را بدون لحاظ کردن مجوز مراجع ذی‌صلاح در مسیر سبز قراردهد، عنوان کرد: با توجه به سیاست کاهش تشریفات گمرکی با بازنگری فرآیند تعیین مسیر و با لحاظ بیش از ۴۰ فاکتور به‌عنوان پارامترهای تعیین مسیر اظهارنامه و حذف بعضی آزمون‌های موازی که توسط سایر سازمان‌ها روی کالا انجام می‌شود، سیستم تخصیص مسیر سه‌گانه اظهارنامه‌های گمرکی را مورد بازنگری قرار داده و با افزایش سهم اظهار کالاها در ۲ مسیر سبز و زرد و متعاقبا کاهش سهم اظهار کالا از مسیر قرمز، فرآیند ترخیص را در این حوزه تسهیل و تسریع کرد.

به گفته کرباسیان در سال‌های گذشته سهم کالاهایی که در مسیر سبز اظهار می‌شدند کمتر از ۵ درصد و کالاهایی که از مسیر زرد اظهار می‌شدند ۲۸ درصد و سهم مسیر قرمز که زمان برترین مسیر اظهار کالا بودند ۶۷درصد بوده و این درحالی است که به‌طور میانگین در گمرکات کشور در ۴ماه نخست سال‌جاری میزان کالاهایی که از مسیر سبز ترخیص شده‌اند، با افزایش قریب به ۴ برابری به ۲۰درصد از مجموع اظهارنامه‌ها رسیده که نشانگر رشد ۳۰۰ درصدی اظهار کالا در گمرکات از مسیر سبز است.

رییس کل گمرک ایران گفت: همچنین اظهار کالا در مسیر زرد از ۲۸درصد قبلی به ۶۰درصد در ۴ماه نخست سال ۱۳۹۳ رسیده که حاکی از افزایشی بالغ بر ۲برابر در این مسیر است.

وی افزود: به تناسب افزایش سهم ترخیص کالا از ۲ مسیر سبز و زرد شاهد کاهش ترخیص کالا در مسیر زمانبر قرمز از ۶۷درصد قبلی به میزان ۲۰درصد فعلی هستیم که بیانگر این است که دوسوم کالاهایی که سابقا در مسیر قرمز اظهار می‌شدند، در حال حاضر از مسیر زرد و سبز اظهار می‌شوند که این امر بیانگر کاهشی معنی‌دار و در راستای سیاست‌های تسهیل و توسعه تجارت در گمرک ایران است.

نگاه روز

تولید گندم به۱۳/۴ میلیون تن می‌رسد

عباس کشاورز

معاون زراعت وزارت جهاد کشاورزی

تولید گندم در سال جاری نسبت به سال قبل ۴۷ درصد افزایش یافته است و پیش‌بینی می‌شود تولید این محصول تا سال ۹۷ به ۱۳/۴ میلیون تن برسد که واردات به ۱ میلیون و ۳۵۰ هزار تن خواهد رسید. سال زراعی ۹۳-۹۲ تقریبا از لحاظ عملیات کشاورزی رو به اتمام است و باید بگویم در سال جاری تا اواخر مردادماه در کشور، میزان بارندگی نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش داشته و این مقدار ۲۱۶ میلی‌متر بوده است. بر اساس برنامه قصد داریم واردات گندم را کاهش دهیم و با پیش‌بینی که انجام شده احتمالا در سال ۹۷ واردات گندم به ۱.۵ میلیون تن برسد.

از سوی دیگر بسیاری از محصولات کشاورزی مثل برنج از نظر قیمت نسبت به مدت مشابه سال گذشته افزایش نداشته، قیمت حبوبات کمتر و قیمت‌های افسانه‌ای سیب‌زمینی هم منتفی و همچنین گزارش‌های بانک مرکزی در مورد محصولات کشاورزی نشان می‌دهد کمترین رشد و حتی رشد منفی را کالاهای کشاورزی داشته‌اند.

در ۸ ماه گذشته بعد از ساماندهی برخی مسائل، طرح افزایش تولید ناشی از سیاست‌های مقام معظم رهبری در جهت کاهش واردات برنامه داشته‌ایم و این برنامه مورد بررسی قرار گرفته و بیش از ۱۱ طرح اقتصاد مقاومتی را برای اجرا در دستور کار داریم. برای اولین بار، یک برنامه جامع ۱۲ساله مکانیزاسیون برای کشور تعیین و زیربخش‌های آن هم فراهم شده است.

اولین اثر مکانیزاسیون انجام به‌موقع عملیات است که توسط آن امکان افزایش تولید بیشتر می‌شود و دومین اثر آن کاهش هزینه تولید است. اثر مثبت سوم مکانیزاسیون تسهیل کارهای بسیار سخت مثل نشای برنج است که توسط مکانیزاسیون آسان می‌شود و تنها راه تحقق آن بهره‌گیری از ماشین‌آلات کشاورزی است.

برای ارتقای کیفیت و کمیت این برنامه را از پاییز سال جاری اجرا خواهیم کرد. در راستای اقتصاد مقاومتی افزایش ۴محصول کشاورزی اعم از گندم، جو، دانه‌های روغنی و کشت پاییزه چغندر قند را برای پاییز سال جاری در نظر داریم.

از سال گذشته تدارک ماشین‌آلات و ادوات کشاورزی را با ۷۵۰ میلیارد تومان با کارمزد ۱۵ درصد در کشور آماده کرده‌ایم که بخشی از ادوات کشاورزی از قبیل تراکتور و کمباین با این تسهیلات فراهم و در اختیار کشاورزان قرار داده شده و برای سال ۹۳ درصدد هستیم این کار را که با ۸۰۰ میلیارد تومان آغاز کرده‌ایم، ادامه دهیم. یکی دیگر از مسائلی که ما به آن توجه داریم، کشاورزی حسابرسی است که امیدواریم با تمهیدات فنی و پشتیبانی مکانیزاسیون بتوانیم با اولویت افزایش شرکت تعاونی، تولید و کشاورزان پیشرو را تحت عملیات کشاورزی حمایتی قرار دهیم.

کوتاه از تجارت

ایرنا- راستگو، معاون رییس «منطقه آزاد تجاری صنعتی ارس» با اشاره به استقبال شرکت‌های جمهوری آذربایجان برای حضور در این منطقه گفته، هم‌اکنون ۴ شرکت آذربایجانی در منطقه آزاد ارس در مرز ایران با «نخجوان» فعال شده‌اند. منطقه آزاد تجاری صنعتی ارس ۲ سال پیش در کنار «منطقه آزاد تجاری صنعتی ماکو» تاسیس شده و ۱۴۰ کیلومتر از مرز مشترک ایران با نخجوان و ۱۳۰ کیلومتر از مرز مشترک ایران با ترکیه فاصله دارد.

فارس- تولیدکنندگان پاکستانی نگرانی خود از صادرات کاشی و سرامیک ایران به این کشور را به دولت اسلام‌آباد ابراز کردند. به گفته فعالان صنعت سرامیک پاکستان تنها در ۱ سال گذشته ۱۲ میلیارد روپیه کاشی و سرامیک ایران به بازار این کشور وارد شده است.

تسنیم: رییس کمیته ایران در اتاق بازرگانی مسکو درباره دلیل حذف ایران از فهرست صادرکنندگان محصولات کشاورزی به روسیه گفته: روابط سیاسی ۲ کشور ایران و روسیه در شرایط مطلوبی قرار دارد ولی متاسفانه روابط تجاری و اقتصادی در وضعیت خوبی قرار ندارند. به گفته صفراف، سال گذشته تبادل تجاری بین ۲ کشور یک میلیارد و ۴۲۰ میلیون دلار بوده است

تسنیم- یورو استات از رشد ۱۱ درصدی مبادلات تجاری ایران و اروپا در نیمه نخست ۲۰۱۴ خبر داد و اعلام کرد واردات اروپا از ایران در این دوره با رشد ۲۰درصدی مواجه شده و صادرات به ایران ۱۰درصد افزایش داشته است. پایگاه خبری کمیسیون اروپا(یورو استات) کل مبادلات تجاری ایران و ۲۸ عضو اتحادیه اروپا در نیمه نخست سال‌جاری میلادی را ۳/۴۷۱ میلیارد یورو اعلام کرد. مبادلات تجاری ایران و اتحادیه اروپا در ماه‌های ژانویه تا ژوئن ۲۰۱۴ با رشد ۱۱درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل مواجه شده است.

نظرگاه

پسته ایران در سراشیبی سقوط

علیرضا خسروی
نماینده مجلس شورای اسلامی

یکی از عمده‌ترین علل کاهش تولید پسته در کشور سنتی بودن سیستم است. البته سیستم سنتی کشاورزی در همه جای کشور مشکل‌زا شده و در طول سالیان گذشته برنامه جدی و جدیدی برای تبدیل کشاورزی سنتی به مدرن انجام نشده است. اگر هم اقدامی صورت گرفته اصولی نبوده یا مصوباتی تصویب شده که به مرحله اجرا درنیامده است.

تمام این مشکلات در بازار پسته ایران در حالی رخ می‌دهد که در حال حاضر، کشورهای دیگر در حوزه تولید پسته ورود کرده‌اند و پیشرفت و تولید خوبی هم داشته‌اند.

گسترش فعالیت این کشورها در تولید و صادرات پسته تا آنجا پیش رفته که به‌تدریج رتبه نخست تولید پسته ایران را تحت‌الشعاع قرار داده است. بنابراین ایران اگر بخواهد به جایگاه خود بازگردد باید با شتاب به اجرای برنامه‌های کارشناسی بپردازد.

اینکه در سال گذشته جایگاه تولید پسته از کف ایران رفته است، بسیار غم‌انگیز است، زیرا ایران و نقاطی مانند سمنان و کرمان به علت وجود باغات و آب و هوای مناسب یکی از بهترین مناطق تولید پسته کشور محسوب می‌شوند، اما نبود مدیریت منابع آب و سیستم سنتی باعث شده این مناطق مستعد کم‌بازده باشند.

این در حالی است که امریکا با برنامه‌ریزی به گونه‌ای عمل کرده که برداشت پسته از باغات در هر هکتار به چند تن رسیده اما ما هنوز از هر هکتار حدود ۵۰۰ کیلوگرم برداشت می‌کنیم و اکنون به جایی رسیده‌ایم که آنها ۱/۵ برابر ما تولید پسته دارند. علاوه بر امریکا و اروپا در بازارهای منطقه نیز ترکیه در حال رقابت تنگاتنگ با ایران است.

در بررسی عواملی دلسردی و بی‌انگیزگی پسته‌کاران نیز می‌توان گفت؛ باغدار و کشاورز و صادرکننده ما بیکار و دلسرد شده‌اند که مهم‌ترین علت آن بی‌برنامگی، نبود صنایع تبدیلی، خام‌فروشی و همچنین برداشت بی‌رویه آب از چاه‌های زیرزمینی است.

از سوی دیگر قیمت کود شیمیایی و لوازم کشاورزی افزایش بی‌سابقه داشته‌اند که کار را برای کشاورزان و باغداران سخت کرده است. به‌عنوان مثال کود سیاه در سال ۸۴، به میزان ۲ هزار تومان بوده و در حال حاضر بالای ۳۰ هزار تومان است یا قیمت تایر عقب تراکتور از ۶۰ هزار تومان به ۱میلیون تومان رسیده است.

در کل باید گفت کلید حل مشکلات این بخش در دست کارشناسان کشاورزی و نیز برنامه‌ریزی مسئولان است و همچنین توقع می‌رود در این میان از باغداران حمایت شود تا آنها با دلگرمی به کار ادامه دهند و اجازه ندهند همین بازارهای موجود نیز نابود شود، زیرا با وجود کاهش تولید پسته به علت تولید مازاد بر نیاز داخل همچنان قادر به صادرات هستیم و باید با برنامه‌ریزی به سمت حل مشکلات حرکت کنیم.

گشتی در بازار

ایسنا: علی‌اصغر ملکی، رییس اتحادیه گوشت گوسفندی تهران از افزایش قیمت گوشت گوساله خبر داد و دلیل آن را قاچاق دام سنگین(گاو) در ۲ هفته اخیر عنوان کرد. او گفت: «در حال حاضر قیمت گوشت گوساله مخلوط به ۳۱هزار تومان رسیده است. ما در جلسه تنظیم بازار گزارشی در این زمینه ارائه دادیم و قرار شد در این زمینه تدابیری اندیشیده شود و برخورد جدی تری با این موضوع صورت گیرد.»

تسنیم: محمد یوسفی، رییس هیات‌مدیره انجمن صنفی مرغ گوشتی در رابطه با تعیین قیمت سقف و کف مرغ گفت: «درروزهای اخیر قیمت مرغ بین ۳۰۰ تا ۴۰۰ تومان کاهش پیدا کرده که گرمای زیاد و ناتوانی مردم در خرید دلیل این مسئله است. در مورد تعیین قیمت سقف مرغ هم هنوز رقمی رسانه‌ای نشده و قرار است که دفتر طیور وزارت جهاد کشاورزی برنامه‌ای را اجرا کند که درآن با توجه به مازاد تولید در کشور مرغ‌هایی مطلوب برای صادرات تولید شود. به همین دلیل برای این مرغ‌ها با کیفیت‌های مختلف دامنه قیمت ۷هزار تومان تعیین شده که آن نیز متغیر خواهد بود، اما می‌توان گفت که میانگین آن ۷هزار تومان است.»

صمت شرایط بازار پسته را بررسی می کند

خندان‌هایی که دیگر نای خندیدن ندارند!

گروه تجارت: تا چند سال پیش، پسته و خشکبار جزو معدود کالاهایی بود که اقتصاد ایران از صادراتش هم مفتخر بود و هم بهره‌مند؛ زعفران‌های خوشنام مشهدی، پسته‌های خندان کرمانی و .... محصولاتی که تولیدکننده اول و آخرشان ایران بود و بازار جهانی را به طور کل در اختیار داشت . اما حالا نه تنها بازار جهانی در اختیار محصولات ایرانی نیست بلکه ایران کم کم از گردونه رقابت هم دور شده است و با در نظر گرفتن شرایطی که این روزها در کشاورزی حاکم است، بازگشت به جایگاه قبلی کمی دور از ذهن می‌نماید.

پسته یکی از همان محصولاتی است که خشکسالی‌های اخیر و استفاده بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی موجب شده که از میزان بهره‌برداری آن کاسته شود؛ سردمدار شهرهای تولیدکننده این محصول، کرمان است که تا چند سال گذشته عنوان پایتخت پسته جهان را یدک می‌کشید اما به دلیل کاهش تولید این محصول، در حال حاضر کالیفرنیا پایتخت پسته جهان شده و ایران از رتبه اول به رتبه دوم تنزل یافته است. خبر بد اینکه اگر این روند کاهش تولید به همین منوال ادامه پیدا کند تا چند سال آینده ترکیه نیز وارد میدان شده و رتبه دومی را هم از ایران خواهد گرفت.

کمبود آب؛ آفت پسته

بحران کم آبی مدتی است که ایران را وارد شرایط ویژه‌ای کرده تا جایی که حتی گفته می‌شود وزارت نیرو درصدد واردات آب است. کمبودی که نه تنها برای جوامع انسانی مشکل‌ساز شده، بلکه باغات و کشاورزی ایران را هم تا حد زیادی تحت تاثیر قرار داده است. از آنجایی هم که سهم پسته در محصولات صادراتی ایران، کاملا چشمگیر است و می‌توان گفت در ارزآوری و رونق اقتصادی کشور هم نقش مهمی را ایفا می‌کند، کمبود آب در این بخش از اقتصاد و تجارت خسارت‌های زیادی به بار خواهد آورد. (چندی پیش، جلال‌پور، رییس انجمن پسته ایران در گفت و گویی که با ایسنا داشت اعلام کرد که درآمد ارزی ناشی از این صنعت در کشور سالانه بیش از ۱.۲ میلیارد دلار برآورد می‌شود.)

بر همین اساس است که فعالان این بخش معتقدند بهبود شرایط کشاورزان و باغات این محصول، برد دوسویه مسئولان است. جدا از کمبود آب و بحران‌های بی‌آبی، آنچه تا به امروز سبب شده است شرایط تولید این محصول وخیم شود، راه‌های اشتباه آبیاری و بهره نبردن از روش‌های نوین و بهینه از آب است. مشکلی که در تمام بخش‌های کشاورزی محسوس است. حفر چاه‌های عمیق و استفاده بی‌رویه از آبهای زیر زمینی سبب کاهش کیفیت و شوری آب شده است.

> بر اساس آمار گمرک از مجموع صادرات کشور، پسته ۲/۰۹ درصد از صادرات کشور را شامل می‌شود که با توجه به مبلغ ۱۶۸/۵میلیون دلار می‌توان گفت قیمت هر کیلو پسته خندان صادراتی اعم از پوسته خشک یا تازه ۸/۴دلار محاسبه شده است

پسته گران‌تر از خارج!

بر اساس آمار گمرک از مجموع صادرات کشور، پسته ۲/۰۹ درصد از صادرات کشور را شامل می‌شود که با توجه به مبلغ ۱۶۸/۵میلیون دلار می‌توان گفت قیمت هر کیلو پسته خندان صادراتی اعم از پوسته خشک یا تازه ۸/۴ دلار محاسبه شده است. اگر میانگین قیمت هر دلار را ۳ هزار تومان در نظر بگیریم هر کیلو پسته به قیمت ۲۵ هزار و ۲۷۵ تومان صادر شده است. این در حالی است که قیمت هر کیلو پسته در ایران به طور میانگین ۳۰ هزار تومان است.

از پسته ایرانی تا پسته کالیفرنیایی

محسن جلال‌پور، رییس انجمن پسته ایران در گفت وگو با صمت با بیان اینکه بیشترین تولید پسته در کالیفرنیا کشت می‌شود، گفت: « در دهه ۶۰ شمسی بین سال‌های ۱۹۷۰ تا ۱۹۸۰ (۱۳۵۹-۱۳۴۹)میلادی دولت امریکا نیز در کالیفرنیا به دنبال کشت پسته بود و در دهه ۱۹۹۰ (۱۳۶۹) به بعد امریکایی‌ها نیز از جمله کشورهای پسته کار در جهان محسوب شدند.»

او ادامه داد: « صادرات پسته ایران تا قبل از انقلاب حدود ۲ هزار تن بود و برای نخستین بار نیز به امریکا صادر شد که به دلیل با کیفیت بودن محصول مورد استقبال قرار گرفت. بعد از آن بود که امریکایی‌ها تصمیم به کشت این محصول گرفتند و باید بگویم متاسفانه این کشور هر سال به میزان تولیدش اضافه می‌کند اما باغ‌های ایران هر سال خشک تر می‌شوند و برداشت پسته به دلیل کم‌آبی هر سال کمتر می‌شود.» او می‌گوید: «به دنبال برداشت بی‌رویه آب در دهه ۶۰ (شمسی) باغ‌های پسته شروع به محصول دادن کردند و در اواخر این دهه میزان برداشت پسته حدود ۱۰۰ هزار تن پسته بود و این رقم در دهه ۷۰ بیشتر و بیشتر شد به طوری که ایران به اوج تولید پسته خود در جهان رسید اما اکنون ایران در سراشیبی کاهش تولید افتاده است.»

جلال پور با بیان اینکه پیش‌بینی می‌شود در سال پیش رو۲۲۰ هزار تن پسته برداشت شود، گفت: بخش عمده‌ی این محصول به میزان ۱۷۵ هزار تن صادر می‌شود و روسیه، اتحادیه‌ی اروپا، چین، امارات و ترکیه از مهم‌ترین مقاصد صادراتی پسته ایران است. از ۲۲۰ هزار تن پسته تولیدی امسال، ۱۳۰ هزار تن آن مربوط به کرمان و ۹۰ هزار تن بقیه از دیگر استان‌های پسته‌خیز از جمله خراسان‌رضوی، خراسان‌جنوبی، یزد، فارس، سیستان و بلوچستان، استان مرکزی و سمنان برداشت می‌شود.

به هر حال با شرایط آب و هوایی که ایران تا چند سال آینده به آن مبتلا است می‌توان گفت که بیشتر محصولات کشاورزی دچار مشکلات زیادی خواهند شد. خسارت به تولیداتی که مصرف داخلی دارند، بخشی از مشکل است و خسارت به تولیداتی که به خارج از ایران صادر می‌شوند بخشی دیگر. آنچه این روزها بیش از همیشه به چشم می‌آید، بحث کمبود منابع آب است. مشکلاتی که اگر از حالا جلوی آن گرفته نشود تا چند سال آینده، گریبان کشاورزی و تولیدات این‌چنینی را خواهد گرفت. پسته هم بخشی از این محصولات است که علاوه بر مصرف داخلی، بخش عظیمی از صادرات غیرنفتی را شامل می‌شود.

گپ و گفت

گفت‌وگوی صمت با دبیر انجمن پسته ایران

شرایط پسته ایران در وضعیت کاملا مطلوبی قرار دارد

امیر علی راد: پسته یکی از محصولات عمده صادراتی بخش کشاورزی ایران است. ایران سال‌ها رتبه اول تولید و صادرات پسته در بازارهای جهانی را به خود اختصاص داده بود. این در حالی است که گفته می‌شود در سال‌های اخیر کشورهایی مثل امریکا به رقبای اصلی ایران در تولید پسته تبدیل شده است. کارشناسان معتقدند مشکلات صادرات پسته به وجود موانعی مانند ناکارایی بازار صادراتی و ساختار نامناسب این بازار بازمی‌گردد. این در حالی است که حمید فیضی،دبیر انجمن پسته ایران معتقد است شرایط پسته ایران در وضعیت کاملا مطلوبی قرار دارد.

به گفته این فعال بازار، تولید پسته سال گذشته ۱۷۰ هزار تن بوده است که اگر پیش‌بینی انجمن در رابطه با ۲۲۰ هزار تن درست باشد، نشان می‌دهد که تولید این محصول در سال‌جاری با افزایش ۳۰ درصدی مواجه خواهد بود.آنچه در ادامه می‌خوانید گفت‌وگوی صمت با دبیر انجمن پسته ایران است.

براساس گزارش‌هایی که در رابطه با پسته منتشر شده است، این‌طور به نظر می‌رسد که شرایط فعلی پسته ایران مناسب نیست. به نقل از خبرگزاری ایسنا گفته شده گرمای هوا پسته‌های کرمان را پوک کرده است. این خبر درست است؟

این خبر هنوز قابل تایید نیست.

پس از نظر شما شرایط فعلی پسته ایران در حال حاضر چطور است؟

شرایط پسته ایران در وضعیت کاملا مطلوبی قرار دارد. ببینید انجمن پسته ایران پیش‌بینی کرده که میزان تولید کشور در سال محصولی پیش رو، که از مهر ماه شروع و تا پایان شهریور سال آینده خاتمه پیدا می‌کند، به ۲۲۰ هزار تن می‌رسد که این میزان نسبت به ۱۷۰ هزار تن تولید سال گذشته، حدود ۳۰ درصد رشد دارد.بر همین اساس گزارشاتی که گفته می‌شود به دلیل گرما، پوکی اتفاق افتاده است را نمی‌توانیم تایید کنیم.

این صحبت‌های جلال‌پور، رییس انجمن پسته ایران بوده است؟

بله، ایشان گفته‌اند اما این موارد هنوز قابل تایید نیست. در واقع شرایط و مسائل گرمایی این نگرانی‌ها را به وجود آورده است که ممکن است بخشی از محصولات دچار پوکی شود. صحبت آقای جلال پور هم در همین راستاست. اما تایید این مورد با مستندات قابل دفاع، آبان ماه سال آینده و پس از اتمام فصل برداشت است.انجمن پسته ایران تنها می‌تواند روی تولید ۲۲۰ هزار تن پیش‌بینی داشته باشد اما اینکه گرمای هوا و نگرانی‌های آن باعث چنین مسائلی خواهد شد، هنوز در دست بررسی است.

این رقمی که انجمن در رابطه با تولید محصول پیش‌بینی کرده، نسبت به سال گذشته افزایش داشته است؟

بله، سال گذشته ۱۷۰ هزار تن بوده است که اگر پیش‌بینی انجمن در رابطه با ۲۲۰ هزار تن درست باشد، نشان می‌دهد که تولید این محصول افزایش ۳۰ درصدی داشته است.

پس با این اوصاف می‌توان گفت که شرایط پسته ایران در بازار جهانی هم خوب است؟

بله. این محصول شرایط بسیار خوبی در بازارهای جهانی دارد و آمار و ارقام نشان می‌دهند که صادرات پسته رشد قابل توجهی داشته است.

طبق آماری که گمرک منتشر کرده است، میزان صادرات پسته از مهر ۹۲ تا پایان تیر ۹۳، ۱۲۴ هزار تن است. این رقم از سال ۹۱ تا ۹۲، ۱۱۴ هزار تن و از سال ۹۰ تا ۹۱، ۱۰۴ هزار تن بوده است.

با این اوصاف اگر آمار صادرات ایران در ۱۰ ماه گذشته را با مدت مشابه ۵ سال قبل مقایسه کنیم، متوجه خواهیم شد که صادرات ایران در طی ۵ سال گذشته، امسال توانسته رکورد دار شود.

پس بنابر این ما از نظر صادرات سال موفقی را پشت سر گذاشته‌ایم و از نظر تولید هم پیش‌بینی می‌کنیم که سال آینده هم افزایش داشته باشیم.

اما گفته می‌شود که بازار جهانی پسته از دست ایران خارج شده و امریکا توانسته است جای ایران را بگیرد. شما این مورد را تایید می‌کنید؟

از ۴ سال گذشته ایران رتبه اول در تولید پسته را به امریکا واگذار کرده است. دلیل این جایگزینی هم توسعه باغ‌های پسته است که منجر به این شده است که سطح تولید این محصول در امریکا به شدت افزایش پیدا کند. اما در صادرات کماکان ایران سهم بیشتری از صادرات جهانی را به خود اختصاص داده است. این پیشی در صادرات به خاطر مصرف داخلی بیشتر در امریکاست.

پس نمی‌شود گفت که تفاوت کیفیت ۲ محصول منجربه به این شرایط شده است؟

در واقع آنها به دلیل شرایط بهتر آب و خاک، میزان تولیدشان در هر واحد سطح به مراتب بیشتر از ایران است. در نتیجه با سطح زیر کشت کمتر میزان تولید بیشتری دارند. در مقابل در ایران به دلیل افت شدید سطح آب‌های زیرزمینی و شور شدن آن‌ها تولید پسته کشور کاهش داشته است و انتظار می‌رود در سال‌های آینده هم این کاهش شدت بگیرد.

چه راهکاری را پیشنهاد می‌دهید که از اتفاق افتادن چنین شرایطی بتوان جلوگیری کرد؟

با توسعه باغات پسته در استان‌های مستعد که دارای آب و خاک مناسب هستند.

می توانید استان‌های مستعدی را که میگویید نام ببرید؟

به جز خط ساحلی شمال و خط ساحلی جنوبی اغلب استان‌های کشور شرایط کشت پسته را دارند. اما لازمه این توسعه، انجام مطالعات و ایجاد زیربناهای لازم است.

صنعت یا تجارت قطعه‌سازی؟
خودروهای تحریم‌کنندگان ایران جولان می‌دهند
سبک‌سازی به شیوه آجری

ابهام در حمایت از تولید و هراس از حضور ویژه‌خواران در صنعت

رانتی که تولید را می‌بلعد

شکوفه حبیب‌زاده، گروه صنعت: «رانت»؛ واژه‌ای است که در این روزهای ابری اقتصادی کشور جایگاه ویژه‌ای پیدا کرده است و خرد و درشت در اقتصاد ایران از وجود آن می‌نالند. امری که هرچند هیچگاه از اقتصاد کشور دور نبوده اما در سال‌های اخیر به‌ویژه در دولت‌های نهم و دهم چنان پررنگ شده که رهایی از آن راهکارهایی سخت و طاقت فزاینده‌ای می‌طلبد. کارشناسان حضور دولت در اقتصاد را نمونه‌ای برای ایجاد رانت و انحصار می‌دانند. به عقیده آنها دخالت دولت جز اینکه بازار را به سمت رانت و انحصار سوق دهد و آن را به نفع عده‌ای پیش ببرد، سود دیگری ندارد. این امری است که در دولت گذشته خود را به خوبی نشان داد. حضور نزدیکان دولتی در فساد بزرگ اقتصادی کشور و وابستگی‌های مالی آنها به دولت، چیزی جز نفوذ عده‌ای با رانت‌های خاص اطلاعاتی و ارتباطی را نمایانگر نبود. مسئله‌ای که شاید بیش از پیش باید از سوی مسئولان امر جدی گرفته شود تا از حضور این رانت در صنعت و معدن که پایه‌های تولید کشور محسوب می‌شوند، جلوگیری کرد. درست در زمانی‌که حمایت از صنعت و معدن کشور از سوی مسئولان، فعالان اقتصادی و صنعتگران و معدنکاران یکصدا بیان می‌شود، نگرانی‌هایی برای ایجاد رانت برای اعطای اعتبارات، تسهیلات و برخی رانت‌های اطلاعاتی ایجاد شده است. نمی‌توان صنعت و معدن را که بیش از دیگر حوزه‌های اقتصادی از وجود تحریم‌ها و سیاست‌های نادرست اقتصادی آسیب‌دیده از حمایت‌های ویژه دولت دور نگاه داشت اما پرسشی که ذهن را مشغول می‌دارد به این بازمی‌گردد که چگونه می‌توان حمایت از صنایع و معادن را در دستورکار قرار داد اما از چنین رانت‌هایی جلوگیری به عمل آورد؟ این پرسشی است که با مسئولان حوزه صنعت در میان گذاشته‌ایم.

▣ صنعت، نیازمند حمایت‌های ویژه

سیدعبدالوهاب سهل‌آبادی، رییس خانه صنعت، معدن و تجارت در گفت‌وگو با صمت با اشاره به نیاز صنعتگران به تسهیلات ویژه گفت: صنایع در وضعیت فعلی نیازمند تسهیلات هستند و تسهیلاتی می‌تواند صنایع را متحول کند که قیمت آن با وضعیتی که در حال حاضر است متفاوت باشد و قیمت بهره آن کمتر باشد. دولت باید از طریق بانک‌های تخصصی صنعت و معدن تسهیلات ویژه‌ای را در شرایط ویژه‌ای برای صنایع قائل شود. سهل‌آبادی که از وجود رانت در اعطای تسهیلات اظهار بی‌اطلاعی کرده، افزود: من در جریان چنین مسائلی نیستم و در این‌باره اظهارنظری نمی‌کنم. تنها از دولت می‌خواهیم تا در راستای حمایت از تولید بهره بانکی را کاهش دهد و تسهیلات ویژه‌ای را برای تولیدکنندگان در نظر بگیرد.

▣ ایجاد رانت در صنعت با پرداخت نقدی

آرمان خالقی، عضو خانه صنعت، معدن و تجارت ایران نیز در گفت‌وگو با صمت معتقد است که حمایت از تولید نباید تنها به کمک‌های نقدی و ارائه تسهیلات مالی محدود شود اما باید از ایجاد رانت در دریافت تسهیلات جلوگیری به عمل آورد. آرمان خالقی با تاکید بر اینکه عملکرد واحدها و میزان خروجی و بازدهی آنها باید ملاک حمایت از آنها باشد، گفت: اگر واحدی خواستار دریافت کمک و حمایت دولت چه به‌صورت تسهیلات مالی و چه تامین مواد اولیه است باید در ابتدا وضعیت فعالیت آن واحد احراز شود. خالقی با اشاره به فاز نخست قانون هدفمندی یارانه‌ها و ایجاد رانت در بخش صنعت و تولید به واسطه پرداخت نقدی به برخی از تولیدکنندگان، تاکید کرد: پرداخت تسهیلات بلاعوض به واحدهای تولیدی در فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها، به‌صورت اجمالی نباید در دستورکار قرار گیرد، بلکه این نوع پرداخت‌ها باید آخرین راهکار و اقدام پیش روی دولت برای واحدهای تولیدی باشد.

> بسیاری از صنعتگران و معدنکاران کشور در صف طویل دریافت تسهیلات همچنان در انتظار به سر می‌برند و در کنار آن عده‌ای به سبب ارتباطات نزدیک و وجود قدرت مافیایی در بانک‌ها نه تنها از تسهیلات بسیار سنگین بهره‌مند می‌شود، بلکه به اسم دریافت تسهیلات برای تولید، وارد فعالیت‌های غیرمولد و دلالی می‌شوند

وی در خصوص راهکارهای پرداخت تسهیلات مالی برای کمک به واحدهای تولیدی در جریان فاز دوم هدفمندی، عنوان کرد: دولت باید در قالب کمک منابع مالی، واحدهای تولیدی را مورد حمایت قرار دهد. این حمایت می‌تواند به‌صورت تسهیلات با بهره پایین در نظر گرفته شود. خالقی با بیان اینکه بخشی از کمک‌ها می‌تواند به ارائه مشوق‌های صادراتی و تولیدی معطوف شود، تصریح کرد: موضوع نظارت بر نحوه توزیع ۱۰ هزار میلیارد تومانی سهم بخش تولید از درآمد هدفمندی نیز موضوع مهمی است که باید به آن توجه داشت. براین اساس باید بر فرآیند پرداخت تسهیلات نظارت شود تا از ایجاد هرگونه رانت در این بخش جلوگیری شود.

▣ یارانه‌ای که رانت تولید کرد

همچنین یک تولیدکننده مواد غذایی و عضو خانه صنعت ،معدن تجارت نیز با اشاره به فاز نخست قانون هدفمندی یارانه‌ها اظهار کرد: در اجرای فاز اول ۱۳۳ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان به مردم توسط دولت‌های دهم و یازدهم پرداخت شد،این در حالی است که وضعیت معیشت مردم و بهره‌مندی جامعه از مزایای اجرای این طرح مساعد نبوده است.

فرهاد سحرخیز افزود: جراحی اقتصادی دولت دهم اگرچه با هدف رهایی اقتصاد ایران از فضای رانتی حاکم و ایجاد سازوکارهای رقابت سالم در بازار طراحی شده بود ولی عدم بهره‌گیری صحیح از بررسی‌ها و تحلیل‌های اقتصادی کارشناسی در زمان تدوین این طرح و اجرای ناقص و بعضا نادرست قسمت‌هایی از آن باعث وارد آمدن صدمات جدی به بدنه اقتصاد و صنعت و در نهایت ایجاد رانت در برخی از صنایع شد.

مدیر نمونه جوان کشور با اشاره به اجرای فاز دوم قانون هدفمندی یارانه‌ها گفت: طی ۳سال و اندی پرداخت یارانه نقدی به مردم، تحقق نیافتن درآمدهای مورد نظر از محل هدفمندی یارانه‌ها و افزایش هزینه‌های دولت باعث شد که در این برهه زمانی جیب دولت بیش از پیش خالی شده و دیگر پولی برای تقسیم در بین مردم نباشد. بر این اساس دولت یازدهم مجبور به تجدیدنظر در روش‌های اجرای فاز نخست هدفمندی یارانه‌ها و فرهنگ‌سازی در جهت القای نگرشی جدید شد. وی با اشاره به آثار اجرای فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها روی صنعت تاکید کرد: اجرای این فاز همراه با افزایش قیمت حامل‌های انرژی، قیمت تولیدات صنعتی را بین ۲ تا ۲۵ درصد افزایش می‌دهد، این در حالی است که اجرای این قانون امری گریزناپذیر برای اقتصاد ایران است که در عبور از این مرحله مهم و حساس در اقتصاد کشور، لزوم برنامه‌ریزی دقیق علمی و واقع‌گرایانه را می‌طلبد تا از ایجاد هرگونه رانت در این حوزه جلوگیری شود.

این مسئله زمانی کاملا حس می‌شود که دریابیم بسیاری از صنعتگران و معدنکاران کشور در صف طویل دریافت تسهیلات همچنان در انتظار به سر می‌برند و در کنار آن عده‌ای به سبب ارتباطات نزدیک و وجود قدرت مافیایی در بانک‌ها نه تنها از تسهیلات بسیار سنگین بهره‌مند می‌شود، بلکه به اسم دریافت تسهیلات برای تولید، وارد فعالیت‌های غیرمولد و دلالی می‌شوند. جیب خالی بانک‌ها برای اعطای تسهیلات نیز نصیب صنعتگران کوچک و متوسطی می‌شود که برای تولید کشور عرق جبین بر پیشانی نشانده‌اند و بی‌نصیب از حق ذاتی خود در صف انتظار به سر می‌برند.

گپ

فقدان نظارت هدایت کننده در اقتصاد

بنفشه بینش: نبود سیستم نظارتی قوی در اجرای برنامه‌ها و استراتژی‌های کلی اقتصاد عاملی شده تا نتوانیم با هیچ خط‌کشی انحرافات از مسیر مستقیم اقتصاد کشور را بسنجیم. با انحلال سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور نظارت بر بخش کلان اقتصادی کشور به کنارگذارده شد. امری که رانت را در کشور بازتولید کرد. در این راستا با محسن شرکا، دبیرکل سابق خانه صنعت و معدن ایران به گفت‌وگو نشستیم که در ادامه می‌خوانید.

◉ چگونه می‌توان از رانت در صنعت جلوگیری کرد؟

باید سیستم نظارتی را برای جلوگیری از رانت تقویت کرد. البته منظور از سیستم نظارتی، نظارت هدایت‌کننده است نه نظارت بازدارنده. ناظران باید در زمانی‌که خطا در روند فعالیت‌های اقتصادی کشور از تسهیلات بانکی گرفته تا حضور اطلاعات رانتی و ... به وجود آمد، به‌موقع حضور یابند و از آن جلوگیری کنند. متاسفانه ضعف در نظارت کشور چنان بیداد می‌کند که موجب شده تا در ۸ سال گذشته فسادهای بزرگ اقتصادی در کشور رخ دهد و کشور به سوی ورشکستگی اقتصادی گام بردارد. البته باید نظارت را تعریف کرد. مطمئنا اگر نظارت‌های هدایت‌کننده و به‌موقع نباشد، نمی‌توان برنامه‌های اقتصادی کشور را آنطور که برنامه‌ریزی شده به پیش برد. اجرای هیچ‌کدام از برنامه‌های توسعه‌ای کشور پس از انقلاب به ۵۰درصد نیز نرسیده است. برنامه چهارم توسعه تنها ۲۴درصد اجرایی شده است. برنامه پنجم توسعه نیز که در واپسین سال‌های خود به سر می‌برد، به‌میزان بالایی اجرایی نشده، زیرا سازمان نظارتی کنترل‌کننده و هدایتی وجود ندارد. رفتار کنشگران اقتصادی در هر کشور باید پایش شود و این امر سال‌هاست دور از نگاه ناظران قرار گرفته است.

◉ کدام بخش از اقتصاد باید نظارت هدایت‌کننده را برعهده گیرد؟

نظارت یک سیستم فراقوایی می‌خواهد. سیستمی لازم است که وابسته به هیچ‌یک از قوا نباشد. سیستمی که تنها کار آن این است که وقتی برنامه‌ای اعلام و استراتژی کشور تعیین می‌شود، آن سازمان ناظر باشد تا بخش‌های مختلف در چارچوب مشخص و تعیین شده گام بردارند. اگر این سازمان وابسته به قوه مجریه باشد فرمانبردار آن خواهد بود یا در هر قوه دیگری که باشد گرایشی به آن قوه خواهد داشت. این سازمان فراقوایی باید زیر نظر شخص رهبری و وظیفه آن نظارت بر درست اجرا شدن برنامه‌های کلان کشور باشد. در این میان صنعت نیز خارج از قاعده نیست. متاسفانه بخش صنعت به سبب اینکه موتور تولید کشور را به خود اختصاص می‌دهد و در این سال‌ها از ناموزونی اقتصاد رنج مضاعف برده، از وجود این رانت‌ها بی‌نصیب نمانده است. رانتی که از سوی تسهیلات بانکی بر تولید فشار آورده، تولیدکنندگان واقعی را دچار چالش‌های شدیدی کرده است.

◉ برای بخش صنعت چه راهکار ویژه‌ای را ارائه می‌دهید؟

برای این‌منظور باید نظام مالیاتی اصلاح شود و همه‌چیز با شفافیت تمام باشد. بدین‌منظور چیزی به نام رانت اطلاعاتی نباید وجود داشته باشد. اما باید بر این مسئله نیز تاکید کرد که با وجود انحصارات در کشور قدرت رقابت از تولید داخلی گرفته می‌شود. تمام پروژه‌های کلان کشور در دست شبه‌دولتی‌ها یا دولتی‌هاست که بخش خصوصی توان رقابت با آنها را ندارد که خود عاملی برای ایجاد رانت‌های بزرگ در این بخش شده است.

برای جلوگیری از این مشکل باید از تورم و رکود تورمی عبور کرد. عبور از رکود تورمی نیز فقط یک فرمول در دنیا دارد. حمایت منطقی، علمی، کاربردی از بخش تولید و از بین بردن انحصار که خود تولیدکننده رانت است.

روی خط خبر

ایسنا- براساس تازه‌ترین اطلاعات منتشر شده صنایع، تولید محصولات کانی غیرفلزی اشتغالزا ترین صنعت کشور در ۳ ماه نخست امسال بوده است. براساس آخرین آمار و ارقام منتشر شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت در ۳ ماهه نخست امسال، تعداد اشتغال ایجاد شده در کشور براساس پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی صادر شده به ۱۰ هزار و ۸۱۹ مورد رسید که در این بین صنایع تولید محصولات کانی غیرفلزی با ۱۴۹۹ شغل بیشترین سهم را در اشتغالزایی صنایع مختلف به خود اختصاص داد.۳ صنعت دیگر نیز توانستند در بهار ۱۳۹۳ بالای هزار نفر اشتغالزایی داشته باشند. صنایع ساخت مواد و محصولات شیمیایی با ۱۲۶۰ شغل، صنایع تولید محصولات لاستیک و پلاستیک با ۱۰۶۴ شغل و صنایع تولید محصولات غذایی و آشامیدنی هم با ۱۰۱۸ شغل در رده‌های دوم تا چهارم قرار گرفتند. همچنین صنایع ساخت فلزات اساسی نیز با ۹۱۷ مورد ایجاد شغل در رده پنجم قرار گرفت.

ایرنا - رمضانعلی سبحانی فر عضو کمیسیون صنایع و معادن با بیان این که در شرایط فعلی که شرایط محدودیت‌ها و رکود در بازار و تورم به جای مانده از گذشته است، تقسیط و استمهال بدهی واحدهای تولیدی به بانک‌ها، چرخه تولید این واحدها و اقتصاد را بهبود می‌بخشد، گفت: هم‌اکنون بخش‌های تولیدی و صنعتی ما دچار رکود و اختلال مالی هستند بنابراین وظیفه هر دولتی در چنین شرایطی، حمایت از بخش تولید و صنعت است تا این بخش‌ها نابود و از چرخه اقتصاد خارج نشوند.

تسنیم- فعالان صنعت کاشی و سرامیک پاکستان با اشاره به این که طی ۱ سال گذشته ۱۲ میلیارد روپیه کاشی و سرامیک ایران به این کشور وارد شده است گفتند حضور پرحجم تولیدات ایران به مشکلات این صنعت افزوده است.اتحادیه تولیدکنندگان کاشی و سرامیک پاکستان به دفتر درآمدهای فدرال اعلام کرده که بر اساس اسناد گمرکی، هر ماه حجم قابل توجهی کاشی و سرامیک ایرانی وارد پاکستان می‌شود.

یادداشت

پشتوانه محکم قدرت‌های رانتی

محمود جامساز

اقتصاددان

عمده‌ترین بخش‌های اقتصادی تاثیرگذار در رشد اقتصادی، بخش صنعت، معدن و تجارت به‌جهت توزیع محصولات صنعتی و معدنی چه در داخل کشور و چه در توزیع خارجی آنهاست. متاسفانه در حال حاضر بخش‌های صنعت، معدن و تجارت مرتبط با این ۲ از وضعیت رکود تورمی رنج می‌برند.

بسیاری از صنایع کوچک و متوسط که در واقع بار رشد اقتصادی و اشتغال‌زایی را به دوش می‌کشند، تعطیل شده و یا در شرف توقف هستند. یکی از مهم‌ترین عواملی که بخش خصوصی صنعتگر و معدنکار را در چنین وضعیت اسفناکی قرار داده است، بی‌گمان نبود حمایت‌های دولتی از بخش خصوصی است. بخش دولتی و بنگاه‌های وابسته و اخیرا شیوه بنگاه‌داری بانک‌ها، به‌عنوان بزرگترین رقیب بخش خصوصی با استفاده از قدرت و ارتباطات و اطلاعات رانتی با دسترسی به منابع بانکی که از سپرده‌های خرد مردمی تشکیل می‌شود تا منابع مورد لزوم برای اعطای تسهیلات سرمایه‌گذاری در بخش خصوصی را تجهیز کنند، منابع را به‌صورت تسهیلات از بانک‌ها به نام تولید و به کام فعالیت‌های غیرمولد و سوداگرانه دریافت می‌کنند.

این بخش از آن رو که از پشتوانه محکمی نیز در راه‌های مختلف بروکراسی و قدرت‌های فرادولتی و رانتی برخوردار است، اغلب نسبت به پرداخت بدهی‌های بانکی خود نیز رغبتی نشان نمی‌دهند، زیرا تورم همواره به کام آنهاست و با کاهش ارزش کل آنها ترجیح می‌دهند که هرچه دیرتر بدهی خود را به بانک‌ها پرداخت کنند و این امر سبب مقادیر متنابهی بدهی‌های معوق بانکی شده که با آنچه استمهال گردیده است رقمی متجاوز از ۳۵۰ هزار میلیارد تومان را شامل می‌شود.

بدیهی است با تخلیه موجودی بانک‌ها به میزان بدهی‌های معوقه که آن‌طور انتظار می‌رود همه آنها قابل وصول نیستند، بانک‌ها قادر به پاسخگویی به اعطای درخواست اعتبارات کوتاه‌مدت و میان‌مدت صنایع بخش خصوصی نیستند، زیرا صرفه آنها به‌عنوان بنگاه‌دار نه بانک در آن است که سود بیشتری را در امر سرمایه‌گذاری به دست آورند، بنابراین ترجیح می‌دهند که نسبت به بازار پول بی‌اعتنا باشند و در بازار سرمایه از طریق انعقاد عقود مشارکتی سرمایه‌گذاری کنند یا اصولا بنگاه‌هایی را تاسیس کنند و به آن بنگاه‌ها که در ارتباط مالکیتی با بانک‌ها هستند، تسهیلات پرداخت نمایند.

این امر یک رانت فاحش بانکی است که از شدت تکرار به‌صورت غده سرطانی فساد درآمده که به‌تدریج ابعاد آن در مقادیر هزاران میلیارد تومانی خود را نشان می‌دهد. بدین ترتیب چنانچه یک تحول اساسی در سیستم بانکداری و مبارزه با فساد مالی و بانکی صورت نگیرد، بخش خصوصی به‌ویژه در زمینه‌های صنعت و معدن قادر نخواهد بود که به منابع مردمی بانک‌ها دسترسی داشته باشد. اگر بانک‌ها از بنگاه‌داری دست برداشته و عوامل فساد را از کار برکنار کنند و سیستم بانکداری را در جهت حرکت به سمت استفاده از ابزارهای پولی و بانکی مدرن بین‌المللی تجهیز کنند و در این مسیر صعب‌العبور، دولت و قوه قضاییه با شدت با خاطیان و خیانتکاران به ملت برخورد قانونی کنند و منابع مردمی را از رانت‌خواران ستانده و به بانک‌ها بازگردانند، مسلما منابع لازم برای پرداخت اعتبارات به بخش خصوصی مهیا خواهد شد.

البته باید از ذکر این نکته غافل نماند که این فرآیند در کوتاه‌مدت عملی نیست، زیرا هر تغییر و تحولی در مسیر زمان با چالش‌هایی نیز روبه‌رو می‌شود که باید در رفع آن اقدام شود و این مسئله زمان‌بر است.

در حال حاضر موسسات صنعتی و معدنی بخش خصوصی که متوقف یا در حال توقف هستند نیازمند سرمایه در گردش هستند که بانک‌ها متاسفانه در این خصوص کمکی نمی‌کنند. به‌ویژه از آنجایی‌که بخش خصوصی همواره تحت تاثیر واردات بی‌رویه و فشار هزینه ناشی از تورم و اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها قرار داشته و قادر نبوده که بدهی خود را به اشخاص یا بانک پرداخت کند، در فهرست سیاه بانک‌ها قرار دارد و حتی اجازه گشایش حساب سپرده هم به آنها داده نمی‌شود، چه رسد به دریافت اعتبار. بنابراین به اعتقاد بنده آنچه که در بخش خصوصی صنعت، معدن و تجارت وابسته به آن در مورد رانت‌های اعتباری نامیده می‌شود با واقعیت تطابق دارد.

گپ و گفت

محیط نامناسب تولید، فعال‌تر شدن محیط تجارت

دانیال درویش- افزایش قطعات بی‌کیفیت در بدنه تولید و بازار تامین قطعات خودرو پدیده شومی است که گریبانگیر تولیدکننده و مصرف‌کننده را شده است. سودجویی و نبودن بستر مناسب عوامل عمده روی آوردن به واردات قطعات بی‌کیفیت است که فضای تولید را در کشور مسموم کرده است. خبرنگار صمت در این خصوص با بهرام شهریاری، یکی از اعضای هیات مدیره قطعه‌سازان به گفت و گو نشست که آن را در زیر می‌خوانیم.

◉ دلیل افزایش ورود قطعات بی‌کیفیت خودرو به بازار و صنعت خودرو ایران چیست؟

در ۸ سال گذشته در دولت‌های نهم و دهم بسیاری از قطعه‌سازان از چرخه تولید حذف شدند و قطعه‌سازان جدیدی پا به عرصه تولید گذاشتند که در تولید قطعه فعالیت نداشته و تنها با استفاده از این هویت به واردات قطعه مبادرت ورزیدند که این روند تاکنون نیز ادامه دارد.

◉ اینکه برخی قطعه‌سازان ایرانی قطعات بی‌کیفیت چینی را با برند خود وارد بازار می‌کنند صحت دارد یا خیر؟ اگر دارد دلیل آن چه می‌تواند باشد؟

بله صحت دارد اما اینها قطعه‌سازان اصیل نیستند. این واردکنندگان یا به طریقی به قطعه سازان وصل شدند و یا اینکه قطعه‌سازانی بودند که محصولات دیگری تولید می‌کردند که با توجه به ارتباطات خود قطعات دیگری را در کنار قطعات تولیدی شان وارد کردند.

◉ نظارت بر شبکه واردات و پخش این قطعات در ایران به چه شکل است که این واردکنندگان بدون هیچ مانعی همچنان به واردات قطعات بی‌کیفیت می‌پردازند؟

واردات قطعات خودرو ممنوع نیست و نظارتی هم روی آن انجام نمی‌گیرد. اما مهم تر از آن این است که قطعات وارداتی را با نام برندهای ایرانی به فروش می‌رسانند. در مواردی دیده شده قطعه‌ساز تنها در بحث بسته‌بندی قطعه ورود کرده و محصول به اصطلاح تولیدی را وارد بازار کرده است.

◉ راهکارهای جلوگیری از ورود قطعات بی‌کیفیت چیست؟

بحث اصلی این است که خودروسازان توان خود را در بحث طراحی و ساخت خودرو بالا ببرند. از سوی دیگر قطعه‌سازان را از همان ابتدا درگیر تولید قطعات طراحی شده خود کنند. اما در حال حاضر باید قطعه در ایران تولید شود و تمام فرآیندهای و نظارت بر استاندارد آن در فرآیند تولید صورت گیرد.

◉ برخی قطعه‌سازان معتقدند فرسوده بودن تجهیزات و ماشین آلات در کنار بالا رفتن نرخ مواد اولیه موجب شده تا بخشی از قطعه سازان به جای تولید به سمت واردات قطعه رفته و از چرخه تولید دور شوند. ارزیابی شما در این خصوص چیست؟

عواملی در این خصوص تاثیرگذار است. یعنی محیط نامناسب برای تولید، محیط تجارت را فعال‌تر می‌کند. در ایران به دلیل نوسان قیمت ارز جذابیت برای واردات قطعات بی‌کیفیت به وجود آمد. اما در کشوری همچون چین تولیدکنندگان انواع سوبسیدها را از دولت می‌گیرند تا بتوانند محصولات خود را صادر کنند و قیمت‌های خود را تعدیل می‌کنند. یعنی قطعه از چین وارد ایران می‌شود که قیمت آن کمتر از قیمت مواد اولیه ما می‌شود. به این دلیل که مواد اولیه ارزان‌تر در اختیار تولیدکننده قرار می‌گیرد و سیاست‌های همسو با تسهیل روند تولید اتخاذ می‌شود تا بعدها بتوانند قیمت‌ها را در فرصتی مناسب بالاتر ببرند. ما باید حمایت از قطعه‌ساز را در سیاست‌های کلان بلند مدت در نظر بگیریم و پارامترهای متغییر در آن را هر چه بیشتر محدود کنیم که تولیدکننده ما خود را در افق ۵یا ۱۰ ساله تعریف کن. تا در همین بستر خود را تجهیز کرده و وفق بدهد. درخواست ما نیز این است که خارج از مصوبات دولتی سیاست‌هایی باید در نظر گرفته شود تا بر اساس آن با تغییر دولت این برنامه‌های بلند مدت دچار دگرگونی و تغییر نشود.

بازار

قیمت برخی خودروهای داخلی

پژو ۴۰۵ GLX یورو ۴ . ۲ ایربگ . داشبورد جدید	۲۹میلیون و ۳۰۰هزار تومان
پژو پارس سال یورو۴ ۲ایربگ داشبورد جدید	۳۷ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان
پژو ۲۰۶ تیپ ۵	۳۷میلیون و ۱۰۰ هزار تومان
پژو ۲۰۶ صندوقدار V۸	۳۷ میلیون و ۳۰۰هزار تومان
رانا LX	۳۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان
تندر ال ۹۰ ایران‌خودرو	۳۸میلیون و ۲۰۰هزار تومان
سایپا ۱۳۲ SE	۱۹ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان
سایپا ۱۱۱ SE	۲۰میلیون و ۷۰۰ هزار تومان
تیبا SX یورو۴	۲۴میلیون و ۱۰۰هزار تومان
لیفان X۶۰	۶۴میلیون ۶۰۰ هزار تومان
مزدا۳ تیپ ۴ صندوقدار	۱۲۷میلیون تومان

فعالان صنعت خودرو با اشاره به بی‌کیفیت بودن ۳۰ درصد قطعات بازار اعلام کردند

صنعت یا تجارت قطعه‌سازی؟

حسین علیزاده - گروه صنعت: تولید خودروهای داخلی با کیفیت بالا در حال حاضر یکی از دغدغه‌های مسئولان و خریداران خودرو است اما در این میان یکی از دلایل عمده با کیفیت نبودن خودروهای داخلی را می‌توان استفاده از قطعات بی‌کیفیت وارداتی نام برد. استفاده از قطعات بی‌کیفیت، به خصوص در چند سال اخیر و با اعمال تحریم‌های بین‌الملل و کاهش توان قطعه‌سازان به عنوان زیرمجموعه خودروسازان رواج یافت، تا جایی‌که سودجویی جای تولید را گرفت و صنعت قطعه‌سازی به تجارت قطعه تبدیل شد. این روند تا جایی ادامه یافت که بازار قطعات بی‌کیفیت در ایران رونق گرفت و شرکت‌های واردکننده بدون توجه به نظارت‌های کیفی و استانداردهای روز به واردات قطعات ناسالم خودرو ادامه دادند. این در حالی است که به گفته فعالان بخش تامین قطعات خودرو، بیش از ۳۰ درصد قطعات موجود در بازار از کیفیت پایینی برخوردار هستند. با این حال فرآیند واردات قطعات بی‌کیفیت که میراث چند سال گذشته در حوزه صنعت خودرو بوده تا به حال ادامه داشته و شبکه تامین قطعات و حتی ساخت خودروهای داخلی را نیز مسموم کرده است، تا جایی‌که وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز نارضایتی خود را از ورود قطعات بی‌کیفیت به داخل کشور اعلام کرد و خواستار ممنوعیت این نوع قطعات به بدنه خودروسازی کشور شد. وی با تاکید بر ضرورت استفاده از قطعات با کیفیت در تولید خودرو معتقد است که باید از ورود قطعات بی‌کیفیت به منظور ساخت خودرو جلوگیری کرد. محمدرضا نعمت‌زاده دلیل مشکلات کیفی خودروها را کمبود و نبود قطعات با کیفیت (به دلیل اعمال تحریم‌های بین‌المللی) دانست. وی در عین حال که از سطح کیفی خودروهای تولید داخل ابراز رضایت کرد، این را هم گفت که اعمال تحریم‌ها باعث شد تا قطعات مناسب و با کیفیت در اختیار خودروسازان قرار نگیرد و همین موضوع، تولید نهایی خودرو را با مشکلاتی همراه کرده است. نعمت‌زاده با بیان اینکه حتی‌الامکان خودروسازان کشور از قطعات متفرقه در محصولات خود استفاده نمی‌کنند، ابراز امیدواری کرد که با لغو تحریم‌ها، سطح کیفی خودروها و داخلی‌سازی قطعات رشد بیشتری پیدا کند.

اما خودروسازان که مصرف‌کنندگان اصلی قطعه درخصوص ساخت و تولید خودرو هستند با توجه به شرایط حال حاضر و نبود نظارت بر واردات قطعه نگران تخریب شدن برند خود بوده و خواستار نظارت بیشتر در خصوص واردات قطعات خودرو هستند.

▣ تخریب نام خودروساز با قطعات بی کیفیت

مدیر تحقیقات بازار شرکت ایران‌خودرو با اشاره به اینکه قیمت ارزان در حوزه واردات قطعات بی‌کیفیت موجب جذابیت در واردات این نوع کالاهای ناسالم شده به صمت گفت: همین امر باعث شده تا واردات این دست کالاهای بی‌کیفیت رونق پیدا کند که نبود نظارت بر نحوه واردات خودرو به افزایش آن دامن می‌زند. حسن سوری با بیان اینکه آمار دقیقی از ورود قطعه‌سازان به بحث واردات قطعات بی‌کیفیت در دست نیست، افزود: اینکه برخی قطعه‌سازان به این حوزه ورود کرده‌اند را نمی‌شود انکار کرد اما همین امر به عواملی همچون افزایش نرخ مواد اولیه و مباحثی همچون کمبود تقاضا از سوی خودروسازان طی سال‌های گذشته اشاره کرد که موجب شد برخی از آنها وارد این مبحث شوند. وی با اشاره به اینکه در حال حاضر بیش از ۳۰ درصد قطعات موجود در بازار بی‌کیفیت یا تقلبی است، عنوان کرد: این در حالی است که بخشی از این میزان قطعات بی‌کیفیت توسط برخی قطعه‌سازان وارد شده است.

سوری در خصوص نظارت بر واردات قطعات خودرو گفت: در این‌باره نظارت خاصی صورت نمی‌گیرد اما شرکت‌های بزرگ خودروسازی قطعات وارداتی خود را باید با تایید موسسات استاندارد وارد کنند. ایران‌خودرو قطعات بسیاری را در این خصوص از کشورهای مختلف وارد می‌کند که تمامی آن با نظارت کیفی استاندارد روی خطوط تولید می‌روند. وی با اشاره به اینکه تعامل قطعه‌ساز با خودروساز می‌تواند توان قطعه‌سازان را برای تامین قطعات داخلی افزایش دهد، گفت: در حال حاضر این روند همکاری میان شرکت ایران‌خودرو و برخی قطعه‌سازان بسیار مطلوب است. مدیر تحقیقات بازار شرکت ایران‌خودرو ضمن ابراز خشنودی از موضع‌گیری وزیر صنعت، معدن و تجارت در خصوص جلوگیری از قطعات بی‌کیفیت به بازار و صنعت خودرو ایران تصریح کرد: در ابتدا باید کنترل در مبادی ورودی کالا به کشور صورت بگیرد. از سوی دیگر پس از ورود این قطعات، نام برندهای معتبر خودروسازی نیز روی آن حک شده و وارد بازار می‌شود که باعث تخریب موقعیت خودروسازان می‌شود. اما در مواردی نیز خریداران اذعان می دارند که کیفیت برخی خودروهای ساخت داخل پایین است که برخی کارشناسان صنعت خودرو دلیل آن را استفاده قطعات بی‌کیفیت پس از خرید خودرو عنوان می‌کنند.

▣ ایرادات خودرویی با قطعات بی کیفیت خودرو

معاون بازرگانی شرکت سایپا یدک نیز با اشاره به اینکه در بحث واردات این قطعات بی‌کیفیت، تنها سودجویی مد نظر بوده به صمت گفت: در این شرایط یا قیمت‌های قطعات تولیدی داخل بالا ست یا اینکه ظرفیت تولید داخل با تقاضا یکی نیست که منجر به واردات قطعات می‌شود. اما از آنجایی که واردات از طریق شرکت‌های مشخص و معتبر انجام نمی‌شود همچون دیگر موارد، واردکننده به واردات قطعات بی‌کیفیت با سود بیشتر مبادرت می‌ورزد. محمد خرم‌پور با بیان اینکه کیفیت قطعات تولید داخل با توجه به استانداردها و نظارت‌ها بالاست، افزود: با وجود برخی از مقررات کیفیتی از سوی سازمان استاندارد، انتظار می‌رود در بحث واردات نیز از سوی سازمان‌های مربوطه همچون گمرک نیز این نظارت صورت گیرد. به طور مثال قطعات وارداتی گروه خودروسازی سایپا پیش از ورود و پس از ورود در مبادی وارداتی تحت آزمایشات و نظارت‌های کیفیتی و استانداردهای اجباری قرار می‌گیرد که نتایج آن نیز باید به سازمان‌های نظارتی ارائه داده شود. وی افزود: در حال حاضر شاهدیم در داخل بازار قطعات بی‌کیفیتی موجود است که خریداران خودرو با استفاده از آن بدون اطلاع از کیفیت قطعه ممکن است ایرادات خودرویی خود را به گردن خودروسازان بیندازند. خرم‌پور با اشاره به اینکه طی سال‌های گذشته به سبب افزایش نرخ ارز و افزایش قیمت مواد اولیه، توان قطعه‌سازان گرفته و برخی از چرخه تولید خارج شدند، تصریح کرد: سیاست‌های اخیر گروه خودروسازی سایپا در این خصوص بر این محور است که قطعه‌سازان را همراهی کرده و توان تولید آنها را بالا ببرند. بدیهی است که با شرایط موجود قطعه‌سازان برای بازگشتن به توان گذشته زمان بر خواهد بود.

> هدف‌گذاری این واردات بیشتر متوجه بخش خدمات پس از فروش و تامین قطعات یدکی خودرو است و انواع قطعات از لنت ترمز گرفته تا برف‌پاک کن خودرو را شامل می‌شود که سطح گسترده‌ای از قطعات خودرو را در بر دارد

▣ نظارتی بر واردات نمی‌شود

در این خصوص عضو هیات مدیره انجمن سازندگان قطعات و مجموعه‌های خودرو نیز به صمت گفت: هدف‌گذاری این واردات بیشتر متوجه بخش خدمات پس از فروش و تامین قطعات یدکی خودرو است و انواع قطعات از لنت ترمز گرفته تا برف‌پاک کن خودرو را شامل می‌شود که سطح گسترده‌ای از قطعات خودرو را در بر دارد که می‌توان گفت نظارت بر واردات قطعات خودرو وجود ندارد. به این ترتیب واردکنندگان باید پیش از ورود قطعات مورد نظر خود، تایید نهایی آزمایشات کنترل کیفیت را کسب و پس از آن مبادرت به واردات آن کنند. اما متاسفانه این نظارت بر کیفیت انجام نمی‌شود و دلالان به این بحث ورود کرده و با قیمت پایین و حک کردن نام برند داخلی آن را به دست مصرف‌کننده می‌رسانند. فرهاد به‌نیا با اشاره به اینکه وقتی نظارت بر کیفیت قطعات نباشد کالای بی‌کیفیت با قیمت ارزان وارد بازار می‌شود، تصریح کرد: اگر نظارت بر این روند باشد و واردکننده را مجبور به واردات باکیفیت کند، باید مبلغ بیشتری را پرداخت کند. بر همین اساس با افزایش قیمت بازار سودجویی کمرنگ شده و از طرف دیگر با نظارت بر کیفیت و استاندارد قطعات تحت نظارت آزمایشگاه‌های توانمند داخلی می‌توان امیدوار بود امنیت جانی و روانی مصرف‌کننده را در بر خواهد داشت. وی در ادامه با عنوان اینکه قطعه‌سازان ما توان ساخت و عرضه تمامی قطعات داخلی را دارند افزود: با مباحثی که در خصوص کاهش قیمت خودرو پیش آمد، خودروسازان ما تحت فشار بودند که از این دست نابسامانی‌ها به طور قطع به بدنه قطعه‌سازی نیز وارد خواهد شد.اگر قطعه‌سازان با زیان روبه رو شوند ۲حالت دارد؛ یا با تیراژ پایین در تولید مواجه می‌شوند و یا تولید را کاملا متوقف می‌کنند. بنابراین خودروساز برای تامین قطعات با مشکل مواجه می‌شود. از این رو ۲ راه بیشتر پیش رو ندارد یا از بخش‌های مختلف همچون وزارت صنعت، معدن و تجارت و یا مجلس کمک بخواهد که اتخاذ سیاست‌هایی از این دست زمان‌بر است و یا اینکه برای تامین قطعات خود به بازار روی بیاورد. در این شرایط با تامین قطعات از بازار به دلیل اینکه نظارتی بر کیفیت قطعات وارداتی نمی‌شود این امر بر محصول نهایی تاثیر خواهد گذاشت و خودرویی بی‌کیفیت وارد بازار خواهد شد. اگر چه قطعه‌سازان و خودروسازان بر این نکته صحه می‌گذارند که با افزایش تولید و به تبع آن بالا رفتن توان قطعه‌سازان واردات قطعات بی‌کیفیت خودرو کاهش خواهد یافت اما نباید فراموش کرد جذابیت بازار قطعات بی‌کیفیت خودرو زیر سایه سودهای کلان ریشه دار بوده و ریشه کن کردن آن نیز نیاز به نظارت‌های قوی دستگاه‌های اجرایی و نظارتی پیش از ورود قطعات به کشور دارد.

روی خط خبر

شاتا- احمد نعمت‌بخش دبیر انجمن خودروسازان ایران با بیان اینکه برخی از اقدامات و تصمیمات دولت در یک سال گذشته موجب رونق تولید و بهبود فضای کسب‌وکار در کشور شده است، گفت: تصمیم دولت مبنی بر پیش پرداخت برای گشایش اعتبار اسنادی از ۱۳۰ به ۳۰ درصد گامی در این جهت بود، چراکه این اقدام دولت یازدهم نه‌تنها باعث ثبات نسبی در نرخ ارز شد بلکه جلوگیری از افزایش تورم روزانه را نیز به دنبال داشت. وی اظهار امیدواری کرد: با به نتیجه رسیدن مذاکرات ایران با ۵+۱ خودروسازی کشور بتواند همچنان‌که در سال ۹۰ در رده ۱۳ جهان قرار داشت ارتقای رتبه پیدا کرده و با اجرایی شدن اهداف و سیاست‌های توسعه صنعت خودرو، خودروهای جدید به بازار آید.

خبر خودرو- اسماعیل جلیلی عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس گفت: خودروسازان نسبت به بازار داخلی خودرو تعهد دارند باید بپذیریم که فرآیند تولید و هزینه‌های آن در کشور ما بالا است. اما خودروسازان نیز باید بپذیرند که مصرف‌کننده باید حق انتخاب داشته باشد و این بدان معنی است که فضای بازار فروش خودرو، یک بازار رقابتی شود. وی اظهار کرد: آرزوی ما این است که قدرت رقابتی تولیدکننده‌های ما در صنعت خودرو به جایی برسد که خودروسازان دنیا قدرت رقابت با آنها را نداشته باشند، اما این آ رزو در یک فضای محصور با قوانین و مقررات و گمرک و عوارض آنچنانی امکانپذیر نیست.

ایکوپرس- شرکت ایساکو رتبه اول خدمات پس از فروش را در بین خودروسازان کسب کرد. این شرکت با عبور از سد مشکلات و تامین بیشتر قطعات از داخل، باز هم موفق به کسب رتبه اول خدمات پس از فروش برای دومین بار شد. مشتری‌مداری و کسب بیشترین میزان رضایت مشتری از اهداف بسیار مهم گروه صنعتی ایران خودرو بوده که نتایج ارزیابی اخیر، بیانگر حرکت در مسیر دستیابی به این مهم بوده است. شرکت ایساکو در حالی این جایگاه را برای خود ثبت کرد که در پنج دوره متوالی این ارزیابی همواره در جایگاه نخست قرار داشته است.

ایسنا ـ خودروهای سواری چینی مونتاژی رکورددار افزایش تولید خودروهای سواری در ایران هستند. در این زمینه تولید خودروی ام‌وی‌ام X۳۳ با رشد ۱۰هزار و ۸۰ درصدی از ۵ دستگاه در تیر ماه سال ۱۳۹۲ به ۵۰۹ دستگاه در تیر ماه ۱۳۹۳ افزایش یافته است. پس از آن لیفان ۶۲۰ رکورددار رشد تولید خودروهای سواری در تیرماه است به‌گونه‌ای که تولید این خودرو با رشد ۷۳۵۰ درصدی از ۱۰ دستگاه در تیر ماه ۱۳۹۲به ۷۴۵ دستگاه افزایش یافته است.

خودرو در آینه بورس

نام شرکت	آخرین قیمت	درصد تغییر	حجم معاملات	ارزش معاملات	تعداد دفعات معامله
قطعات یدکی و جانبی وسایل نقلیه موتوری					
حق تقدم فنرسازی‌زر	۶۵۸	۷.۸۴	۲,۶۵۸,۷۵۰	۱۷۵۰۰۸۱۳۰۴	۱۵۰
حق تقدم الکتریک خودرو شرق	۸۹۱	-۱.۲۶	۳,۲۴۱,۴۶۴	۲۸۸۶۷۰۹۷۸۲	۲۷۳
حق تقدم نیرو محرکه	۸۰۲	۲.۹۶	۲,۳۸۶,۱۱۷	۱۹۱۳۶۲۴۸۲۷	۱۶
کمک‌فنرایندامین	۲۰۳۴	۳.۹۸	۶۸۸,۸۸۸	۱۴۰۱۲۶۱۷۶۵	۹۲
سازه پویش	۲۰۱۰۷	-۳.۹۹	۲۸,۸۳۰	۵۶۸۵۷۵۵۵۰	۳۴
صنایع‌ریخته‌گری‌ایران	۱۹۵۳	۳.۸۸	۴۳۸,۹۳۹	۸۵۷۳۰۹۵۵۶	۶۱
ریخته‌گری تراکتورسازی ایران	۱۸۵۹	۲.۳۳	۸۸۵,۳۱۹	۱۶۴۵۳۸۳۰۸۲	۱۲۴
لنت ترمزایران	۲۵۸۶	۳.۹۷	۶۶,۳۳۲	۱۷۱۸۲۱۹۶۵	۱۳
تولیدمحورخودرو	۱۴۹۳	۳.۹۵	۱۴۹,۰۷۳	۲۲۷۳۳۶۳۲۵	۲۶
رادیاتور ایران	۴۵۰۶	۳.۹۹	۷۹۴,۱۵۴	۳۵۷۸۳۳۷۲۰۴	۱۷۵
مهرکام‌پارس	۲۴۵۹	۰.۲۵	۴۷۵,۴۳۸	۱۱۶۹۰۰۹۲۶۵	۷۵
فنرسازی‌خاور	۲۴۸۶	۳.۹۸	۵۷۰	۱۴۷۲۸۸۰	۱
کاربراتورایران	۴۳۴۳	۳.۹۸	۴,۲۳۵,۳۶۵	۱۸۳۹۴۴۵۶۰۵۹	۵۴۴
نیرو محرکه	۱۷۴۴	۳.۹۵	۱,۶۷۶,۹۵۴	۲۹۲۴۱۵۴۱۲۸	۱۳۳
قطعات اتومبیل ایران	۲۴۴۱	۳.۹۵	۴۷۸,۳۳۴	۱۱۶۷۸۴۴۹۲۶	۶۵
آهنگری تراکتورسازی ایران	۲۱۰۵	-۲.۴۷	۳۲۴,۴۲۹	۶۸۲۷۶۴۲۸۹	۵۷
فنرسازی‌زر	۱۶۳۴	۳.۹۴	۷۰۵,۶۱۳	۱۱۵۲۹۷۱۶۴۲	۶۶
چرخشگر	۱۶۷۸	۳.۹۶	۱۳۱,۱۴۶	۲۲۰۰۶۲۹۸۸	۳۴
مهندسی صنعتی روان فن آور	۷۰۱۴	۴.۸۸	۳۰۵,۰۲۸	۲۱۳۹۵۴۶۱۴۵	۱۵۸
گسترش‌سرمایه‌گذاری‌ایران‌خودرو	۳۰۸۱	۳.۹۸	۱۲,۳۹۲,۶۸۹	۳۸۱۷۷۸۴۴۸۵۰	۸۶۸
مهندسی‌نصیرماشین	۴۷۶۶	۱.۷۸	۲۱,۵۸۱	۱۰۳۹۶۷۰۳۵	۸
سرمایه گذاری اعتبار ایران	۲۱۲۳	۰.۱۹	۲۸۷,۲۱۹	۶۱۰۹۲۲۵۲۶	۵۶
محورسازان‌ایران‌خودرو	۲۱۳۸	۳.۹۸	۱,۶۲۲,۴۱۳	۳۴۶۸۱۶۰۷۹۸	۲۰۷
الکتریک خودرو شرق	۲۰۲۲	-۳.۷۴	۸۲۸,۷۶۵	۱۶۷۵۸۹۴۷۳۴	۱۶۴
رینگ‌سازی‌مشهد	۲۴۶۰	۳.۹۶	۷۱۱,۶۷۵	۱۷۵۰۴۴۷۹۳۶	۱۵۰

- امضای قرارداد مشارکت مدنی آلومینیوم جنوب با ۵ بانک کشور
- عرق سرد فولادی‌ها از گرمای بدهی خارجی
- واگذاری محدوده اکتشافی عامل توسعه معادن استانی است

گزارش صمت از برنامه دولت برای خروج از رکود معادن

هم اندیشی در تدوین، تقویت در اجرا

حامدشایگان-گروه معدن: دولت و مجلس در حالی بررسی و تدوین لایحه خروج غیرتورمی از رکود را در برنامه‌های خود گنجانده‌اند که در این راستا از تشکل‌های بخش خصوصی خواسته شده تا برای تقویت این لایحه، پیشنهادات و نیازهای خود را اعلام کنند. موضوعی که بخش خصوصی را در حوزه‌های مختلف معدنی به تکاپو واداشته تا به بررسی مشکلات و مسایل پیش روی معادن بپردازند . در واقع هم اندیشی دولت یازدهم با بخش خصوصی را می‌توان نقطه تمایز این دولت با دولت قبلی دانست. در این رابطه برخی از کارشناسان معتقدند که دولت قبلی مدت زمان زیادی را برای تدوین استراتژی صرف می‌کرد اما نهایتا در مرحله اجرا به دلیل پیش‌بینی نکردن منابع تامین اعتبار آن پروژه‌ها به تاخیر می افتاد. از سوی دیگر این استراتژی از سوی واحدهای دانشگاهی بدون در نظر گرفتن بخش خصوصی تدوین می‌شد و همین موجبات بروز مشکلات فنی را در زمان اجرا فراهم می‌کرد. در واقع کارشناسان معتقدند گذشت ۵ سال از اختصاص منابع دولتی به بهره وری و اتکای معادن به درامدهای خود منجر خواهد شد و این درحالی است که اگر ۱۰ درصد از درآمد حاصله به ایجاد زیرساخت همان منطقه اختصاص یابد توسعه پایدار را رقم خواهد زد.

محمدرضا بهرامن نایب رییس خانه معدن ایران در این خصوص می‌گوید: اینکه دولت در تدوین لایحه ضد رکودی بخش خصوصی را دیده است یک گام مثبت تلقی می‌شود. از این رو باید برنامه‌ها بخش معدن را با درآمد حاصله از این بخش پیش برد به گونه ای که در مناطق محروم که دارای بیشترین ذخایر معدنی هستند سرمایه‌گذاری بخش خصوصی افزایش یافته و عاملی برای جلوگیری از کوچ مولد توسعه پایدار شود.

نایب رییس خانه معدن با بیان اینکه دولت به عنوان متولی معادن باید تخصصی عمل کند افزود: در تدوین برنامه اقتصادی معدن با صنعت بررسی می‌شود این باعث می‌شود قوانینی که در صنعت اثرگذار است برای معادن نیز اعمال شود این در حالی است که دولت در بخش معدن سیاست کوچک سازی را دنبال می‌کند که در معدن نه تنها اثرگذار نیست بلکه مخرب نیز هست زیرا معادن انفال هستند و نظارت آن در همه دنیا حاکمیتی است به همین دلیل دولت باید در بخش معدن تخصصی و به روز شود تا بتواند با تعیین استراتژی‌های موثر توسعه معادن را به ارمغان بیاورد.

محمدرضا بهرامن با اشاره به اینکه تخصصی شدن متولی معدن از فعالیت هم راستای سازمان‌های دیگر جلوگیری می‌کند افزود: در معادن سازمان‌های چون محیط زیست، منابع طبیعی و ... فعالیت می‌کنند که این باعث ایجاد خلل در برنامه‌های تدوین شده می‌شود. با توجه به اینکه مواد معدنی جز منابع تجدید ناپذیرند دولت باید با استراتژی بلند مدت که بر مبنای نگاه تخصصی است از ذخایر موجود هم جهت با منافع ملی بهره‌برداری کند. اگر اکتشافات معدنی در ایران به صورت محدود انجام می‌شود گواهی بر نبود متولی تخصصی است چرا که در کشورهای پیشرفته معادن تا عمق ۱۵۰۰ متر مواد اکتشاف و استخراج قرار می‌گیرند.

> محمد جعفر صادقی پناه عضو هیات رییسه خانه معدن:اگر در دولت گذشته استراتژی‌ها با وجود اینکه در مدت زمان طولانی تدوین می‌شد فرصت اجرا پیدا نمی‌کرد به دلیل نبود همین هم اندیشی با بخش خصوصی بوده از سوی دیگر این برنامه‌ها پشت درهای بسته در اتاق‌های دانشگاهی نگاشته می‌شده است.

او همچنین با نگاهی به بازار محصولات معدنی در دنیا گفت: تولیدکنندگان محصولات معدنی در دنیا محدود هستند که ایران با مزیت نسبی که در معادن دارد به سادگی می‌تواند با فراوری در بازارها نفوذ و جایگاهی در بازار کسب کند زیرا رقبا در این محصولات خیلی قوی نیستند.

یک عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس با تایید این موضوع که اعتبارات بیش بینی شده برای معادن نادیده گرفته می شد اظهار کرد: سهمی که مجلس برای معادن پیش‌بینی میکند دولت باید در اختیار سازمان‌های چون توسعه و نوسازی معادن، سازمان صنعت، معدن و تجارت و سازمان زمین شناسی برای توسعه طرح‌های اکتشافی قرار دهد. از سوی دیگر بهتر است دولت ۱۰درصد از حقوق معادن را به دلیل آنکه بیشترمعادن در مناطق دور افتاده قرار دارند برای ایجاد زیر ساخت به معادن اختصاص دهد.

الهویری دهقان ضمن بیان این موضوع که راهبرد صنعت در کوچک سازی کاملا متفاوت از معادن است افزود: دولت در بخش معدن باید برای اکتشاف در مناطقی که بخش خصوصی انگیزه لازم برای سرمایه‌گذاری در آن را ندارد ورود کند و زمینه لازم را برای تکمیل زنجیره ارزش از سوی بخش خصوصی فراهم آورد.

▣ معدن پس از ۵ سال مولد درآمد است

محمد جعفر صادقی پناه عضو هیات رییسه خانه معدن در همین خصوص میگوید: در کشور همانطوری که ۱۴/۵ درصد از درآمدهای نفتی برای توسعه زیرساخت‌های آن اختصاص باید در بخش معادن نیز همین برنامه را اجرا کرد اما در ابتدا به نظر می‌رسد باید این بودجه از نفت یا سایر بخش‌های انرژی تامین شده و پس از ۵ سال که معادن به درآمدزایی و بهره وری رسیدند بودجه مورد نیاز خود را از درآمدهای حاصله تامین کنند.

وی افزود:اگر در دولت گذشته استراتژی‌ها با وجود اینکه در مدت زمان طولانی تدوین می‌شد فرصت اجرا پیدا نمی‌کرد به دلیل نبود همین هم اندیشی با بخش خصوصی بوده از سوی دیگر این برنامه‌های پشت درهای بسته در اتاق‌های دانشگاهی نگاشته می‌شده است.

وی با تخمین میزان اعتبار مورد نیاز معادن ادامه داد: طبق ماده ۱۵۷ قانون برنامه پنجم توسعه هرسال بودجه‌ای برای فراهم کردن زمینه سرمایه‌گذاری در معادن در اختیار سازمان زمین شناسی قرار گیرد. از این رو هم راستا با این قانون پیش‌بینی می‌شود بودجه‌ای ۲ تا ۳ هزار میلیاردی تومانی می‌تواند در بخش های؛ توسعه، استخراج . فرآوری کفایت کند تا با ایجاد ارزش افزوده توسعه زنجیره اقتصادی معادن را در پی داشته و بعد از ۲۰ سال مواد معدنی در کنار نفت به خوبی ارزآوری داشته باشند.

در واقع دولت می‌تواند این اعتبارات را از طریق صندوق توسعه ملی در سطح کلان اختصاص دهد و با افزایش سرمایه بانک صنعت و معدن در ارائه تسهیلات با بهره کمتر گام بردارد به طوری که از بهره ۲۲ درصدی هم‌اکنون این بانک ۷ تا ۸ درصد به عنوان یارانه در نظر بگیرند و این تسهیلات را با بهره ۱۵ درصدی به فعالان معدنی بخش خصوصی تخصیص دهند.

رییس هیات عامل ایمیدرو خبر داد:

سهم ۸۵درصدی بخش خصوصی در سرمایه گذاری‌های ایمیدرو

گروه معدن: رییس هیات عامل ایمیدرو گفت: از زمان شروع به کار دولت یازدهم، سهم شرکت‌های بخش خصوصی در تامین سرمایه طرح‌های معدنی و صنایع معدنی این سازمان به ۸۵درصد رسید.

مهدی کرباسیان با تاکید بر اینکه این اقدام در راستای کاهش بار مالی سازمان و در عین توانمندسازی بخش خصوصی و اقتصاد مقاومتی صورت گرفته تصریح کرد: تا پیش از شروع دولت یازدهم، سرمایه مورد نیاز ایمیدرو برای طرح‌های در دست اجرا به بیش از ۲۴هزار میلیارد تومان می‌رسید که تامین این میزان سرمایه چالش بزرگی محسوب می‌شد از همین رو سیاست جذب سرمایه از بخش خصوصی با نگاه به سیاست‌های کلان کشور و ایمیدرو در پیش گرفته شد به طوری که در حال حاضر سهم این سازمان از کل سرمایه مورد نیاز به ۱۵درصد کاهش یافته و بقیه از طریق مشارکت بخش خصوصی تامین شده و خواهد شد. معاون وزیر صنعت معدن و تجارت تصریح کرد: با اقداماتی که در راستای سیاست‌های جدید دولت، اصل ۴۴ قانون اساسی و راهکارهای عملی منطبق با استراتژی جدید سازمان در زمینه اقتصاد مقاومتی صورت گرفت سازمان ۳۷۰۰ میلیارد تومان از سرمایه موردنیاز طرح‌ها را تامین خواهد کرد. وی گفت: ایمیدرو در حال حاضر ۲۹ طرح فعال در دست اجرا دارد این در حالی است که عمده پروژه‌های معدنی و صنایع معدنی یا پروژه‌های مرتبط با آن‌ها تا نیمه اول سال گذشته نیمه‌کاره یا متوقف شده و با تاخیرهای ۴ تا ۱۲ساله در زمانبندی اجرایی مواجه بودند.

طرح‌هایی که هم اکنون توسط سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران در حال اجراست بخش‌هایی همچون فولاد، طلا، آلومینیوم، زغالسنگ و کک سازی، نیروگاه، سرب و روی، سنگ‌آهن، توسعه زیرساخت‌ها و... را در بر می‌گیرد.

شرکت ملی گاز ایران

نوبت دوم

تجدید مرتبه اول مناقصه شماره ۴۹۳۸ ۳-۴۱۰۹۸
(خرید یک دستگاه مکنده صنعتی با توان مکش، شارژ و تخلیه ۲۰ تن مواد در ساعت (تولید یا مونتاژ داخل کشور))

۱- نوع مناقصه: دومرحله‌ای
۲- نوع فراخوان: عمومی
۳- نام و نشانی مناقصه‌گذار: شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد (SGPC) به آدرس: مشهد، خیابان آبکوه، نبش دانشسرای شمالی شماره ۲۵۵، شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد- دبیرخانه کمیسیون مناقصات
۴- نوع و مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: تضمین‌های اعلام شده در آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی به مبلغ ۱۱۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال (صدوپانزده میلیون ریال)
۵- محل، زمان و مهلت دریافت اسناد: متقاضیان می‌توانند تا پایان وقت اداری مورخ ۹۳/۰۶/۱۵ نسبت به دریافت اسناد مناقصه به یکی از روش‌های زیر اقدام نمایند:
الف: مراجعه حضوری به آدرس اعلام شده، به همراه اصل نامه درخواست شرکت در مناقصه و دریافت اسناد (معرفی‌نامه کتبی نماینده، جهت دریافت اسناد به همراه کارت شناسایی معتبر الزامی است)، در این حالت اسناد مناقصه تحویل نماینده متقاضیان خواهد گردید.
ب: مراجعه به سایت اینترنتی این شرکت به آدرس: www.NIGC-KHANGIRAN.IR و دریافت کلیه اسناد مناقصه از بخش مناقصه‌ها و مزایده‌ها/ مناقصه‌ها.
۶- آخرین مهلت تحویل اسناد مناقصه به دبیرخانه کمیسیون مناقصات: پایان وقت اداری مورخ ۹۳/۰۶/۲۹ (توضیح اینکه تاریخ تحویل پاکت‌ها به پست ملاک عمل نبوده و ملاک، تحویل پیشنهادات و پاکت‌های مناقصه، به دبیرخانه کمیسیون مناقصات، واقع در آدرس اعلام شده می‌باشد). لذا مناقصه‌گران محترم می‌بایست برنامه‌ریزی لازم را درخصوص تحویل به موقع پیشنهادات (چه از طریق پست و چه به صورت حضوری) به عمل آورند. بدیهی است از آنجا که بلافاصله پس از پایان مهلت تحویل اسناد و در جلسه کمیسیون مناقصات، پیشنهادهای دریافتی، تفکیک خواهند شد، لذا امکان قبول پیشنهادهایی که پس از پایان مهلت اعلام شده دریافت می‌شوند (حتی اگر قبل از پایان مهلت ارسال شده باشند) وجود نخواهد داشت و براساس قانون پیشنهادهایی از این دست برای مناقصه‌گران عودت خواهد گردید. همچنین ارسال پیشنهادها به آدرسی غیر از آدرس اعلام شده و یا ارسال به پالایشگاه هیچ‌گونه حقی برای مناقصه‌گران درخصوص عدم تحویل اسناد در تاریخ مقرر ایجاد نخواهد کرد.
۷- محل و زمان گشایش پیشنهادات: پس از بررسی پیشنهاد فنی شرکت‌ها (ارزیابی فنی)، پاکت‌های مالی شرکت‌های واجد شرایط در تاریخ ۹۳/۰۷/۱۴ در محل اتاق کنفرانس اداره مرکزی پالایشگاه و حداقل با دو پیشنهاد تایید شده گشایش خواهد یافت. لازم به ذکر است تاریخ و مکان اعلام شده (تاریخ گشایش پیشنهادهای مالی) قطعی نبوده و باتوجه به روند ارزیابی فنی پیشنهادات و رفع ابهام‌های احتمالی امکان تغییر وجود خواهد داشت. با این وجود این شرکت نسبت به دعوت از مناقصه‌گرانی که پیشنهاد فنی آنها (پس از ارزیابی فنی) مورد تایید قرار گیرد به صورت کتبی (حداقل ۷۲ ساعت قبل از جلسه قطعی گشایش پیشنهادات) اقدام خواهد نمود.

روابط‌عمومی شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد

خبر روز

نمایشگاه‌معدن فرصتی‌برای‌جذب‌سرمایه‌گذار

به گفته مسئولان خانه معدن قرار است نمایشگاهی به مدت ۴ روز از ۲۵ تا ۲۸ مهر در بخش تجهیزات معدنی برگزار شود. محمدرضا بهرامن نایب‌رییس خانه معدن با اشاره به برنامه‌های در نظر گرفته شده در روزهای نمایشگاه عنوان کرد: در هر چهار روز نمایشگاه کارگاه‌هایی برای تحلیل برنامه‌های دولت خواهیم داشت و از سوی دیگر تاکنون نزدیک به ۳۰کشور برای حضور در نمایشگاه اعلام آمادگی کردند به همین دلیل فرصت خوبی برای جذب سرمایه‌گذاری است.

او با اشاره به جامع بودن این نمایشگاه بیان کرد: در واقع نمایشگاه تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی تنها در یک بخش نیست بلکه اکتشاف، استخراج و فرآوری را نیز در بر می‌گیرد. از همین رو تاکنون نزدیک به ۸۵۰۰ متر از مساحت ۱۵۰۰۰ متری آن رزرو شده است که ۱۵۰۰ متر آن از سوی شرکت‌های خارجی صورت گرفته است. بهرامن با تاکید بر اهمیت برگزاری نمایشگاه‌های معدنی اظهار کرد: در واقع اعمال مدیریت صحیح در بخش معادن ترغیب سرمایه‌گذاران به سمت پروژه‌های این بخش است و نمایشگاه ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری معادن ایران را نشان خواهد داد. از سوی دیگر حضور دانشجویان و دانشگاهیان در این فضا باعث تلاقی بخش علمی و کاربردی معادن می‌شود که می‌تواند زمینه کاربردی شدن دانشگاه‌ها و از سوی دیگر علمی شدن معادن را فراهم کند. نایب رییس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن در این نشست با اشاره به اهمیت اقدامات دولت در جذب سرمایه‌گذار اظهار کرد: در بخشی از لایحه ضد رکودی مشوق‌های سرمایه‌گذاری معادن مطرح شده، گرچه نواقصی وجود دارد که باید مرتفع شود اما می‌تواند در جذب سرمایه‌گذار موثر واقع شود. اقدامات دولت به قدری می‌تواند اثرگذار باشد که تولید یک ماده معدنی را افزایش یا حتی نابود کند. برای نمونه دولت قبلی عوارض سنگینی بر گندله اعمال کرده بود که باعث شده سرمایه‌گذاری در گندله کاهش یابد و امروز نیاز فولاد کشور تامین نشود. اگر در گذشته این قوانین محدودکننده وضع نمی‌شد شاید هم‌اکنون تولید گندله نیاز داخلی را برطرف می‌کرد. بهرام شکوری با بیان اینکه سرمایه‌گذار نیازمند امنیت است، افزود: آنچه که بیش از همه برای سرمایه‌گذار اهمیت دارد ثبات اقتصادی در کشور است. به‌طوری که امنیت سرمایه آنها تامین شود و قوانین به گونه‌ای به‌کار رود که بازگشت سرمایه آنها را به خطر نیندازد. مسئولان خانه معدن در پایان اعلام کردند برگزاری نمایشگاه‌های یکی از وظایف خانه معدن است که در زمان تاسیس آن نیز پیش‌بینی و ثبت شده است. اگرچه سازمان نظام مهندسی نیز برگزاری نمایشگاه را یکی از وظایف خود می‌داند اما این موضوع بیشتر به تشکل‌های بخش خصوصی مربوط می‌شود. از طرف دیگر، سازمان زمین شناسی که هم‌اکنون در حوزه معدن، نمایشگاه برگزار میکند، در واقع خارج از حیطه تخصصی خود عمل می‌کند که نباید اینگونه باشد گرچه این اقدام سازمان نظام مهندسی برای جبران بخشی از محدودیت‌های مالی خود است. به همین دلیل دولت با تامین نیاز این سازمان می‌تواند در هدایت این سازمان به فعالیت تخصصی خود گام بلندی بردارد.

صنعت‌فولاد راهی‌مناسب‌برای‌خروج‌از‌رکود

عضو کمیسیون صنایع مجلس گفت: صنعت فولاد به دلیل ویژگی منحصربه‌فرد خود در ایجاد اشتغال امری مناسب برای خروج وضعیت اقتصادی امروز کشور از رکود است. داریوش اسماعیلی رییس کمیته معدن کمیسیون صنایع مجلس در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران گفت: صنعت فولاد به عنوان یکی از صنایع مادر نقش بسزایی در اقتصاد کشور ایفا خواهد کرد، این صنعت به دلیل اشتغال‌زایی بسیار بالای خود اهرم مناسبی برای ایجاد اشتغال و خروج کشور از رکود است. به‌عنوان مثال برای تولید ۱/۵ میلیون تن فولاد برای ۴۰۰۰ نفر به‌طور مستقیم و برای ۶۰/۰۰۰ نفر به‌طور غیرمستقیم شغل ایجاد می‌شود که این رقم بسیار بالایی برای اشتغال پدید می‌آورد. عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس تصریح کرد: طبق برنامه پنجم توسعه، تولید سالیانه فولاد کشور رقمی بالغ بر ۵۵ میلیون تن پیش‌بینی شده که متاسفانه در حال حاضر ما شاهد هستیم رقم ۱۴میلیون تن در سال هستیم که این امر نشان‌دهنده عقب ماندگی تولید از برنامه است وی سپس به عوامل این عقب‌ماندگی اشاره کرد و افزود: مهمترین دلیل این امر ناقص بودن چرخه تولید فولاد در کشور است، خوشبختانه در بخش‌های استخراج وکنستانتره‌سازی مشکلی وجود ندارد و مشکل اصلی ما در بخش گندله سازی است.

روی خط خبر

نماینده مردم میانه خبر داد: ۱۱ تخلف آشکار در واگذاری شرکت فولاد آذربایجان

نماینده مردم میانه در مجلس شورای اسلامی اظهار کرد: ۱۱تخلف آشکار در واگذاری شرکت فولاد آذربایجان به بخش خصوصی انجام شده که لازم است، پیگیری شود.

مددی در گفت‌وگو با ایسنا، خاطرنشان کرد: باید در اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی دقت بیشتری شود و ما در گذشته نیز تخلفات زیادی را در این حوزه داشتیم که در نهایت به نفع صنعت و اقتصاد کشور تمام نشده است.

وی افزود: در مورد شرکت فولاد آذربایجان در جلسه‌ای که نمایندگان و اعضای کمیسیون اقتصادی با وزیر اقتصاد داشتند وزیر قول داد تا تعیین تکلیف نهایی دستور توقف این واگذاری را صادر کند و یک کارگروه متشکل از نمایندگان آذربایجان، اعضای کمیسیون اقتصادی و نمایندگان سازمان‌های نظارتی این واگذاری را بررسی و نتیجه را در ۲هفته به مجلس اعلام کنند.

در ۳ ماهه ابتدای سال صورت گرفت

محصولات کانی غیرفلزی اشتغال‌زا

براساس تازه‌ترین اطلاعات منتشر شده صنایع، تولید محصولات کانی غیرفلزی اشتغالزاترین صنعت کشور در ۳ماهه نخست سال جاری بوده است.

به گزارش ایسنا، براساس آخرین آمار و ارقام منتشر شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت در ۳ماهه نخست امسال، تعداد اشتغال ایجاد شده در کشور براساس پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی صادر شده به ۱۰هزار و ۸۱۹ مورد رسید که در این بین صنایع تولید محصولات کانی غیرفلزی با ۱۴۹۹ شغل بیشترین سهم را در اشتغالزایی صنایع مختلف به خود اختصاص داد.

۳صنعت دیگر نیز توانستند در بهار ۱۳۹۳ بالای هزار نفر اشتغالزایی داشته باشند. صنایع ساخت مواد و محصولات شیمیایی با ۱۲۶۰ شغل، صنایع تولید محصولات لاستیک و پلاستیک با ۱۰۶۴ شغل و صنایع تولید محصولات غذایی و آشامیدنی هم با ۱۰۱۸ شغل در رده‌های دوم تا چهارم قرار گرفتند. همچنین صنایع ساخت فلزات اساسی نیز با ۹۱۷ مورد ایجاد شغل در رده پنجم قرار گرفت.

در بهار سال جاری بیشترین میزان اشتغال صنعتی ایجاد شده در کشور مربوط به اردیبهشت ماه به میزان ۴۹۲۰ شغل بوده و خرداد و فروردین نیز به ترتیب با ۳۷۶۷ و ۲۱۳۲ شغل در رده‌های دوم و سوم قرار گرفتند.

در سال ۱۳۹۲ نیز میزان اشتغال ایجاد شده براساس پروانه‌های بهره‌برداری صادر شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت با کاهش ۴/۶ درصدی به ۵۱هزارو ۱۹۶ شغل رسیده بود.

کمترین میزان اشتغالزایی صنعتی نیز در ۳ ماهه نخست سال جاری مربوط به صنایع تولید محصولات از توتون و تنباکو، صنایع دباغی، چرم، کیف، چمدان و کفش، انتشار و چاپ و تکثیر و تولید تجهیزات حمل و نقل غیراز خودرو بود.

عضو هیات نمایندگان اتاق ایران:

نقش انکارناپذیر معادن در اقتصاد مقاومتی

فاطمه دانشور عضو هیات نمایندگان اتاق ایران با بیان این مطلب تصریح کرد: معادن جزو نخستین حلقه‌های تولیدات صنعتی هستند و به همین دلیل نقش بی‌بدیلی در اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و خوداتکایی اقتصادی کشور ایفا می‌کنند.

دانشور به ایجاد اشتغال مستقیم و غیرمستقیم گسترده فعالیت‌های معدنی اشاره و اظهار کرد: رونق اقتصادی مناطق محروم، کاهش وابستگی صنایع در تامین مواد اولیه و ایجاد اشتغال از تبعات مثبت فعالیت‌های معدنی است.

وی با اشاره به ظرفیت‌های معدنی کشور اظهار کرد: حوزه معادن به ویژه معادن فلزی و کانی‌های صنعتی فرصت‌های خوبی برای تکمیل نیاز صنایع و تامین ماده اولیه مورد نیاز آنها فراهم کرده‌اند.

این عضو هیات نمایندگان اتاق ایران به تولید محصولات نوین معدنی اشاره کرد و افزود: چنین محصولاتی امروزه از جذابیت خوبی در بازار بین‌المللی برخوردارند. از این‌رو تولیدکنندگان باید علاوه بر ارتقای کیفی و کاهش هزینه‌های تولید، در اندیشه ابداع روش‌های نوآورانه برای تولید و ارائه محصولات خود باشند.

نعمت‌زاده در مراسم امضای قرارداد آلومینیوم جنوب با ۵ بانک:

اجرای پروژه‌های بزرگ با کنسرسیوم بانک‌ها

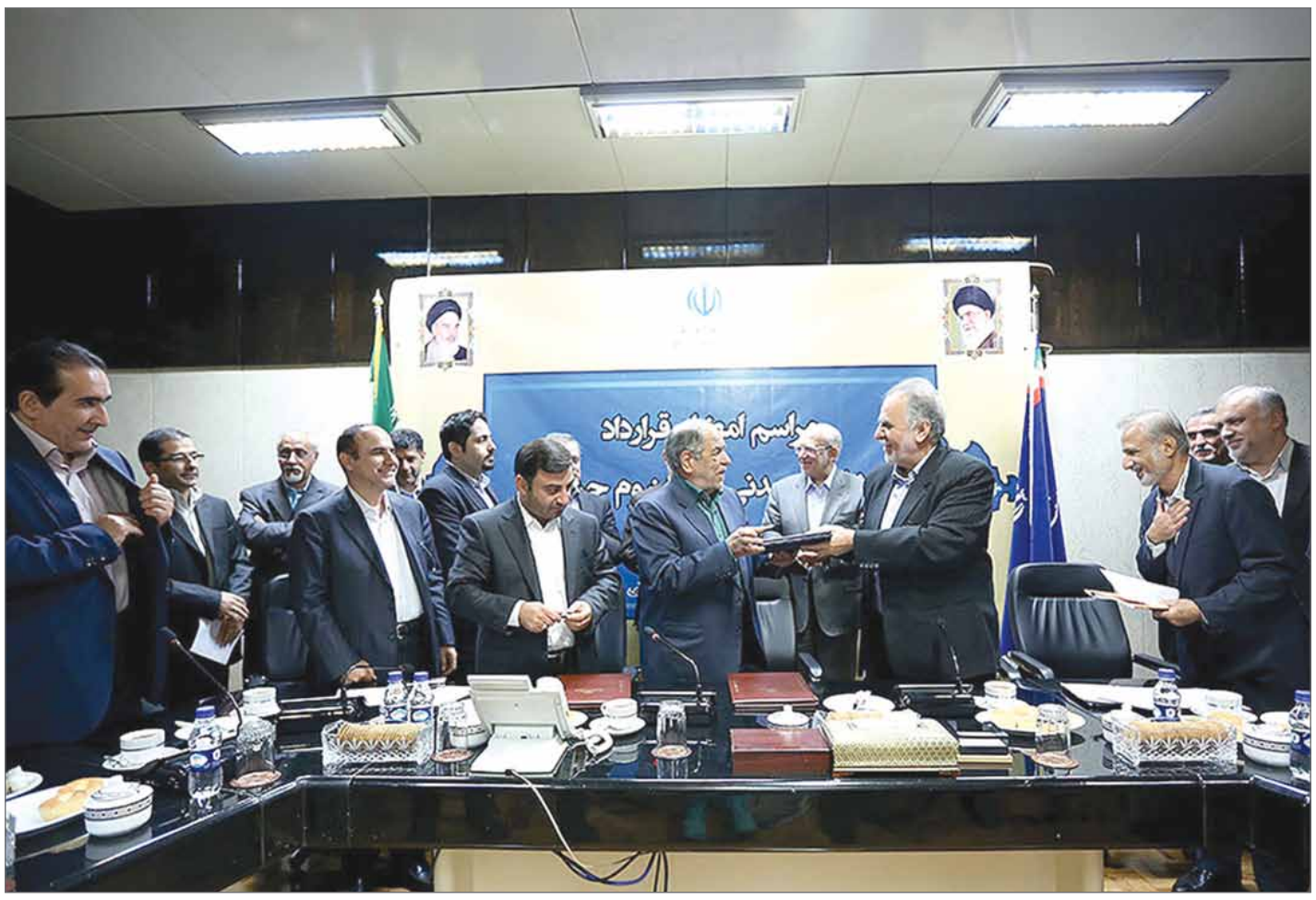

تفاهمنامه مشارکت مدنی آلومینیوم جنوب بین سهامداران عمده این شرکت و کنسرسیومی متشکل از بانک‌های مختلف به عاملیت بانک صادرات با سرمایه‌گذاری کل ۱/۲ میلیارد دلار امضا شد.

پروژه تولید آلومینیوم با ظرفیت ۱ میلیون تن تولید در سال در منطقه ویژه لامرد به اجرا درخواهد آمد و ۸۵ درصد تسهیلات به صورت فاینانس از خط اعتباری ایران و چین و ۱۵ درصد آورده سهامداران تامین منابع مالی خواهد شد. وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان این مطلب در نشستی که به همین منظور با حضور روسای بانک‌های صادرات، ملی، ملت، تجارت و صنعت و معدن به عنوان کنسرسیوم بانکی و مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری غدیر با ۵۱ درصد سهم و کرباسیان رییس سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران با ۴۹ درصد سهم تشکیل شده بود، افزود: قرار بود ال‌سی این پروژه تا هفته آینده باز شود ولی من از سهامداران می‌خواهم ظرف یکی دو روز آینده سهم خود را به بانک‌ها پرداخت کنند تا ال‌سی باز شود و پروژه در هفته دولت کلید بخورد.

به گزارش صمت وی با اشاره به اینکه بحث سندیکای بانکی سال‌ها است به تصویب شورای پول و اعتبار رسیده ولی تشکیل کنسرسیوم بانکی تاکنون متداول نبوده، گفت: با توجه به اینکه سرمایه بانک‌ها طی سال‌های اخیر خیلی افزایش نیافته لزوم همکاری بانک‌ها با یکدیگر در فضای صنعت و معدن بیش از پیش احساس می‌شود.

روان‌سازی امور بین بانک‌ها

نعمت‌زاده افزود: با تجربه‌ای که در سال‌های حضورم در حوزه نفت و صنعت دارم نیاز به همکاری بانک‌ها و البته روانسازی امور بین بانک‌هاست و وقتی گروهی بانکی را به عنوان لیدر خود انتخاب می‌کنند ۹۵ درصد کارها باید توسط لیدر انجام شود و برای هر توافق کوچکی نیاز به اجازه گرفتن از تک تک بانک‌ها نباشد. وی ادامه داد: در پروژه‌های خارج از کشور بارها با کنسرسیومی متشکل از بانک‌های کشورهای مختلف مواجه بودم که وقتی نیاز به تغییری در مفاد تفاهمنامه بود ظرف ۲۴ یا ۴۸ ساعت تغییرات به امضا می‌رسید و بانک لیدر با رعایت قوانین بین‌المللی و تفاهمات بین بانک‌ها، بوروکراسی را به کمترین حد خود کاهش می‌داد. حال به نظر می‌رسد بانک‌های ایرانی نیز بتوانند از تجربه این بانک‌ها استفاده کنند و به سمت اجرای پروژه‌های بزرگ با هدف ایجاد اشتغال و افزایش صادرات غیرنفتی که مدنظر مقام معظم رهبری به خصوص در سال‌های اخیر بوده بروند، چراکه نجات کشور از وضعیت موجود، در آن است.

مورد دیگری که باید به آن توجه داشت این است که صنعت آلومینیوم جای رشد دارد. وقتی که در وزارت نفت وزیر بودم به وزارت صنعت مراجعه کردم و خواهش کردم از وزیر وقت که از گاز تولیدی عسلویه چه صنایعی با ارزش‌افزوده می‌توان تاسیس کرد صنایعی همچون آلومینیوم، فولاد و سیمان آن هم در ظرفیت‌های بسیار بالا.

کشور ما دارای سواحل گسترده در جنوب و شمال است که معادن آن متعلق به کشور است، حال اگرچه در بحث معادن بوکسیت ذخایر بالایی نداریم ولی از سایر کشورها می‌توانیم مواد اولیه مورد نیاز را وارد کنیم. ۲۰ سال پیش طی قراردادی با کشور گینه در افریقا قرار بود در زمینه بهره‌برداری از معادن بوکسیت سرمایه‌گذاری مشترک انجام بدهیم و بوکسیت به ایران بیاوریم اما تاکنون این طرح اجرا نشده است. ۲ روز پیش از آقای کرباسیان خواستم این قرارداد را در اولویت کاری خود قرار دهند. همچنین در آسیای میانه از قزاقستان با سرمایه‌گذاری مشترک می‌توانیم واردات بوکسیت را انجام دهیم که صحبت‌های مقدماتی در این زمینه انجام شده است.

در آذربایجان شرقی پروژه تولید آلومینیوم از نفلین سینیت سراب داریم که ۱۵ سال است به صورت راکد افتاده و تبدیل به پروژه‌ای تاریخی شده است که آن‌هم در حال پیگیری هستیم و انشاالله تا چند ماه دیگر به انعقاد قرار داد می‌رسد و می‌تواند ۲۰۰ تا ۲۵۰ هزار تن آلومینا تولید کند.

او ابراز امیدواری کرد که با کمک سیستم بانکی، پروژه‌های راکد دیگر نیز، عملیاتی شود و افزود: سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی زیادی هستند که اخیرا برای سرمایه‌گذاری در بخش اکتشافات، بهره‌برداری و فرآوری معادن و صنایع مرتبط مراجعه داشتند امیدوارم با کمک بانک‌ها از این ظرفیت‌ها به نحواحسن استفاده شود.

> نعمت زاده: بانک‌های ایرانی می توانند با تشکیل کنسرسیوم، به سمت اجرای پروژه‌های بزرگ با هدف ایجاد اشتغال و افزایش صادرات غیرنفتی که مدنظر مقام معظم رهبری است بروند، چراکه نجات کشور از وضعیت موجود، در آن است

زیرساخت‌ها آماده است

مهدی کرباسیان ریس سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران نیز در حاشیه امضای قرارداد مشارکت مدنی برای تامین مالی آلومینیوم جنوب در جمع خبرنگاران گفت: در افق ۱۴۰۴ تولید آلومینیوم کشور به ۱/۵میلیون تن خواهد رسید که از جمله مهم‌ترین پروژه‌ها در این زمینه آلومینیوم جنوب است که تامین مالی آن در سال‌های گذشته با مشکلات بسیاری مواجه شد و در نهایت تاخیر زیادی را در اجرای آن ایجاد کرد.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت افزود: به تازگی سندیکای بانکی متشکل از ۵ بانک بزرگ کشور با راهبری بانک صادرات این پروژه را تامین مالی کرده‌اند و قرار است گشایش اعتبار شود.

وی تصریح کرد: ایجاد ارزش‌افزوده، اشتغالزایی و درآمد مناسب از جمله ویژگی‌های این پروژه است که امید است هرچه سریع‌تر با تامین مالی صورت گرفته از سوی این ۵ بانک عملیات اجرایی آن آغاز شود.

وی با اشاره به اینکه با بهره‌برداری از این پروژه، صنایع بعدی به عنوان صنایع پایین دستی در منطقه تاسیس خواهند شد ادامه داد: در زمینه زیر ساخت‌های لازم مانند آب، برق و گاز مورد نیاز این پروژه باید گفت: گاز که به طور طبیعی در منطقه داریم و امکان افزایش ظرفیت آن تا ۶۰۰ هزار تن وجود دارد و ارزش‌افزوده آن درآمد بسیار خوبی نصیب کشور می‌کند.

مهدی کرباسیان تصریح کرد: یکی از سیاست‌های مهم در ایمیدرو توجه به سرمایه‌گذاری در تولید آلومینیوم است و تاکنون در منطقه عسلویه،لامرد و پارسیان بالغ بر ۱۵۰ میلیارد تومان بودجه برای ایجاد زیرساختهایی نظیر فضای سبز، گاز و سیستم فاضلاب اختصاص داده است.

۶۱۰۰مورد اشتغالزایی

همچنین مستقیمی مدیرعامل آلومینیوم جنوب نیز در خصوص عایدات این شرکت و جزئیات پروژه گفت:این پروژه ظرفیت تولید ۳۰۰ هزار تن آلومینیوم را به صورت ۱۵۶ هزار تن آلیاژ و ۱۴۴ هزار تن شمش آلومینیم را دارد و نخستین کارخانه‌ای است که با این ظرفیت و با تکنولوژی بالای ۴۰۰ کیلو آمپر در کشور احداث می‌شود و در این زمینه پیشتاز است.

وی افزود: در صورت بهره‌برداری از این کارخانه بیش از ۱۱۰۰ فرصت شغلی مستقیم و ۵ هزار فرصت غیرمستقیم، اشتغالزایی صورت می‌گیرد.

در زمینه برق نیز قرار است یک نیروگاه ۵۰۰ کیلو واتی با سرمایه‌گذاری شرکت غدیر راه‌اندازی شود و در مورد آب هم مشکل خاصی نداریم و منطقه پارسیان که کنار دریا واقع شده و در لامرد هم با بهره‌برداری از یک سد محلی مشکلی نیست و اگر هم مشکلی باشد از آب شیرین کن استفاده خواهیم کرد.

همه خیز برداشتند الا ما

همچنین در این نشست اکبر ترکان رییس دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی نیز گفت: اقتصاد مبتنی بر نفت با اقتصاد متکی بر نفت کاملا متفاوت است، چرا که اقتصاد متکی بر نفت نتیجه‌ای جز بیماری هلندی که از سال ۵۱ اقتصاد ایران را درگیر کرده ندارد.وی افزود: زمانی که قیمت نفت بالا رفت، واردات به شدت رونق گرفت و تولیدات داخلی دچار آسیب شد و این سیکل معیوب ادامه یافت. اما در اقتصاد مبتنی بر نفت، از نفت به عنوان عاملی برای ایجاد ارزش‌افزوده استفاده می‌شود.

۱۰سال پیش در کنفرانسی که برای آلومینیوم در کشور رم برگزار شده بود مقرر شد تا منطقه خاورمیانه با توجه به دارا بودن ذخایر نفتی و گازی مهم به سمت تولید آلومینیوم بروند و برای ایران تولید ۳ میلیون تن آلومینیوم هدف‌گذاری شد، با این هدف بسیار فاصله داریم.

وی با اشاره به اینکه کشورهایی مثل قطر، امارات، عربستان و کویت به سمت این هدف خیز برداشتند اضافه کرد: طرح آلومینیوم جنوب از سال ۲۰۰۴ برای تامین مالی پشت در بنگاه‌های مختلف معطل مانده بود و با تامین مالی صورت گرفته در فاز نخست ۳۰۰ هزار تن آلومینیوم تولید خواهد شد که امیدواریم هرچه سریع‌تر عملیات اجرایی آن آغاز شود. چرا که یک سوم هدف‌گذاری و ظرفیت تعریف شده این کارخانه نیست.

> کرباسیان: در افق ۱۴۰۴ تولید آلومینیوم کشور به ۱/۵میلیون تن خواهد رسید. از جمله مهم‌ترین پروژه‌ها در این زمینه آلومینیوم جنوب است که تامین مالی آن در سال‌های گذشته با مشکلات بسیاری مواجه شد و در نهایت تاخیر زیادی را در اجرای آن ایجاد کرد.

وی افزود: صادرات گاز مناسب است اما باید تبدیل به ماده جامد شده و با ارزش‌افزوده بالا صورت گیرد که از وزیر صنعت، معدن و تجارت توقع می‌رود تا ۲۰ درصد از گاز کشور را تبدیل به محصول کرده و ارزش آفرینی بالایی را در اقتصاد ایران انجام دهد.

درحال حاضر روزی ۵۰۰ میلیون مترمکعب گاز مصرف می‌کنیم که می‌توانیم ۱۰۰ میلیون مترمکعب آن را به محصول تبدیل کنیم.

۲۸۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری

در ادامه سلیمانی مدیرعامل شرکت سرمایه گذاری غدیر نیز خاطرنشان کرد: اعتقاد ما بر این است که باید شرکت‌های بزرگ سرمایه‌گذاری مناسبی را در بخش‌های تولیدی کشور صورت دهند تا بتوان از رکود خارج شده و اقتصاد را رونق بخشیم.

همچنین دانیالی رییس کنسرسیوم تامین مالی آلومینیوم جنوب خاطرنشان کرد: برای این پروژه ۷ میلیارد یوان فاینانس مطرح است که به ارزش امروز معادل ۲۸۰۰ میلیارد تومان است. ضمن اینکه سهم بانک‌ها نیز ۲۴۰۰ میلیارد تومان به نرخ امروز است. وی ادامه داد: امیدواریم بخش نقدی و ریالی این ال سی هرچه سریع‌تر از سوی بانک‌ها تامین شود و مراحل اجرایی ثبت این قرارداد در دفترخانه تکمیل و تفاهمنامه اجرایی شود. در ادامه افخمی مدیرعامل بانک صنعت و معدن نیز خاطرنشان کرد: طرح ۳۰۰ هزار تنی دیگری برای تولید آلومینیم در مسجد سلیمان تصویب شده و تامین مالی اش از سوی بانک‌ها نهایی شده و در صورت فراهم آوردن دیگر مقدمات، عملیاتی خواهد شد.

وی ادامه داد: در دولت جدید بحث حمایت و توسعه صنایع سرعت گرفته و امیدواریم پروژه‌های زیادی را بتوانیم فاینانس کنیم. افخمی به تامین مالی پروژه‌های هفت‌گانه فولادی اشاره و خاطرنشان کرد: کار فاینانس این پروژه انجام شده ولی امیدواریم هرچه سریعتر این پروژه به تولید برسد و بانک‌ها پول خود را دریافت کنند.

در ادامه ساروخانی مدیرعامل بانک ملت نیز اظهارکرد: لذت بانک‌ها در این است که پروژه‌هایی که تامین مالی می‌کنند به سرعت به تولید رسد تا بانک‌ها نیز به منابع مالی خود دست یابند.

گزارش
صمت
۱۳
۱۴
۱۹
۲۰
report@smtnews.ir
یکشنبه ۲ شهریور ۱۳۹۳ - ۲۷ شوال ۱۴۳۵- ۲۴ آگوست ۲۰۱۴

- نفت، جریان‌ساز جامعه ما
- این جایزه‌های میلیاردی تاثیری در تولید دارد؟
- سونامی آرایش سالانه ۱۰ تریلیون تومان را می‌بلعد

ضرورت مقابله با خسارت‌های اقتصادی آتش‌سوزی

ثروت‌هایی که در آتش می‌سوزد

پرستو بیرانوند- گروه گزارش: آتش می‌سوزاند و خانمان بر باد می‌دهد. این روزها شاهد آتش‌سوزی‌های بسیار در شهر تهران هستیم. آتش‌سوزی‌هایی که ویژگی مشترکی که در همه آنها وجود دارد خسارات مالی فراوان و همچنین نبود امکانات ایمنی برای اطفای حریق است. با دید به عقب و بررسی چند مورد از آتش‌سوزی‌هایی که در سطح شهر تهران رخ داده می‌توان مشاهده کرد که برخی آتش‌سوزی‌ها بدون داستان خاصی به اتمام می‌رسد و گاهی مانند حادثه کارگاه جمهوری غم و خشمی را با خود دارد که تا سالیان سال فراموش نخواهد شد. این آتش‌سوزی‌ها خسارات فراوان را به قلب اقتصادی تهران وارد کرده است. این بار در میدان فردوسی ساعت ۱:۲۷ بامداد آتش‌سوزی گسترده در یک انبار بزرگ کالا در خیابان فردوسی ابتدای کوچه باربد رخ داد.

امکانات آتش‌نشانی برای مهار آتش

جلال ملکی سخنگوی سازمان آتش‌نشانی با اعلام خبر آتش‌سوزی در میدان فردوسی گفته با اعلام حادثه به سازمان آتش‌نشانی بلافاصله ۸ ایستگاه آتش‌نشانی شامل ۵ گروه حریق ۲ گروه نجات و یک گروه هزیمت به همراه خودروهای تنفسی، خودروهای نورافشان و تانکرهای آب به محل حادثه اعزام شدند. با حضور آتش‌نشانان مشاهده شد آتش‌سوزی در یک انبار بزرگ کالا به وسعت ۶۰۰ مترمربع در ۲ طبقه رخ داده که مملو از کالاهای برقی (سیم و کابل) و همچنین لوازم بهداشتی رخ داده است و کل ساختمان کاملا شعله‌ور بود.

ملکی در ادامه بیان کرد: حتی سقف این انبار که به صورت شیروانی ساخته شده بود مملو از کارتن و مقوا بود که آتش را بیشتر می‌کرد و همچنان آتش در حال گسترده‌تر شدن بود که آتش‌نشانان در چند گروه عملیات را آغاز کردند که خوشبختانه به‌دلیل تعطیلی بازار کسی در این سانحه آسیب ندید و آتش‌نشانان توانستند در همان ساعات ابتدایی کنترل آتش را در دست بگیرند و تا پایان عملیات همچنان آتش‌نشانان در محل حادثه حضور دارند و اقدامات پایانی شامل ایمن‌سازی محل و پاک‌سازی لکه‌گیری را انجام می‌دهند. به گفته سازمان آتش‌نشانی علت حادثه در دست بررسی است اما این حادثه خسارات مالی بسیار بالایی بر جای گذاشته است.

۲۰ مرداد ۹۳
آتش‌سوزی در پامنار

این آتش‌سوزی در یکی از منازل مسکونی بازار تهران که به انبار تبدیل شده بود اتفاق افتاد. سید جلال ملکی رییس سازمان آتش‌نشانی در این‌باره گفت: در ساعت ۲:۲۸ بامداد جمعه ۱۷ مرداد حادثه حریق در بازار تهران به مرکز فوریت‌های ۱۲۵ اطلاع داده شد و پس از آن آتش‌نشانان ۲ ایستگاه یک و ۴ به همراه گروه نجات یک و خودروی حامل تجهیزات تنفسی به محل حادثه اعزام شدند. ملکی با بیان اینکه محل حادثه خانه‌ای قدیمی در بازار پامنار سه‌راه دانگی بود، گفت: این خانه قدیمی که حدود ۲۰۰ متر مربع مساحت داشت تبدیل به انبار شده و با توجه به اینکه کسی در آن ساکن نبود حریق هنگام پیشروی و گسترش به آتش‌نشانان اعلام شده بود. وی با بیان اینکه زیرزمین این ساختمان قدیمی کاملا شعله‌ور شده و آتش در حال سرایت به دیگر اماکن بود، گفت: تعدادی از آتش‌نشانان برای اطفای حریق وارد زیرزمین که کانون آتش‌سوزی بود شدند که ناگهان در این هنگام سقف تیرچوبی زیرزمین تخریب شده و بر روی تعدادی از آتش‌نشانان ریخت.

پس از گفته‌های سخنگوی سازمان آتش‌سوزی، رییس کمیسیون عمران شورای شهر تهران، دنیا مالی با اشاره به جزئیات حریق پاساژ آهن که روز شنبه ۲۰ مرداد رخ داد گفت: ۱میلیارد ریال خسارت این حریق بوده و ۲ نفر بر اثر این حادثه جان خود را از دست دادند. همچنین در این حادثه ۹ نفر مرد نجات یافته و ۱ نفر آسیب دیده و ۲ نفر فوت کردند. مساحت حریق نزدیک به هزار و ۱۰۰ متر و خسارت وارد شده ۱میلیارد ریال بوده است. هنوز علت نهایی این حادثه مشخص نیست. معصومه آباد دبیر کمیته ایمنی شورای شهر تهران با انتقاد از ناایمن بودن منطقه بازار گفت: از هر ۱۰۰ حریق در پایتخت ۲۹ حادثه مربوط به منطقه ۱۲ و اختصاصا در منطقه بازار است. در این منطقه کارگاه‌ها و واحدهای تجاری ناایمن زیادی فعالیت می‌کنند که توجهی نیز به تذکرات درخصوص پیشگیری از بروز حوادث ندارند و مشاهده می‌کنیم هر حادثه‌ای که رخ داده پیش از این اخطارهای بسیاری به آن واحد تجاری داده شده است اما الزامی برای اجرای این اخطارها وجود ندارد.

۲۹ اردیبهشت ۹۱
آتش‌سوزی در سرای حضرتی

آتش‌سوزی مغازه بزرگ پوشاک در بازار تهران با تلاش ۳ ایستگاه آتش‌نشانی مهار شد. این تیتری بود که در آن زمان برای این خبر استفاده شد. پس از اطلاع‌رسانی این حادثه به سامانه ۱۲۵ در ساعت ۰۳:۲۱ دقیقه بامداد آتش‌نشانان ایستگاه‌های ۷، ۹۷ و ۱ به‌صورت همزمان راهی محل آتش‌سوزی دربازار تهران، سرای حضرتی شدند. مرتضی اصفهانی مدیر منطقه۱ عملیات آتش‌نشانی تهران که در محل حادثه حاضر شده بود در این‌باره گفت: آتش‌سوزی در طبقه منفی۲ یک پاساژ پوشاک و در یکی از مغازه‌های فروش پوشاک آغاز شد و با توجه به‌وجود مواد قابل اشتعال فراوان در محل، هر آن بیم سرایت به طبقات فوقانی می‌رفت.

اصفهانی در باره جزئیات عملیات اطفای این آتش‌سوزی گفت: نیروهای آتش‌نشانی بیدرنگ با بریدن قفل‌های ورودی پاساژ و بستن دستگاه تنفسی، وارد کانون آتش‌سوزی در طبقات زیرین پاساژ شده و بلافاصله با کشیدن چندین رشته لوله آبرسان، عملیات مهار شعله‌های آتش را شروع کرده و موفق شدند در مدت زمان کوتاهی آتش‌سوزی فروشگاه و انبار ۶۰ مترمربعی پوشاک را مهار و از گسترش آن به طبقات دیگر جلوگیری کنند. وی تاکید کرده بود که اگر این آتش‌سوزی دیر به آتش‌نشانی اطلاع داده می‌شد کل ۶ طبقه فوقانی و زیرین این پاساژ گرفتار شعله‌های آتش شده و خسارات جبران‌ناپذیری به‌بار می‌آورد. این آتش‌سوزی به هیچ‌کس آسیب جانی نرساند و فقط خسارات مالی به‌جای آورد.

۳ آبان ۸۸
بازار تهران

رییس سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شهرداری تهران میزان خسارت وارده به بدنه و اموال بازاریان، بازار تهران را ۵۰ میلیارد ریال عنوان کرد. این آتش‌سوزی در آبان‌ماه ۸۸ رخ داد که در بررسی‌های اولیه میزان خسارت که معمولا دقیق نیست و با آمار واقعی فاصله دارد ۵۰میلیارد ریال اعلام شد. محمد رضا حاجی بیگی رییس آتش‌نشانی آن زمان بیان کرد که براساس نتایج تحقیقات به دست آمده از سوی آتش‌نشانی این میزان خسارت به بازار وارد شده اما نتیجه نهایی و دلیل آن تا پایان هفته اعلام خواهد شد. در همان سال چند هفته پیش از این آتش‌سوزی چهار سوق یکی از بازارهای بزرگ تهران طعمه حریق شد. این آتش از یک مغازه پتوفروشی آغاز شده بود و پیش از آن نیز بازار زرگرهای تهران دچار حریق شده بود و تعدادی از مغازه‌های زرگری در آتش سوخته و خساراتی به آنها وارد شده بود اما به‌دلیل تعطیل بودن بیشتر مغازه‌ها هنگام وقوع حادثه، خسارت جانی در پی نداشت.

۲۶ اردیبهشت ۹۱ آتش‌سوزی در بازار مبل ایران

کارشناسان سازمان آتش‌نشانی اتصال در سیم‌کشی برق بازار مبل تهران را علت اصلی آتش‌سوزی اعلام کرده بودند اما یک مقام مسئول در سازمان آتش‌نشانی بیان کرده بود که بکارگیری نادرست عایق‌های صوتی، حرارتی در این مجتمع تجاری بوده که موجب شده یک اتصالی معمول برق در مجاورت عایق‌های صوتی، حرارتی چنین آتش‌سوزی گسترده‌ای را پدید آورده است.

پیش از این نیز کارشناسان نسبت به استفاده نادرست و به‌کارگیری غلط این عایق‌ها هشدار داده و گفته بودند بسیاری از سازندگان استانداردهای لازم را در نصب این عایق‌ها رعایت نمی‌کنند و این عایق‌ها در مجاورت سیم‌کشی‌های برق به باروت آماده انفجار تبدیل می‌شوند و با کوچکترین اتصالی در سیم‌کشی برق، آتش‌سوزی‌های بزرگ پدید خواهد آمد چرا که عایق‌ها به شدت اشتعال‌زا هستند. نگاهی به حوادث آتش‌سوزی در شهرهای بزرگ نشان می‌دهد این هشدار بی‌جا نبوده است. این درحالی است که استفاده از عایق‌های صوتی و حرارتی در ساختمان‌ها در تمام دنیا از استانداردهای اجباری تبعیت می‌کند اما در کشور ما متاسفانه نظارتی در این زمینه وجود ندارد و این عایق‌ها که برای رفاه بیشتر مردم طراحی و ساخته شده‌اند، در ایران بدلیل نبود تعهد و بی‌توجهی برخی سازندگان، به بلای جان مبدل می‌شوند.

مدیر بیمه‌های آتش‌سوزی بیمه ایران اعلام کرده بود که در این حادثه به بیش از ۲۰۰ واحد تجاری خسارت واردشده است، هنوز میزان زیان وارده این حادثه مشخص نشده اما برآوردهای اولیه کارشناسان حاکی از آن است که در این حادثه ده‌ها میلیارد تومان خسارت به ساختمان، تاسیسات، اجناس و واحدهای این بازار وارد شده است.

بهمن ۹۲
حادثه دلخراش جمهوری

در عکس‌ها و فیلم‌های منتشرشده از ماجرای آتش‌سوزی در خیابان جمهوری تهران، تصویر ۲ زن و یک‌مرد دیده می‌شود. آن ۲ زن یکی نسرین فروتنی بود و دیگری آذر حق‌نظری که هر ۲ از بالای ساختمان در حال آتش، سقوط کرده و از دنیا رفتند. مرد جوانی که در آن عکس‌ها دیده می‌شد با تی‌شرتی راه‌راه به رنگ‌های قرمز و سیاه، در حال فریاد و درخواست کمک بود. نامش حسین جعفری است و از حادثه جان سالم به در برد. او خوش‌شانس بود. نردبان آتش‌نشانی کمی بعد از سقوط آن ۲ زن به پنجره محل ایستادنش رسید و جعفری توانست از زبانه‌های بی‌رحم آتش و احتمال سقوط از ساختمان، فرار کند. خودش اما می‌گوید اگر یک دقیقه دیگر نردبان نمی‌رسید قصد داشت خودش را از ساختمان پرت کند. حسین جعفری حالا با کابوس سقوط ۲ همکارش شب و روز را می‌گذراند.

این حادثه حواشی فراوانی با خود داشت. پای سازمان‌های بسیاری از جمله آتش‌نشانی، شهرداری و... وارد این ماجرا شد. خواهر یکی از قربانیان حادثه آتش‌سوزی خیابان جمهوری در حاشیه برگزاری مراسم ختم، خواستار پایمال نشدن حق خواهر شد و گفت: تاکنون هیچ مسئولی، تقصیر این حادثه را برعهده نگرفته و تمام مسئولانی که به منزل ما آمده‌اند، از عملکرد سازمان خود دفاع کرده‌اند. وی اظهار کرد: آنها می‌گویند هنگامی که در یک سازمان کار می‌کنی در درجه اول باید از کارمندان خود دفاع کنی و می‌گویند ما شهید دادیم. من نمی‌دانم شهادت آتش‌نشانان چه ارتباطی با عملکرد آتش‌نشانی در خیابان جمهوری دارد؟ در نهایت سازمان بازرسی شهرداری تهران نتایج بررسی حادثه آتش‌سوزی ساختمان ۱۱۷ خیابان جمهوری اسلامی ایران را اعلام کرد. براساس جمع‌بندی نهایی این بررسی، عملیاتی نشدن نردبان اول و تاخیر در استقرار نردبان دوم به علت شلوغی و ازدحام جمعیت، ۲ عامل تاثیرگذار منفی در این حادثه بوده‌اند. در عین حال، ایمن نبودن ساختمان به گواه اسناد موجود در شهرداری و بی توجهی مالک به اخطارهای ارائه شده به وی و همچنین وجود مقادیر زیادی از وسایل و اشیای قابل حریق (نخ، البسه و پشم شیشه) در مسیر پله‌ها از دیگر عوامل اصلی این حادثه بوده است.

نگاه روز

مهار آتش‌سوزی در صنعت

گروه گزارش: همه ماهه، گاه به شکل هفتگی و گاه همه روزه، حریق‌های متعددی در مراکز تجاری و صنعتی، کارگاه‌ها و کارخانه‌ها اتفاق می‌افتد که به جز ضررهای جبران‌ناپذیر جانی که امکان دارد به وقوع بپیوندد موجب خسارت‌های سنگین اقتصادی می‌شود که در مورد این خسارت‌ها هیچ اطلاعاتی در اختیار مردم قرار داده نمی‌شود. اما تولیدکنندگان و صاحبان مراکز تجاری، پیوسته با این خسارت‌های مالی - اقتصادی دست و پنجه نرم می‌کنند. نگاهی به تازه‌ترین خبرها در این زمینه ابعاد گسترده اقتصادی این خبرها را مشخص می‌کند.

- وقوع حریق در یک نمایشگاه خودرو در گرمسار ۴ میلیارد ریال خسارت بر جای گذاشت.
- رییس کمیسیون حمل‌ونقل و عمران در گزارشی خسارت حریق در پاساژ آهن واقع در تقاطع خیابان ۱۵ خرداد و خیابان پامنار را ۱ میلیارد ریال اعلام کرد.
- پرداخت خسارت آتش‌سوزی ۶۰ میلیارد ریالی بیمه ایران به شرکت روغن نباتی گلناز

تمام این موارد مشتی نمونه خروار است، کارخانه‌ها، کارگاه‌ها، مراکز تجاری و صنعتی و ... به شدت در معرض حریق قرار دارند.

به بیان دیگر موارد ایمنی برای جلوگیری از آتش‌سوزی و حریق در بسیاری از کارخانه‌ها و کارگاه‌ها رعایت نمی‌شود.

این حوادث به گفته کارشناسان ایمنی به راحتی قابل جلوگیری و پیشگیری است.

در دیدگاه کلی و از نظر کارشناسان برخورد موارد ایمنی که در محیط کار باید رعایت شود شامل نکات زیر است:

در دیدگاه کلی ایمنی شرایطی است که منابع انسانی را از عوامل مضری که می‌تواند سلامتی آنان را به خطر اندازد، مصون می‌دارد در سازمان‌ها ادارات و مراکز صنعتی مسئولیت عمده ایمن‌سازی محیط کار به عهده مدیران سطح بالای آنهاست.

البته اهمیت همکاری تمامی کارکنان در محیط امن را نمی‌توان نادیده گرفت. به عبارت دیگر ایمنی کار عبارت است از فراهم آوردن موجباتی که از بیماری‌ها و حوادث ناشی از کارهای صنعتی و تجاری و... جلوگیری می‌کند. یعنی هرچه تعداد حوادث کمتر باشد، می‌توان گفت که ایمنی بیشتری در آن محیط وجود دارد. حوادث معمولا نتیجه شرایط یا عملیات نامطمئن و ناایمن هستند. شرایط ناایمن شامل استفاده از تجهیزات بد طراحی شده و غیرمجهز، محیط پر خطر به عنوان نمونه، لیز بودن زمین به‌دلیل ریختن آب، ابزار و تجهیزات قدیمی و مستهلک، عملیات نامطمئن و ناایمن از سوی کارکنان و به‌دلیل استفاده نامناسب از ابزار و تجهیزات است. باید توجه داشت که تمام عملیات غیرایمن منتهی به حادثه نمی‌شود و تمام حوادث به آسیب و صدمه ختم نخواهد شد، بسیاری از مسئولان رسیدگی و بررسی حوادث معتقدند که بیشتر حوادث در نتیجه خطای انسان‌ها به‌وجود می‌آیند. البته حوادثی نیز به‌دلیل نقص ابزار و تجهیزات یا محیط کاری ناایمن رخ داده است. اما در بیشتر موارد به مزایای ایمنی ابزار و تجهیزات و محیط مطمئن از سوی کارکنان توجهی نشده، یا توصیه‌های ایمنی و احتیاط‌های لازم نادیده گرفته شده‌اند.

ایمنی و پیشگیری از آتش‌سوزی نیز جزو مواردی است که کارشناسان تاسیسات ساختمان‌ها بر آن تاکید دارند بدون آتش زندگی خیلی سخت و مشکل است و برای صنایع و کارخانه‌ها و صنایع در حقیقت برگشت به عقب است.

خطرات حریق همواره متناسب با پیشرفت‌های فناوری برق‌آسا منحنی صعودی می‌پیماید، لذا پیوسته بر تعداد و شدت حریق‌ها و انفجارات و در نتیجه بر مقدار خسارات و تعداد تلفات و جراحات افزوده می‌شود. بررسی‌های علمی نشان داده که بیش از ۷۵ تا ۸۰ درصد حریق‌ها قابل پیش‌بینی و پیشگیری است و در صورت استفاده صحیح از ادوات و تجهیزات آتش‌نشانی عصر حاضر و آموزش و تمرین واقعی کافی و مداوم می‌توان خسارات و تلفات حریق‌های غیرقابل پیش‌بینی را نیز به حداقل ممکن کاهش داد. پیش‌بینی و پیشگیری خطرات حریق، ایجاد اطلاعات پردامنه و عمیق علمی و فنی مستلزم، بکارگیری همه فناوری‌های نوین در داخل کارخانه‌ها و صنایع مختلف است.

با بکارگیری همه تجهیزات ایمنی و استفاده از فناوری‌های نوین مقابله با حریق در بخش صنعت کشور می‌توان از خسارات و آسیب‌های فراوان به بخش صنعت کشور جلوگیری کرد.

نفت، جریان‌ساز جامعه ما

فرشته طوسی- گروه گزارش: قیمت نفت درحال کاهش است،این موضوعی است که بازارهای جهانی را به تکاپو انداخته است، در روزهای گذشته قیمت نفت برنت،گاهی به زیر ۱۰۲ دلار هم رسید که این اتفاق واکنش‌های متعددی را با خود به همراه داشت. بسیاری از کارشناسان،کاهش بهای نفت را نتیجه نبود تعادل بین عرضه و تقاضا دانسته و این موضوع را به خاطر آسودگی از شرایط عرضه در بسیاری از کشورها می‌دانند.تنش‌ها بین امریکا و روسیه کمتر شده است و با وجود شرایط نامناسب لیبی و قسمت‌هایی از خاورمیانه، عرضه نفت به ثباتی رسیده است. در پی نگرانی از کاهش عرضه کشور لیبی و احتمال توقف تولید نفت عراق، عربستان سعودی اعلام کرد که این کشور آماده است هرگونه کاهش عرضه در بازار نفت را جبران کند. این نگرانی‌ها به حدی بود که بازار شاهد نفت بالای ۱۰۷ دلاری شد و رکورد ۹ ماهه خود را شکست. به این بهانه نگاهی انداختیم به شرایط صندوق ذخیره ارزی در چندین سال گذشته.

آیا نسل فعلی مجاز است درآمدهای حاصل از فروش منابع طبیعی را - که ماهیت سرمایه‌ای دارد - درآمد جاری بداند و آن را صرف تامین نیازمندی‌های جاری کند؟ قاعده استفاده بهینه از این ذخایر آن است که این درآمدها را صرف امور جاری نکرده و استفاده از این درآمدها با در نظر گرفتن رفاه نسل‌های آتی صورت گیرد. اما متاسفانه به رغم شناخته شدن قاعده مصرف بهینه درآمدهای نفت‌وگاز، در کشور ما این قاعده رعایت نمی‌شود. در ایران درآمدهای حاصل از نفت به خزانه دولت واریز و از طریق بودجه عمومی به مصرف هزینه‌های جاری و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌رسد. در دوره پس از انقلاب کسری عملیاتی بودجه افزایش یافته است و این به آن معنی است که بخش بزرگتری از درآمدهای نفت‌وگاز صرف تامین مالی هزینه‌های جاری بودجه می‌شود، تا جایی که به مصرف انرژی در کشور مربوط است یارانه‌های پنهان انرژی در کشور بالا است و این امر منجر به استفاده بی‌رویه از ثروت بین نسلی نفت می‌شود. تجربیات سال‌های ۱۳۵۴ و ۱۳۵۵ که در پی افزایش درآمد صادرات نفت، میلیون‌ها دلار کالا نابود شد و هزینه توقف کشتی‌ها در بنادر کشور به ارقامی باور نکردنی رسید؛

تجربه سال ۱۳۵۸ که قیمت نفت به بشکه‌ای ۳۸ دلار رسید ولی رشد اقتصادی بسیار محدود بود، تجربه سال ۱۳۶۲ که بالاترین رقم صادرات نفتی کشور طی ۳ دهه، صرف خرید کالاهای مصرفی شد؛ تجربه سال ۱۳۶۸ و کاهش درآمدهای نفتی کشور به دلیل جنگ خلیج فارس که انبوهی از بدهی خارجی را به بار آورد و به بحران سال ۱۳۷۲ انجامید؛ حاجی میرزایی در کتاب مدیریت و تولید آورده است «تجربه افزایش درآمدهای نفتی در سال ۱۳۷۵ تا رقمی بیش از ۱۹ میلیارد دلار و تجربه سقوط درآمد نفتی به کمتر از ۱۰ میلیارد دلار در سال ۱۳۷۷ نشان می‌دهند که در افت و خیزهای درآمد نفت، اقتصاد کشور نیز دستخوش نوسان‌های زیان‌بار شده است». برای مقابله با این نوسان‌ها و برای ایجاد یک جریان ثابت درآمد حاصل از صادرات نفت، برنامه سوم توسعه(۱۳۸۳ - ۱۳۷۹) راه کنار گذاشتن مبالغ ارزی مازاد و خارج از انتظار برنامه‌ریزان را برگزید و در ماده ۶۰ این قانون راهکار ایجاد حساب ذخیره ارزی پیش‌بینی شد. در برنامه چهارم نیز علاوه بر حفظ این حساب، پیش‌بینی شد تا پایان برنامه چهارم اتکا به این درآمدها و وابستگی بودجه دولت به این درآمدها از بین برود . به رغم این مسئله و اهمیتی که این موضوع در اقتصاد کشور دارد، شاهد افزایش مصرف این درآمدها در بودجه دولت هستیم و برداشت از حساب ذخیره ارزی نیز راه حل ساده‌ای برای تامین بودجه شده است. این مسائل نحوه استفاده از درآمدهای نفتی را به یکی از مهم‌ترین مسائل کشور بدل کرده است. برخی از کشورهای نفتی برای یافتن راهکاری به منظور جلوگیری از بروز تاثیرات منفی پیش گفته و همچنین حفظ منافع نسل‌های آتی، اقدام به تفکیک درآمدهای حاصل از نفت از سایر درآمدهای دولت مانند مالیات و عوارض کرده و آن را از فرآیند بودجه دولت خارج کرده‌اند. تاسیس اکثر صندوق‌ها به دهه هفتاد و بعد از شوک اول نفتی بر می‌گردد.

ایجاد صندوق‌های ذخیره ارزی یا صندوق‌های نفتی، یکی از راهکارهای مدیریت ثروت نفت درکشورهای مختلف است.

صندوق‌های نفتی معمولا یا چاره‌ساز مشکلات ایجاد شده در نتیجه نوسان‌ها و نااطمینانی‌های درآمد نفت هستند (صندوق‌های تثبیت) و یا بخشی از درآمدهای نفتی را برای نسل‌های آینده پس‌انداز می‌کنند (صندوق‌های پس‌انداز) و یا در تعقیب هر دو هدف هستند.

اهداف صندوق‌های نفتی

صندوق‌های نفتی با هدف یکسانی تشکیل می‌شوند که همان کمک به دولت‌ها برای روبه‌رو شدن با مسائل و مشکلات ناشی از درآمدهای نفتی است وعموما به دو برنامه را مدنظر قرار می‌دهند تشکیل می‌شوند

۱- مقابله با ناپایداری و غیرقابل پیش‌بینی بودن درآمدهای نفتی که در این حالت صندوق‌های تثبیت ایجاد می‌شوند و هدف، ایجاد تعادل بودجه‌ای است به این معنی که هنگام افزایش قیمت‌های نفت، درآمدهای اضافی از بودجه به صندوق هدایت می‌شوند و هنگام کاهش درآمدهای نفتی در پی کاهش قیمت، کسری بودجه از صندوق تامین می‌شود که باعث پایداری درآمد بودجه‌ای می‌شود. از جمله کشورهایی که صندوق تثبیت ایجاد کرده‌اند می‌توان از نروژ، قزاقستان و ایران نام برد.

۲ -توجه به نسل‌های آینده که در این صورت صندوق‌ها ی پس‌انداز به منظور پس‌انداز کردن قسمتی از درآمدهای نفتی برای نسل‌های آینده ایجاد می‌شوند. فلسفه تشکیل این صندوق‌ها بر مبنای استنباط ثروت و دارایی از نفت استوار است، لذا برداشت درآمد حاصل از تبدیل ثروت نفتی کشور (و نه اصل این وجوه) برای امور و مصارف بودجه‌ای دولت به رسمیت شناخته شده است. بر این اساس منابع درآمدی حاصل از نفت فقط می‌تواند برای سرمایه‌گذاری در داخل یا خارج کشور مورد استفاده واقع شود و تخصیص منابع آن به هزینه‌های جاری و مصرفی مجاز نیست. قوانین و آیین‌نامه‌های حاکم بر این صندوق‌ها بر تبدیل درآمدهای نفتی به سرمایه‌های مالی (داخلی و خارجی) و سرمایه‌های واقعی مولد تاکید دارد و مصارف بودجه‌ای فقط از محل درآمدهای جاری صندوق مجاز شناخته شده است. در صندوق‌های پس‌انداز درآمدهای نفتی، تاکید اساسی بر تخصیص درآمدهای نفتی به امور سرمایه‌گذاری، خصوصا سرمایه‌گذاری مالی خارجی قرار دارد، به گونه‌ای که این سرمایه‌گذاری‌ها جریان درآمدی باثبات و دائمی را برای بودجه دولت مهیا کند. از جمله کشورهایی که این نوع صندوق را تاسیس کرده‌اند می‌توان به کشور کویت، چاد و نیز ایالت آلاسکا اشاره کرد. به عنوان مثال بر اساس دستورالعمل بانک جهانی، دولت چاد صندوق بین نسلی تاسیس کرده است.

هدف این صندوق این است که ۱۰ درصد از درآمدهای نفتی برای نسل‌های آتی در این صندوق ذخیره شود. وجوه این صندوق در یک حساب سپرده قانونی نگهداری می‌شود و به وسیله بانک جهانی نظارت می‌شود. به هر حال استفاده از صندوق نفتی مکانیسم نسبتا جدیدی برای تخصیص درآمد نفت است. عواملی که می‌تواند موجب موفقیت صندوق شود، این است که اهداف مشخصی برای صندوق تعریف شود و فعالیت آن شفاف و قوانین و مدیریت حاکم بر آن کاملا تعریف شده باشد.

نفت با ما چه کرد؟

در ایران در طول سال‌های مختلف به خاطر استفاده از درآمدهای نفتی با این امر تورمی روبه‌رو بوده‌ایم و این مورد در زمان افزایش قیمت‌های نفت زیان‌بارتر نیز بوده است. علاوه بر این موارد نگاه کوتاه‌مدت به این درآمدها باعث از بین رفتن حق نسل‌های آتی خواهد شد چرا که این ثروت طبیعی تنها به نسل حاضر تعلق ندارد بلکه متعلق به نسل‌های آینده نیز است. طی دوره۱۳۸۶-۱۳۷۹،برداشت بابت مصارف دولتی سهم بسیار بیشتری را نسبت به اعطای تسهیلات به خود اختصاص داده است به طوری که بیش از ۸۰ درصد از کل برداشت‌های صورت گرفته در این سال‌ها از ناحیه دولت انجام شده است و مابقی صرف اعطای تسهیلات به بخش غیردولتی شده است. این نشان‌دهنده این واقعیت است که صرف وجود حساب ذخیره ارزی باعث انضباط مالی دولت نشده است. قابل ذکر است از سال ۱۳۸۴ دولت رسما با دریافت مجوز در قانون بودجه، حساب ذخیره ارزی را به عنوان یکی از منابع تامین منابع مالی مورد نیاز خود محسوب کرد (بند چ تبصره ۲) در حالی که تا قبل از آن با واریز شدن مازاد درآمدهای نفتی به حساب ذخیره، با ارائه طرح یا لایحه از سوی مجلس یا دولت برای اصلاح سقف تعیین شده در برنامه جهت مصرف درآمدهای نفتی در بودجه نسبت به برداشت از این حساب اقدام می‌شد. با کسب مجوز برداشت از حساب ذخیره برای هزینه‌های عمرانی توسط دولت در بودجه سال ۱۳۸۴ عملا حساب ذخیره نیز در زمره سایر حساب‌های درآمدی دولت قرار گرفت. همچنین رابطه معکوس بین منابع طبیعی و رشد اقتصادی نوعی هشدار به ما می‌دهد که برخورداری از ذخایر و منابع طبیعی غنی را مزیت ندانیم و به هوش باشیم که اگر در شیوه استفاده از این منابع تجدیدنظر نکنیم، وضعیت اقتصادی کشور بهبود نخواهد یافت . آنچه امروزه مزیت برای یک کشور می‌سازد ترکیب بهینه سرمایه‌ها،اعم از طبیعی،فیزیکی و انسانی است و راهی غیر از این، جز به اتلاف منابع نمی‌انجامد . مسلما نفت یا هر منبع طبیعی دیگر فی نفسه شر نیست. آنچه مهم است ترتیب‌ها و نهادهای اداره یک جامعه است که نتیجه نهایی را تعیین می‌کند.در نتیجه باید گفت کشورهای نفتی از جمله ایران در برخورد با درآمدهای نفتی باید یک دید بلند مدت داشته باشند .

یعنی با استفاده از درآمدهای نفتی دچار روزمرگی نشده و مشکلاتی از قبیل بیماری هلندی (یک مفهوم اقتصادی است که تلاش می‌کند رابطه بین بهره‌برداری بی‌رویه از منابع طبیعی و رکود در بخش صنعت را توضیح دهد)، تورم، بی‌ثباتی اقتصادی، کاهش رقابت‌پذیری و عواملی از این دست را به وجود نیاورند و همچنین عدالت بین نسلی رعایت شود. یعنی مصرف و صادرات این منابع طبیعی با در نظر گرفتن نسل‌های آتی صورت گیرد.

دست‌های خالی نسل آینده

اگر منابع طبیعی را براساس قابلیت تجدید طبقه‌بندی کنیم، به ۲ گروه قابل تقسیم است: منابع پایان‌پذیر، منابع تجدیدپذیر.

۱-منابع پایان‌پذیر

اصطلاحی است که به معدنی مانند زغال سنگ، نفت یا پلاتونیوم که به خودی خود و سریعا به صورت طبیعی تجدید نمی‌شوند، اطلاق می‌شود. هر منبعی می‌تواند تمام شود و اغلب منابع تجدید می‌شوند اما در مورد منابع پایان‌پذیر این جایگزینی بسیار کند و آهسته است. به عبارت دیگر منابع پایان‌پذیر منابعی هستند که موجودیت ثابت دارند و به صورت یکپارچه یا توده‌ای یافت می‌شوند و حجم و مقدار آنها در طبیعت ثابت است، به طوری که با بهره برداری از آنها به تدریج موجودی منظم و متراکم آنها کاهش یافته و به پایان می‌رسد.

۲-منابع تجدیدپذیر

که این منابع به ۲ گروه تقسیم می‌شوند: گروه اول شامل منابعی همچون شیلات (آبزیان)، جنگل‌ها و مراتع هستند که دارای حد بحرانی بهره‌برداری هستند. اگر از این منابع بیش از مقدار معین که درحقیقت توانایی ذخیره محسوب می‌شود انجام گیرد، مقدار برداشت از آنها طی دوره آینده کاهش می‌یابد. گروه دوم منابعی مانند انرژی خورشیدی، باد شود یا ریزش‌های جوی هستند که دارای حد بحرانی نیستند. به این گروه از منابع، منابع طبیعی پایان‌ناپذیر نیز می‌گویند. اقتصاد منابع طبیعی به ۲ بخش منابع پایان‌پذیر و منابع پایان‌ناپذیر قابل تفکیک است. منابع طبیعی پایان ناپذیر یا تجدید شونده به دسته‌ای از منابع طبیعی اطلاق می‌شود که در صورت کاربرد رویه‌های بهره‌برداری مناسب و رعایت قواعد حفاظتی لازم این منابع به لحاظ رشد طبیعی و قدرت تجدید و احیا از خصلت ماندگاری برخوردارند.

منابع پایان‌پذیر یا تجدیدناپذیر منابعی هستند که اگرچه با بهره‌برداری مناسب و رعایت قواعد حفاظتی می‌توان عمر آنها را طولانی‌تر کرد، اما به هر صورت با توجه به سرعت برداشت، عمر این منبع کوتاه و محدود تلقی می‌شود. جنگل‌ها و مراتع طبیعی و ذخیره موجودی ماهی‌ها در دریاها و اقیانوس‌ها از نوع منابع تجدیدپذیر و نفت مصداق بارز منبع تجدیدناپذیر (پایان‌پذیر) ارزیابی می‌شود. منابع پایان ناپذیر در متون قدیمی این گونه تعریف شده است: منابعی که به صورت طبیعی و یا به وسیله انسان قابل جایگزینی هستند مانند درختان، گیاهان، حیوانات، جمعیت و ... در مقابل نیز منابع پایان‌پذیر منابعی هستند که قابل جانشین شدن نیستند همانند نفت و معادن. اقتصاددانان از زاویه دیگری به این مفاهیم می‌پردازند از دید آنها تجدیدناپذیر بودن یک منبع صرفا به دلیل ذخایر ثابت آن منبع نیست، بلکه به دلیل محدودیت عرضه در برابر تقاضا است که این منابع در این گروه طبقه بندی می‌شوند و نیز در این طبقه‌بندی جدید، رانت کمیابی، ویژگی اصلی است که یک منبع پایان پذیر داراست. بنابراین از دید این اقتصادانان، درختانی با عمر بیش از ۱۰۰۰ سال جز منابع تجدیدناپذیر طبقه‌بندی می‌شوند. چراکه رشد بسیار کندی دارند و به سرعت قابل جانشین شدن نیستند. به طور مشابه، در حالی که زغال سنگ جزو منابع تجدیدناپذیر طبقه بندی می‌شود، از دید این گروه معادن زغال سنگ جزو منابع پایان‌پذیر نیست. چراکه مصرف سالانه آن ۱ میلیارد تن است و با این سطح مصرف منابع کنونی زغال سنگ تا ۳۰۰۰ سال دیگر نیز کفایت می‌کند و عنصر کمیابی نیز در رابطه با این منبع مطرح نیست.

نگاه روز

مقایسه رشد کشورهای دارای صندوق با کشورهای فاقد آن

سجاد درویش- دانشجوی دکترای اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی: در ادبیات توسعه اقتصادی، با تکیه بر شواهد تجربی، بیان شده که کشورهای دارای منابع فقیر، رشد بیشتری را نسبت به کشورهای با منابع غنی تجربه کرده‌اند. در مطالعه‌ای، رابطه معکوس تولید ناخالص داخلی سرانه ۸۶ کشور در دوره۱۹۸۹-۱۹۶۵م با سهم سرمایه طبیعی در کل سرمایه ملی آنها(شامل سرمایه فیزیکی، سرمایه انسانی و سرمایه طبیعی) به اثبات رسیده است. بر پایه این مطالعه، رابطه رشد اقتصادی با شاخص‌های وفور منابع طبیعی نشان می‌دهد که به طور متوسط کشورهای با صادرات مبتنی بر منابع طبیعی غنی یا با سرمایه طبیعی بالا دارای رشد اقتصادی پایینی هستند. بر اساس همبستگی منفی شاخص وفور منابع طبیعی و رشد اقتصادی، ۱۰ درصد افزایش در سهم سرمایه طبیعی از یک کشور به کشور دیگر با یک درصد کاهش در متوسط رشد سرانه سالانه همراه است. در سده‌های نوزدهم و بیستم میلادی کشورهای با منابع فقیر مانند سوئیس و ژاپن از کشوری مانند روسیه با منابع غنی پیشی گرفتند. در ۳۰ سال گذشته بهترین دارندگان عملکرد اقتصادی، اقتصادهای تازه صنعتی شده آسیای‌شرقی با منابع طبیعی فقیر بوده‌اند (کره‌جنوبی، تایوان، هنگ‌کنگ و سنگاپور). در حالی که بسیاری از کشورهای با منابع طبیعی غنی مانند کشورهای نفتی دارای رشد اقتصادی ضعیفی بوده‌اند. از سال ۱۹۶۵ تا ۱۹۹۸میلادی رشد متوسط تولید ناخالص ملی سرانه ایران و ونزوئلا به طور متوسط ۱ درصد، لیبی ۲ درصد، کویت و عراق ۳ درصد و قطر ۶ درصد بوده است.

رشد سرانه تولید ناخالص ملی در کل کشورهای اوپک در دوره مشابه تا سطح ۳/۱درصدکاهش داشته است، در حالیکه این رقم برای کشورهای با درآمد سرانه کم و متوسط ۲/۲ درصد بوده است. از میان ۶۵ کشور که به عنوان کشورهای با منابع طبیعی غنی طبقه‌بندی شده‌اند، فقط کشورهای اندونزی، مالزی و تایلند، نسبت سرمایه‌گذاری به تولید ناخالص ملی بیش از ۲۵ درصد و رشد تولید ناخالص ملی بیشتر از ۴ درصد را تجربه کرده‌اند(مانند سایر کشورهای صنعتی فاقد منابع طبیعی). این ۳ کشور آسیایی توانسته‌اند با متنوع‌سازی اقتصاد خود و توسعه صنعتی به این موفقیت دست یابند،کشورهای صادرکننده نفت نظیر ایران، ونزوئلا، لیبی، عراق و کویت، در برخی از سال‌ها، طی چند دهه گذشته، نرخ رشد منفی داشته‌اند. در واقع درآمد سرانه اوپک به طور کلی کاهش یافته است، در حالی که سایر کشورهای در حال توسعه شبیه این کشورها از رشد سرانه GDPمنتفع بوده‌اند. بین سال‌های ۱۹۷۵ و ۲۰۰۷ میلادی، کشورهای نفتی زیر صحرای افریقا و خاورمیانه و شمال افریقا (MENA) شاهد رشد منفی سرانه GPD بوده‌اند، در حالی که در همین مناطق، کشورهای فاقد ثروت نفتی، از رشد مثبت سرانه GPD بر حسب برابری قدرت خرید (به قیمت‌های ثابت سال ۲۰۰۰) بهره‌مند شده‌اند و این معمایی است که بسیاری از اقتصاددانان در جست‌وجوی یافتن دلیلی منطقی برای آن (ضعف عملکرد اقتصادی این کشورها) هستند.

رابطه منفی بین وفور منابع طبیعی و رشد، یک تضاد مفهومی ایجاد می‌کند، زیرا منابع طبیعی، ثروت و قدرت خرید واردات را افزایش می‌دهد. بنابراین انتظار می‌رود که وفور منابع طبیعی، سرمایه‌گذاری و رشد را افزایش دهد. بسیاری از اقتصادهای نفتی قصد داشته‌اند تا با بکارگیری درآمدهای هنگفت نفتی، سرمایه‌گذاری‌های متنوع را تامین مالی کنند و توسعه صنعتی را تسریع بخشند. هنگامی که یک منبع طبیعی دارای هزینه‌های حمل و نقل زیادی است، قابل دسترس بودن فیزیکی به آن در داخل اقتصاد، زمین‌های برای ایجاد یک صنعت جدید یا فناوری جدید فراهم می‌کند. البته با کاهش هزینه‌های حمل و نقل، این امر نیز در مقایسه با سده گذشته، کمتر به عنوان مزیت محسوب می‌شود، به طوری که ژاپن و کره با وابستگی کامل به واردات سنگ‌آهن موفق شده‌اند تولیدکننده فولاد در سطوح اول جهانی شوند. بسیاری از تحقیقات اقتصادی، شکست رشد مبتنی بر منابع طبیعی را در دهه‌های ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ بررسی و در این رابطه فرضیه‌هایی را بیان کرده‌اند. یک رهیافت، در حوزه اقتصاد سیاسی ریشه دارد و بیان می‌کند که اقتصادهای با منابع غنی در مقایسه با اقتصادهای با منابع فقیر به شدت به رفتار رانت‌جویی گرفتار می‌شوند، به طوری که سیاست ملی تمایل به چنگ انداختن در رانت حاصله از موهبت‌های منابع طبیعی دارد.

در این رهیافت ثروت بادآورده از بهبود رابطه مبادله تجاری یا از اکتشاف منابع طبیعی حاصل می‌شود و در رقابت منازعات گروهی برای استفاده از رانت منابع طبیعی، به اقتصاد تزریق شده و به صورت کالاهای عمومی ناکارآ پایان می‌پذیرد. رهیافت دیگر بر«بیماری هلندی» تکیه دارد و رهیافت سوم بر ویژگی‌های اقتصاد داخلی به رغم اقتصاد بین‌المللی تاکید دارد.

- مدارس کم‌جمعیت تعطیل می‌شود
- آموزش، سرمایه‌ای که قدرش را نمی‌دانند
- نگاهی به عملکرد پژوهشکده سلامت صنعت نفت

گزارش تحلیلی از معضلات صنعت

صنعتی شدن، درمان همه دردهای اقتصادی

گروه آینه: سال‌ها پیش همه انتظار داشتند روند قطعه‌سازی، خودروسازی در ایران را در فرآیند صنعتی شدن قرار دهد. قطعه‌سازان کوچک بسیاری وارد بازار خودرو شدند و کارشان رونق گرفت، طرح‌های تحقیقاتی شکل گرفت و می‌رفت که اتفاق بزرگی در کشور رخ دهد، روزگاری صنعت نساجی می‌رفت مثل قطعه‌سازی افق روشنی برای کشور ایجاد کند ولی این صنعت به مرز ورشکستگی راه برد.

خواندن این خبر به‌قدر کافی گویا است که نیاز به تحلیلی نداشته باشد: صنعت خودروی ایران در سال ۲۰۱۲ صاحب رکورد بیشترین کاهش تولید در جهان شد. صنعت خودرویی که روزگاری صاحب مقام دوم رشد تولید در جهان به‌شمار می‌رفت (از کیفیت بگذریم، به لحاظ کمیت روزگاری ما دومین کشور از نظر کمیت تولید خودرو بودیم) حالا در سال ۲۰۱۲ وضعیتش حتی از مصر بحران‌زده هم بدتر شده است.

براساس آخرین گزارش سازمان تولیدکنندگان وسایل نقلیه که معتبرترین سازمان بین‌المللی در این حوزه به‌شمار می‌رود، تولید خودروی ایران در سال ۲۰۱۲ به‌میزان ۴۰ درصد کاهش داشته و به این ترتیب از نظر کاهش تولید در مقام نخست کشورهای تولیدکننده خودروی جهان ایستاده است، پس از ایران مصر و اوکراین به ترتیب با ۳۰ و ۲۷ درصد کاهش قرار دارند. گفتنی آنکه میانگین رشد تولید خودرو در جهان در سال ۲۰۱۲ برابر ۵/۳ درصد بوده است. همچنین از نظر حجم تولید، ایران از رتبه سیزدهمین کشور پرتیراژ سال ۲۰۱۱ به هجدهمین کشور بین تولیدکنندگان خودرو سقوط کرده است.

این سقوط دلایل مختلف دارد، ولی مهم‌ترین دلیل را می‌توان مدیریت غیرتخصصی در ۸ سال دولت‌های قبلی دانست، رهاشدگی این صنعت به‌دست نیروهای سیاسی، آسیب‌های فراوانی به این صنعت وارد کرد که بسیار وقت و توان می‌خواهد که به نقطه مطلوبی برسیم، اما این تنها خودروسازی نبود که خود را در بحران یافت، بلکه کل صنعت با سقوط بزرگ روبه‌رو شد، صنایع بسیاری تعطیل و کارگران شاغل به صف بیکاران پیوستند.

این خبر را مفصل می‌گذاریم اینجا تا تصویری واقعی از وضعیت صنعت داشته باشیم: بخشی از آمارهای منتشرشده مرکز آمار ایران که مربوط به سال ۱۳۹۰ است، نشان می‌دهد از همین سال افت در میزان سرمایه‌گذاری بخش صنعت شروع شده بود.

برجسته‌ترین رویدادی که صنعت ایران در آخرین آمار منتشر شده از سوی مرکز آمار ایران که مربوط به سال ۱۳۹۱ است آن را تجربه کرده، کاهش ۵۳درصدی تعداد واحدهای صنعتی راه‌اندازی شده است.

به گزارش خبرگزاری خبرآنلاین، این کاهش نسبت به سال ۱۳۹۰ در حالی است که هر کدام از واحدهای صنعتی سالانه ۴/۱ میلیارد تومان می‌توانند ارزش‌افزوده به اقتصاد ایران اضافه کنند. میزان ارزش‌افزوده هر کدام از شاغلان این بخش نیز سالانه ۵۰/۲ میلیون تومان است. با وجود چنین ظرفیتی در بخش صنعتی ایران اما آمارهای مرکز آمار ایران نشان می‌دهد تعداد پروانه‌های بهره‌برداری صادره برای واحدهای جدید راه‌اندازی‌شده در سال ۱۳۹۱ نسبت به سال قبل از آن ۲هزار و ۱۸۰ واحد کمتر بوده است.

در حالی که در سال ۱۳۹۰ بیش از ۶۲۹۲ پروانه جدید صادر شده بود اما در سال ۱۳۹۱ در مجموع ۴۱۱۲ پروانه صادر شد که مقایسه این ۲ رقم حاکی از کاهش ۵۳درصدی در صدور پروانه‌های جدید بخش صنعت است. این افت در حالی بوده که تا سال ۱۳۹۰ بهره‌وری کارگاه‌های صنعتی (نسبت ارزش‌افزوده به تعداد کارگاه) ۴/۱میلیارد تومان بود که در آن زمان نسبت به سال ۱۳۸۹ بیش از ۲۹ درصد رشد داشت. درواقع با وجود میزان بهره‌وری و ارزش‌افزوده قابل توجه در بخش صنعت اما تعداد واحدهای جدید راه‌اندازی‌شده در این بخش در سال ۱۳۹۱ وضعیت چندان مناسبی نداشت و حتی نسبت به سال قبل از آن هم کمتر شد.

براساس آمارهای منتشرشده مرکز آمار ایران که مربوط به سال ۱۳۹۰ است، می‌توان پی برد که از سال ۱۳۹۰ افت در میزان سرمایه‌گذاری بخش صنعت شروع شده بود. بر این اساس میزان سرمایه‌گذاری در کارگاه‌های صنعتی دارای ۱۰ نفر کارکن و بیشتر، حدود ۶/۸ هزار میلیارد تومان بوده که نسبت به سال ۱۳۸۹ بیش از ۱۶ درصد کاهش داشت.

در مجموع با احتساب سرمایه‌گذاری‌هایی هم که در سال ۱۳۹۰ انجام شد، تعداد واحدهای صنعتی به ۱۴هزار و ۹۶۲ کارگاه رسید که این رقم در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال ۱۳۸۹ بیش از ۲ درصد کاهش داشت. این کاهش تعداد واحدهای صنعتی در تعداد شاغلان این بخش نیز خودش را نشان داده است. در سال ۱۳۹۰ در مجموع ۱میلیون و ۲۴۲ هزار نفر در این بخش شاغل بودند که این رقم نسبت به سال ۱۳۸۹ حدود ۱درصد کاهش داشته است.

اما موضوع قابل توجه این است که مالکیت ۹۸درصد از کارگاه‌های صنعتی در اختیار بخش خصوصی و ۲درصد در اختیار بخش عمومی بوده است. شاید همین حضور بخش خصوصی هم بوده که همچنان در این حوزه ارزش‌افزوده روندی صعودی دارد. توجه به جزئیات ارزش‌افزوده ۶۲ هزار میلیاردتومانی سالانه نشان می‌دهد بیشترین ارزش افزوده کارگاه‌های صنعتی در واحدهای ۱۰۰ نفر کارکن و بیشتر است که سهم بیش از ۸۵درصدی از کل ارزش افزوده صنعت دارد. همچنین حدود ۹ درصد از ارزش افزوده در واحدهای صنعتی برای واحدهای ۱۰ تا ۴۹ نفر کارکن است و ۶ درصد دیگر ارزش‌افزوده این بخش برای واحدهای ۵۰ تا ۹۹ نفر است.

از سوی دیگر در بین استان‌های کشور ۳ استان تهران با ۱۱/۸هزار میلیارد تومان ارزش افزوده، استان اصفهان با ۸/۸هزار میلیارد تومان و استان خوزستان با ۷/۴ هزار میلیارد تومان بالاترین ارزش افزوده فعالیت صنعتی کارگاه‌های صنعتی دارای ۱۰ نفر کارکن و بیشتر را داشته‌اند. از نظر بهره‌وری کارگاه‌های صنعتی نیز ۳ استان بوشهر، خوزستان و کرمان بیشترین بهره‌وری را داشته‌اند.

آغازی تازه

بحران سهم صنعت در اقتصاد کشور خود را در بیکاری گسترده و تورم فزاینده بازتولید می‌کند، برای رهایی از این وضعیت ناچاریم ۲ کار عمده را در دستر کار قرار دهیم، اول آنکه تصویر واقعی از صنعت کشور به‌دست آوریم، صنایع زیانده را از صنایع سودآور تفکیک کنیم، بعد راه به این نکته بکشیم که آیا می‌توانیم صنایع زیانده را روز آمد کنیم یا نه، بعد می‌توانیم با حذف این صنایع منابع را به سمت تولیدات سودآور ببریم.

مشکل آن است که ما باید بتوانیم مزیت نسبی خود را متناسب با مزیت‌های نسبی خود بسازیم. ما در بخش معدن بسیار وضعیت مطلوبی داریم. ولی در سال‌های گذشته نتوانستیم صنعتی شدن را از منظر معدن پیش ببریم، صنایع به‌دلیل قدرت سیاسی مکان‌یابی شده‌اند، در حالی‌که باید در احداث یک مرکز تولیدی مسائلی چون آب. همجواری با معادن و تامین برق را در نظر گرفته شود، اتفاقی که تاکنون رخ نداده است و دولت روحانی می‌تواند این رویه را مبدل به عادت دیر پا بکند.جالب است قبل از انتخابات سال ۸۴ کشور دارای استراتژی توسعه صنعتی شد، استراتژی که در عمل کنار گذاشته شد تا تصمیمات مقطعی و سلیقه‌ای زمام امور را در دستور کار گیرد، مسعود نیلی مشاور ارشد رییس‌جمهور در این مورد در یک سخنرانی سند استراتژی توسعه صنعتی کشور را برآمده از چشم‌انداز کلان اقتصاد ایران دانست و با بیان ویژگی برون‌نگری آن گفت: «این سند با توجه به سیاست تعامل با دنیا که در آن روزها مورد توجه قرار گرفته بود، نوشته شد که برخی از اقتصاددانان در همان روزهایی که سند را منتشر کردیم نقدی جدی و مکتوب از آن ارائه دادند و این نگاه را داشتند که سند استراتژی توسعه صنعتی کشور می‌خواهد زیر یوغ خارجی‌ها به فعالیت خود ادامه دهد.»

«در سال‌های پس از تدوین این استراتژی مسائل جدیدی در اقتصاد ایران رخ داد که تیم تدوین استراتژی آن را پیش‌بینی نکرده بود. به‌عنوان مثال فکر نمی‌کردیم جهش بزرگ قیمت نفت در میانه دهه ۸۰ رقم بخورد و درآمدهای نفتی کشور چند برابر شود.»

در سند آورده بودیم در ۲۰ سال آینده (سال ۱۴۰۲) کل واردات کشور باید به ۶۴ میلیارد دلار برسد و روی این فکر می‌کردیم که هزینه این حجم واردات را از کجا تامین کنیم. برای مثال گفته بودیم بخشی از آن باید از محل صادرات صنعتی تامین اعتبار شود. تصور نمی‌کردیم به جایی برسیم که درآمد حاصل از صادرات نفت به بالای ۱۰۰میلیارد دلار در سال برسد و بر اثر آن ارزش واردات از ۱۵ میلیارد اوایل دهه ۸۰ به ۷۰ میلیارد دلار افزایش یابد.به نظر می‌رسد هر وقت در آمدهای نفتی افزایش می‌یابد رونق صنعت دیگر جدی گرفته نمی‌شود و صنایع به حال خود رها می‌شوند تا واردات درآمدهای نفتی را در یک مصرف افسار گسیخته دود کند و به هوا بفرستد، به نظر می‌رسد اقتصاد کشور به مرحله‌ای رسیده است که دیگر درآمدهای نفتی جوابگوی نیازها نخواهد بود، ما دیگر حق انتخاب نداریم و باید هر چه سریع‌تر صنعتی شدن را در دستورکار قرار دهیم.

نگاه روز

جمعیت جهان

جمعیت کنونی جهان	۷,۲۵۵,۶۵۸,۷۱۷
متولدین امسال	۸۹,۲۸۰,۶۴۰
متولدین امروز	۱۶۷,۲۲۱
مرگ‌ومیر امسال	۳۶,۸۳۸,۲۶۳
مرگ‌ومیر امروز	۶۸,۹۹۷
رشد جمعیت در سال جاری	۵۲,۴۴۲,۳۷۷

حکومت و اقتصاد

هزینه‌های بهداشت و درمان توسط کشورهای جهان برای امروز (دلار امریکا)	۴,۶۲۷,۰۳۶,۶۳۵ $
هزینه‌های آموزش توسط کشورهای جهان برای امروز (دلار امریکا)	۴,۰۹۵,۸۹۲,۴۱۵ $
هزینه‌های نظامی توسط کشورهای جهان برای امروز (دلار امریکا)	۲,۱۰۵,۴۲۸,۹۸۸ $
تولید امسال خودرو	۴۳,۵۰۱,۱۴۹
تولید امسال دوچرخه	۸۹,۶۷۷,۵۷۸
رایانه‌های فروخته شده در این سال	۲۲۶,۴۳۰,۷۷۱

جامعه و رسانه

کتاب‌های جدید منتشر شده امسال	۱,۶۰۰,۸۸۰
روزنامه‌های منتشر شده امروز	۲۲۰,۳۲۶,۰۵۲
گیرنده‌های تلویزیون فروخته شده امروز	۲۸۸,۰۵۷
تلفن‌های همراه فروخته شده امسال	۲,۲۴۶,۲۰۵
هزینه صرف شده برای بازی‌های رایانه‌ای برای امروز (دلار امریکا)	۸۱,۷۳۰,۴۷۶ $
کاربران اینترنت در جهان	۲,۹۵۷,۱۶۵,۲۱۵
تعداد نامه الکترونیکی ارسال شده امروز	۹۱,۸۱۶,۴۷۳,۰۷۲
مطالب افزوده شده به وبلاگ‌ها برای امروز	۱,۵۷۰,۵۰۸
توییت امروز	۲۸۶,۱۴۳,۲۸۵
جستجو های انجام شده امروز در گوگل	۱,۷۱۵,۴۵۹,۴۸۷

محیط زیست

جنگل‌های از دست رفته امسال (هکتار)	۳,۳۳۹,۵۴۴
زمین‌های زراعی از بین رفته به دلیل فرسایش خاک امسال (هکتار)	۴,۴۹۵,۹۲۹
دی‌اکسیدکربن متصاعد شده امسال (تن)	۲۲,۶۰۷,۹۴۰,۱۲۰
کویرزایی امسال (هکتار)	۷,۷۰۵,۸۶۰
مواد شیمیایی سمی رها شده در آب و هوا و خشکی توسط صنایع در این سال (تن)	۶,۲۸۸,۲۲۵

غذا

افراد دچار سوء تغذیه جهان در حال حاضر	۸۸۸,۴۵۲,۳۲۴
افراد دارای اضافه وزن جهان در حال حاضر	۱,۵۹۵,۸۹۳,۴۷۱
افراد دچار چاقی جهان در حال حاضر	۵۳۱,۹۶۴,۴۹۱
مرگ و میر ناشی از گرسنگی امروز	۱۳,۴۵۱
هزینه صرف شده برای بیماری‌های ناشی از چاقی در امریکا برای امروز (دلار امریکا)	۲۰۹,۳۰۶,۰۳۴ $
هزینه صرف شده برای کم کردن وزن در امریکا برای امروز (دلار امریکا)	۸۳,۱۴۵,۸۵۵ $

آب

مصرف آب این سال (میلیارد لیتر)	۳.۱۸۳.۶۰۴
مرگ و میر ناشی از بیماری‌های مرتبط با آب در این سال	۱.۱۵۶.۳۸۵
افراد بدون دسترسی به آب آشامیدنی سالم	۷۲۹.۱۰۳.۶۳۶

انرژی

مصرف امروز انرژی در جهان (کیلو وات) از :	۱۷۲,۲۸۴,۸۸۷
ـ منابع غیرقابل تجدید (کیلو وات)	۱۳۹,۵۵۰,۰۰۰
ـ منابع قابل تجدید (کیلو وات)	۳۲,۷۳۴,۸۸۷
انرژی خورشیدی دریافتی امروز زمین (کیلو وات)	۱,۲۸۶,۳۲۷,۸۵۷,۲۵۷
نفت استخراج شده امروز	۳۶,۸۶۹,۴۲۱
نفت باقیمانده (بشکه)	۱,۲۰۵,۲۱۷,۹۳۲,۸۱۴
زمان اتمام نفت (روز)	۱۴,۳۴۸
گاز باقیمانده (واحد)	۱,۱۳۵,۶۹۹,۵۳۲,۱۱۸
زمان اتمام گاز (روز)	۵۹,۷۷۴
زغال‌سنگ باقیمانده (واحد)	۴,۳۷۷,۳۵۹,۲۸۵,۴۱۷
زمان اتمام زغال‌سنگ (روز)	۱۵۰,۹۴۳

سلامت

مرگ‌ومیر در اثر بیماری‌های واگیردار	۸.۳۳۵.۶۹۵
مرگ‌ومیر کودکان زیر ۵ سال	۴.۸۸۰.۷۱۵
سقط جنین امسال	۲۶.۹۷۵.۵۷۳
مرگ‌ومیر مادران هنگام زایمان در این سال	۲۲۰.۷۴۶
افراد مبتلا به ایدز	۳۶.۵۱۱.۶۵۹
مرگ‌ومیر ناشی از ایدز امسال	۱.۰۷۹.۴۲۸
مرگ‌ومیر ناشی از سرطان امسال	۵.۲۷۳.۶۰۳
مرگ‌ومیر ناشی از مالاریا امسال	۶۲۹.۸۳۵
سیگارهای مصرف شده امروز	۶.۶۵۷.۵۰۹.۸۱۸
مرگ‌ومیر ناشی از استعمال سیگار	۳.۲۰۹.۹۳۱
مرگ‌ومیر ناشی از مصرف الکل	۱.۶۰۵.۹۷۸
خودکشی‌های امسال	۶۸۸.۵۶۶
هزینه صرف شده برای مواد مخدر غیرقانونی (دلار امریکا)	۲۵۶.۸۷۵.۴۹۹.۱۸۴ $
تلفات ناشی از تصادفات جاده‌ای امسال	۸۶۶.۷۸۳

نگاه روز

ساده‌سازی تعدیل نیرو در آموزش و پرورش

محمدرضا نیک‌نژاد
عضو کانون صنفی معلمان ایران

«وزیر آموزش و پرورش افزایش آمار نیروی انسانی را فقیر کردن معلمان می‌داند و می‌گوید:امروز در کشور ما نسبت معلم به دانش‌آموز یک به ۱۲ است و ما باید با ساماندهی نیروی انسانی و کاهش ۱۰ درصد نیرو مجموعه آموزش و پرورش را چابک و سبک کنیم تا مشکل معیشتی معلمان نیز برطرف شود. وی افزود: با عملی شدن سیاست تعدیل نیرو، حقوق معلمان ۲۵درصد رشد می‌کند. فانی تاکید کرد با اجرای برنامه افزایش ساعات کار معلمان از ۲۴ ساعت به ۳۰ ساعت و افزایش حقوق آنها به تناسب این افزایش ساعت، از نیروهای انسانی کاسته و حقوق افزایش می‌یابد». (رسانه‌ها)

همچنان که در سخنان وزیر هویداست، انگیزه تعدیل نیرو در نهاد آموزشی، نه افزایش کیفیت آموزشی، که سامان دادن به کمبود بودجه و حل دشواری‌های اقتصادی این نهاد است. در همین راستا در چند روز گذشته یکی از معاونان وزیر نیز از کسر بودجه ۵هزار میلیاردی این وزارتخانه خبر داد و این در حالی است که به گفته وزیر ۹۸/۵درصد از بودجه آموزش و پرورش صرف دستمزد معلمان می‌شود. از این‌رو گویا در نگاه فرادستان آموزش و پرورش ساده‌ترین و کم‌هزینه‌ترین راه! تعدیل نیرو می‌باشد. اما در این میان نکاتی خودنمایی می‌کند.

۱- نسبت ۱ به ۱۲ معلمان به دانش‌آموزان، از تقسیم نزدیک به ۱میلیون نیروی آموزش و پرورش- صف و ستاد - به ۱۲ میلیون دانش‌آموز به‌دست آمده است. بر کسی پوشیده نیست که چنین نگاهی در ساماندهی نیروی انسانی بسیار ساده‌انگارانه است و از این رو نمی‌تواند خیلی قابل تکیه باشد. برای نمونه نزدیک یک‌پنجم حقوق‌بگیران سامانه آموزشی کارمندان ادارات، ادارات کل و وزارتخانه هستند که معلم به‌شمار نمی‌آیند. یا شماری از نیروهای مدرسه، مانند مدیر، معاونان، سرایداران، مشاوران، مربیان امور تربیتی و... گرچه جزو نیروهای رسمی هستند، اما نمی‌توان آنها را معلم به حساب آورد. پس این تقسیم‌بندی چندان درست نیست و فرادستان نمی‌توانند با تکیه بر چنین آماری به ساماندهی نیروی انسانی بپردازند.

۲- پراکندگی جغرافیایی نیروی انسانی در آموزش و پرورش از پیچیدگی فراوانی برخوردار است. چنین نگاه ساده‌سازی شده‌ای، شاید بتواند گره‌ای از دشواری‌های اقتصادی آموزش و پرورش باز کند! اما بی‌گمان دشواری‌های اداری و آموزشی تازه و پیچیده‌تری را پدید خواهد آورد. برای نمونه در کلانشهرها و شهرهای بزرگ نسبت معلم به دانش‌آموز، بی‌گمان بیش از یک به ۳۰ است- گرچه نگارنده به‌عنوان یک معلم در کلاس با ۴۴ دانش‌آموز در یک دبیرستان دولتی در مرکز تهران کار کرده و اکنون نیز کلاس زیر ۳۵ دانش‌آموزی ندارد- اما از سوی دیگر در برخی روستاها و مناطق دورافتاده، این نسبت بسیار کمتر بوده و گاهی کلاس‌ها چند پایه‌ای می‌باشند و یک آموزگار در یک کلاس و یک زنگ، چند پایه را آموزش می‌دهد. بنابراین تعدیل نیرو – معلم - در شهرها بی‌معنی بوده و گویا کاربه دستان برای اجرایی کردن نقشه خویش روبه روستاها و مناطق دورافتاده خواهند آورد. اما این کار نمونه‌ای شکست خورده در دولت‌های پیش دارد. در دوران وزارت علی احمدی دولت برای ساماندهی نیروی انسانی، مدرسه‌های روستایی را در طرحی به نام تجمیع با هم درآمیخت. در این طرح قرار بود که چند روستای نزدیک به هم، دارای یک مدرسه شوند. این طرح با دست‌اندازهای گوناگونی روبه‌رو شد. برای نمونه گرایش به آموزش و یادگیری در روستاها آن قدر نیست که فرزندان خویش را – به‌ویژه در سرما و گرما – در راه‌های پر خطر رها کنند. این دشواری بی‌گمان بخشی از کودکان و نوجوانان در این مناطق را از آموزش باز می‌دارد و آنها را از حق برخورداری از آموزش محروم می‌کند. به‌ویژه این فرآیند بیش از پسران به آموزش دختران آسیب رسانده و آنها را از آموزش باز خواهد داشت.

۳- در سخنان وزیر یکی از پیامدهای تعدیل و ساماندهی نیرو، افزایش دستمزد معلمان و سامان‌یابی معیشت آنها دانسته شده است. گویا وزیر می‌خواهد با این سخنان فرهنگیان را در اجرای طرح با خود همراه کند. نخست آنکه افزایش ساعت کاری معلمان از ۲۴ به ۳۰ ساعت، کاری بیرون از استانداردهای آموزشی است. استانداردهای آموزشی حتی کمتر از ۲۴ ساعت را برای کار آموزشی معلم پیش‌بینی کرده‌اند. برای نمونه در کشوری مانند ترکیه ساعت موظف یک معلم، ۱۵ ساعت است و البته دستمزد دریافت بسیار بیش از یک همکار او در ایران است. دوم آن که گمان نمی‌کنم گلایه‌های فرهنگیان از کمی دستمزد بتواند با افزایش ساعت کاری و به دنبال آن ۲۵ درصد افزایش حقوق پاسخ درخوری بیابد. فشار کاری معلمان و سروکله زدن با دانش‌آموزان بی‌انگیزه و گریزان از آموزش و یادگیری، بسیاری از معلمان را نیز از آموزش و کلاس دلسرد کرده است. ۲۵درصد افزایش دستمزد و به‌دنبال آن ۶ساعت افزایش ساعت کاری نمی‌تواند انگیزه قدرتمندی برای همراهی فرهنگیان در اجرای سیاست تعدیل وزیر باشد.

باز ماندن از تحصیل و گیر کردن در چرخه فقر

مدارس کم‌جمعیت تعطیل می‌شود

کمبود مدرسه دانش‌آموزان روستایی را به ترک تحصیل می‌کشاند

نرگس صابری: هنوز توزیع امکانات و فرصت‌های برابر هرمی است که کلانشهرها در راس و روستاها در کف آن قرار می‌گیرند. درحالی‌که هر روز خبر هوشمندسازی مدارس به گوش می‌رسد مدارس برخی از روستاها کمترین امکانات رفاهی را هم ندارند. آموزش و پرورش رایگان، جزو حقوق اولیه همه شهروندان به حساب می‌آید. با وجود این، بررسی‌ها نشان می‌دهد در بسیاری از روستاهای کشور کمبود مدرسه، معلم و دانش‌آموز تحصیل را مشکل کرده و گاه دانش‌آموزان را مجبور به ترک تحصیل می‌کند.

وضعیت آموزش و پرورش روستاها

در حالی که هر روز خبرهای جدیدی مبنی بر کارآمدی آموزش و پرورش با کیفی‌سازی آموزش به گوش می‌رسد، کسی به دانش‌آموزان روستاهای کم‌جمعیت که ناچارند برای ادامه تحصیل به مناطق اطراف بروند توجهی ندارد. هنوز خانواده‌هایی در این روستاها هستند که به علت دوری راه، اجازه ادامه تحصیل به فرزندانشان را نمی‌دهند. معلمان ابتدایی از برگزاری کلاس‌های ۲پایه در این روستاها می‌نالند و دانش‌آموزان بعضی از این مناطق حق انتخاب رشته مورد علاقه خود در مقطع دبیرستان را ندارند چرا که، در این روستاها یا دبیرستان وجود ندارد یا مدارس موجود فقط در یک رشته ثبت‌نام می‌کنند. برای نمونه می‌توان از روستای فرشه از توابع شهرستان کاشمر خراسان رضوی یاد کرد که در سال ۹۲ مدارس راهنمایی دخترانه و پسرانه‌اش به علت کاهش جمعیت تعطیل شدند.

شواهد حاکی از این امر است که نه‌تنها مدارس روستای فرشه، بلکه مدارس زیادی در روستاهای کشور به علت کمی دانش‌آموز به تعطیلی کشیده شده‌اند. این در حالی است که برخی از این روستاها در فاصله نسبتا دوری از شهر قرار گرفته‌اند و حتی سرویس رفت‌وبرگشت برای دانش‌آموزان در نظر گرفته نشده است. این مهم، یکی از مسائلی است که حضور دانش‌آموزان را در مدارس شهر سخت می‌کند.

> بررسی‌ها نشان می‌دهد بین محرومیت از تحصیل و فقر اقتصادی همبستگی مستقیمی وجود دارد همانطور که، به‌جز تبعات اقتصادی این مسئله، فقر فرهنگی، فقر اجتماعی و ... از دیگر زیان‌های بازماندن از تحصیل است

از رنج دانش‌آموزان تا رنج معلمان

یکی از معلمان دوره ابتدایی استان اصفهان در گفت‌وگو با گروه آینه به سختی کنترل دانش‌آموزان با وجود نازل‌شدن سطح کیفی آموزش در کلاس‌های ۲ پایه اشاره می‌کند و می‌گوید: جزو قوانین آموزش و پرورش است که جمعیت یک کلاس در مقطع ابتدایی باید به ۳۲ نفر برسد تا تشکیل شود. معمولا کلاس‌هایی که به این تعداد دانش‌آموز نرسد در مقطع ابتدایی ۲ یا چند پایه می‌شود و در مقطع راهنمایی و دبیرستان تعطیل. دانش‌آموزان این مقاطع باید در نزدیک‌ترین مدارس منطقه ثبت‌نام کنند. دانش‌آموزانی هستند که به‌دلیل این مسافت ترک تحصیل می‌کنند. مدارس این روستاها هم خالی و بلااستفاده می‌ماند. برگزاری کلاس‌های ۲پایه هم برای معلم سخت است هم برای دانش‌آموز. وقتی که باید صرف آموزش یک دسته از دانش‌آموزان شود بین پایه‌های مختلف تقسیم می‌شود که این خود اجحاف در حق آنهاست.

او در جواب اینکه چرا آموزش و پرورش برای همان تعداد کم شرایط تحصیل را فراهم نمی‌کند به کمبود معلم اشاره می‌کند و ادامه می‌دهد: در بیشتر مدارس ابتدایی روستاها مدیر و ناظم مدرسه هم یکی از پایه‌ها را تدریس می‌کنند. در مقاطع بالا تر هم کمبود معلم کاملا احساس می‌شود. بازنشستگی‌های پیش از موعد هم مزید بر علت شده تا این کمبود بیشتر حس شود.

سوال اینجاست که آیا کمی دانش‌آموزان دلیل موجهی برای محروم کردن آنها از حق طبیعی شان است؟ این در حالی است که آموزش و پرورش برای تشکیل کلاس‌ها سقف و کف تعیین کرده که انگار در این برنامه‌ریزی به شرایط روستاهای کم جمعیت توجهی نشده است. وقتی هر روز خبر هوشمندسازی مدارس یکی از استان‌های کشور به گوش می‌رسد، شایان توجه است که مدارس بدون امکانات حتی بدون آب و برق ـ مانند مدارس روستاهای کهگیلویه و بویر احمد ـ روستاها و مناطق محروم کشورمان هم رو به تعطیلی است.

کمبود معلم

شاید کمبود معلم توجیهی برای این مسئله باشد که این مشکل نیز بدون راه حل نیست. با یک بررسی سرانگشتی آمار زیر می‌توان به راحتی متوجه کمبود معلم شد. کل دانش‌آموزان سال تحصیلی جدید ۱۲ میلیون و ۲۴۲ هزار نفر است که ۶میلیون و ۸۵۰ هزار نفر در مقطع ابتدایی، ۲میلیون و ۲۱۲ هزار نفر در مقطع راهنمایی و ۳میلیون و ۲۷۰ هزار نفر در مقطع دبیرستان تحصیل خواهند کرد.

تعداد کل معلمان و کارکنان، ۱میلیون و ۱۳ هزار و ۶۵۵ نفر است که از این تعداد ۴۸۱ هزار نفر را معلمان و کارکنان مرد و ۵۳۲ هزار نفر را کارکنان و معلمان زن تشکیل می‌دهند. ۳۵۸ هزار نفر در مقطع ابتدایی، ۲۳۲ هزار معلم در مقطع راهنمایی و ۳۰۷ هزار معلم در مقطع متوسطه فعالیت دارند که ۶۱ هزار نفر دیگر نیز در بخش اداری و آموزش عالی دانشگاه فرهنگیان مشغول به کارند. ضمن آنکه تعداد معلمان استثنایی نیز ۲۱ هزار و ۵۰۰ نفر است.

مدارس روستاهای کم‌جمعیت تعطیل می‌شوند

از آنجا که دوری راه و طی کردن مسافت روستا تا شهر یکی از مشکلات اصلی دانش‌آموزان روستاهای کم‌جمعیت و خانواده‌هایشان است، توجه افراد به مدارس شبانه‌روزی معطوف می‌شود ولی از آنجا که ثبت‌نام در این مدارس شرایط خاصی دارد و سهمیه‌بندی روستاها کم است، این دانش‌آموزان برای استفاده از این مدارس هم با سختی روبه‌رو هستند.

یکی از دانش‌آموزان روستای اسفندآباد واقع در شهرستان ابرکوه از توابع یزد، درباره شرایط آموزشی این روستا به صمت می‌گوید: دبیرستان روستا اسفندآباد به علت جمعیت کم، دانش‌آموزان را فقط در رشته انسانی ثبت‌نام می‌کند، برای ثبت‌نام در رشته‌های دیگر باید به شهرستانی که ۳۰ کیلومتر با اسفندآباد فاصله دارد، رفت. با وجود اینکه دانش‌آموزان چندین روستای اطراف از همین مدرسه استفاده می‌کنند هنوز این دبیرستان تک‌رشته‌ای است.

او با اشاره به اینکه نتوانسته است در رشته مورد علاقه‌اش «ریاضی» ادامه تحصیل دهد، در مورد مدارس نمونه و شبانه‌روزی این مطلب را یادآوری می‌کند که در شهرستان مدارس شبانه‌روزی و نمونه که دارای خوابگاه است وجود دارد، اما بیشتر دانش‌آموزانش را به‌صورت بومی از همان شهر می‌گیرد. سهمیه روستاها ۳دانش‌آموز است که خانواده فرهنگیان در اولویت هستند. از آنجا که طی کردن مسافت روستا تا شهر هر روز صبح برایم سخت بود و در مدرسه شبانه‌روزی هم پذیرفته نشدم، ترجیح دادم به جای رشته ریاضی در دبیرستان روستا انسانی بخوانم. امروزه دانش‌آموزان می‌توانند در رشته‌های مختلف و بسیار متنوعی ادامه تحصیل دهند، ولی شرایط حاضر این امکان را فقط در کلانشهرها فراهم کرده است، هر چه از راس به انتهای هرم نزدیک‌تر می‌شویم تنوع این رشته‌ها و حق انتخاب دانش‌آموزان کمتر می‌شود. شرایط فوق این گمان را به وجود می‌آورند که آیا «تحصیل برابر برای همه دانش‌آموزان شعاری بیش نیست؟»

استعدادی که به باد می‌رود

تحصیل در رشته‌ای که مورد علاقه دانش‌آموزان نیست نه تنها از شکوفایی استعداد آنها جلوگیری می‌کند که در آینده آنها را گرفتار بیکاری یا شغل‌های کاذب می‌کند. با توجه به گزارش‌های مرکز آمار ایران، از جمعیت ۱۹ میلیون و ۴۳۵ هزار نفری در سنین ۷ تا ۱۹ سال کشور که باید آموزش خود را در مدارس ادامه دهند، بیش از ۷ میلیون و ۱۳۵ هزار نفر به دلایل اقتصادی و اجتماعی قادر به ادامه تحصیل نیستند. در حقیقت بیش از ۳۷ درصد دانش‌آموزان ایرانی مجبور به ترک تحصیل شده‌اند.

در کنار این رقم غافلگیرکننده، بنا به نقل قولی دیگر حدود ۳ میلیون و ۱۰۰ هزار نفر از کودکان و نوجوانان ایرانی،که تعداد کمی از آنها در سنین دبستان هستند به علل مختلفی تحصیل نمی‌کنند، این آمار در روستاها بیشتر از شهرها و در دختران بیشتر از پسران است.

بررسی‌ها نشان می‌دهد بین محرومیت از تحصیل و فقر اقتصادی همبستگی مستقیمی وجود دارد همانطور که، به‌جز تبعات اقتصادی این مسئله، فقر فرهنگی، فقر اجتماعی و ... از دیگر زیان‌های بازماندن از تحصیل است. کمتر از ۱ماه دیگر سال تحصیلی جدید شروع می‌شود اما، امسال نیز مانند سال‌های قبل کودکان و نوجوانانی هستند که دیگر خاطره مدرسه رفتن را باید در صندوق خاطراتشان بایگانی کنند. بسیاری از آنها تنها دوره ابتدایی را تمام کرده‌اند و از هم‌اکنون آینده خود را می‌بینند که پر از مشقت خواهد بود، بعضی از آنها تا آخر عمر با این احساس سرخوردگی که اگر می‌توانستم درس بخوانم برای خودم کسی می‌شدم، مواجه خواهند بود.

مدیر کل آموزش و پرورش خوزستان خبر داد:

کمبود مدرسه و معلم، افت آموزش و پرورش خوزستان

تعدیل نیروهای معلم در وزارت آموزش و پرورش از ۱میلیون نفر به ۸۰۰ هزار نفر قرار است مهم‌ترین عامل رشد و ایجاد انگیزه این وزارتخانه شود.

این اظهارنظر اخیر وزیر آموزش و پرورش است که همزمان با آن متعهد شده در قبال اجرای این سیاست حقوق معلمان ۲۵ درصد رشد کند. موضوع کاستن از تعداد معلمان در شرایطی عنوان می‌شود که مدیران کل ادارات آموزش و پرورش استان‌ها پیش از این از کمبود نیرو در بدنه آموزشی گلایه کرده بودند. چندی پیش مدیرکل آموزش و پرورش خوزستان با انتقاد از نبود نیروی کافی در این استان آن را یکی از عوامل عقب‌ماندگی‌های این استان عنوان کرده بود. به گفته او؛ در شرایط فعلی ۱هزار و ۱۲۵ مدرسه و هفت هزار و ۵۰۰ معلم در استان کمبود داریم و این نخستین عامل افت و عقب‌ماندگی استان در بحث آموزش و پرورش است.

محمد تقی‌زاده که در نشست مشترک شورا و حامیان آموزش و پرورش خوزستان، سخن می‌گفت با اشاره به اینکه تکیه‌گاه امروزی ما در همه زمینه‌ها در بحث هویت دینی، ملی و تاریخی چیزی جز آموزش و پرورش نیست، تاکید کرد: اگر بتوانیم آموزش و پرورش توانمندی داشته باشیم، در همه زمینه‌ها مشکلی نخواهیم داشت. در بحث تراکم‌های آسیب‌های اجتماعی همه اینها به نوع عملکرد ما در آموزش و پرورش برمی‌گردد.

به گزارش فارس، مدیرکل آموزش و پرورش خوزستان آماری از وضعیت این استان در تعداد دانش‌آموزان ارائه می‌دهد: استان خوزستان سومین استان از لحاظ آمار دانش‌آموزان است که در این استان ۹۳۴ هزار و ۶۹۴ دانش‌آموز هستند که در هشت هزار و ۸۰۵ مدرسه و با ۶۳ هزار و ۴۷۰ معلم تحصیل می‌کنند. در شرایط فعلی ۱هزار و ۱۲۵ مدرسه و ۷هزار و ۵۰۰ معلم در استان کمبود داریم و این نخستین عامل افت و عقب‌ماندگی استان در بحث آموزش و پرورش است.

تعدیل، نشاط معلمان را نابود می‌کند

به گفته تقی‌زاده؛ با این وضعیت کمبود نیروی معلم دیگر معلمان ما چگونه می‌توانند نشاط و خلاقیت خود را داشته باشند و چه فرصتی برای تفریح خواهند داشت؟ این عامل افت ما در آموزش و پرورش است. استان خوزستان سومین استان از نظر تعداد دانش‌آموزان عشایری است که بدترین مدارس از نظر کیفیت در مناطق عشایری استان وجود دارد.

او به عملکرد سوادآموزی استان هم اشاره‌ای می‌کند: براساس برنامه پنجم توسعه باید تا سال آینده بی‌سوادی در کشور ریشه‌کن شود؛ عملکرد نهضت سوادآموزی در سال گذشته تنها تعلیم ۵هزار نفر بود و در سال جاری نیز نتیجه بهتری نخواهد داشت. در بحث پیش‌دبستانی آموزش و پرورش که بیشترین اعتبارات ما در این بخش است تنها ۱۲۰میلیون تومان اختصاص داده شد که برای نهضت سوادآموزی تنها در بخش تبلیغات ۶۰۰میلیون تومان در نظر گرفته شده است.

به گفته مدیرکل آموزش و پرورش خوزستان؛ باید یک تیم قوی علمی برای ارزیابی آموزش و پرورش تشکیل شود تا علل و عوامل عقب‌ماندگی و افت را شناسایی کرد و به شکل عملی و کارشناسی به این موضوع پرداخت. همچنین یک تیم اجرایی برای اجرای طرح‌ها تشکیل شود. اگر از دل این جلسات این ۲ تیم استخراج شوند، می‌توان این جلسات را به‌صورت عملیاتی دنبال کرد. همه ما به این نکته معتقد باشیم که هیچ تغییر و تحول و تکاملی به وجود نمی‌آید مگر اینکه آموزش و پرورش ما دچار تغییر و تحول شود و سطح دانش و فرهنگ هیچ جامعه‌ای بالاتر از سطح مدرسه آن جامعه نخواهد بود. یک واقعیت انکارناپذیر این است که زمانی که گذشته تاریخی را بررسی می‌کنیم ، می‌بینیم که آموزش و پرورش اولویت نخست هیچ کدام از دولت‌های ایرانی تا پیش از انقلاب نبوده است؛ زمانی که اولویت نباشد چگونه می‌توان انتظار داشت که تحول ایجاد شود؛ این مشکل و شکاف در استان بسیار عمیق‌تر است.

او تاکید کرد: شرایط آموزش و پرورش استان زیبنده مردم این استان نیست. از نظر علمی نخستین دانشگاه‌ها در این استان است و نخستین مکتب‌خانه‌ها و مدارس نیز در این استان بوده است. علل افت استان باید به شکل دقیق بررسی شود. شرایط مالی استان نیز شرایط خوبی نیست. آموزش و پرورش ۲۰۰ میلیارد تومان بدهی دارد، در حالی‌که منابع درآمدی ما که سرانه دانش‌آموزی است پرداخت نشده است. مهم‌ترین منبع درآمد داخلی آموزش و پرورش عوارض ۵درصدی شهرداری است که اصلا به آن توجهی نمی‌شود و در سال‌های اخیر پرداخت نشده است.

وزیر آموزش و پرورش از کاهش ۱۰ درصدی نیروها خبر داد

آموزش، سرمایه‌ای که قدرش را نمی‌دانند

گروه آینه: وزیر آموزش و پرورش گفته است: دولت تلاش می‌کند وضعیت اقتصادی و در راس آن اشتغال را در کشور سرو سامان دهد. ولی ایشان در جای دیگری از گفته‌هایش افزایش آمار نیروی انسانی را معادل فقیر کردن معلمان خواند وافزود: با افزایش تعداد معلمان، میانگین حقوق و مزایای آنها نیز کاهش می‌یابد، امروز در کشور ما نسبت معلم به دانش آموز یک به ۱۱,۵ است و ما باید با ساماندهی نیروی انسانی و کاهش ۱۰درصد نیرو، مجموعه آموزش و پرورش را سبک بال کنیم تا مشکل معیشتی معلمان نیز برطرف شود.

معنای سر و سامان دادن با خبری که ایشان داده‌اند شکل مشخص‌تری به خود می‌گیرد، جالب است بدانید براساس آخرین داده‌های آماری تعداد کل معلمان و کارکنان یک میلیون و ۱۳ هزار و ۶۵۵ نفر است که از این تعداد ۴۸۱ هزار نفر را معلمان و کارکنان مرد و ۵۳۲ هزار نفر را زنان تشکیل می‌دهند، با این حساب باید ۱۰ درصد از معلمان کاهش یابد، باید نگاهی را مورد مداقه قرار داد که به آموزش به عنوان یک هزینه نگاه می‌کند تا یک سرمایه مولد که بازده بسیار زیادی دارد ولی مشکل از آنجا شروع می‌شود که این سود در بلندمدت رخ می‌دهد و قابل رصد و محاسبه کردن به صورت دقیق نیست، اگر بپذیریم نیروی انسانی موتور محرکه توسعه است و هرگونه صنعتی شدن و پیشرفت نیاز به کارکنان ماهر و متعهد دارد درمی‌یابیم بدون نظام آموزشی پویا، دقیق و به روز هیچ توسعه‌ای در کشور رخ نمی‌دهد.

همه کشورها اگر بخواهند از دام توسعه نیافتگی برهند و در جهان به شدت رقابتی جایگاه خود را بیابند نمی‌توانند طرح ملی توسعه خود را طراحی و در عمل محقق نکنند، توسعه نیافتگی سبب بیکاری و کاهش رفاه واقعی خواهد شد، تولید ناخالص ملی افزایش نمی‌یابد که رشد اقتصادی بتواند خود را به ساخت توسعه یافتگی ارتقا دهد، افزایش استانداردهای کیفیت زندگی یکی از هدف‌های فوری و واقعی توسعه است.

آموزش پیش فرض خلق شخصیت توسعه یافته است، شخصیت توسعه یافته به کیفیت زندگی‌اش بیشتر می‌اندیشد تا به کمیت آن مهارت‌هایی که این کیفیت را تضمین می‌کند برای او مهم و اساسی است، تنها با دانستن است که ارزش‌های به روزتر جایگزین ارزش‌هایی می‌شود که تولید کارآیی نمی‌کنند و از انسان موجودی مسئول نمی‌سازند، تحقیقات نشان می‌دهد بین تحصیلات و سطح زندگی نسبت معناداری وجود دارد. متاسفانه در نظام آموزشی ما کمیت برکیفیت سوار است و به این دلیل خروجی این نظام متناسب با نیازها و ضرورت‌های جامعه نیست.

آموزش متوسطه در تمام جهان جنبه آمادگی فنی و حرفه‌ای دارد و بخش کوچک آن باید آموزش های نظری باشد و این وظیفه معمولا به دانشگاه سپرده می‌شود، به خاطر نبود این وظیفه بازار در مفهوم عام آن اصلا توجهی به نظام آموزشی ندارد و به صورت اتفاقی نیروی انسانی لازم را جذب می‌کند و این در نهایت پیش فرض پنهان اقتصاد را دچار فرسایش و عقب ماندگی می‌کند.

> تحقیقات نشان می‌دهد بین تحصیلات و سطح زندگی نسبت معناداری وجود دارد. متاسفانه در نظام آموزشی ما کمیت برکیفیت سوار است و به این دلیل خروجی این نظام متناسب با نیازها و ضرورت‌های جامعه نیست

اکنون وجود مدارس غیرانتفاعی که هزینه سرسام آوری را بر خانواده‌ها تحمیل می‌کند نتوانسته است در کاهش هزینه‌های بخش عمومی آموزش تاثیر بگذارد و آن را از بحران منابع نجات دهد باید در این مورد بررسی کرد ؛چرا خصوصی‌سازی نتوانست در این مورد کمکی کند، در حالی که شکاف آموزشی را گسترش داد،آموزش و پرورش سرمایه‌گذاری است که بازده‌اش بیشتر خصلتی خارجی دارد تا در چرخه‌ای که برمی‌انگیزد سودش به خودش برسد، منافع و مضار این نظام به صورت موازی در تمام جامعه توزیع می‌شود، به این دلیل در تمام دنیا دولت به عنوان نماینده کل جامعه در این مورد سرمایه‌گذاری می‌کنند تا همه از آن بهره ببرند، شاید از این جنبه باشد که سازمان فرهنگی و تربیتی و علمی ملل متحد (unesco) این موارد را برای تمام کشورها الزامی کرد:

۱) هرکس حق تعلیم و تربیت دارد؛ یعنی تعلیم و تربیت باید لااقل در مراحل اولیه و ابتدایی مبانی و آموزش ابتدایی اجباری باشد. تعلیمات فنی باید به طور کلی در دسترس همگان و تعلیمات عالی بر حسب استعداد در دسترس عموم قرار گیرد.

۲) تعلیم و تربیت باید به توسعه شخصیت انسان و تقویت احترام حقوق بشر و آزادی‌های اساسی متوجه پیشرفت فعالیت‌های ملل متحد در راه حفظ صلح شود.

۳) پدران در انتخاب نوع تعلیم و تربیتی که به فرزندان شان داده می‌شود دارای حق تقدم هستند.

اهمیت آموزش بر هیچ کس پوشیده نیست، به همین دلیل در پیوست قانون برنامه اول اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۷۲ -۱۳۶۸) این موارد جنبه قانونی داد:

۱) بازنگری و تغییر نظام آموزش و پرورش متناسب با نیازهای جامعه و برنامه توسعه کشور برای ارتقای کیفیت و افزایش بهره‌وری داخلی نظام آموزش و پرورش.

۲) تامین آموزش و پرورش ابتدایی برای تمامی کودکان لازم التعلیم و اهتمام در گسترش آموزش و پرورش دوره‌های راهنمایی تحصیلی و متوسطه عمومی متناسب با نیازهای جامعه و برنامه توسعه کشور.

۳) ریشه کنی بی‌سوادی در گروه سنی (۲۵- ۶) ساله.

اکنون که سال‌های طولانی از آن زمان می‌گذرد باید باید رصد کرد آیا این اهداف در عمل تحقق یافته‌اند یا نه. به نظر می‌رسد در کیفیت اتفاقات خوبی افتاده باشد ولی در کمیت شاهد اوضاع خوبی نباشیم. پروفسور تئودور شولتز هزینه‌های آموزشی را به ۳ دسته تقسیم بندی کرد:

الف) هزینه‌های آموزشی مانند حقوق معلمان، تجهیزات، بهره و استهلاک سرمایه که توسط بخش عمومی تامین می‌شود.

ب) هزینه‌های فرصت‌های از دست رفته که عبارت از درآمدی است که افراد به علت ادامه تحصیل از آن صرف نظر می‌کنند.

ج) هزینه موردی افراد در ارتباط با تحصیل مانند کتاب و رفت و آمد.

با این حساب وقتی وزیر آموزش و پرورش می‌گوید در کشور ما امروز نسبت معلم به دانش آموز یک به ۱۱,۵است و باید، این نسبت در طرف دانش‌آموز افزایش یابد نشان می‌دهد همچنان کمیت سوار بر کیفیت است.

آموزش و پرورش با ۵ هزار میلیارد تومان کسری بودجه مواجه است

ضرورت مدیریت صحیح منابع در نظام آموزشی

گروه آینه: سهم بودجه وزارت آموزش و پرورش براساس آنچه که در لایحه بودجه پیشنهادی کل کشور برای سال ۹۳ به مجلس ارائه شد، ۱۹۲ هزار و ۴۲۶ میلیارد ریال بود.

این بودجه شامل یارانه مسکن فرهنگیان، آموزش و پرورش، یارانه دفترچه،تغذیه رایگان و امور رفاهی دانش‌آموزان مناطق محروم،دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش، ادارات کل استان‌های آموزش و پرورش، سازمان مدارس غیردولتی، اجرای سند تحول و کیفیت بخشی به فعالیت‌های آموزشی، کمک به ایاب و ذهاب دانش‌آموزان مناطق روستایی، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی، دانشگاه شهید رجایی،سازمان نوسازی و توسعه و تجهیز مدارس، دانشگاه فرهنگیان، دانشگاه فنی و حرفه‌ای، سازمان آموزش و پرورش استثنایی و نهضت سوادآموزی است.

جزئیات این بودجه که زمان بررسی قانون بودجه در رسانه‌ها منتشر شد، به نقل از خبرگزاری مهر به این شرح است: براساس لایحه بودجه پیشنهادی به مجلس از بودجه ۱۹۲ هزار و ۴۲۶ میلیارد ریال آموزش و پرورش، ۳۹۲ میلیارد ریال به یارانه مسکن فرهنگیان، ۴۰۰ میلیارد ریال به یارانه دفترچه، تغذیه رایگان و امور رفاهی دانش آموزان مناطق محروم و ۳ هزار و ۳۱۹ میلیارد ریال به وزارتخانه اختصاص داده شده است.

بودجه پیشنهادی برای دبیرخانه شورای عالی ۳۴ میلیارد ریال، ادارات کل استان‌های آموزش و پرورش ۱۸۵ هزار میلیارد ریال و سازمان مدارس غیردولتی و توسعه مشارکت‌های مردمی ۱۸۰ میلیارد ریال است.

در لایحه بودجه سال ۹۳ همچنین سهم بودجه برای ایاب و ذهاب دانش‌آموزان مناطق روستایی ۶۰۰ میلیارد ریال، اجرای سند تحول و کیفیت بخشی به فعالیت‌های آموزشی ۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال، سازمان پژوهش ۹۲۸ میلیارد ریال، سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس ۵ هزار و ۲۶۴ میلیارد ریال، سازمان آموزش و پرورش استثنایی ۳۰۱ میلیارد ریال، نهضت سوادآموزی ۲ هزار و ۵۰۶ میلیارد ریال در نظر گرفته شده بود.

کسری بودجه آموزش و پرورش

محمد بطحایی، معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی وزیر آموزش و پرورش در گفت‌وگو با خبرگزاری فارس اظهار کرد: اکنون نیازمند آن هستیم که یک احساس مشترک درباره مسائل آموزش و پرورش و کسری منابع آن در بدنه دولت و آحاد مختلف جامعه ایجاد شود.

بطحایی با بیان اینکه در چنین شرایطی نیاز است که منابع مدیریت شود و این مدیریت منابع هم به معنای افزایش بار دولت نیست، خاطرنشان کرد: این موضوع بدان معنا نیست که دولت حتما سهم بیشتری را به آموزش و پرورش بدهد، بلکه در بسیاری از موارد انعطاف‌هایی که در مقررات و ضوابط وجود دارد می‌تواند موجب بهینه‌سازی مدیریت منابع آموزش و پرورش شود.

اما نکته قابل توجه این بود که او با اشاره به اینکه آموزش و پرورش با کسری بودجه مواجه است، تصریح کرده بود: کسری بودجه‌ای که آموزش و پرورش با آن مواجه است قابل توجه بوده و حدود ۵ هزار میلیارد تومان است.

معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش اضافه کرده بود: اختلاف نظر برای عدد کسری بودجه وجود دارد که بین ۴ هزار تا ۵ هزار میلیارد تومان است، رقم قابل توجهی است که حدود یک‌چهارم بودجه آموزش و پرورش را شامل می‌شود.

بطحایی با این توضیحات در نهایت تاکید کرده بود که در حال حاضر هیچ استخدامی تحت هیچ شرایطی در آموزش و پرورش نداریم.

حالا این صحبت‌ها را در کنار صحبت‌های جدید وزیر آموزش و پرورش در نظر بگیرید تا متوجه وضعیتی شوید که در نظام آموزش و پرورش کشور وجود دارد. نظامی که بار اصلی توسعه پایه‌ای کشور را بر دوش می‌کشد حالا خودش با معضلاتی روبه‌رو است. معلمان حق‌التدریس که سال‌هاست درگیر مسائل شغلی هستند هنوز منتظر تغییرات استخدامی برای بهبود وضعیت‌شان به مراجع مختلف می‌روند و درخواست‌های خود را مطرح می‌کنند. مراجعه مکرر آنها به مجلس اگر چه هنوز پاسخ درخوری را در بر نداشته است اما دست کم نشان از جدی بودن مطالبات آنها دارد.

معلمان حق‌التدریس کسانی هستند که از نظر صلاحیت‌های علمی آمادگی کافی برای تدریس را دارند اما به صورت پاره‌وقت به کار معلمی مشغولند. حالا کمبود منابع مالی در وزارت آموزش و پرورش، خبرهای خوشی را برای آنها به همراه ندارد. تعدیل ۱۰ درصدی نیروی این وزارتخانه اگرچه با معیارهای مالی برای بهبود وضعیت دیگر کارکنان، همخوانی منطقی داشته باشد، اما از نظر اجتماعی نمی‌توان معضلات خروج ۱۰درصد نیروی انسانی را نادیده گرفت. آنچه معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش به آن اشاره دارد، حاکی از آن است که کسری بودجه را می‌توان با مدیریت منابع تا اندازه‌ای کنترل کرد.

راهکارهای مدیریت منابع مالی حتی در شرایط کسری بودجه می‌تواند به توزیع عادلانه درآمدها و حمایت از نیروی انسانی از یک سو، و ارائه ساز و کارهای تامین منابع مالی جدید از سوی دیگر کمک کند.

با این حال باید در نظر گرفت که در ماده ۸ ضوابط اجرایی قانون بودجه ۱۳۹۳ تاکید شده است. در سال ۱۳۹۳ به کارگیری افراد جدید به صورت حق‌التدریس آزاد یا عناوین مشابه به هر شکل توسط سازمان‌های آموزش و پرورش استان‌ها ممنوع است.

در چنین شرایطی امکان استخدام نیروی جدید از نظر قانونی وجود ندارد، اما الزامی هم برای تعدیل نیرو در نظر نگرفتند. بهبود وضعیت معیشتی معلمان را دست کم می‌توان با راهکارهای جایگزین به جای تعدیل نیرو جبران کرد. برای مثال در قانون بودجه ۹۳ البته به این مسئله هم اشاره شده است که ادارات آموزش و پرورش مجازند اماکن آموزشی مازاد خود در روستاها را با درخواست فرمانداران طی صورتجلسه‌ای برای کاربری ورزشی و فرهنگی در اختیار ادارات ورزش و جوانان قرار دهند.

تغییر کاربری‌ها یا درآمدزایی از دیگر امکانات آموزش و پرورش که بدون استفاده مانده‌اند می‌تواند بهبود نظام آموزشی، ارتقا کیفی واحدهای آموزشی و بهتر شدن وضعیت معیشت معلمان را به دنبال داشته باشد که این همه تحت مدیریت کارآمد منابع امکان‌پذیر خواهد بود.

یادداشت

تعدیل یا افزایش نیرو در آموزش و پرورش

مهدی بهلولی

آموزگار

چندی پیش برای نام‌نویسی فرزندم به دبیرستانی رجوع کردم. دبیرستان ۴ کلاس اول داشت. از مدیر دبیرستان پرسیدم کلاس‌های اول‌تان چند نفره است؟ گفت تاکنون ۳۵ نفره، اما اگر همین جوری پیش برود تا ۴۰ نفر هم افزایش می‌یابند. گفتم به نظرتان، آموزش در کلاس ۴۰ نفره را می‌توان گفت آموزش کیفی؟ گفت ما به اداره اعلام کرده‌ایم که دیگر جا نداریم، اما باز هم دانش‌آموز می‌فرستند. رفتم و نگاهی به کلاس‌ها انداختم. دیدم ۴۰ نفر در این کلاس‌ها، یعنی در واقع، تا پای تخته‌سیاه نشستن دانش‌آموز. البته در مدرسه‌ای هم که خودم درس می‌دهم کمابیش وضع همین‌گونه است، یعنی آمار بیشتر کلاس‌ها از ۳۰دانش‌آموز به بالاست. روشن است که این شرایط در منطقه‌های کم جمعیت ایران و بیشتر روستاها، فرق می‌کند و شمار دانش‌آموزان کلاس‌ها کمتر است. در کل اگر شمار دانش‌آموزان ایران را به شمار آموزگاران تقسیم کنیم به عددی نزدیک به ۱۲ می‌رسیم. این عدد را چگونه باید تفسیر کرد؟ آیا با استناد به آن، می‌توان گفت شمار آموزگاران ایران، بالاست و باید به تعدیل نیرو دست بزنیم؟

از دید این نگارنده، اگر به دنبال آموزش و پرورش کیفی هستیم به هیچ رو نمی‌توان چنین سخنی گفت و چنین کاری کرد. البته در این که آموزگار و دیگر کارکنان آموزش و پرورش باید به درستی آموزش دیده باشند، شکی نیست اما با توجه به وضع جغرافیایی کشور و توزیع نامتعادل جمعیت ـ که دست‌کم در کوتاه و میان مدت نمی‌تواند دگرگون شود ـ کم کردن شمار آموزگاران، بیش از این که در راستای بهبود وضع آموزش و پرورش شمرده شود کاری در راستای صرفه‌جویی در بودجه‌های مالی ارزیابی می‌شود. آموزش و پرورش ایران برای بهسازی به نیروی بیشتر، البته کیفی، نیازمند است نه نیروی کمتر. در مدرسه‌های ایران، کتابخانه وجود ندارد یا اگر هم هست کتابدار ندارند. در آموزش و پرورش کیفی، هر مدرسه باید کتابخانه‌ای مجهز و کتابداری آشنا و کاربلد داشته باشد. یکی از کاستی‌های نمایان مدرسه‌های کنونی ایران، کمبود مشاور توانمند و آگاه به آسیب‌های اجتماعی و روحی ـ روانی است. هم‌اکنون چندین سال است از دانش‌آموزان معتاد و آمار کمابیش بالای آنها سخن می‌رود. سیگار و قلیان کشیدن در میان دانش‌آموزان دبیرستانی، به‌ویژه پسر، روزبه‌روز فراگیرتر می‌شود. برای مقابله با اینها، یکی از بایسته‌ها، وجود مشاوران آگاه است. اما هم‌اکنون این‌چنین نیست و بیشتر مدرسه‌ها، به ساعت مشاوره بیشتر نیاز دارند. بگذریم از اینکه در برخی از کشورهای پیشرفته در هر مدرسه، یک پرستار هم وجود دارد و حتی هر هفته یک پزشک هم به مدرسه سر می‌زند و زمانی را به دانش‌آموزان اختصاص می‌دهد یا اینکه در کلاس‌های درس، بیش از یک آموزگار وجود دارد.

آموزش و پرورش ایران به تعدیل نیرو نیاز ندارد به نیروی بیشتر و کیفی نیاز دارد. در دولت دهم، سهم آموزش و پرورش از بودجه عمومی و از تولید ناخالص داخلی کاهش یافت و با انجام یکسری دگرگونی‌های صوری و شتاب‌زده بر آشفتگی و ناکارآمدی آن افزوده گشت. اما در دولت یازدهم، گویا قرار است با برنامه‌هایی همچون خصوصی‌سازی بیش از پیش آموزش و پرورش، رتبه‌بندی آموزگاران و تعدیل نیرو تا جایی که می‌توان از بودجه آموزش و پرورش کاست. ولی تا آنجا که این نگارنده می‌داند و تجربه‌های جهانی در کشورهای پیشرو آموزش و پرورش نشان می‌دهند راه بهسازی آموزش و پرورش هیچ کدام از اینها نیست. فرادستان آموزش و پرورش کشور، نباید اجازه دهند با نگاهی سطحی و اقتصادی به آموزش و پرورش نگریسته شود.

خبر

معاون سابق وزارت آموزش و پرورش:

پیش‌خور شدن ردیف استخدامی صحت ندارد

معاون سابق وزارت آموزش و پرورش در واکنش به اعلام موضوع «پیش‌خور شدن ردیف استخدامی آموزش و پرورش» گفت: این موضوع صحت ندارد. به گزارش فارس، ابراهیم سحرخیز، معاون سابق متوسطه وزارت آموزش و پرورش در خصوص اظهار نظر وزیر آموزش و پرورش با این عنوان که «ردیف استخدامی آموزش و پرورش را دیگران پیش‌خور کردند» تصریح کرد: این موضوع صحت ندارد.

وی افزود: آزمون استخدامی برای مربیان پیش‌دبستانی را مجلس به صورت جداگانه مصوب کرد و آموزش و پرورش مکلف بود پس از ۲ سال از تصویب قانون، آن را اجرایی کند.

سحرخیز گفت: با توجه به اینکه بیشتر مربیان پیش‌دبستانی خانم هستند و از سوی دیگر با توجه به مازاد بودن نیروی انسانی خانم در برخی از استان‌ها، به نظر می‌رسد بکارگیری این عده نیز نتواند نیاز آموزش و پرورش را تامین کند.

خبر ویژه

ضمانت شرکت‌های دانش‌بنیان تا ۷ میلیارد تومان

تفاهمنامه‌ای بین معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری و صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون برای تضمین اجرایی شدن تسهیلات به شرکت‌های دانش‌بنیان امضا شد.

به گزارش مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، دکتر علی رضا دلیری، معاون توسعه و مدیریت منابع معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری در مراسم امضای تفاهمنامه بین معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری و صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون، افزود: این تفاهمنامه با هدف ضمانت شرکت‌های دانش‌بنیان حوزه تعاون یا شرکت‌های دانش‌بنیانی که به صورت تعاونی اداره می‌شود، امضا شد تا پرداخت تسهیلات به این شرکت‌ها تضمین شود.

وی تصریح کرد: براساس اینکه برای پرداخت تسهیلات شرکت‌های دانش‌بنیان با موانعی روبه‌رو بودیم نیاز داشتیم که تکلیف ضمانتنامه این شرکت‌ها را مشخص کنیم. با توجه به اینکه بانک ضمانت صندوق‌های دولتی را قبول دارد، به همین دلیل با ۳ صندوق ضمانت دولتی موجود در کشور یعنی صندوق ضمانت صادرات، صندوق ضمانت صنایع کوچک و صندوق ضمانت تعاون تفاهمنامه امضا کردیم. به گفته دکتر دلیری، ارائه تسهیلات به شرکت‌های دانش‌بنیان قدم اول بود و در قدم بعدی باید پرداخت تسهیلات به آنها را تضمین می‌کردیم که این تفاهمنامه‌ها با همین هدف امضا شد. وی خاطرنشان کرد: در هفته گذشته با صندوق‌های ضمانت صادرات و صندوق ضمانت صنایع کوچک تفاهمنامه امضا کردیم و امروز هم با صندوق ضمانت تعاون این تفاهمنامه امضا شد تا از این طریق، پرداخت تسهیلات به شرکت‌های دانش‌بنیان را تضمین کرده باشیم.

معاون توسعه و مدیریت منابع معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری درخصوص تسهیلات پرداختی به شرکت‌های دانش‌بنیان، بیان کرد: صندوق ضمانت تعاون تعهد داده است که تا سقف ۵ میلیارد تومان ضمانتنامه برای این شرکت‌ها صادر کند و مبلغ ضمانتنامه‌های خود را که برای دیگر شرکت‌ها ۷۰درصد است برای شرکت‌های دانش‌بنیان تا ۸۰درصد صادر کند.

همچنین مهندس مهدی حسین‌زاده، مدیرعامل صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون نیز در این مراسم، گفت: صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون ضمانت پرداخت تسهیلات به شرکت‌های دانش‌بنیان را از ۵میلیارد تومان به ۷ میلیارد تومان افزایش می‌دهد.

وی افزود: طرح‌های دانش‌بنیان در کشور بسیار اهمیت دارند و نقش بسزایی در توسعه کشور ایفا می‌کنند به همین دلیل حمایت و ضمانت این طرح‌ها باید جزء اولویت‌ها قرار گیرد.

حسین‌زاده، با اشاره به اقدامات خوب در خصوص حمایت از این شرکت‌ها در کشور، تصریح کرد: پارک‌های علم و فناوری و شهرک‌های علمی عملکرد خوبی دارد و این موضوع نشان‌دهنده این است که حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و مخترعان توسعه کشور را تضمین خواهد کرد.

مدیرعامل صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون بیان کرد: پیشنهاد می‌دهیم که شرکت‌های دانش‌بنیان بیشتر به صورت تعاونی اداره شوند؛ زیرا معمولا این نوع شرکت‌ها در حوزه بازاریابی و حضور در بازارهای داخلی و خارجی تخصصی ندارند و به همین دلیل نیاز به حضور کارشناسی در این زمینه دارند تا مشاوره‌هایی دریافت کنند.

وی خاطرنشان کرد: اگر شرکت‌های دانش‌بنیان از مشاوران مالیاتی، بازاریابی و حقوقی استفاده کنند بهتر می‌توانند کالای تولیدی خود را به فروش برسانند؛ البته باید فکری برای حفظ مالکیت فکری این مخترعان نیز داشت تا افراد و مشاوران نتوانند این مالکیت‌ها را سرقت کنند.

نکته

حمایت معاونت علمی از تبدیل پاستور به پارک زیستی منطقه

معاون علمی و فناوری ریاست‌جمهوری گفت: معاونت علمی زیرساخت‌ها و تسهیل‌گری‌هایی را برای تبدیل انستیتو پاستور به پارک فناوری زیستی منطقه انجام داده است. به گزارش مهر، سورنا ستاری معاون علمی و فناوری ریاست‌جمهوری گفت: معاونت علمی و فناوری می‌تواند کارهایی را برای اینکه انستیتو پاستور به پارک فناوری زیستی منطقه تبدیل شود به انجام برساند. وی در این خصوص خاطرنشان کرد: برای تبدیل پاستور به پارک فناوری زیستی نیاز به زیرساخت و تسهیل‌گری است که معاونت علمی و فناوری این کار را بر عهده گرفته و این اتفاق در حال انجام است.

معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری اظهار کرد: البته برای تبدیل انستیتو پاستور به پارک فناوری زیستی منطقه فقط بحث‌های مالی مطرح نیست، بلکه بحث‌های حقوقی و قراردادی نیز مطرح است که باید بحث‌های دیگر نیز حل شود.

کاربرد پژوهش در صنعت

نگاهی به عملکرد پژوهشکده سلامت صنعت نفت

روزبه هژبری- تجارب جهانی نشان داده که با پیشرفت تکنولوژی در جوامع، سلامتی، ایمنی و محیط زیست انسان امروز در معرض خطرات فراوانی قرار گرفته و لازم است که برای ادامه حیات بشر، حفظ سلامت مورد توجه قرار گیرد. بر اساس گزارشات در مورد میزان خطر مرگ و میر در صنعت نفت‌وگاز، این میزان ۲۴/۲ مرگ در هر ۱۰۰هزار نفر است. این میزان از ۲۱/۲ نفر در هر ۱۰۰ هزار نفر مرگ مربوط به پرخطرترین مشاغل از جمله کشاورزی، جنگلبانی، ماهیگیری و شکار بسیار بیشتر است. صنعت نفت در ایران، از ابتدا توجه خاصی به بحث سلامت، در کنار توسعه صنعت داشته است، به‌طوری که نخستین گروه ۷ نفره اکتشاف و حفاری که در سال ۱۲۸۶ خورشیدی، از انگلستان به ایران آمده بودند را یک پزشک، همراهی می‌کرده است تا وضعیت سلامتی تیم را به‌صورت مستمر مورد بررسی قرار دهد. شایان ذکر است که قدمت توجه به مقوله سلامت در صنعت نفت به بیش از ۱۰۰ سال می‌رسد و با عنایت به تغییرات بیماری‌ها نسبت به دهه‌های گذشته وجود سازگاری جهت ارزیابی و شناسایی موارد بیماری‌های جدید صنعت و همچنین شناسایی عوامل تاثیرگذار بر بروز یا شیوع این بیماری‌ها لازم به نظر می‌رسد، از این‌رو پژوهشکده سلامت صنعت نفت در پاییز سال ۱۳۸۹با موافقت وزیر وقت نفت، افتتاح و متعاقب آن تشکیل پژوهشکده سلامت توسط معاونت محترم پژوهش و فناوری این وزارتخانه به مدیران ۴ شرکت اصلی به عنوان مجری سطح یک (هاب پژوهش) و مجری سطح ۲ (قطب پژوهش) به منظور برنامه‌ریزی، اجرا و نظارت بر طرح‌ها و پروژه‌های پژوهشی کاربردی و توسعه‌ای ابلاغ شد. در این نوشتار تلاش شده است تا نگاهی به عملکرد این پژوهشکده بعد از گذشت بیش از ۲ سال انداخته و تاثیرات پژوهش‌های این مرکز برصنعت سلامت ارزیابی شود. دکتر محمدجواد کیان رییس پژوهشکده سلامت صنعت نفت اهداف تشکیل این پژوهشکده را انجام پژوهش‌های کاربردی با استفاده از اطلاعات موجود و ارائه راهکارهای مداخلاتی علمی و مبتنی‌بر شواهد به منظور ارتقای سطح سلامت نیروی انسانی تحت پوشش، همچنین دستیابی به راهکارهای علمی برای حل مشکلات و معضلات حوزه سلامت و HSE و مدیریت نظام سلامت صنعت نفت دانستند و عنوان کردند که این پژوهشکده می‌تواند مزایای زیادی را برای صنعت نفت به همراه آورد.

> یکی از نوآوری‌های این پژوهشکده، اختراع ماسک نانو برای حفاظت کارکنان در برابر استنشاق بخارات جیوه در تاسیسات صنعتی است که برای نخستین بار در ایران، بر حسب نیاز صنعت طراحی و تولید شده و با توجه به اینکه صنعت نفت یکی از صنایعی است که امکان وقوع بحران‌های آتش‌سوزی وجود دارد، از این رو این پژوهشکده اقدامات لازم برای تشکیل بانک پوست کشور به‌منظور آمادگی در خصوص بحران‌های ناشی از آتش‌سوزی و مواجهه با بیماران دچار سوختگی برای نخستین بار در کشور انجام شده است

رییس پژوهشکده سلامت صنعت نفت درخصوص طرح‌های انجام‌شده در این پژوهشکده عنوان کردند که این طرح برای نخستین‌بار در ایران اجرا شده‌است که می‌توان به طرح پیشگیری از سرطان‌های شغلی در صنعت نفت، طرح انتقال تصاویر دیجیتال مراکز تصویربرداری بین بیمارستان‌های شرکت نفت برای تشخیص و مشاوره بر اساس استانداردهای جهانی در قالب دایکام (DICOM)، طرح تعیین بهای تمام شده خدمات در بیمارستان‌های نفت اهواز و تهران، طرح جامع سلامت منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، طرح شناسایی و اندازه‌گیری ریسک در شرکت گاز کرمانشاه، طرح بررسی اختلالات ارگونومی در شرکت گاز زنجان، طرح جامع سلامت سالمندان تحت پوشش صنعت نفت، طرح بررسی اثرات فیوم‌های جوشکاری بر سلامت کارگران در پتروشیمی بندر امام (ره)، طرح سنجش ابعاد آنتروپومتریک دندانپزشکان که برای نخستین‌بار در کل کشور اجرا شده، اشاره کرد و همچنین طرح‌های دیگری که همگی در راستای ارتقای سلامت در صنعت نفت صورت می‌پذیرد. دکتر کیان افزودند که یکی از نوآوری‌های این پژوهشکده، اختراع ماسک نانو برای حفاظت کارکنان در برابر استنشاق بخارات جیوه در تاسیسات صنعتی است که برای اولین بار در ایران، بر حسب نیاز صنعت طراحی و تولید شده و با توجه به اینکه صنعت نفت یکی از صنایعی است که امکان وقوع بحران‌های آتش‌سوزی وجود دارد، از این رو این پژوهشکده اقدامات لازم برای تشکیل بانک پوست کشور به‌منظور آمادگی در خصوص بحران‌های ناشی از آتش‌سوزی و مواجهه با بیماران دچار سوختگی برای نخستین‌بار در کشور را انجام داده است. رییس پژوهشکده سلامت صنعت نفت در خصوص طرح‌های در حال اجرا عنوان کردند که طرح‌های خوبی نیز در این پژوهشکده در حال اجرا ست که با هدف ارتقای سلامتی کارکنان و خانواده صنعت نفت آغاز شده و هم‌اکنون در حال اجرا می‌باشد، مانند طرح پیشگیری از بیماری‌های قلب و عروق شرکت مهندسی و توسعه گاز، بررسی مشکلات ارگونومیک و مخاطرات شغلی در شرکت مهندسی و توسعه گاز، پاسخگویی به نیازهای غیرطبی سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت، کمبود ویتامین D در کودکان خانواده‌های صنعت نفت در شمال‌شرق کشور، دلایل چاقی و اضافه وزن در کودکان صنعت نفت اهواز، تاثیر آلودگی صوتی بر عملکرد کارکنان در پالایشگاه گاز بیدبلند، بررسی و ارتقای کیفیت زندگی زنان در شرکت مجتمع گاز پارس‌جنوبی، بررسی سلامت روان در کارکنان سکوهای نفتی خلیج فارس، تولید و آزمایش نانو داروها، تولید مواد مصرفی شیمیایی گرید مدیکال با همکاری دانشگاه (با توجه به ارزبری بالا و خطرات تحریم)، طرح بررسی آمادگی و ارزیابی خطر بیمارستان‌های نفت در حوادث و بلایا، طراحی مدل ارتقای عملکرد اورژانس پیش‌بیمارستانی، طرح جذب اشعه به وسیله نانوذرات بیسموت و...

با توجه به عملکرد پژوهشکده سلامت صنعت نفت، می‌توان عنوان کرد این پژوهشکده، اجرا، نظارت و تجمیع دانش پروژه‌های پژوهشی در زمینه‌های ریسک‌های موجود در محیط کار صنعت اعم از فیزیکی، شیمیایی، زیست‌محیطی، روانی، اجتماعی و... و راهکارهای مقابله با آن، شناسایی و مداخله مثبت در فاکتورهای موثر بر سلامت کارکنان و خانواده ایشان، ارائه راهکارهایی برای بهبود خدمت‌رسانی در حوزه‌های بهداشت و درمان با بهره‌گیری از مناسب‌ترین روش‌ها و فناوری‌های موجود را همواره پیگیری می‌کند و این تحقیقات می‌تواند جهت‌دهی مناسبی را برای برنامه‌ریزی استراتژیک در حوزه سلامت فراهم و توسعه این صنعت را تضمین کند. لزوم امر پژوهش در کنار بحث بهداشت و درمان، یک نیاز واقعی است که مدیران ارشد صنعت نفت به‌خوبی آن را شناسایی کرده و با ایجاد ساز و کاری، به این نیاز پاسخ دادند. این موضوع می‌تواند تجربه‌ای باشد برای دیگر مدیران در دیگر صنایع تا بتوانند با شناسایی درست نیازها از طریق پژوهش، تصمیم‌سازی بهتری انجام دهند.

بزرگ‌ترین مرکز تحقیقاتی در زمینه نفت و گاز و پتروشیمی

این پژوهشگاه در ابتدا با نام «اداره توسعه و تحقیقات شرکت ملی نفت ایران» در سال ۱۳۳۸ تاسیس شد. هدف اولیه این سازمان تحقیق و پژوهش در زمینه کاربرد مواد نفتی بوده است.

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران، نام این سازمان به «مرکز پژوهش و خدمات علمی» تغییر یافت و به توسعه فعالیت‌ها در راستای اهداف فوق پرداخت. سپس طبق موافقتنامه اصولی سال ۱۳۶۸ شورای گسترش وزارت فرهنگ و آموزش عالی، به‌عنوان «پژوهشگاه صنعت نفت» با هدف انجام تحقیقات بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای نامیده شد و به فعالیت‌های خود ادامه داد.

اهداف

پیگیری و جهت‌دهی به راهبردها و فعالیت‌های پژوهشگاه در راستای تحقق هدف «پژوهش منجر به فناوری»
ارتقای فناوری‌های ملی، جذب سرمایه، ظرفیت‌سازی و توسعه منابع انسانی لازم برای تبدیل علم به فناوری
طراحی راهکارهای فناورانه و فرآیندهای بومی‌سازی فناوری برای مقابله با تحریم‌ها و تهاجم‌ها
ارتباط و تعامل مستمر با بدنه عملیاتی صنعت و رفع نیازهای فناورانه صنعت نفت
تاسیس، توسعه و همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان اقماری و پارک‌های علم و فناوری برای پژوهش گسترده و صنعتی‌سازی دستاوردهای پژوهشی
بسط و گسترش ارتباطات و همکاری‌های داخلی و بین‌المللی
افزایش بهره‌وری با توجه به ظرفیت و مزیت‌های موجود سازمان
دستیابی به اهداف بلندمدت با بهره‌برداری بهینه از منابع

سیاست‌ها و فعالیت‌ها

ارائه خدمات علمی- آزمایشگاهی
ارائه مشاوره برای بهینه‌سازی و رفع تنگناهای صنایع با اولویت صنعت نفت
اکتشاف و ارزیابی منابع هیدروکربوری و توسعه روش‌های ازدیاد برداشت
اتخاذ رویکرد افزایش تولید کوتاه‌مدت با تاکید بر روش چاه‌محور
شناسایی منابع هیدروکربوری غیرمتعارف
مطالعات جامع مخازن و ارائه برنامه توسعه میدان
شناسایی، ارزیابی و ساخت کاتالیست
رفع معضلات صنایع نفت و گاز به کمک نانوفناوری
توسعه فنی، انتقال و بومی کردن فناوری‌های پالایشگاهی
ارائه لیسانس‌ها و طراحی واحدهای تحت لیسانس پالایشگاه‌های نفت و میعانات گازی
توسعه پژوهش‌های مرتبط با بهبود و ارتقای کیفیت فرآورده‌های نفتی
توسعه روش‌های تصفیه و انتقال گاز و تبدیل آن به دیگر محصولات باارزش
سنتز و فرمولاسیون مواد شیمیایی برای صنایع نفت، گاز و پتروشیمی
شبیه‌سازی فرآیندهای صنایع نفت و پتروشیمی به کمک نرم‌افزارهای مهندسی مرتبط
شناسایی و کاربرد پلیمرهای ویژه در صنایع
توسعه دانش فنی و بومی‌سازی فرآیندها، طراحی مفهومی، بنیادی، تفصیلی و رفع مشکلات صنایع مرتبط
ساخت پایلوت‌های مهندسی، مدل‌سازی و شبیه‌سازی فرآیندها
توسعه و انتقال فناوری ساخت تجهیزات صنعت نفت
ارائه فناوری‌های نوین در رفع آلودگی آب، هوا، خاک و حفاظت از تاسیسات نفتی
دستیابی به لیسانس‌های موردنیاز و بومی‌سازی ساخت پالایشگاه‌های ملی نفت، گاز و میعانات گازی
ارائه خدمات علمی- آزمایشگاهی

این جایزه‌های میلیاردی تاثیری در تولید دارد؟

محمدعلی عرفی‌نژاد ـ گروه گزارش: تکمه تلویزیون را که می‌فشاری، هجوم تبلیغ کالاهای گوناگون به تو امان نمی‌دهد؛ تبلیغ‌هایی که فلان محصول داخلی را تبلیغ می‌کند و در کنارش یک جایزه! جوایز رنگارنگ از انواع برنج، چای و ... اما داستان چیست؟

این گزارش را بخوانید:

صفحه اول

مرد باید اجازه خروج می‌داد تا زن، همسرش آماده و مهیا چادر به سر و کیف و ساک و بچه به دست از در خانه می‌زد بیرون ،مرد از جلو حرکت می‌کرد و زن با کیف و ساک و بچه ۳،۲ ماهه دنبالش به خانه پدری خانم می‌رفتند.

مرد به خانه پدری همسرش که می‌رسید طبق یک عادت و البته احترامی که باید برایش قائل می‌شدند، می‌رفت بالای اتاق می‌نشست و خواهر همسرش یا مادر همسرش به‌سرعت چای و قند و خرما در سینی نقره‌ای می‌آورد و با احترامات فائقه جلویش می‌گذاشتند و همزمان حال و احوال می‌پرسیدند و مرد دستی به جوراب که داشت درمی‌آورد و دستی به سبیل که باید صافش می‌کرد، فقط به خنده سری تکان می‌داد و آن کس که چای و خرما آورده بود به‌سرعت می‌رفت سرجایش می‌نشست. وقتی بچه از خواب می‌پرید، ونگ و ونگی می‌کرد، مرد دو ابرو را بالا و پایین می‌برد و به زن اشاره می‌کرد که صدایش را یک طوری ببر، سرمان را برد و...

صفحه دوم: ۳ دهه بعد

مرد توی حیاط و کنار باغچه ماشین را می‌شوید، صندلی بغل شوفر را برق می‌اندازد و نم‌نمکی از اسپری خوشبوکننده در همان نقطه می‌پاشد، شیشه را از دو سو می‌پاید که نکند جای دستی یا کثیفی بر آن مانده باشد، بعد نگاهی به داخل خانه می‌اندازد که خانم، همسرش در حال صحبت با گوشی همراه است، می‌داند خرج مکالمه با این گوشی چندبرابر گوشی خانگی است، اما گوشی همراه بیشتر حال می‌دهد، صدای پسرک ۳،۲ ساله می‌آید و زن پنجره را باز می‌کند، سرش را می‌آورد بیرون و با نوعی عصبانیت و اخم و ناراحتی تقریبا فریاد می‌زند

ـ اونجا وایستادی گل و بلبل تماشا می‌کنی؟ خب، بیا این بچه رو بگیر، دلش پوسید، همین‌طور باید آویزون من باشد

مرد که گوشی‌اش زنگ خورده با علامت دست جواب می‌دهد.

ـ چشم، الان می‌آیم، تو ناراحت نشو...

گوشی را به گوش می‌گذارد، مادرش است که ظهر ناهار مهمان او هستند.

ـ چیه، خانم هنوز اجازه مرخصی ندادن؟ نمیاد که نیاد، خب بچه رو بردار بیار دیگه، بهش بگو با آژانس بیاد...

مرد فقط نفسی عمیق و آه‌مانند می‌کشد، مادر این نفس زدن را می‌شناسد:

ـ قربونت برم که آنقدر باحیا شدی، کجاست اون سربالا گرفتنت؟ حالا رفتی زن پولدار گرفتی شدی نوکر اسکناس خوبه، دکون خودت چه مشکلی داشت ولش کردی رفتی تو مثلا دفتر اون بابا نشستی؟!

صدای نفس پسرش را می‌شنود که آه می‌کشد.

ـ به‌خدا دلم می‌گیره، می‌خواستم خوشبختت کنم، گفتم میری زن پولدار می‌گیری، باباشم یه کارخونه‌ای، کارگاهی چیزی بهت می‌ده و سرت به راه، زندگیت به راه، جیبت پرپول، دستت که رسید، ما رو هم می‌فرستی اونور آب، یه نفسی بکشیم و دنیا رو ببینیم. چه عیب داره، اما می‌بینم شدی راننده پدرزنت، چی بگم... خلاصه که می‌تونستی من و ۲ تا خواهرت رو بفرستی اون بالابالاها، اما نفرستادی، بالابالاها، البته منظورم طبقه ۶۰ یا ۷۰ یکی از این برج‌های لویزنه یا شمیران، یا بغل اون پارک بزرگه... آره پارک جمشیدیه، اما چه کنم که من موندم و دل‌خوش کردن به اون نوه خوشگلم که قربونش برم.

مادرهنوز دارد حرف می‌زند که زنگ خانه به صدا درمی‌آید، یکی از دخترها می‌دود طرف در و با خوشحالی فریاد می‌کشد، گل‌بارونمون کردی داداش. خوش‌اومدی زن‌داداش، چه مانتوی قشنگی پوشیدی...

مادر در حالی که هنوز دارد حرفش را ادامه می‌دهد، با دست از دخترش می‌خواهد شلوغ نکند.

حالام ناراحت نباش، ماهی رو هر وقت از آب بگیری، هنوز زنده‌س، اگه می‌بینی زیاد داره اذیتت می‌کنه، این همه دادگاه واسه چی گذاشتن تو هم... و صدای پسرش او را از جا می‌پراند...

ـ مادرجون؛ بیا اینم نوهت، خوشگل خوشگلا، اینم عروست... تاج سر من.

مادر به گوشی دستش نگاه می‌کند و بعد به پسرش و درگوشی فوت می‌کنه و بعد می‌گوید:

ـ الو ... الو...

من با کی حرف می‌زدم؟ بعد یکباره از جا می‌جهد و نوه‌اش را بغل می‌کند، همزمان عروسش را هم می‌بوسد... و تازه پسرک کوچک‌اندام که نفسش از فشار مادر و مادربزرگ گرفته می‌زند زیر گریه و عروس‌خانم زیرچشم به شوفرش... یا همان شوهرش نگاه می‌کند و از او می‌خواهد بچه را بگیرد.

۲ ساعت بعد شام خورده شده، همه رو به تلویزیون نشسته‌اند، در همین لحظه تبلیغ نوعی برنج و نوعی چای پخش می‌شود، یک خانم رودرروی دوربین، با لبخند می‌گوید:

ـ من برنج «زواره» خریده‌ام، یک اتومبیل بزرگ لجنی برده‌ام و همسر و فرزندانش هم در کنار هم فریاد می‌کشند.

ـ ما همه اتومبیل بزرگ لجنی رو برده‌ایم، شما هم چای «زواره» بخرید، تا همه‌تان برنده یک اتومبیل گنده بشوید.

عروس خانم یکباره از جا می‌جهد و فریاد می‌کشد.

ـ یافتم، یافتم.

و یکراست می‌رود طرف کیفش و گوشی بزرگ ۳میلیون تومانی‌اش را درمی‌آورد و ضمن گرفتن شماره‌ای از همه می‌خواهد ساکت باشند و یکدفعه فریادی از خوشحالی می‌کشد.

ـ باباجون سلام، مگه غیر از اینه که ما یه کارخونه بزرگ تولید لوازم خانگی داریم؟

ـ سکوت.

ـ مگه اونای دیگه چی کار می‌کنن که دارن هفته‌ای ۲۰۰ میلیون تومن جایزه میدن.

ـ سکوت.

ـ خب منم همینو می‌گم، یه جایزه بزرگ هفتگی می‌ذاریم، واقعا به برنده‌ها تقدیم می‌کنیم، نه... اجازه بدین، دیگه کسی توجه نمی‌کنه، قیمت قبلی اجاق گاز و یخچال و فریزر چند بوده، رو هر جنس فقط ۲۰۰ هزار تومان می‌کشیم، اونوقت هم سرمون شلوغ می‌شه، تازه اشتغالزایی هم می‌کنیم، هی تولید می‌کنیم،هی می‌فروشیم، اونوقت چرخ کارخونه می‌چرخه، تازه یه چیزی اضافه هم گیرمون می‌آد... فقط شما یه مدت اجازه بدین من و دومادتون مدیریت کارخونه رو دستمون بگیریم، اول میره سراغ آگهی و تبلیغ و اجاره نیم‌ساعت برنامه تو یکی از این شبکه‌ها، بهتون قول می‌دم خیلی موفق می‌شیم...

مرد، ناخودآگاه شروع می‌کند به دست زدن و مادرش هم دست‌ها را بالا برده و دعا می‌کند.

ـ ای عروس خوشگلم، امیدوارم دست تو یخچال می‌کنی کیلوکیلو طلا گیرت بیاد، دست می‌کنی تو اجاق‌گاز، کیلوکیلو برلیان گیرت بیاد، فقط تو رو به جان این نوه خوشگلم، جایزه‌های دوم و سوم رو مواظب ما باش.

عروس خانم خوشحال از اینکه بالاخره فکر بکری به نظرش رسیده به شوهرش و مادرشوهرش و ۲ تا خواهرشوهرها قول برنده شدن را می‌دهد، این در حالی است که پدرش هم با شنیدن پیام دختر به وجد آمده و تصمیم می‌گیرد نیم‌ساعتی برنامه تلویزیونی را با دادن جوایز و ارائه شماره ویژه راه‌اندازی کند. همه شاد و شنگول و خوشحال، از اینکه بالاخره صنعت ساخت وسایل خانگی و آشپزخانه را با برنامه‌ریزی برای ارائه جایزه روبه‌راه کرده و چرخ تولید کارخانه را سرعت می‌بخشند، به قول مهمانی، مرد خانواده برای شام در فرحزاد دل خوش داشته و از شادی در پوست نمی‌گنجند... مهم‌تر از همه طرح‌هایی است که عروس‌خانم برای جایگزینی ماشین‌های جدیدتر در محیط کارخانه کشیده و تعداد نیروهایی که قرار است به کار گرفته شوند، او حالا تصویر خودش و همسر و پدرش را در کادر کامل تلویزیون تماشا می‌کند که به‌عنوان مهم‌ترین و بزرگ‌ترین تولیدکنندگان وسایل خانگی معرفی می‌شوند و تندیس‌های بزرگ طلایی را برای صادرات بالا در دست دارند. همان زمان پدر عروس‌خانم و صاحب کارخانه، تلفنی همه افراد پرکار و مشهور در خانواده و دوستان را فرامی‌خواند تا برای فردا بزرگ‌ترین طرح تولید و فروش و دادن جایزه را مثل توپ بر آسمان شهر و کارخانه بترکانند، ظهر و شهر پرخاطره‌ای ساخته شده که هیچ‌کس بدون دل خوش زندگی نمی‌کند.

فردای همان روز

عروس خانواده خوشبخت در کنار همسرش که پشت فرمان ماشین شاسی‌بلند سیاهرنگ نشسته و به‌طرف کارخانه می‌روند، مادرشوهر مهربان هم در حالی که نوه دلبندش را مواظبت می‌کند، از دخترها می‌خواهد از این به بعد احترام زن‌برادرشان را داشته باشند، با توجه به اینکه بالاخره صاحب یک ماشین (ما هم همه برنده‌ایم) خواهند شد و بالاتر از همه تولیدات کارخانه‌ای است که در ۳ شیفت انجام شده و خریداران برای خریدنش سر و دست می‌شکنند. هنوز جلوی کارخانه نرسیده‌اند که با ازدحام مردم و چند کامیون در یک صف بلند مواجه می‌شوند، چشم عروس‌خانم و مدیر جدید کارخانه به حالت ۴تایی برق می‌زند و بالاخره خود را از میان جمعیت و کارمندان و کارگرها به داخل می‌کشند و با دیدن پدر که فاتحانه بالای تراس طبقه دوم ایستاده و دست به کمر تماشا می‌کند دچار حالت شعف می‌شوند و از همه بیشتر داماد موفق است که در کنار مدیر جدید دنیا را سیر می‌کند، کنار پارکینگ می‌خواهد پیاده شوند که بچه‌های نگهبانی و حفاظت با عذرخواهی از آنها می‌خواهند ماشین را انتهای کارخانه قرار بدهند، عروس خانم با دیدن میلیون‌ها کیسه و کارتن که روی هم قرار گرفته غرق در تعجب خود را به‌تراس می‌رساند و در حالی که کیسه‌ها و کارتن‌ها را نشان پدر می‌دهد فریاد می‌کشد.

ـ پدر موفق باشید، اینها قطعه‌های جدیده؟ چرا این همه...

پدر دستش را پیروزمندانه بالا می‌برد.

ـ دخترم طرح خودته که اجرا کردم، بابت همه‌ش هم ۳ماهه و ۴ ماهه چک دادم، اونم به نصف قیمت، هر چی بود تو بازار همه رو خریدم، ما برنده‌ایم، ما بردیم...

عروس خانم خوشبخت سریع خودش را به طبقه بالا می‌رساند و باز علت را سوال می‌کند.

ـ مگه جای تولید بیشتر هم داریم؟

ـ تولید چی؟

ـ خب تولید لوازم خانگی

مدیر کارخانه می‌خندد:

ـ چی می‌گی دخترم، این کیسه‌های پرشده، برنجه، اونم برنج هندی اندازه بندانگشت، اون کارتن‌هام همش چای‌های جعبه شده‌س، همه‌ش هم نصف قیمت، از امروز همه بچه‌های کارخانه، فقط برنج حمل می‌کنن و می‌فروشن، حالا بگین برای تبلیغ چه کردین...

آقای داماد یکی توی سرش می‌کوبد و یکی هم پس گردنش، عروس خانم هم یکی از گونی‌ها را بازمی‌کند که بوی پلاستیک می‌زند بیرون و فریاد می‌کشد.

ـ بابا، من گفتم برای وسایل خانگی تبلیغ کنیم، گفتم چرخ کارخونه بچرخه، شما چرخ کارخونه هندی‌ها رو روغن‌کاری کردین... این چای‌ها دیگه چه مارکیه... مال کجاس.

ـ خب چای «جعفرآقا» دیدم، اکبر داریم، محمود داریم، محسن داریم، گفتم ما هم بزنیم «جعفر آقا» حالا چرا ناراحتی؟ ... همه تولیدکننده‌ها دارن تولیداتشونو بالا می‌برن، مگه ما از اونا کمتریم؟!

داماد آقای مدیر گریه‌کنان آمد جلو...

ـ پدرزن جان، قرار بود روی برنامه تولیدات کارخونه کار کنیم، مدیریت جدید راه بندازیم، شما تازه حالا که میگن برنج‌های هندی غیرقابل مصرفه این همه کامیون کامیون برنج خریدین، اونم یک‌شبه، این همه چای «جعفرآقا»؟ قراره کی بخره؟!

ـ بابا گفتیم با جایزه می‌فروشیم دیگه. حالا بدهکارم شدیم؟

ـ و دخترک با شست می‌کوبد توی کیسه برنج و فریاد کرد. بدهکاری سرمون خورد. بدبخت شدیم و پدر لبخندی روی لب‌هایش نشست.

ـ جایزه می‌دیم... جایزه بدیم همه رو می‌خرن؟ خیالتون راحت باشه. حالا هم برنج داریم. هم چای جعفرآقا داریم، هم یخچال و فریزر و بخاری استیل و هم اجاق گاز و فر ... دیگه چه مرگمونه؟ بذارین تبلیغات رو شروع کنیم ... می‌فهمین من چند مرده حلاجم.

داماد جوان خوشبخت آرزومند احساس کرد یک ور صورتش قلقلک می‌آد، همان ور دستش هم به خارش افتاد بعد خارش افتاد به پایش... و آرام گفت:

ـ سکته ناقص چه جوریه؟

زن کیسه‌ها و کارتن‌ها را نشانه رفت.

ـ اینجوری

پدر زیر لب گفت:

ـ یه جا خوندم، تبلیغ، بیهوده خرج کردن نیست. آغاز استفاده‌س... نگران نباشین.

و به پایین نگاه کرد که هنوز کامیون‌های برنج و چای در حال ورود بودند.

نگاه روز

نقش فرهنگ در جذب گردشگر

علاءالدین محمدی میخوش ـ جامعه‌شناس: در این مقاله با الهام از رویکرد گردشگری فرهنگی در مطالعات گردشگری، نشان داده شده که مشترکات فرهنگی عمیق و ریشه‌دار قادر است به توسعه گردشگری پایدار میان کشورها منجر شود. این رویکرد در برابر رویکردی قرار دارد که در توسعه گردشگری به کشورهای پیشرفته و گردشگری بین‌المللی چشم دوخته است.

در حالی که گردشگری فرهنگی مبتنی بر اشتراکات فرهنگی بین همسایگان و کشورهای درون یک منطقه موجب توسعه گردشگری پایدار خواهد شد. جمهوری آذربایجان کشوری است که وجوه مشترک آن با ایران از کشورهای دیگر بیشتر و عمیق‌تر است. این وجوه مشترک که عمدتا فرهنگی هستند ظرفیت بالایی را در جهت ایجاد روابط فی‌مابین داراست. آنچه که شهروندان ایرانی و آذربایجانی را به سوی هم سوق می‌دهد و آنها را به یکدیگر جذب می‌کند، عمدتا ناشی از جاذبه‌ها و عوامل فرهنگی و هویت مشترک دینی و اجتماعی است. دین و مذهب مشترک مردمان ۲ کشور ایران و جمهوری آذربایجان و زبان مشترک تعداد قابل توجهی از ایرانیان با ملت آذربایجان تاریخ مشترک علایق و تجارب اجتماعی باورهای هویت‌های قومی و اجتماعی سنت‌ها، عادات و رسوم آیین‌ها، نواها، جشن‌ها و موسیقی مشترک. ازجمله اشتراک‌های فرهنگی ۲ کشور است. در این رویکرد جست‌وجوی معنا، کسب تجارب جدید، یادگیری از فرهنگ‌های دیگر، آشنایی با شیوه‌ها و سبک‌های مختلف زندگی، نوستالژی، جست‌وجوی اصالت، ازجمله مهم‌ترین تبیین‌های فرهنگی است که برای گسترش جریانات توریستی در سطح دنیا و گرایش روزافزون به مسافرت ارائه شده است.

بر این اساس اتکای گردشگری به منابع فرهنگی به ویژه به سرمایه‌های اجتماعی خود در بین همسایگان که بر مبنای مشترکات فرهنگی شکل گرفته و به سوی هم فراخوانده می‌شوند، موجب خواهد شد تا این صنعت پرنوسان و پیش‌بینی‌ناپذیر از گزند تحولات بین‌المللی و بحران‌های مالی و اقتصادی مصون بماند، گردشگری فرهنگی در آینده بین جوامع و به‌ویژه مللی که دارای مشترکات فرهنگی هستند به‌طور روزافزونی گسترش خواهد یافت و در این بین همسایگان نیز در اولویت خواهند بود. چراکه گردشگران تکرار سفرهای سالیانه خود را بیشتر خواهند کرد اما مدت هر سفر کوتاه‌تر خواهد شد. همچنین سفرها با هدف دور شدن از خستگی‌ها و تالمات ناشی از زندگی مدرن در کلانشهرها صورت خواهد گرفت و در این بین مقاصدی که به لحاظ فرهنگی – اجتماعی بتواند بر اشتراکات هویتی و آمال و آرزوهای نوستالژیک مسافران اتکا داشته باشد از اولویت برخوردار خواهد بود. گردشگران آذربایجانی به مقاصدی در ایران توجه دارند که بیشتر کانون مذهبی قلمداد می‌شود.

سفر به مشهد مقدس و قم در اولویت سفر مسافرانی قرار دارد که از آذربایجان به ایران می‌آیند و پس از آن آشنایی با سبک زندگی و آداب و سنن همزبانان جنوبی، دیدار اقوام و آشنایان، بهره‌مندی از تسهیلات درمانی و پزشکی، تعاملات بازرگانی، بازدید از ابنیه تاریخی و اماکن فرهنگی در رتبه‌های بعدی قرار دارد.همچنین اغلب گردشگرانی که از ایران به آذربایجان سفر می‌کنند، مقاصد علمی، فرهنگی و هنری را دنبال می‌کنند و بخشی نیز مقاصدی تجاری، اقتصادی و اداری را دنبال می‌کنند. در کنار این مقاصد، گردشگران ایرانی تفریح و سیاحت را نیز در اولویت سفرهای خود به آذربایجان مطرح می‌کنند، اما این سیاحت، بدون توجه به جذابیت‌ها و خوشایندی‌های تجارب فرهنگی نیست. برای ایرانیان این مسئله فرهنگی واجد اهمیت است که فرهنگ مردم آذربایجان طی مدتی که از تعاملات عادی با همسایگان جنوبی محروم بوده، دچار چه وضعیتی شده است.همچنین برای گردشگران آذربایجانی این مسئله بسیار جذاب است که با دیدن رفتارهای اجتماعی و عناصر فرهنگی و زبانی ایرانی‌ها و آثار و ابنیه تاریخی آن، هویت دیرپای خود را بازیابند.

نکته

اقتصاد را با هزینه‌های «آرایش» بیارابیم!

گروه گزارش – ۱۰ تریلیون تومان مخارج «بزک کردن» بانوان ایرانی در سال را اگر در راه دیگری خرج کنیم، کدام دستاورد اقتصادی نصیب ما می‌شود؟

می‌دانید که سرمایه ۱۰ تریلیون تومانی (۱۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰تومان) که برای «بزک کردن» سالانه زنان به هدر می‌رود، سرمایه اندکی نیست که بتوان به‌راحتی از آن چشم‌پوشی کرد. به‌راستی با چنین سرمایه‌ای چه طرح و پژوهش‌های اقتصادی را می‌توان اجرا کرد یا به سر و سامان رساند. در این مورد برآوردی از طرح‌های اقتصادی جاری در حوزه زنان و خانواده با در اختیار داشتن چنین سرمایه سالانه‌ای خواهیم داشت؛ طبق آخرین اعلام بانک‌ها وام «خوداشتغالی» تا سقف ۲۰ میلیون تومان تعیین شده است. اگر ۱۰ تریلیون تومان را بر ۲۰ میلیون تومان تقسیم کنیم می‌توان به ۵۰۰ هزار بانوی ایرانی در طول ۱سال وام خوداشتغالی داد. اگر این رقم را برای وام ازدواج با احتساب ۵ میلیون تومان در نظر بگیریم، می‌توان وام ۲ میلیون نفر (۱ میلیون زوج) را تامین کرد. اگر وارد حوزه آموزش عالی شویم با چنین سرمایه‌ای در عالی‌ترین سطح آن یعنی دکتری با برآورد هزینه ۵۰ میلیون تومان (با توجه به اینکه امسال تعداد دانشجویان مقطع دکتری حدود ۱۲ هزار نفر اعلام شده است) تا ۱۷ سال می‌توان هزینه تحصیل نه‌تنها بانوان، بلکه کل دانشجویان مقطع دکتری را تامین کرد.

حالا اگر حتی نخواهیم چنین طرح‌ها و پژوهش‌هایی را مد نظر قرار دهیم و در بدبینانه‌ترین حالت این سرمایه را به دست خود زنان بسپاریم، «پس‌انداز» با خرید طلا گزینه مناسبی خواهد بود. اگر قیمت روز سکه را با توجه به جمعیت حدود ۳۵ میلیونی زنان در ایران در نظر بگیریم، سالانه هر زن ایرانی می‌تواند به عنوان یک کالای سرمایه‌ای ۱ ربع سکه پس‌انداز داشته باشد.

نگاه

عوارض ناگوار استفاده از لوازم آرایشی

گروه گزارش – در کشورهای در حال توسعه، ۸۰ درصد بانوان از لوازم آرایشی استفاده می‌کنند، در حالی که این میزان در کشورهای توسعه‌یافته به دلیل آگاهی از زیان‌های این لوازم، بسیار پایین‌تر از این حد است. در حال حاضر، افراط در استفاده از لوازم آرایشی، سلامت جامعه، به‌خصوص زنان و دختران را به خطر انداخته، هر روز نیز بدون توجه به تبعات سوء آن، بر میزان تقاضای این لوازم افزوده می‌شود. طبق گزارش انجمن متخصصان پوست ایران، بیشترین علت مراجعه به متخصصان پوست در سال‌های اخیر به عوارض ناشی از آرایش برمی‌گردد. سایت «طب شیعه» از دید کارشناسان و متخصصان پوست عوارض عمومی مصرف بی‌رویه از لوازم آرایشی را به شکل زیر تقسیم‌بندی کرده است:

۱- سرطان: با توجه به وجود بیش از ۸۰۰ ترکیب شیمیایی سمی در مواد آرایشی و عطرهای صنعتی، استفاده مداوم از لوازم آرایشی، موجب جذب سالانه ۲۵۰۰ گرم مواد شیمیایی به بدن می‌شود. گفتنی است؛ اغلب زنان بیش از ۲۰ نوع مارک مختلف لوازم آرایشی و بهداشتی استفاده می‌کنند که این موضوع موجب افزایش خطرات ناشی از مصرف این نوع مواد می‌گردد. تحقیقات نشان می‌دهد که مواد آرایشی می‌توانند به رشد سلول‌های سرطانی کمک فراوانی کنند.

۲- پیری زودرس پوست: مواد آرایشی و بهداشتی، عموما با ایجاد یک سد، مانع رسیدن اکسیژن کافی به پوست شده، پیری زودرس پوست به ویژه در دختران نوجوانی که از سنین پایین آرایش می‌کنند را سبب می‌شوند. این تاثیرات تدریجی با پیرشدگی پوست، بروز چروکیدگی در ناحیه پیشانی و چین خنده آغاز می‌شود؛ امامتاسفانه بانوان برای پوشاندن این چین و چروک‌ها از مواد آرایشی بیشتری استفاده می‌کنند که همین امر سبب ضربه و آسیب جدی‌تری به پوست می‌شود.

۳- حساسیت: حساسیت، شایع‌ترین عارضه لوازم آرایشی به خصوص اجناس تقلبی است. احساس سوزش و سوزن سوزن شدن در محلی که ماده آرایشی استفاده شده، شایع‌ترین شکایت مصرف‌کنندگان است. سایر علایم عبارتند از: قرمزی، تورم، خارش و تاول‌های آبدار، کهیر، عفونت پوست، عفونت ریشه مو، تغییر رنگ پوست و آکنه.

۴- جنون گاوی: برخی مواد آرایشی خارجی ممکن است دارای فرآورده‌های دامی و حاوی کلاژن و ژلاتین باشند که باعث سرایت عارضه جنون گاوی به مصرف‌کننده می‌شوند که احتمال بروز این مشکل در مورد لوازم آرایشی تقلبی بیشتر است.

۵- صدمات کبدی: آفلاتوکسین B1، شایع‌ترین و یکی از قدیمی‌ترین مواد سرطان‌زا برای انسان است که توسط قارچ‌ها تولید می‌شود. مصرف محصولات آرایشی آلوده به این قارچ‌ها، می‌تواند منجر به صدمات کبدی حاد شود. میزان این ماده سمی در مواد آرایشی تقلبی، بالاتر از حد مجاز بوده که به راحتی از روی پوست جذب بدن می‌شود.

نگاهی به مصرف لوازم آرایشی در ایران

سونامی آرایش سالانه ۱۰ تریلیون تومان را می‌بلعد

سارا اصغری – گروه گزارش: همه‌جا با صورت‌های بزک‌کرده حاضر می‌شوند، در خیابان، در محل کار، در مهمانی که دیگر جای خود دارد، موهای رنگ زده که دیگر مربوط به زنان سالمند و میانسال نیست، همه به‌گونه‌ای با رنگ موهای وارداتی، ریشه‌های جوان موهایشان را می‌خشکانند، اما آرایش کردن هزینه‌های بسیاری را در بردارد. بزک کردن دیگر مربوط به دختران جوان نیست و پسران جوان نیز وارد این میدان شده‌اند و نمی‌دانند که تا چه میزان سرمایه‌های این کشور در جهت مصرف‌گرایی صرف به‌نفع واردکنندگان لوازم آرایشی تقلبی و غیرتقلبی و به سود دلالان بازار آن و... به هدر می‌رود و ...

امروزه در کشور ما لوازم آرایشی یکی از اقلام پرمصرف روزمره بسیاری از خانوارهای ایرانی به شمار می‌رود، به‌گونه‌ای که بدون استفاده از آن زنان و دختران ایرانی حاضر نیستند بیرون بیایند یا وارد جمعی شوند. این مصرف‌گرایی آرایشی به عرفی فراگیر در جامعه مبدل شده است که به هیچ گروه سنی یا قشری خاص تعلق ندارد و در واقع جزو ضروریات زندگی بانوان ایرانی محسوب می‌شود. این تمایل افراط‌گونه سبب شده که کشور ما به دومین مصرف‌کننده لوازم آرایشی در خاورمیانه و هفتمین واردکننده لوازم آرایشی در جهان تبدیل شود. به گزارش خبرگزاری مهر، سالانه ۱۰تریلیون تومان در ایران صرف خرید لوازم آرایشی می‌شود.

با توجه به اینکه هیچ آمار رسمی و دقیقی از سوی دولت یا نهاد دیگری در مورد هزینه‌های لوازم آرایشی در خانواده‌های ایرانی ارائه نشده است، اما برآورد تحلیلگران بازار ایران این است که ارزش کل بازار محصولات آرایشی ایران طی یک سال حدود ۲ میلیارد دلار است و زنان و دختران ایرانی بین ۱۵ تا ۴۵ سال حدود یک‌سوم کل لوازم آرایشی منطقه خاورمیانه را مصرف می‌کنند.

▣ پیشتازان مصرف لوازم آرایشی در خاورمیانه

مشرق‌نیوز نوشته است: «ایران بعد از عربستان، بیشترین میزان مصرف لوازم آرایشی را در خاورمیانه دارد. کل مصرف لوازم آرایشی در خاورمیانه در سال ۲۰۰۸ حدود ۲/۷ میلیارد دلار محاسبه شده است که با میانگین رشد حدود ۸ درصد در سال، پس از کشورهای اروپای‌شرقی بالاترین رشد را دارد و این به آن علت است که تقریبا نیمی از جمعیت منطقه زیر ۳۰ سال هستند. در عین حال ۱۴ میلیون بانوی ایرانی از نظر مصرف لوازم آرایشی گوی سبقت را تقریبا از کل کشورهای منطقه ربوده‌اند، به نحوی که تقریبا ۲۹درصد کل مصرف‌کنندگان منطقه خاورمیانه را تشکیل می‌دهند. به عبارت دیگر، اگر جمعیت زنان خاورمیانه ۱۵۵میلیون نفر باشد، ۹درصد این زنان یعنی ۱۴میلیون نفر زنان ایرانی حدود یک سوم یعنی ۱/۲میلیارد دلار هزینه لوازم آرایشی از ۲/۷ میلیارد دلار بازار لوازم آرایشی خاورمیانه را پرداخت می‌کنند.»

براساس تحقیقی که در موسسه تحقیقاتی TMBA انجام شده، حدود ۱۴ میلیون دختر و زن بین ۱۵ تا ۴۵سال ساکن شهرهای بزرگ ایران، به‌طور متوسط ماهانه ۵/۷ یورو برای خرید لوازم آرایشی هزینه می‌کنند، این درحالی است که متوسط حقوق در ایران بین ۴۹۰ تا ۵۷۰ یورو است.

▣ جشن تولیدکنندگان خارجی در ایران

مسلم است که بازاری به این فراخی، چشم هیچ طمع‌ورزی را از خود دور نمی‌کند. در گزارشی از خبرگزاری فرانسه در مورد مصرف لوازم آرایشی در ایران آمده است: «ایرانی‌ها باز هم در استفاده از لوازم آرایش از دیگر کشورها سبقت گرفتند و در منطقه بعد از عربستان سعودی در جایگاه دوم پرمصرف‌ها قرار گرفته‌اند.»

با وجود همه تحریم‌ها در ایران، بسیاری از کمپانی‌های لوازم آرایشی حاضر نیستند چنین بازار بزرگی را از دست بدهند. خبرگزاری فرانسه در گزارش خود آورده است: اخیرا کمپانی «لانکوم» فرانسه که یک برند معروف تولیدکننده لوازم آرایشی است با گرفتن یک جشن در هتلی در تهران بازگشت دوباره خود به بازار لوازم آرایشی ایران را جشن گرفت.

این جشن با دعوت بیش از ۴۰۰ نفر از کارکنان این شرکت و هنرمندان برپا شد.

این خبرگزاری در ادامه می‌نویسد: این نخستین‌بار پس از انقلاب اسلامی در ایران است که یک برند معروف تولید لوازم آرایش غربی که زیر خط تولید کمپانی معروف «اورئال» فرانسه کار می‌کند، چنین مراسمی را در ایران برگزار می‌کند. آیا حضور در چنین بازاری جشن گرفتن نمی‌طلبد؟

▣ قاچاق و تقلب از نوع بسیار خطرناک

بازار بزرگ لوازم آرایشی در ایران با توجه به نداشتن برنامه‌ریزی مناسب از سوی متولیان امر، مستعد تخلفات کلانی چون قاچاق و تقلب خواهد بود. با توجه به حساسیت مواد آرایشی و تماس مستقیم آن با پوست، به گفته کارشناسان این امر، خطرناک‌ترین قاچاق کالا در کشور قاچاق لوازم آرایشی و بهداشتی است؛ زیرا این لوازم از مواد بسیار مضر و خطرناکی ساخته می‌شوند که در تماس مستقیم با بدن قرار دارند.

طبق گزارش‌های غیررسمی، حدود ۸۰درصد محصولات آرایشی در ایران از طریق قاچاق تامین می‌شود. طبق اظهارات مقامات ایرانی، سالانه ۸۰۰ میلیون دلار لوازم آرایشی به‌صورت قاچاق وارد کشور می‌شود. واردات قانونی کشور ما در لوازم آرایشی بهداشتی به طور متوسط ۱۵۰ میلیون دلار است که تولیدات ما در داخل جوابگوی ۱۰ درصد از این مقدار هم نیست و حداقل ۸۰۰ میلیون دلار از نیاز ما از طریق قاچاق وارد می‌شود.

این حجم بالای فروش لوازم آرایشی موضوعی است که حتی فروشندگان این محصولات از آن مطلع هستند و گاهی به مشتریان نیز گوشزد می‌کنند. حال اینکه چرا در آمار گمرک ایران به طور واضح از میزان واردات این حجم بالای لوازم آرایشی و بهداشتی به کشور خبری نیست؛ یا ممانعتی صورت نمی‌گیرد، خود جای تامل دارد؟

بازار ۱۰ تریلیون تومانی بازار مناسبی برای شرکت‌های چینی، ترکی، تایلندی و کره‌ای به‌نظر می‌رسد که استادانه محصولات بی‌کیفیت خود را با نام و برندهای معتبر جهانی وارد بازار ایران کنند و به فروش برسانند.

▣ جای خالی تولیدکنندگان داخلی

حالا صرفنظر از ارزش‌گذاری عرفی شدن مصرف بی‌رویه لوازم آرایشی در ایران و با قبول این واقعیت که بازار سالانه چند تریلیون تومانی چه موقعیت بی‌نظیری را برای تولیدکنندگان ایجاد خواهد کرد، ما را به‌درستی با این سوال روبه‌رو می‌کند که پس سهم تولیدکنندگان داخلی کجاست؟ چرا باید ۸۰درصد این بازار حساس را قاچاق تامین کند؟

چرا در رابطه با تولید لوازم آرایشی باکیفیت و استاندارد در کشور برنامه‌ریزی صورت نگرفته است و نمی‌گیرد و چرا بازاری چنین بی‌نظیر هیچ متولی و برنامه‌ریزی ندارد و تنها با سیاست‌های غلط، بازار کشور به‌طور کامل در اختیار برندهای تقلبی و بی‌کیفیت و خطرآفرین کشورهای دیگر قرار گرفته است.

▣ طرح‌های اقتصادی ۱۰ تریلیون تومانی

حال با این سرمایه عظیمی که بدون هیچ چرخش و گردش اقتصادی و صرفا برای مصرف‌گرایی هدر می‌رود، چه کارهای اساسی و زیربنایی در اقتصاد می‌توان انجام داد. نمی‌خواهم ادعا کنم با ۱۰ تریلیون تومان، سالانه می‌توان برای مثال هزینه توسعه حمل‌ونقل بین‌شهری با اولویت حمل‌ونقل ریلی را سروسامان داد که سبب کاهش هزینه در همه ابعاد آن می‌شود و در نهایت امکان تبدیل به یک کریدور بین‌المللی برای کشورمان وجود خواهد داشت.

نمی‌خواهم ادا کنم که با همین سرمایه می‌توان بخشی از توسعه روستایی با محوریت نوسازی و ایجاد صنایع تکمیلی را در اولویت قرار داد تا سبب جلوگیری از مهاجرت به شهرهای بزرگ و باعث رونق کشاورزی شود. با توجه به ابعاد زنانه این مصرف‌گرایی می‌توان ادعا کرد که اگر هر زن ایرانی همین هزینه را در راه اشتغالزایی در زمینه‌های مرتبط به خود هزینه می‌کرد، چه تغییر و پیشرفتی ممکن بود در زمینه اشتغال زنان و در نهایت برای کل جامعه شکل گیرد.

برآورد تحلیلگران بازار ایران این است که ارزش کل بازار محصولات آرایشی ایران طی یک سال حدود ۲ میلیارد دلار است و زنان و دختران ایرانی بین ۱۵ تا ۴۵ سال حدود یک سوم کل لوازم آرایشی منطقه خاورمیانه را مصرف می‌کنند طبق اظهارات مقامات ایرانی، سالانه ۸۰۰ میلیون دلار لوازم آرایشی قاچاق وارد کشور می‌شود.

واردات قانونی کشور ما در لوازم آرایشی بهداشتی به طور متوسط ۱۵۰ میلیون دلار است که تولیدات ما در داخل جوابگوی ۱۰ درصد از این مقدار هم نیست.

دختران مددجو هم در پی لوازم آرایش!

گروه گزارش– این روزها گستردگی مصرف لوازم آرایشی نزد زنان ایرانی حتی در بدترین و سخت‌ترین شرایط اقتصادی و رکود حاکم بر آن چنان پررونق است که گویی آراستن از هر امر دیگری واجب‌تر شده است. در مقاله‌ای با عنوان «لوازم آرایشی بیشترین دارایی دختران مددجو» در یکی از جراید کشور آمده است:

«در حالی که بنابر گزارش‌های آماری کمیته امداد از عملکرد خود، بیشترین تقاضا جهت دریافت مستمری به منظور رفع نیازهای اولیه مانند خوراک، پوشاک و مسکن بوده است، یک پژوهش نشان می‌دهد بیشترین دارایی دختران مددجوی این کمیته، لوازم آرایشی است. این پژوهش که به صورت کشوری انجام شده نشان می‌دهد خرید لوازم آرایشی در اولویت مصرف منابع مالی توسط دختران مددجو است.» بنابراین آرایش و آراستن در جامعه ایرانی و نزد زنان آن، اکنون به گروه سنی یا قشر و طبقه خاصی تعلق ندارد. یکی از مسائل قابل تامل در این زمینه کاهش سن استفاده از لوازم آرایشی است که به گفته کارشناسان در ۲ دهه گذشته ۱۰ سال کاهش یافته و به ۱۵ سال رسیده است. البته این مسئله زمانی شکلی بغرنج به خود می‌گیرد که ما شاهد هستیم که اخیرا لوازم آرایش‌های جدید در قالب اسباب بازی‌های دخترانه به شکل وسیعی در فروشگاه‌های اسباب بازی‌فروشی به فروش می‌رسند که خود یادآور این موضوع است که سن آرایش حتی بیشتر از آنچه ما تصور می‌کنیم در حال پایین آمدن است. حالا جدای از قشر و گروه‌های سنی که با این مسئله درگیر شده‌اند جنبه تاسف‌بار آن زمانی پررنگ‌تر می‌شود که براساس گزارش ایسنا، ۷ درصد از پسران و مردان نیز از لوازم آرایشی استفاده می‌کنند، این در حالی است که حتی بعضی از لوازم بهداشتی مانند کرم، ژل مو و اسپری‌های خوشبوکننده جزو لوازم آرایشی به حساب نمی‌آیند و منظور ریمل، کرم پودر و... است. با توجه به فراگیر بودن مسئله بین زنان جوان و میانسال، در یک گفت‌وگوی ساده و کوتاه با زنانی از گروه‌های سنی و تحصیلات مختلف به این نتیجه رسیدیم که کودکان از یکسو مقلدانه و از سوی دیگر جهت کنجکاوی، نوجوانان در جست‌وجوی یافتن و اثبات هویت زنانه‌ای که در پیش‌رو دارند، جوانان برای نمود زیبایی بیشتر و جلب توجه و میانسالان برای احیای جوانی در خود میل به آرایش دارند. یکی می‌گوید، «با آرایش حس بهتری دارم و جوان‌تر به نظر می‌رسم .» زهرا ۳۰ و چندساله، متاهل، استاد دانشگاه و دکترای ادبیات است، می‌گوید: «گاهی برای روحیه خودم به‌خصوص وقتی حالم بد باشه آرایش می‌کنم، گاهی وقت‌ها هم برای اینکه جایی می‌خوام برم و به‌خاطر شرایط و محیط اونجا آرایش می‌کنم مثل میهمانی یا عروسی... .» او ادامه می‌دهد که «اگر عرف جامعه آرایش کردن نبود شاید ماهی یکبار هم آرایش نمی‌کردم و البته اینم اضافه کنم که یه وقتایی هم به‌خاطر خوشایند همسرم آرایش می‌کنم... .» زن متاهل میانسالی نیز می‌ترسد که با صورت آرایش نشده و ساده‌اش شوهرش مجذوب چهره‌های رنگارنگ دختران و زنان جامعه شود. خلاصه بحث «زیبایی» داغ است و گوی رقابت در این میدان هر روز بیشتر و بیشتر... که هرچه زیباتر مقبول‌تر و هرچه ساده‌تر منزوی‌تر... گذشت آن روزگارانی که زنانی روبند بسته، تنها با چشمان نافذشان برای همیشه دل مرد زندگی‌شان را می‌ربودند تا روزگار مدرنی که هزار رنگ آن در تنگاتنگ رقابتی عجیب راهی به جایی نمی‌برد و جز تنوع‌طلبی و بیهودگی ثمره دیگری ندارد... و چه زیبا سعدی شیرین سخن می‌گوید:

«آن نه خال است و زنخدان و سرزلف پریشان/ که دل اهل نظر برد که سری است خدایی»

عرق سرد فولادی‌ها از گرمای بدهی خارجی

نرگس قیصری- گروه معدن: حدود ۱ ماه پیش بود که انجمن تولیدکنندگان فولاد در نامه‌ای خطاب به رییس سازمان توسعه و تجارت و معاونان وزیر صنعت، معدن و تجارت از دامپینگ ورق‌های سرد به دلیلی بدهی‌های سنگین ۳ کشور چین، هند و ترکیه و پرداخت آن از طریق ارسال کالاهای فلزی همچون ورق‌های فولادی خبر داد و آن را یک هشدار جدی برای تولید داخلی کشور دانست، چراکه با توجه به توانایی تولید صنعت فولاد در کشور امکان تولید ورق سرد در کشور وجود داشته و واردات این ماده با ارز مبادله‌ای آسیب جبران‌ناپذیری را برای کارخانه‌های تولیدکننده به همراه خواهد آورد. همچنین این انجمن در بخش دیگری از این نامه اصلاح سیاست‌های تعیین‌شده در این محصولات در راستای حمایت از تولیدکنندگان داخلی را خواستار شده بود.

حال با گذشت یک ماه از این اتفاق و شرایط رکودی که روی صنایع معدنی سایه انداخته کارشناسان در عرصه صنعت فولاد از انجام اصلاحاتی از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت خبر داده و معتقدند، با اصلاح در نرخ تعرفه واردات از ورود این محصولات در کشور با نرخی پایین‌تر از قیمت تمام‌شده تولید در کشور یا همان دامپینگ جلوگیری خواهد شد.

دامپینگ ورق فولادی در نتیجه بدهی خارجی‌ها

رضا شهرستانی عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد علت دامپینگ ورق‌های فولادی را در ماه‌های گذشته بدهی کشورهای خارجی همچون هند و ترکیه و چین دانسته و به صمت می‌گوید: از آنجایی که این کشورها تمایلی برای پرداخت بدهی خود به صورت نقد نداشته و تنها راه تصفیه بدهی خود را صادر کردن محصولات خود اعلام کردند دولت نیز با توجه به شرایط رکودی حاکم بر بازار فولاد و برای تامین نیاز صنعتگران، پیشنهاد آنها را پذیرفته و از این طریق اقدام به واردکردن محصولات فلزی از این کشورها کرده است. این امر ضربه بزرگ و سختی را به تولیدکنندگان ورق‌های فولادی کشور وارد کرده، چراکه تولیدکنندگان داخلی توانایی تولید ورق‌های سرد و تامین نیاز صنایع را داشته و واردات محصولات خارجی نتیجه‌ای جز متوقف شدن فعالیت کارخانجات را در پی نداشته است.

وی در ادامه به توانایی بالای صنعت فولاد کشور اشاره کرد و گفت: با وجود اینکه کارخانه‌های فولادی ظرفیت لازم را برای تولید ورق‌های فولادی دارند اما به دلیل مشکلات فراوانی که در این عرصه وجود دارد شاهد ورود تولیدات خارجی در صنعت فولاد هستیم. رضا شهرستانی نخستین مشکل را تفاوت نرخ ارز مبادله‌ای با ارز آزاد دانست و گفت: این تفاوت نرخ ارز راه را برای واردکنندگان هموار کرده و آنها با سوءاستفاده از این موقعیت اقدام به واردات محصولات فولادی با ارز مبادله‌ای کرده و سود بسیاری را از این راه کسب می‌کنند. وی در ادامه یکی از راه‌های رسیدن به موفقیت در تمام صنایع را تک‌نرخی شدن قیمت ارز دانسته و معتقد است، از این طریق راه توسعه و پیشرفت برای صنعتگران هموار خواهد شد.

تفاوت نرخ ارز دلیل اصلی واردات

عضو انجمن فولاد به یکی دیگر از این مشکلات اشاره کرد و گفت: ورود کالای خارجی با نرخی پایین از تولید در کشور فعالیت در این عرصه را بر فولادی‌ها سخت کرده است، به عنوان مثال زمانی که شرکت فولاد خوزستان بیلت را با ارز آزاد تولید و صادر می‌کند اما در مقابل یک تاجر با وارد کردن بیلت با ارز مبادله‌ای این محصول را ارزان‌تر از قیمت تمام شده داخلی عرضه می‌کند، بنابراین طبیعی است که کسی تمایلی به خرید محصولات داخلی نخواهد داشت.

عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد خاطرنشان کرد: با وجود محصولات باکیفیت داخلی عده‌ای اقدام به وارد کردن محصولات مشابه با قیمتی پایین‌تر از نرخ تمام شده در کشور می‌نمایند؛ این در حالی است که کیفیت این اقلام استاندارد نبوده و نتیجه استفاده از آن تنها پایین آوردن کیفیت محصولات تولیدی در صنایع پایین دستی خواهد بود.

وی در ادامه به نبود نظارت کافی روی محصولات وارداتی اشاره کرد و گفت: محصولات وارداتی از کیفیت مناسبی برخوردار نبوده و همین امر باعث از بین رفتن رقابت سالم بین تولیدکنندگان داخلی و از بین رفته انگیزه تولید در بین آنها شده است.

شهرستانی در پاسخ به اینکه چرا صنایع فولادی با وجود تولید سالانه ۳/۵ میلیون تن ورق‌های گالوانیزه سرد و گرم بازهم اقدام به وارد کردن این محصول می‌کند، گفت: یکی از دلایل اصلی برای واردات، کیفیت پایین ورق‌های تولیدی وطنی بوده و امکان استفاده از آنها در صنایع مختلفی از خودروسازی گرفته تا پتروشیمی وجود نداشته و راه را برای واردات هموار کرده است.

وی همچنین با تاکید بر اینکه ایران تا خودکفایی در صنعت فولاد راه طولانی را در پیش دارد، افزود: درست است که مواد اولیه برای برخی محصولات فولادی در کشور موجود است اما این به معنای خودکفایی در صنعت فولاد ایران نیست، چراکه کشور چین نیز با تولید سالانه بین ۷۰۰ تا ۸۰۰ میلیون تن فولاد باز هم برای تهیه مواد اولیه همچون سنگ آهن مجبور به وارد کردن بخش عمده‌ای از این ماده معدنی است.

تولید در همه زمینه‌ها توجیه ندارد

رضا شهرستانی تولید برخی محصولات فولادی را بدون توجیه اقتصادی دانسته و گفت: برخی از فولادهای آلیاژی‌ها که بین ۱۰ تا ۱۵ قلم بوده و میزان مصرف آنها در صنعت به بیش از ۲هزار تن در سال نمی‌رسد نیازمند سرمایه‌گذاری بالا برای تولید هستند و این در حالی است که واردات این اقلام از لحاظ اقتصادی به صرفه‌تر بوده و سرعت تولید را افزایش خواهد داد.

عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد شرایط دامپینگ را خطری جدی برای صنعت فولادی کشور دانسته و گفت: با توجه به پیگیری‌های انجام شده طی روزهای گذشته وزیر صنعت، معدن و تجارت قول مساعدی مبنی بر رفع مشکل با آزادسازی نرخ ارز را به فعالان فولادی داد و در آینده شاهد کاهش واردات ورق‌های سرد به کشور خواهیم بود. اما از آنجایی که فناوری و سرمایه لازم برای تولید ورق گرم ۲ میلیمتر در کشور وجود نداشته و با کمبود این محصول برای مصرف ۲ میلیون تنی آن در ماه مواجه هستیم، بنابراین واردات این نوع ورق الزامی است. اما امید است با تلاش صنعتگران در زمینه تولید این ورق نیز به خودکفایی رسیده و با تولید آن از خروج ارز از کشور جلوگیری کنیم.

بازار آلومینیوم تحت تاثیر شاخص مدیران خرید چین

گروه معدن: در آخرین معاملات انجام شده در بازارهای جهانی، قیمت آلومینیوم در بورس فلزات لندن پس ازآنکه آمار و ارقام تولید در کشور چین به‌عنوان یکی از بزرگترین مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان این محصول پایین‌تر از حد انتظار اعلام شد، با وجود نوسان قیمتی سایر فلزات صنعتی، روند نزولی به خود گرفت.

در واقع در معاملات این فلز قراردادهای آتی فروش برای تحویل ۳ ماهه در بورس فلزات لندن افتی حدود ۰/۶ درصدی را شاهد بود و با قیمت حدود ۲ هزار و ۶۵ دلار در هر تن فروخته شد همچنین این اتفاق همزمان در بورس فلزات هنگ‌کنگ نیز صورت گرفت، به‌گونه‌ای که قیمت آلومینیوم در قراردادهای آتی به ۲ هزار و ۶۹ دلار رسید. این کاهش قیمت در حالی صورت می‌گیرد که قیمت آلومینیوم در روز قبل ۲ هزار و ۷۶ دلار بود که بیشترین میزان آن از ۲۰ فوریه سال گذشته بوده است.

در خصوص تغییرات قیمتی آلومینیوم اظهارنظرات مختلفی وجود دارد به‌طوری‌که برخی از کارشناسان معتقدند کاهش ۱۵ درصدی قیمت این فلز از ۲۰۴۰ دلار در سال ۲۰۱۳ به ۱۷۴۰ دلار تا سال ۲۰۱۴ که در واقع پایین‌ترین سطح قیمتی آن در طول ۵ سال گذشته است، به دلیل پیشی گرفتن عرضه از تقاضا بوده و با تداوم این روند باز هم شاهد افت بیشتر قیمت آلومینیوم خواهیم بود. البته درمقابل این عقیده برخی از تحلیلگران ریزش قیمتی آلومینیوم را زمینه‌سازی برای رشد آن دانسته و معتقدند در پی هر افتی صعودی قرار دارد. بنابراین در آینده مجددا قیمت آلومینیوم به روند صعودی خود باز خواهد گشت.

آلومینیوم فلزی است سبک وزن و مقاوم در برابر خوردگی که به صورت کلی در برنامه‌های کاربردی هوا فضا مورد استفاده قرار می‌گیرد. این فلز همچنین به‌عنوان ماده اولیه در صنایع بسته‌بندی و اتومبیل‌سازی کاربرد فراوانی داشته و این در حالی است که مراکز معدنی دارای بوکسیت که در آن سنگ معدنی آلومینیوم ابتدا در پالایشگاه به پودر آلومینا تبدیل و سپس از این پودر در واحدهای ذوب یا smelter، فلز تولید می‌شود تنها در هفت منطقه قرار گرفته است مناطقی شامل غرب و مرکز آفریقا همچون کشور گینه، امریکای جنوبی شامل کشورهای برزیل، ونزوئلا و سورینام، جزایر کارائیب شامل کشور جامائیکا، اقیانوسیه و جنوب آسیا شامل استرالیا، هند و چین و همچنین دریای مدیترانه شامل کشورهای یونان و ترکیه و در آخر هم کشور روسیه است. ذخایر و منابع بوکسیت در جهان فراوان است ،به‌گونه‌ای که تا ۳۰۰ مکان تولید آلومینیوم وجود دارد. گزینه‌های قراردادهای آتی آلومینیوم، منجر به ارائه شفافیت قیمت در بازار آلومینیوم ایالات متحده می‌شود. در این رابطه بلومبرگ گزارش داده: آخرین آمار ارائه شده از سوی بانک« اچ.اس.بی.سی»، نشان می‌دهد میزان شاخص مدیران خرید چین که به «پی‌ام‌آی» موسوم است برای ماه آگوست با حدود ۱/۴ واحد کاهش در ماه جولای، به ۵۰/۳ واحد رسیده که پایین‌ترین سطح از ماه می سال جاری میلادی محسوب می‌شود.

گفتنی است «پی‌ام‌آی» یکی از مهم‌ترین شاخص‌های ارزیابی در اقتصاد کلان است به‌گونه‌ای که رشد بیش از ۵۰ درصدی این شاخص نشان‌دهنده گسترش و رشد صنایع تولیدی و افت پایین‌تر از ۵۰ درصد نیز گویای انقباض و توقف رشد صنایع تولیدی خواهد بود. موضوعی که هم‌اکنون در پی رکود رشد اعتبار و کاهش تولیدات صنعتی موجبات افت شاخص و توقف صنایع تولیدی چین را فراهم آورده است.

در این رابطه «هلن لاو»، که تحلیلگری مستقر در هنگ‌کنگ است گفته: نشانه‌های کاهش رشد اقتصادی در چین موجبات کاهش تقاضا را برای فلزات به همراه خواهد داشت، به‌طوری که بررسی‌ها نشان می‌دهد قیمت فلزات پایه در آخرین معاملات چین با ریزش مواجه بوده که همزمان با انتشار شاخص «پی.ام.ای» در ماه آگوست و افت این شاخص همراه بوده است. از سوی دیگر زمزمه‌ها از توافق جدید خریداران آلومینیوم ژاپن به‌عنوان بزرگ‌ترین واردکننده آسیا، در مورد هزینه و قیمت ۳ ماهه خبر می‌دهند که این تصمیم نیز در تغییر قیمت این فلز در بازارهای جهانی موثر است.

تازه‌های بین‌الملل

پاسخ استرالیا برای اظهارات پالمر به چین

دولت استرالیا اظهارات پالمر که دولت چین را حرامزاده‌ای خوانده بود که مردمش را می‌کشد، مورد سرزنش قرار داد. جولی بیشاپ، وزیر خارجه استرالیا اعلام کرد قصد دارد با سفارت چین تماس گرفته و تاکید کند پارلمان استرالیا در نظرات توهین‌آمیز پالمر سهیم نیست.

پالمر بر سر پروژه سینو آیرون در استرالیای غربی که بزرگترین سرمایه‌گذاری معدنی خارجی چین محسوب می‌شود، با شرکت چینی سی‌آی‌تی‌آی‌سی پسیفیک اختلاف حقوقی دارد.

دادگاه فدرال استرالیا اعلام کرده دولت در انتخاب شرکت خصوصی مینرال لوژی پالمر به عنوان گرداننده بندر کیپ پرستون که صادرات سنگ‌آهن سینو آیرون از طریق آن انجام می‌گیرد، اشتباه کرده است.

فروش شهر معدنی متروکه در کانادا

یک شهر معدنی در استان بریتیش کلمبیای کانادا به مبلغ پایین ۱ میلیون دلار به فروش گذاشته شد.

شهر متروکه برادیان یکی از نواحی سابق شهر معدنی طلای برالورن بوده و به مبلغ ۹۹۵ هزار دلار کانادا به فروش گذاشته شده است.

این شهر ۲۰ هکتار مساحت داشته و ۲۲ خانه دارد که وضعیت قابل قبولی دارند و تمامی زیرساخت‌های ابتدایی آن قابل استفاده هستند. فروشنده خانواده‌ای است که در سال ۱۹۹۷ برادیان را خریداری کرد و از این شهر به عنوان مکانی برای گذران تعطیلات و کار روی ساختمان‌ها استفاده کرده بود. ظاهرا این شهر مشتریانی نیز پیدا کرده اما پس از اینکه متوجه شدند چه میزان هزینه برای ارتقای آن لازم است، از خرید منصرف شدند.

مخالفت پرورش‌دهندگان اسب با توسعه معادن

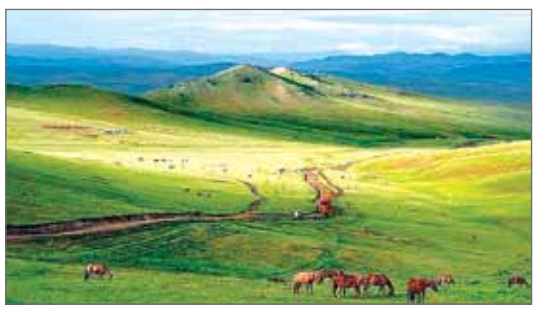

در حمله جدید علیه صنعت معدن استرالیا، آنگلوامریکن متهم شد آینده مزارع پرورش اسب و مراتع سودآور را به خطر انداخته است.

این شرکت توسعه معدن درایتون ساوت واقع در هانتر والی را پیشنهاد کرده است. طرح توسعه این معدن در حالی در ماه گذشته مطرح شده که در تحقیقات مستقلی در خصوص تاثیر منفی این طرح بر مزارع پرورش اسب نژاد تروبرد هشدار داده شده است.

گفتنی است آنگلوامریکن اعلام کرده درایتون ساوت عمر معدن کنونی را افزایش داده و اشتغال ۵۰۰ کارگر را حفظ می‌کند. این معدن روباز ۷میلیون تن زغال‌سنگ در سال تولید خواهد کرد و ۳۳ میلیون دلار درآمد حاصل از دریافت حق امتیاز برای دولت به همراه خواهد داشت.

دیدگاه

صنایع فولاد نیازمند بازنگری در الگوی توسعه

رضا زائر حیدری
کارشناس فولاد

از نظر قابلیت بازیافت، فولاد یک ماده کاملا سبز محسوب می‌شود ،به گونه‌ای که هیچ کس نمی‌تواند زباله‌های فولادی را در جایی مشاهد کند،چرا که هر تکه آهن زنگ زده به دلیل ارزش بالای بازیافت به سرعت به خط تولید باز گشته و هیچ ماده و فلز گرانبهای دیگری از این خاصیت برخوردار نبوده و قابل مقایسه با فولاد نیست.

با این حال تولید فولاد فرآیندی است که با تولید حرارت و گاز کربنیک بالا، جابه‌جای‌های سنگین و همچنین ایجاد حجم بالایی از مواد زاید همراه است. در واقع همین فرآیند سنگین و زمانبر است که روند توسعه فولاد در کشورهای پیشرفته را با تاخیر مواجه کرده است.

این در است که در جهان امروز تولید فولاد با ضایعات صفر درصد یک اصل به شمار می‌آید. در واقع تأثیر تمام ضایعاتی که در فرآیند تولید فولاد به‌وجود می‌آید باید به نحوی خنثی شود. البته این مواد می‌توانند به انرژی تبدیل شده و مجددا وارد فرآیند تولید فولاد شوند و حتی به‌عنوان یک ماده ساختمانی به‌کار گرفته شوند اما وارد کردن آنها به طبیعت مجاز نیست ،چراکه در این صنعت با حجم بسیار بالایی از مواد سروکار داریم که موجب بر هم خوردن تعادل زیست محیطی می‌شود.

در زمینه تولید فولاد و راهکارهایی که می‌تواند به کاهش آسیب‌پذیری در محیط‌زیست منتهی شود لازم است کارخانه‌های بزرگ‌تری ایجاد شوند، چراکه نسبت آلودگی این کارخانه‌ها نسبت به کارخانه‌های کوچک‌تر به مراتب پایین تر است. همچنین لازم است تا در مکان‌یابی حداقل جابه‌جایی مد نظر قرار گیرد، بنابراین سایت‌هایی که در کنار دریا ساخته می‌شوند نسبت به سایت‌های زمینی ارجحیت دارند. ضمن آنکه بر اساس تئوری به‌تدریج فرآیند بازیافت آهن قراضه سهم بیشتری از تولید فولاد را خواهد گرفت. به‌عنوان مثال صنعت فولاد ترکیه به دلیل حجم بالای بازیافت و با وجود تولید بالای فولاد حجم کمتری از آلودگی را نسبت به صنایع فولادسازی ایران دارد و دلیل آن را باید در استفاده از بازیافت قراضه در تولید فولاد به جای سنگ‌آهن جست‌وجو کرد.

از سوی دیگر بررسی‌ها نشان می‌دهد در فرآیند توسعه صنایع فولادی به مسائل و مشکلات زیست محیطی توجه کافی نشده است، به گونه‌ای که بررسی‌ها نشان می‌دهد، این صنایع در نقاطی قرار گرفته‌اند که جابه‌جایی بسیار بالایی برای تأمین مواد اولیه مورد نیاز است.

همچنین به‌دلیل پایین بودن بهای انرژی در ایران میزان مصرف انرژی در صنعت فولاد بالا بوده و در هیچ زمانی به‌طور جدی به کاهش میزان مصرف انرژی توجه نشده به گونه‌ای که این موضوع افزایش آلودگی را در پی داشته است، از سوی دیگر موضوع کمبود منابع آبی در یکی دو سال اخیر مورد توجه قرار گرفته و به‌طور کلی فرآیند تولید در هیچ واحد فولادی ایران با در نظر گرفتن حداقل مصرف آب طراحی نشده است، ضمن آنکه شاید به دلیل مساحت زیاد کشور و زمین‌هایی که به صنایع اختصاص داده شده هیچ واحد فولادی ایرانی بر اساس ضایعات صفر طراحی نشده است و با توسعه بیشتر این صنعت ضایعات به تدریج به یک چالش تبدیل می‌شود. به هر حال آنچه مسلم است توسعه بیشتر صنایع فولاد در شرایط فعلی باید با نگاه دقیق‌تر به شرایط زیست محیطی صورت گیرد و هرگونه توسعه‌ای باید با ارائه راهکار در خصوص انرژی، آب و ضایعات این صنعت همراه باشد.

قیمت روز

شاخص	قیمت روز (دلار)	درصد تغییرات
پلاتین	۱۴۱۶	-۱
نقره	۱۹/۴۰	-۰/۱۰
پالادیوم	۸۸۳	-۲
آلومینیوم	۲۰۵۵	-۳
فولاد	۴۲۰	+۰۱
مس	۷۰۸۸	+۵۸
نیکل	۱۸۶۲۵	-۵۰۱
قلع	۲۲۴۲۵	+۰۵۱
سرب	۲۲۵۹	+۵
روی	۲۳۶۴	+۳۱
طلا	۱۲۸۱	۰

یادداشت

اثر تحریم‌ها با سرمایه‌گذاری کاهش می‌یابد

بیژن پناهی‌زاده
رییس هیات‌مدیره شبکه انجمن‌های صنعتی و معدنی

در کشور ما انجام سرمایه‌گذاری‌ها ارتباط مستقیمی با سیاست دارد یعنی هرگونه تصمیم سیاسی که در کشور گرفته می‌شود، می‌تواند هم تاثیر سوء و هم تاثیر مثبت در زمینه مسائل اقتصادی و همچنین جذب سرمایه‌گذاران خارجی داشته باشد. این در حالی است که شرایط امنیت اقتصادی و ریسک سرمایه‌گذاری تنها به وضعیت سیاسی کشور بستگی نداشته و کشورهای دیگری نیز می‌توانند با تصمیمات و اقدامات خود فضاهای کسب‌وکار و سرمایه‌گذاری را تحت تاثیر قرار دهند. در واقع برخی از کشورهای مدعی می‌توانند با ایجاد محدودیت و تحریم زمینه‌های ارتباط سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی را برای انجام سرمایه‌گذاری‌ها ناکام گذارند. البته برای انجام سرمایه‌گذاری‌های خارجی باید یک فضای بسیار آرام و توام با همکاری‌های دوجانبه همراه باشد تا این سرمایه‌گذاران با امنیت روانی بیشتری تمایل به حضور در کشور و سرمایه‌گذاری بر روی صنایع سودآور داشته باشند. این در حالی است که مسئولان تصمیم‌گیر در جامعه باید با کمی آینده‌نگری و به‌صورت کارشناسی شده تصمیمات خود را اتخاذ کنند تا بتوان با ثبات چندین ساله آن نقشه راه مناسبی را پیش پای سرمایه‌گذاران خارجی قرار دهند و به هیچ عنوان در این زمینه به‌صورت شتاب‌زده عمل نکنند.

کشورهای توسعه یافته با آغاز یک جنگ اقتصادی تلاش می‌کنند تا با بحرانی کردن شرایط منطقه درآمدزایی و سودآوری بیشتری از طریق فروش کالاهای تولید شده خود به دیگر کشورها کسب کنند به‌گونه‌ای که این کشورها حتی از فروش فناوری و ماشین‌آلات صنعتی و معدنی به دیگر کشورها جلوگیری کرده و سعی در افزایش وابستگی کشورها به خود را دارند. بدیهی است با هدایت کردن سرمایه‌گذاری‌ها به سمت تولید کالاهای مزیت‌دار می‌توان تا حدودی از این فشارها کاست. البته برای افزایش سرمایه‌گذاری‌ها در کشور باید یکسری مشوق‌ها و بسترهای لازم فراهم شود تا انگیزه‌ها برای حضور در کشور از سوی خارجی‌ها و حتی ایرانیان خارج از کشور دو چندان شود به گونه‌ای که با ورود سرمایه‌های ایرانیان خارج از کشور و سرمایه‌گذاری بر روی صنایع مهم و سودآور هم منافع قابل توجهی نصیب خود سرمایه‌گذاران شده و هم در کاهش اثرات تحریم موثر واقع خواهد شد. ما باید از طریق وابستگان اقتصادی زمینه‌های افزایش ارتباطات با ایرانیان خارج از کشور را فراهم کنیم تا با مشخص شدن مسیر و نقشه آنها با اطمینان خاطر بیشتری در کشور حضور داشته باشند.

گفت‌وگوی صمت با معاون امور معادن سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان‌شرقی:

رونق معادن با واگذاری محدوده اکتشافی امکان پذیر است

گستردگی معادن کشور به گونه‌ای است که هر استان را از مزیت خاصی در منابع معدنی برخوردار کرده است. این در حالی است که کم‌توجهی در زمینه اکتشاف و شناسایی محدوده‌های معدنی باعث شده تا در برخی از استان‌ها و با وجود ظرفیت بالا در ذخایر معدنی شاهد خاک خوردن این ثروت عظیم در اعماق زمین باشیم.
یکی از استان‌های دارای ظرفیت و ظرفیت بالا استان آذربایجان‌شرقی است که براساس برآوردهای صورت‌گرفته با ۸ میلیارد و ۲۰۰ میلیون تن کل ذخیره ماده معدنی خود را در رتبه نخست استان‌های معدن‌خیز کشور جای داده است، این استان با شناسایی ۵۲ نوع ماده معدنی جزو استان‌های برتر از نظر ذخیره ماده معدنی رتبه‌بندی شده، به گونه‌ای‌که در ردیف استان‌های دارای مزیت برای سرمایه‌گذاری قرار گرفته است. در این رابطه گفت‌وگویی را با نیرومند اسکویی معاون امور معادن سازمان صنعت، معدن و تجارت استان آذربایجان‌شرقی ترتیب داده‌ایم که در زیر می‌خوانید.

◉ ظرفیت‌های معدنی استان آذربایجان‌شرقی را توضیح دهید؟

آذربایجان‌شرقی از ذخایر بالای مس برخوردار است، به گونه‌ای‌که این استان پس از کرمان رتبه دوم ذخایر مسی کشور را به خود اختصاص داده است. همچنین این استان در زمینه سنگ‌های تزئینی همچون مرمر و تراورتن که از تنوع و رنگ بسیاری برخوردار است، جایگاه مناسبی را در کشور و حتی بازارهای جهانی به خود اختصاص داده است، به طوری‌که در این استان بیش از ۶۱۳ محدوده اکتشافی، ۱۵۷ پروانه اکتشاف، ۷۴ معدن و ۳۰ گواهی اشتغال در مرداد سال‌جاری به مزایده گذاشته شده است.

◉ هدف از اجرای این مزایده و واگذاری محدوده‌های اکتشافی و معادن چیست؟

این عمل در راستای اجرای سیاست‌های دولت تدبیر و امید در حمایت از تولید و سرمایه‌گذاری و ایجاد فرصت برابر برای سرمایه‌گذاری در بخش معدن آغاز شده است که با سرمایه‌گذاری‌های بهتر و بهره‌برداری از معادن دارای مواد معدنی ارزشمند جایگاه استان را در تولید ناخالص ملی افزایش خواهد داد.

◉ به طور کلی در کدام زمینه‌ها امکان سرمایه‌گذاری بیشتر فراهم شده است؟

ظرفیت‌های معدنی استان آذربایجان شرقی به دلیل گذر کمربند مس آلتی مالیا از شمال این استان بیشتر شامل عناصر فلزی و غیرفلزی مانند کائولن، گچ، آهک، سنگ‌های تزئینی، طلا، زغال سنگ و پوکه معدنی است که این مواد معدنی شناسایی شده و براساس کارکرد معدن و قوانین حاکم در آن تعیین شده و به مزایده گذاشته شده است.

◉ سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته بیشتر در حوزه اکتشاف خواهد بود یا حوزه صنایع معدنی؟

سرمایه‌گذاری‌ها بیشتر روی محدوده‌های اکتشافی و مناطقی که احتمال کانی‌زایی در آنها زیاد است، صورت خواهد گرفت، به گونه‌ای‌که عملیات معدنکاری از مرحله اکتشاف آغاز شده و بعد از شناسایی و رسیدن به ماده معدنی مورد نظر با عیار مشخص عملیات بهره‌برداری از سر گرفته می‌شود. البته در این میان معادنی نیز هستند که پروانه بهره‌برداری آنها به دلیل غیرفعال نگه داشتن معدن در بازه زمانی مشخص شده باطل شده و دولت بعد از باز پس‌گیری آنها را به مزایده گذاشته است.

> برای سرمایه‌گذاری و شرکت در مزایده یکسری شرایط خاصی همچون شرایط مالی، دانش و تخصص فنی در نظر گرفته شده که باید شرکت‌کنندگان در این مزایده کاملا این شرایط را دارا باشند

◉ آیا برای شرکت در مزایده شرایط خاصی تعیین شده است؟

برای سرمایه‌گذاری و شرکت در مزایده یکسری شرایط خاصی همچون شرایط مالی، دانش و تخصص فنی در نظر گرفته شده که باید شرکت‌کنندگان در این مزایده کاملا این شرایط را دارا باشند، به گونه‌ای‌که شرایط فعلی در مزایده‌های سال‌های گذشته اصلا مد نظر نبوده و این شرایط جدید برای اطمینان از راکد نبودن معادن بعد از واگذاری اتخاذ شده است.

◉ آیا میزان سرمایه‌گذاری برای برنده شدن در مزایده تعیین شده است؟

بله در فرم‌های ثبت نام که روی سایت رسمی سازمان استان قابل مشاهده است به تفکیک میزان سرمایه‌گذاری و گردش مالی مورد نیاز در خصوص هر ماده معدنی مشخص شده است که امیدواریم پس از انجام مراحل قانونی این مزایده، زمینه سرمایه‌گذاری‌های بیشتر و بهره‌گیری از توان بخش خصوصی بیش از پیش فراهم شده و شاهد توسعه اقتصادی و افزایش اشتغال در استان باشیم.

◉ برنامه‌های آینده سازمان برای توسعه و رشد اکتشاف چیست؟

استان آذربایجان‌شرقی که رتبه اول استان‌های معدن‌خیز را به خود اختصاص داده، هم‌اکنون ۶۳۶ معدن در استان دارد که از این تعداد ۳۹۰ معدن با اشتغالزایی ۴ هزار و ۷۹۸ نفر و ذخیره قطعی ۳میلیارد و ۳۱۱ میلیون و ۸۸۲ هزار و ۹۸۵ تن فعال هستند که برای توسعه معادن در سال‌های آینده، شناسایی محدوده‌های اکتشافی و مزایده آنها برای افزایش سرمایه‌گذاری‌ها ادامه خواهد یافت، به گونه‌ای که تمام تلاش بر این است تا مشکلات مربوط به ارگان‌های استعلام‌شونده برطرف شده و همچنین حمایت‌های ویژه‌ای برای سرمایه‌گذاران شامل معرفی به صندوق بیمه، پرداخت وام خرید تجهیزات از طریق صندوق بیمه و همچنین پرداخت اقساطی حقوق دولتی براساس شرایط قانونی در نظر گرفته شده است.

◉ آیا برنامه‌ای برای نظارت و پیگیری محدوده‌های اکتشافی واگذارشده در نظر دارید؟

در متن قانون بازه‌های زمانی برای انجام فعالیت‌ها در معادن تعیین شده است که تمام مراحل واگذاری همچون انجام استعلام یا ثبت پروانه اکتشافی دارای بازه‌های زمانی مشخص بوده که در صورت انجام نشدن امور در این بازه‌های زمانی محدوده اکتشافی واگذار شده از سرمایه‌گذار پس گرفته می‌شود و در مزایده جدید به سرمایه‌گذار دیگری واگذار خواهد شد. تلاش شده است تا در دوره جدید واگذاری محدوده‌های اکتشاف، شاهد حضور افراد غیرمتخصص و راکد ماندن معادن نباشیم.

معدن در آینه بورس

نام شرکت	آخرین قیمت	درصد تغییر	حجم معاملات	ارزش معاملات	تعداد دفعات معامله
استخراج سایر کانه های فلزی					
توسعه‌معادن‌وفلزات	۲۷۹۱	۰.۰۰		۱۵۹,۰۰۰,۰۰۰	۱
توسعه‌معادن‌وفلزات	۲۷۴۱	-۲.۵۷	۳,۱۷۹,۲۳۰	۸۶۳۲۶۳۸۷۴۹	۳۹۷
استخراج سنگ، ماسه و خاک رس					
تامین ماسه ریخته‌گری	۶۶۸۳	-۲.۳۷	۵۶,۳۶۴	۳۷۶۶۷۳۷۲۴	۲۸
استخراج کانه فلزی غیرآهن					
معادن‌منگنزایران	۵۱۷۹	۲.۱۲	۱۵,۱۲۳	۷۸۸۸۳۸۵۰	۱۳
معادن بافق	۴۵۹۶	-۳.۹۹	۴۹۸,۵۶۰	۲۲۹۱۱۶۱۱۶۹	۱۶۳
باما	۱۰۱۴۴	-۰.۴۴	۱۴۰,۵۸۲	۱۴۲۷۰۷۱۸۳۹	۸۳
توسعه معادن روی ایران	۲۵۵۷	-۲.۸۸	۲,۱۷۵,۱۲۸	۵۵۶۰۷۲۲۴۸۸	۳۶۶
استخراج و انبار ذغال سنگ سخت					
صنعتی و معدنی شمال شرق شاهرود	۱۰۰۱۵	-۰.۵۴	۲,۶۰۰	۲۶۰۴۰۰۰۰	۵
ذغال‌سنگ نگین طبس	۳۵۳۲	۴.۰۰	۱,۹۵۱,۴۰۲	۶۸۹۱۶۰۳۳۸۶	۱۳۴
املاک و مستغلات با ملک خود یا لیزینگ شده					
شرکت سرمایه گذاری مسکن شمالغرب	۲۹۲۳	۳.۹۲	۲,۲۰۰,۴۸۹	۶۴۳۲۲۹۳۰۷۳	۳۵۶
سخت آژند	۴۷۸۵	-۳.۹۷	۶,۳۰۰	۲۹۰۳۵۷۰۰	۳
پارس مسکن تهران	۲۴۷۳	-۲.۴۴	۲,۵۳۲,۳۶۱	۶۲۶۳۳۵۹۵۶۰	۴۴۳
شرکت عمران و توسعه شاهد	۲۰۶۰	-۰.۳۳	۲۷۲,۶۲۹	۵۶۱۶۳۲۵۸۷	۵۱
مشارکت نارنجستان۳ماهه۱۷.۵درصد	۱۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰	۹,۳۵۰	۹۳۵۰۰۰۰۰۰	۱۴
بین‌المللی‌توسعه‌ساختمان	۱۳۳۵	-۱.۵۶	۵۰۹,۹۹۴	۶۷۵۵۷۸۲۱۲	۸۲
شهرسازی و خانه سازی باغمیشه	۲۳۳۰	-۲.۴۰	۱,۹۵۸,۱۷۷	۴۵۶۳۲۹۵۰۳۶	۲۸۲
سرمایه گذاری شاهد	۲۰۲۳	-۱.۱۳	۸۳۴,۵۷۹	۱۶۸۷۴۴۵۶۴۱	۱۳۵
توریستی ورفاهی آبادگران ایران	۱۸۹۲	۴.۰۰	۱۳۵,۴۳۷	۲۵۶۲۵۲۴۲۶	۳۰
تولید آهن و فولاد پایه					
فولاد امیرکبیرکاشان	۱۱۸۷۹	-۳.۹۹	۲۱,۴۰۰,۰۰۰	۲۵۴۲۱۰۶۰۰۰۰۰	۱
مشارکت میدکو سه ماهه ۲۰ درصد	۹۸۹۸۴۹	-۱.۰۱	۳۰۰,۰۰۰	۲۹۶۹۵۴۷۰۰۰۰۰	۱
اوراق مشارکت میدکو ماهانه ٪۲۰	۱۰۰۹۹۰۱	۰.۰۰	۵۰,۴۹۹	۵۰۹۹۹۰۰۰۰۰۰	۱۰
شرکت آهن و فولاد ارفع	۳۸۰۳	۲.۰۴	۱,۱۹۸,۸۰۵	۴۵۵۹۲۰۰۷۹۷	۳۵۵
حق تقدم فولاد مبارکه اصفهان	۱۴۱۳	-۰.۶۹	۳,۲۸۸,۳۶۴	۴۶۴۷۲۶۰۳۷۰	۴۲۶
مشارکت میدکو سه ماهه ۲۰ درصد	۱۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰	۵۶۰	۵۶۰۰۰۰۰۰۰	۱۳
فولاد خوزستان	۷۱۱۳	-۳.۱۸	۴۹۳,۹۱۹	۳۴۱۵۴۳۱۲۷۷	۸۶
نوردوقطعات فولادی	۶۸۱۹	۰.۰۲	۲,۳۰۵	۱۵۹۷۴۰۲۹	۶
حق تقدم فولاد خراسان	۵۴۵۰	-۷.۸۱	۱۷,۲۶۶	۹۴۱۰۱۷۰۰	۵
فروسیلیس ایران	۳۳۲۴	-۳.۹۹	۲۵,۰۵۸	۸۰۰۸۵۳۶۸	۶
سپنتا	۱۰۰۵۹	۳.۹۹	۲,۸۰۰	۲۹۲۱۵۲۰۰	۲
لوله‌وماشین‌سازی‌ایران	۱۹۶۵	-۲.۸۴	۴,۱۶۶,۸۶۶	۸۱۸۶۰۵۸۲۲۰	۶۵۲

مدیرعامل شرکت فولاد گستر سپاهان خبر داد:

تولید ۶۰۰ هزار تن قراضه آهن با دستگاه «شردر»

مدیرعامل شرکت فولاد گستر آتیه سپاهان با اشاره به اینکه ظرفیت داخلی کشور در تامین قراضه آهن حدود ۲.۵ میلیون تن است، گفت: استفاده از دستگاه «شردر» در کارخانه فولادگستر سپاهان حدود ۶۰۰هزار تن قراضه خام و فله‌ای معمولی را به قراضه تمیز و صنعتی تبدیل می‌کند.

علی جعفری درخصوص وضعیت تامین قراضه آهن و مواد اولیه مورد نیاز صنعت فولاد، بیان کرد: ظرفیت داخلی کشور حدود ۲.۵ میلیون تن است که عموما مربوط به قراضه‌های دوره‌گردی، ساختمانی و صنعتی بوده که به صورت سنتی برای صنعت فولاد کشور آماده می‌شود.

وی با اشاره به اینکه براساس تولید ۴۰ میلیون تن فولاد، مصرف آهن قراضه برای تولید این تناژ در ایران حداقل ۴ میلیون تن است، افزود: برای تامین حدود ۱.۵ تا ۲ میلیون تن ظرفیت خالی این قراضه‌ها در کشور نیازمند واردات هستیم که در صورت عدم واردات کارخانجات فولادسازی کشور با مشکل مواجه می‌شوند.

مدیرعامل شرکت فولاد گستر آتیه سپاهان سرانه تولید قراضه آهنی در ایران برای هر فرد را یک چهارم نسبت آن به اروپا دانست و تاکید کرد: به طور قطع بعد از رسیدن به مدل استانداردهای جهانی تولید قراضه در کشور همانند اروپا خواهد شد.

وی با اشاره به اینکه در روش سنتی اوراق قراضه آهن کار عموما به صورت دستی و توسط کارگران انجام می‌شود، افزود: تنها فناوری مورد استفاده در روش سنتی پرس‌کاری است.

جعفری گفت: در اروپا کنار هر فولادساز با تولید بالای ۱۰۰ هزار تن، محیط زیست الزام به تاسیس کارخانه «شردر» می‌کند.

وی با تاکید بر اینکه شرکت فولادگستر آتیه سپاهان فرآوری مکانیزه آهن قراضه به روش شردر را از اروپا به ایران آورده است، یادآور شد: ظرفیت این دستگاه در هر ساعت بالای ۲۰۰ تن است و این فناوری برای خودروهای فرسوده و همچنین براساس قراضه‌های دوره‌گردی ایران طراحی شده است.

مدیرعامل شرکت فولادگستر آتیه سپاهان تصریح کرد: کارخانه شردر فولادگستر آتیه سپاهان در سال می‌تواند حداقل ۶۰۰ هزار تن قراضه فله و خام را به قراضه خرد شده و صنعتی که عاری از هرگونه ناخالصی است، تبدیل کند و این عدد درخصوص خودروهای فرسوده، به ۸۰۰ هزار تن در سال قابل افزایش است.

وی با یادآوری اینکه روش سنتی اوراق قراضه آهن از لحاظ زیست محیطی دچار مشکل است، بیان کرد: از لحاظ زیست محیطی اوراق اتومبیل فرسوده و به روشی که رایج است آلودگی محیطی به همراه داشته به‌علاوه قطعاتی از خودروهای اوراق شده وارد بازار می‌شوند که استفاده مجدد آن برخلاف مصوبات هیأت دولت است. از این‌رو دولت تدبیر و امید باید از این صنعت (شردر) حمایت همه جانبه کرده و مانع اوراق کردن خودرو به روشی که در جامعه جاری است، شود.

جعفری با اشاره به مزایای دستگاه شردر گفت: به طور قطع اوراق آهن قراضه منافات بسیاری با مباحث زیست‌محیطی دارد که استفاده از دستگاه شردر برای فرآوری این قراضه‌ها علاوه بر دارا بودن استانداردهای زیست‌محیطی و نداشتن آلودگی از ایمنی بالایی نسبت به روش سنتی برخوردار است.

وی بالا بودن کیفیت نهایی محصول، کاهش حداقل ۲۵درصد تا ۳۰ درصد در مصرف انرژی نسبت به قراضه خام و فله معمولی و به دنبال آن به همین مقدار یعنی ۲۵ درصد تا ۳۰ درصد زمان ذوب را کاهش داده و به همین میزان مصرف الکترود و استهلاک را کاهش می‌دهد. و ادامه داد: سرباره حاصل از محصول نهایی دستگاه شردر نسبت به آهن قراضه معمولی که فولادسازان کشور به عنوان مواد اولیه مورد استفاده قرار می‌دهند موجب صرفه‌جویی ۷۰ تومانی در هر کیلو می‌شود که در سطح وسیع رقمی بزرگ خواهد بود.

مدیرعامل شرکت فولادگستر آتیه سپاهان با اشاره به صرفه‌جویی قابل ملاحظه در هزینه حمل این محصول نسبت به قراضه معمولی به دلیل همگن و یکنواخت بودن آن با دارا بودن دانسیته بیش از یک تن در مترمکعب بیان کرد: در این روش روزانه یک نفر می‌تواند ۵ هزار تن محصول را مورد ارزیابی و کنترل قرار دهد، در حالی که در روش سنتی و دستی به حدود ۸۰ نفر برای ارزیاب برای ارزیابی تناژ ذکر شده لازم است.

مدیرعامل شرکت فولادگستر آتیه سپاهان این مهم را توضیح داد که هر سال تعداد زیادی از کارگران پای کوره در اثر انفجار از قراضه فله و خام معمولی جان خود را از دست داده یا مصدوم شده‌اند و علاوه بر آن در اثر این انفجار خسارت‌های مالی سنگین به کوره‌ها و توقف تولید وارد می‌شود که استفاده از دستگاه شردر به کلی این انفجارها را از بین برده و به صفر تبدیل می‌کند و سوال این است که مقام عالی وزارت صنعت، معدن و تجارت از این صنعت با توجه به پارامترهای واقعی و عینی ذکر شده حمایت همه‌جانبه نمی‌کند.

بررسی افزایش واردات در شورای سیاست‌گذاری خودرو

خودروهای تحریم‌کنندگان ایران جولان می‌دهند

گروه صنعت- رشد ۱۶۸ درصدی واردات خودرو از لحاظ تعداد و همچنین ۱۵۴ درصدی از نظر ارزشی در ۴ ماه امسال عدد کوچکی نبود که بتوان بی‌تفاوت از کنار آن گذشت. وارد شدن بیش از ۶۸۳ میلیون دلار به جیب واردکنندگان خودرو در حالی که تولیدکنندگان داخل سال‌ها به دنبال تسهیلات هزار میلیاردی مصوب شده با هدف رونق این صنعت می‌دوند، نشان از وضعیت نامناسب در این حوزه دارد. این میزان واردات که پس از چند سال محدودیت انجام شده، نارضایتی‌های زیادی به همراه داشت. اما در جلسه اخیر شورای سیاست‌گذاری خودرو، مدل نارضایتی‌ها به شکل دیگری مطرح شد. اعضای این شورا معتقدند، در حال حاضر و با افزایش میزان واردات خودرو آنچه باید مدنظر قرار گیرد، ورود خودروهای تولیدی شرکت‌هایی است که در زمان تحریم‌ها از همکاری با خودروسازان امتناع کرده و از ارسال قطعات مورد نیاز خودروسازان داخلی جلوگیری می‌کردند اما حال با رفع تدریجی تحریم‌ها، شاهد ورود خودروهای تولیدی این شرکت‌ها در بازار خودرو ایران هستیم. در جدیدترین جلسه شورای سیاست‌گذاری خودرو که پنجشنبه برگزار شد، بعضی از اعضا انتقاداتی را نسبت به افزایش بالای واردات خودرو در ۴ ماه نخست امسال مطرح کردند. همچنین مطرح شد، در حالی واردات برخی از برندهای خودرویی به کشور افزایش شدیدی داشته که شرکت‌های تولیدکننده این خودروها در زمان تحریم همکاری خود با خودروسازان داخلی را قطع کرده و از ارسال قطعات به ایران خودداری کردند.

در ادامه گفته شد که شرکت‌های خودروساز خارجی که از ادامه همکاری برای مونتاژ خودروهای تولیدی خود در ایران در چند سال اخیر خودداری کرده‌اند، به چه دلیل باید صادرات خودروهای آماده این شرکت‌ها به صورت مستقیم و غیرمستقیم به ایران افزایش یابد.

همچنین در ادامه این جلسه راهکارهای افزایش صادرات خودروهای تولیدی در کشور بررسی و مقرر شد تا در جلسات آینده شورای سیاست‌گذاری خودرو نیز در این زمینه بحث و راهکارهای عملیاتی در این‌باره ارائه شود.

در این زمینه مطرح شد که افزایش کیفیت و تولید خودروهای روز جهان پیش زمینه اصلی رشد صادرات خودرویی کشور بوده و شرکت‌های خودروساز داخلی باید در این جهت حرکت کنند.

در همین حال دبیر انجمن صنایع همگن قطعه‌سازی کشور با اشاره به افزایش نگران‌کننده واردات خودرو به کشور گفت: در صورت عدم تدبیر مناسب مسئولان، واردات خودرو تا پایان سال به ۱۰۰ هزار دستگاه افزایش خواهد یافت. آرش محبی‌نژاد با بیان اینکه به استناد گفته‌های مسئولان دولتی در ۴ ماه نخست امسال، واردات خودرو ۲ برابر سال گذشته بود است، گفت: در سال ۹۲ نسبت به سال ۹۱ حدود ۷۵ درصد خودروی مازاد وارد کشور شده است، در حالی که در سال ۹۰، نسبت واردات خودرو به تولید ۲/۸ درصد بود اما در سال ۹۲ نسبت واردات خودرو به تولید از نظر تعداد در مقایسه با سال ۹۰ حدود ۱۲/۶ درصد رشد داشته است.

وی در ادامه با اشاره به اینکه این آمار در حالی منتشر می‌شود که میزان کل تولید خودروهای سواری در سال ۹۲ نسبت به سال ۹۰ حدود ۴۵ درصد کاهش یافته است، تصریح کرد: در سال ۹۲ مردم ۹ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان پول برای خرید خودروهای خارجی خرج کرده‌اند. این میزان نصف ارزش کل تولیدات داخلی کشور در سال ۹۲ است.

طبیعی است که با این آمار چشمگیر واردات، خودروهای پایتخت نیز متاثر از آثار این میزان واردات باشد، به گونه‌ای که هر روز می‌توان خودروهایی را در اتوبان‌های تهران دید که به جرات قیمت برخی از آنها، میلیاردی است اما این افزایش چشمگیر حضور خودروهای وارداتی در خیابان‌های تهران حکایت از آن دارد که بالاخره ارزی برای واردات این خودروها اختصاص یافته است. این در حالی است که وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز در حال تهیه دستورالعملی برای واردات خودروهای زیر ۲۵۰۰ سی‌سی است تا واردات آنها آسان‌تر شود، زیرا تاکید دولت این است که خودروهای وارداتی به کشور کم‌مصرف باشند که به نظر می‌رسد یکی از شاخصه‌های خودروهای وارداتی نیز توجه به همین نکته است که خودروهای تولیدی کمپانی‌های مطرح دنیا باید از استانداردهای روز تبعیت کنند ،بنابراین شاخص کم مصرف بودن نیز از جمله این شاخص‌ها است. این در حالی است که حسن روحانی، رییس‌جمهور نیز در مراسم روز صنعت و معدن تلویحا اعلام کرد که دولت برای واردات خودرو برنامه دارد.

کوروت جدید لو رفت

خبرخودرو- دفترچه کاتالوگ و سفارش شورولت کوروت Z۰۶ مدل ۲۰۱۵ به بیرون درز پیدا کرد وجزئیات جدیدی از این خودرو را افشا کرد. گفته می‌شود که نسخه کوپه این خودرو ۳۵۲۴ پوند و نسخه کروک آن ۳۱۷۵ پوند وزن دارند که البته اختلاف فاحش وزنی آنها با C۶Z۰۶ با ۳۱۷۵ پوند قابل توجه است. گفته می‌شود نسل جدید این خودرو دارای ساختاری آلومینیومی هستند. کوروت Z۰۶ مدل ۲۰۱۶ دارای یک موتور ۵/۲ لیتری سوپر شارژ V۸ به توان ۶۵۰ اسب بخار و بیشینه گشتاور ۶۵۰ پوند فوت در دور موتور پایین ۳۶۰۰ است.

موستانگ راست دست شد

خبرخودرو- تصویر نخستین فرمان راست نسل جدید فورد موستانگ تولید کارخانه منتشر شد. می‌توان گفت با تولید نسخه فرمان راست موستانگ این محصول به یک خودروی کاملا جهانی تبدیل شود. نسل ششم موستانگ فرمان راست با هدف فروش در بیش از ۲۵ بازار نظیر استرالیا، بریتانیا و افریقای جنوبی تولید شده است. این خودرو در ۳ نسخه متفاوت تولید شده که ارزان‌ترین آن مجهز به یک موتور ۳/۷ لیتری V۶ به توان ۳۰۰ اسب بخار و گشتاور ۳۶۵ نیوتون متر است و قیمتی ۲۳۶۰۰ دلاری دارد. نسخه میانی نیز دارای یک موتور ۲/۳ لیتری ۴ سیلندر به توان ۳۰۵ اسب بخار و قیمت ۲۵۱۷۰ دلار است.

نگاه روز

نابودی صنعت خودرو با مداخله‌گری‌های غیرکارشناسی

ساسان قربانی
دبیر انجمن قطعه‌سازان

سند راهبردی صنعت خودرو که توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت و با مشارکت کارشناسان و انجمن‌های ذی‌ربط تدوین شد، این روزها تبدیل به سندی مهم، تاثیرگذار و ضروری در این حوزه شده است. هرچند که نقدهایی درخصوص این برنامه وجود دارد اما انتظار می‌رود با پشتیبانی و تعهد دولت و مجلس همه سازمان‌های مربوطه نسبت به اجرایی کردن این سند متعهد باشند؛ زیرا تا زمانی که خود را مقید به رعایت قانون در کشور ندانیم مشکلات فعلی صنعت خودروی ایران همچنان وجود خواهد داشت. اما به نظر می‌رسد در شرایط فعلی و حال که این برنامه تدوین شده بهترین فرصت برای ارائه هرگونه نقد برای بهبود وضعیت این سند است، زیرا در صورت نظارت درست بر اجرایی شدن آن می‌توان سمت و سوی حرکت صنعت خودروسازی کشور را مشخص کرد. این روزها صنعت خودروسازی درگیر مشکلاتی از جمله قیمت‌گذاری است. این در حالی است که دخالت دستگاه‌ها و بخش‌های مختلف در موضوع خودرو می‌تواند منجر به نابودی این صنعت شود؛ چرا که در هیچ کجای دنیا چنین دخالت‌هایی که در ایران وجود دارد، در صنایعی همچون خودرو اعمال نمی‌شود اما در کشور ما همواره به بهانه وجود چتر حمایتی بر سر صنعت خودرو، این صنعت سرکوب شده است. در همین راستا بارها پیشنهاد محاسبه ارز مربوط به صنعت خودرو با ارز آزاد مطرح شده است ،زیرا فعالان این حوزه معتقدند که این روند منجر به ایجاد محیط کاملا رقابتی خواهد شد و در این شرایط قیمت خودرو نیز توسط شرکت‌های خودروساز تعیین خواهد شد. بر این اساس باید این موضوع مدنظر قرار گیرد که اگر واردات به صرف کشور بوده و نسبت به انجام آن تاکید می‌شود این موضوع با اعتبار ملی یک کشور معامله نشود، زیرا در صورت نابودی صنعت خودرو در کشور، دیگر حرفی برای گفتن در صنعت نخواهیم داشت. در حال حاضر ساختار و بافت خودروسازی ایران دولتی است و در چنین شرایطی صدمه اصلی به بخش خصوصی در صنعت خودرو وارد می‌شود که باید بی‌برنامگی و مداخله‌گری‌های غیرکارشناسی را تحمل کرده و در این فضا فعالیت کنند. به طور قطع چنین شرایطی باعث می‌شود هر روز از میزان تولید کاسته و زمینه ورود نشدن بخش خصوصی به فعالیت‌های اقتصادی فراهم شود.

صمت از وضعیت تولید آجرهای نسوز در صنعت ساخت و ساز گزارش می‌دهد

سبک‌سازی به شیوه آجری

زهرافریدزادگان-گروه صنعت: تمایل به زیبایی و داشتن امنیت در زندگی جزو صفات ذاتی هر انسانی است. بشر از ابتدا کوشیده تا محل زندگی خود را چه از نظر امنیت و چه از نظر زیبایی، امن و آراسته نگه دارد. این ۲ معیار مهم از دیرباز، عامل پدیدآمدن وسایل و ادوات بسیاری برای دستیابی به امنیت و زیبایی شده است. این موضوع زمانی که با محل زندگی و سکونت افراد ارتباط پیدا می‌کند، از اهمیت دوچندانی برخوردار است. ایمنی محل سکونت در کنار چشم‌نوازی ظاهری آن بخش عمده‌ای از آرامش افراد را فراهم می‌کند، از این‌رو انسان همواره کوشیده تا در این مسیر امکانات آسان‌تر و بهتری را مورد استفاده قرار دهد. یکی از محصولات اصلی مورد استفاده در ساخت‌وساز، آجر است. تاریخچه آجر در ایران نیاز به مطالعه و بررسی ندارد چرا که آثار باستانی باقی‌مانده از دوره‌های مختلف تاریخی گویای قدمت این ماده در ایران است. سیر تکاملی تولید آجر به گونه‌ای است که درحال‌حاضر علاوه بر زیبایی، امنیت محل سکونت در برابر خطراتی مانند آتش‌سوزی را فراهم می‌کند. از آنجایی که قرار است دراین صفحه به موضوع صنعت ساخت‌وساز بپردازیم و روند این صنعت را در شرایط کنونی بررسی کنیم، در این گزارش از صنعت تولید آجر نسوز در ایران و کاربرد آن در ساختمان‌سازی صحبت می‌کنیم تا علاوه بر اطلاع از تولید این محصول ساختمانی، از وضعیت و مشکلات تولیدکنندگان آجر نسوز نیز مطلع شویم.

بهترین جایگزین

محمدمهدی مهدی‌پناه، صاحب یکی از کارخانه‌های تولید آجر نسوز است. وی در گفت‌وگو با صمت از آجر نسوز به عنوان بهترین جایگزین برای سنگ در صنعت ساخت‌وساز نام می‌برد و می‌گوید: با توجه به این که ساخت‌وساز به سمت صنعتی‌سازی و سبک‌سازی پیش رفته است، نیاز به مصالحی که از نظر وزن و حجم در مقایسه با سنگ و مشتقات آن، وزن و حجم کمتری داشته باشد، بیشتر به چشم می‌خورد.وزن تقریبی یک مترمربع آجر نسوز به طور میانگین مابین ۲۸ تا ۳۵ کیلوگرم است که این میزان در صورت بالا بردن دانسیته آجر می‌تواند به میزان کمتری نیز کاهش پیدا کند.

به گفته وی تاریخ ورود فناوری تولید آجر نسوز در ایران به حدود ۲۰ سال پیش می‌رسد و با توجه به این که در ایران معادن غنی برای ساخت این محصول وجود دارد، این صنعت به سرعت پیشرفت کرده و مورد توجه فعالان ساخت‌وساز قرار گرفته است.

کاهش یک پنجمی قیمت

مهدی‌پناه استقبال از استفاده از آجر نسوز در ساختمان‌سازی را عاملی برای بومی کردن این صنعت در ایران می‌داند و می‌افزاید: قیمت هر مترمربع آجر نسوز تولید داخل یک پنجم قیمت مشابه خارجی آن، با همان کیفیت و چه بسا بهتر است. همین تفاوت قیمت باعث تمایل هرچه بیشتر فعالان این صنعت در استفاده از این محصول شده است. درحال حاضر قیمت یک مترمربع آجر نسوز ایرانی به طور میانگین ۳۵ هزار تومان است

وی کشورهای عراق، قرقیزستان، ترکمنستان و کشورهای همسایه را واردکننده محصولات ایرانی عنوان می‌کند و بازار رقابت آجر نسوز با کشورهایی مانند ترکیه و هلند را بسیار تنگاتنگ می‌داند و می‌افزاید: ما از کشورهای هلند و ترکیه آجر نسوز وارد می‌کنیم و سالانه بخش قابل توجهی از سرمایه کشور از این طریق از کشور خارج می‌شود این درحالی است که کیفیت آجرنسوز ایرانی در چند سال اخیر با کیفیت این محصول درکشورهای اروپایی مطابقت می‌کند.

این تولیدکننده استفاده از آجر نسوز در ساخت‌وساز را علاوه بر زیبایی و استحکام، عامل موثری در جلوگیری از اتلاف انرژی معرفی می‌کند و می‌گوید: با توجه به این که آجر با طبیعت انسان سازگاری بیشتری دارد، بنابراین محصول بسیار مناسبی برای استفاده در محل سکونت و حفظ منابع انرژی است.

صرفه اقتصادی آجرنسوز

موضوع حفظ منابع انرژی با استفاده از آجر نسوز در داخل ساختمان، موضوعی است که جبار کیانی‌پور عضو کمیسیون عمران اتاق بازرگانی ایران چندان با آن موافق نیست. به اعتقاد وی به‌کارگیری این محصول تنها از بعد زیبایی و امنیت در برابر آتش‌سوزی قابل بررسی است و تاثیر چندانی در جلوگیری از هدر رفت سرما وگرما در ساختمان ندارد.

به گفته وی اگر استفاده از آجرنسوز در سال‌های اخیر، در ساختمان‌سازی مورد توجه قرار گرفته است، بیشتر به دلیل اصالت این محصول در فرهنگ ایرانی و تمایل ایرانی‌ها به زیبایی محل سکونت است.

کیانی‌پور در گفت‌وگو با صمت توسعه این صنعت را لازمه صنعتی‌سازی و سبک‌سازی صنعت ساخت‌وساز می‌داند و معتقد است: با توجه به این که یکی از چالش‌های مهم بخش ساختمان سبک‌سازی و استفاده از مصالح با کیفیت و ارزان است، توسعه صنعت تولید آجر نسوز می‌تواند بخش زیادی از نیازهای سبک‌سازی را تامین کند.

وی با تاکید بر حمایت از تولیدکنندگان آجر نسوز در کشور می‌گوید: حل معضلات پیش روی تولید این محصول ساختمانی و فرهنگ‌سازی برای استفاده آن در ساخت‌وساز از مهم‌ترین عوامل حرکت به سوی صنعتی‌سازی ساختمان است.علاوه بر این که صادرات این محصول به کشورهای همسایه سالانه ارزآوری قابل توجهی را برای ایران به همراه دارد.

قیمت‌تمام شده خانه با آجر نسوز

محدودیت استفاده از چوب در برخی از نواحی ایران، هزینه‌های سنگین فرآوری سنگ، مشکل کاربرد سنگ به دلیل انتقال حرارت در مناطق گرمسیر، خوش دست بودن وقابلیت بالای اجرا و به کارگیری آجر در تمامی بخش‌های بنا بویژه کارآیی فراوان آن در برپا کردن پوشش‌های وسیع و بلند، فراوانی مواد اولیه و سادگی کار تهیه آجر، با صرفه بودن، کاربرد وسیع آجر از دلایل عمده استفاده از آجر در صنعت ساختمان سازی است. کیانی‌پور دراین زمینه می‌گوید: با تمام اوصافی که در مورد آجر به ویژه آجر نسوز گفته شد، اما استفاده از این محصول در پروژه‌های انبوه چندان به صرفه نیست؛ مگر این که قیمت تمام شده خانه در مقایسه با آجر معمولی کمتر باشد.

آنچه مسلم است استفاده از محصولاتی که امنیت و آرامش، زیبایی و استحکام محل سکونت را فراهم می‌کنند، هرانداره هم که گران باشد، بازهم به صرفه است، اما نیازمند حمایت افرادی است که این امنیت و زیبایی را تولید می‌کنند.

آمار واردات ۴ ماه نخست سال ۹۳

سال	ماه	تعرفه	شرح تعرفه	وزن(کیلوگرم)	ارزش ریالی	ارزش‌دلاری
۱۳۹۳	۱	۶۹۰۲۹۰۹۰	سایر آجر بلوک چهارگوش و محصولات ساختمانی همانند نسوز	۷۰۵۹۷	۹۴۵۹۲۹۳۰۴	۳۷۱۰۷
۱۳۹۳	۱	۶۹۰۴۱۰۰۰	آجرساختمان از سرا میک.	۶۳۵۳۰۵۰	۱۸۵۳۵۹۱۱۴۴۶	۷۲۹۱۵۴
۱۳۹۳	۱	۶۹۰۴۹۰۰۰	آجرمجوف، آجر سقف‌پوش	۲۴۳۵۶۴	۸۹۹۲۹۱۱۳۸	۳۵۳۰۶

آمار واردات ۴ ماه نخست سال ۹۳

سال	ماه	تعرفه	شرح تعرفه	وزن(کیلوگرم)	ارزش ریالی	ارزش دلاری
۱۳۹۳	۱	۶۹۰۲۱۰۰۰	محصولات سرامیکی ساختمانی (آجر، بلوک، چهارگوش) نسوز	۱۰۸۷۱۱۹	۳۸۷۶۰۰۵۱۶۶۹	۱۵۴۷۹۷۵
۱۳۹۳	۱	۶۹۰۲۹۰۲۰	آجر - بلوکه - چهارگوش نسوز	۷۵۰	۹۶۲۹۳۸۸۳۸	۳۷۷۶۲
۱۳۹۳	۱	۶۹۰۲۹۰۹۰	سایر آجر بلوک چهارگوش و محصولات ساختمانی سرامیکی همانند نسوز	۱۲۲۷۸	۳۴۹۴۱۴۷۶۹۶	۱۳۷۳۲۷

یادداشت

آجر نسوز جایگزینی برای آجر معمولی

علی فتاح - تولیدکننده آجر نسوز: آجر از قدیمی‌ترین مصالح ساختمانی است که قدمت آن بنا به عقیده برخی از باستان‌شناسان به ۱۰ هزار سال پیش می‌رسد. در ایران بقایای کوره‌های سفال‌پزی و آجرپزی در شوش و سیلک کاشان که تاریخ آنها به هزاره چهارم پیش از میلاد می‌رسد، پیدا شده است؛ همچنین نشانه‌هایی از تولید و مصرف آجر در هندوستان به دست آمده که حاکی از سابقه ۶ هزار ساله آجر در آن کشور است. آجر گروهی از مصالح ساختمانی است که در گذر زمان و برحسب نیاز بشر، یک صنعت مجزا را به خود اختصاص داده است. در حال حاضر آجر به صورت صنعتی تولید می‌شود و جایگزین سنگ شده؛ در حقیقت آجر، سنگی ساخته دست بشر است، سنگی دگرگون شده که از تغییر وضعیت خشت پدید می‌آید. خاک آجر مخلوطی است از خاک رس، ماسه، فلدسپات، سنگ آهک، سولفات‌ها، سولفورها، فسفات‌ها، کانی‌های آهن، منگنز، منیزیم، سدیم، پتاسیم و مواد عالی دیگر. این گروه از مصالح براساس نوع مواد اولیه، روند تولید و محل مصرف به انواع متنوعی تقسیم می‌شوند. با پیشرفت علم شیمی، انواع بی‌شماری از آجرها با کیفیت‌های مختلف، ابعاد و شکل ظاهری متنوع راهی بازار مصرف شده و خواص منحصربه‌فرد آن باعث می‌شود که یکی از پرمصرف‌ترین مصالح مورد استفاده در ساخت‌وساز باشد. با حوادث گوناگون طبیعی و غیرطبیعی در کنار روند رو به رشد جمعیت و توسعه شهری، نیاز به مصالح ساختمانی باکیفیت و دوام بالاتر محسوس به نظر می‌رسید تا اینکه علم، فرآیند تولید نوعی از آجر را در اختیار انسان قرار داد که به شکل قابل توجهی از مقاومت آن در برابر حوادث طبیعی از جمله آتش‌سوزی بیش از آجر معمولی باشد. آجرنسوز در واقع نوعی چینی است که از انواع خاک‌های نسوز تهیه می‌شود. چینی، همان سرامیک باکیفیت است که دارای ساختاری ظریف‌تر و متراکم‌تر از سفال است. درجه حرارت پخت آجر نسوز، حدود ۱۵۰۰ درجه سانتی‌گراد است و از آجر نسوز به‌دلیل مقاومت در برابر حرارت، در شومینه‌ها، پوشش درونی کوره‌های صنعتی و سایر مواردی که نیازمند کارکرد در درجه حرارت زیاد است، استفاده می‌شود. آجرهای‌نسوز انواع مختلفی دارند که هرکدام با توجه به نوع مواد به کار رفته در آنها، میزان مختلفی از درجات حرارت بالا را تحمل می‌کنند. در همین حال آجرنسوز آلومینیومی حاوی درصد بالایی از آلومین با دمای پخت حدود ۱۲۰۰ تا ۱۸۰۰ درجه سانتی‌گراد است که از این نوع آجر برای پوشاندن جداره درونی کوره‌های ذوب فولاد استفاده می‌شود. آجرنسوز سیلیسی نیز نوع دیگری از آجر نسوز است که بخش عمده این آجر از خاک سیلیسی که به کوارتزیت معروف است، تشکیل می‌شود. امروزه از این آجرها بیشتر برای پوشاندن جداره درونی کوره‌های تولید خمیر شیشه در کارخانه‌های شیشه‌سازی، کوره‌های کک‌سازی گازسوز و کوره‌های تولید سرامیک استفاده می‌شود. نوع دیگر از آجر، آجرهای‌نسوز قلیایی است که از آن برای پوشش جداره درونی کوره‌های باز تولید فولاد، کوره‌های دوار در کارخانه‌های تولید سیمان و در قسمت‌های بالای کوره‌های ذوب شیشه و صنایع فلزات غیرآهنی استفاده می‌شود. به هر حال زیبایی آجر و الگوی حاصل از آجر چینی باعث شده که به صورت نما در داخل و خارج بنا مورد استفاده قرار گیرد و هویت خاصی به ساختمان ببخشد. ویژگی‌های این محصول در کنار راحتی کاربرد آنها باعث می‌شود که کیفیت‌های مهندسی بی‌شماری از جمله در محل اتصال ۲ دیوار به یکدیگر به وجود آید. این ابعاد متناسب باعث شده که این مصالح به منظور اجرای دهانه‌های وسیع به صورت قوس و تاق و گنبد که از زمان قبل از ساسانیان در ایران رواج داشته است، کارآیی منحصر به فردی داشته باشد. بر این اساس صنعت ساختمان با توجه به نیاز مستقیم به مصالحی چون آجر، باید به سمت‌وسویی حرکت کند که با تولید آجرهای نسوز و استفاده آن در این صنعت جایگزین آجرهای معمولی شود.

ویژه

هوشمند سازی ایمنی جاده‌ها مهمترین برنامه راهداری

ایسنا:داود کشاورزیان معاون وزیر راه و شهرسازی از هدف‌گذاری کاهش ۱۰درصدی تلفات تصادفات رانندگی در سال‌جاری خبر داد و گفت: هوشمندسازی ایمنی جاده‌ها مهم‌ترین برنامه سازمان راهداری کشور است که بدین منظور، تفاهمنامه‌ای در سال‌های قبل بین وزارت راه و شهرسازی و ارتباطات منعقد شده و تمام مسیرهای کشور زیر چتر دیتا قرار گرفته و برای نصب دوربین نظارت تصویری مشکلی وجود ندارد.

گپ

لزوم بررسی مزایای آجر نسوز در طرح پایلوت

یلدا یزدان فرحی-گروه صنعت : استفاده از آجر در طول تاریخ ایران، قدمت بسیار طولانی دارد و بناهای بیشماری اعم از آتشکده، مسجد، ساختمان‌های مسکونی و... به وسیله آجر در ایران ساخته شده‌اند. بی‌شک ساخت این بناها در هر دوره تاریخی صنعتی را با نام صنعت تولید آجر ایجاد کرده است که اگرچه ابعاد آن با ابعاد صنعت کنونی تولید آجر قابل مقایسه نیست، اما در دوره خود قابل اهمیت و موردتوجه بوده است. این فرآیند رفته‌رفته و با پیشرفت علم و فناوری، صنعتی شد و صنعت تولید آجر را وارد مرحله جدیدی کرد. با گسترش ارتباط میان کشورهای شرق و غرب و گشوده شدن درهای علوم وفنون مختلف، سرعت رشد این صنعت نیز افزایش یافت تا امروزه علاوه بر خودکفایی در تولید انواع آجر به ویژه آجر نسوز، شاهد زیبایی و استحکام هرچه بیشتر ساختمان‌ها باشیم. درمورد شرایط فعلی این صنعت در ایران با مجید جلیل سرقلعه، عضو کمیسیون عمران مجلس گفت‌وگو کردیم که در ادامه می‌خوانید.

با توجه به این که قدمت تولید آجر نسوز در ایران چندان طولانی نیست، به نظر شما وضعیت استفاده از این محصول در صنعت ساخت‌وساز در ایران چگونه است؟

با توجه به اینکه به همراه برخی از اعضای کمیسیون عمران در نمایشگاه بین‌المللی صنعت ساختمان از غرفه تولیدکنندگان آجر نسوز دیدن کردم و به گفته تولیدکنندگان، این صنعت پیشرفت قابل توجهی را در چند سال اخیر داشته است، اما هنوز هم جایگاه خود را به خوبی نیافته است. در واقع باید گفت که همچنان جای پیشرفت دارد. تولیدکنندگان آجر نسوز از مزایای استفاده از این محصول در ساختمان‌سازی تعاریف زیادی داشتند در حالی که به نظر می‌رسد، هنوز مردم ما با این مزایا به خوبی آشنا نیستند.

برنامه کمیسیون عمران برای حمایت از تولیدکنندگان آجر نسوز در کشور چیست؟

اگرچه همه تولیدکنندگان بر محاسن این محصول در مقایسه با محصولات دیگر اتفاق نظر دارند؛ اما مزایای استفاده از آجرنسوز همچنان برای بسیاری از فعالان ساخت‌وساز و نمایندگان مجلس چندان واضح و مشخص نیست. نمایندگان کمیسیون عمران پیشنهاد کرده‌اند تا ابتدا به صورت آزمایشی کاربرد این محصول امتحان شود، تا درصد تطبیق اهداف استفاده از آن با مزایای عنوان شده، مورد بررسی قرار گرفته و سپس به مرحله اجرا برسد. تولیدکنندگان باید در قالب یک بسته پیشنهادی، محاسن آجر نسوز و کاربرد آن در ساختمان را به متولیان صنعت ساخت‌وساز کشور ارائه دهند تا با هماهنگی کمیسیون عمران مجلس به صورت آزمایشی اجرا و پس از نتیجه‌گیری مزایای استفاده از آن در ساختمان اعلام شود. این صنعت یک صنعت نوپا در کشور است، اما به جرات می‌توان گفت که با سرعت بسیار زیادی نسبت به برخی صنایع قدیمی‌تر پیشرفت داشته است.

خبرخوان

فارس: سیدحسین میرشفیع معاون وزیر راه با اشاره به هدف‌گذاری نگهداری راه‌های روستایی از محل مشارکت مردمی و دهیاری‌ها، گفت: عده‌ای از خیران برای مشارکت در آسفالت راه روستایی در استان‌های فارس، هرمزگان، خراسان رضوی و اصفهان ثبت‌نام کرده‌اند. به گفته وی، یکی از جهت‌گیری‌های کلی امسال برای کاهش تلفات رانندگی، مشارکت گسترده مردمی در آسفالت راه روستایی است.

مهر: مجتبی بیگدلی رییس انجمن انبوه‌سازان مسکن و ساختمان با اشاره به اینکه اجرای صندوق پس‌انداز، مسکن را از رکود خارج می‌کند، گفت: رکود مسکن انبوه‌سازان را ورشکست کرده است. وی در مورد ایجاد صندوق پس‌انداز مسکن و ساختمان، اظهار کرد: زمانی که اقتصاد کشور با رکود مواجه شده و نیاز انباشته سالی ۱/۵میلیون واحد مسکونی به علاوه ۵۰۰ واحد بافت فرسوده و حوادث طبیعی در کشور وجود دارد، بنابراین مسکن را نباید نادیده گرفت. وی گفت: رکود مسکن انبوه‌سازان را ورشکست کرده است و سرمایه‌گذاران رغبتی برای حضور در این بخش ندارند، بنابراین برای تامین نیاز کشور و ایجاد اشتغال باید به سمت ایجاد صندوق‌های پس‌انداز برویم.

بررسی جایگاه و نقش استاندارد در تجارت بین‌الملل از نگاه کارشناسان

کیفیت را ارزان بخرید!

فرانک میرزایی-گروه تجارت: بارها شنیده‌ایم و در مراودات روزانه خود این کلمه را به کار برده‌ایم که فلان کالا استاندارد است و کالایی دیگر استاندارد نیست. برای ما تمایز میان این ۲ کلمه، دلیل اصلی صحه گذاشتن بر کیفیت یک کالا یا تایید نشدن آن به‌شمار می‌رود. براساس تعاریف علمی هر کاری که براساس اصول قانونی و با نظم صورت پذیرد و در آن از آزمایش و تحقیق سود جسته باشند، استاندارد گفته می‌شود. اگرچه این تعریف جامع و کاملی از کلمه استاندارد نیست اما، ما را با ماهیت کلی این اصطلاح آشنا می‌کند.

موسی موسوی‌زنوز، پژوهشگر موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی که سرپرست گروه مطالعات و پژوهش‌های سازمان تجارت جهانی نیز هست، در بیان مفهوم استاندارد می‌گوید: «برای بررسی مفهوم استاندارد،باید نگاهی به تاریخ استانداردها بیندازیم چراکه مفهوم استاندارد را کمی گسترده‌تر از آن چیزی که ما با آن آشناییم می‌بینند. استاندارد از نظر تاریخی شامل تمامی معیارها و شاخص‌ها برای تولید، تجارت و فعالیت‌های عمرانی در جهان می‌شود. به‌طوری‌که می‌توان معیارها و شاخص‌های اندازه‌گیری در همه حوزه‌ها را نخستین قدم‌های استانداردسازی توسط انسان در فعالیت‌های تولیدی و تجاری دانست.»

او ادامه می‌دهد: «آنچه امروزه به نام استاندارد می‌شناسیم یکسری مقررات فنی و بهداشتی است که هدف‌شان تضمین سطح حداقلی از کیفیت در محصولات و فرآیندهای تولیدی است.»

اعمال استاندارد ملی برای صادرات

شاید تصور بر این باشد که استاندارد تنها مربوط به کالا می‌شود در صورتی که بسیاری از خدمات نیز مشمول این عنوان است. در دنیای امروزی تقریبا تمامی کشورها برای خود یک استاندارد ملی دارند.

افخمی راد؛ مدیرکل سازمان توسعه تجارت نیز در گفت‌وگو با صمت استاندارد را این گونه تعریف می‌کند: «استاندارد نحوه ارائه یک فعالیت را تعریف می‌کند. اگر انجام فعالیت در سازمان براساس اصول و قوانین تعیین شده باشد، آن فعالیت دارای استاندارد است و اگر اصول قانونی در آن اعمال نشده باشد، عنوان استاندارد به آن داده نمی‌شود.»

افخمی‌راد درخصوص اعمال استاندارد بین‌المللی در بحث واردات کالا می‌گوید: «معمولا استاندارد کالا، همان استاندارد کارخانه است. اما در بحث صادرات کالا به کشورهای دیگر، کشور واردکننده می‌تواند موارد درخواستی کشور مقصد را اعلام کند تا در تولید کالا اعمال شود. برای مثال زمانی که می‌خواهیم خودرویی صادر کنیم، کشور طرف قرار داد ممکن است از ما بخواهد که استانداردهای ملی خود را اعمال کنید یا برای مثال استانداردهای شرکت بنز در خودروی شما وجود داشته باشد.»

استاندارد اهرمی برای رقابت

استانداردها ۲ نوع کارکرد دارند. موسی موسوی زنوز، پژوهشگر موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی در این خصوص می‌گوید: «یکی از کارکردهای استانداردها، کارکرد رقابتی و دیگری کارکرد حمایت از مصرف‌کنندگی آن است. قبل از این که کارکرد دوم مطرح شود، کارکرد اولی یعنی کارکرد رقابتی آن در تاریخ تجارت و تولید مطرح می‌شود. به این صورت که تولیدکنندگان در فضای تولید و تجارت همواره در حال رقابت هستند تا مشتری و مصرف‌کنندگان بیشتری را جلب کنند.»

او تشریح می‌کند: «در این راستا راه‌های جلب مشتری و مصرف‌کنندگان بیشتر، کاهش قیمت و ارتقای کیفیت کالا است. یکی از ابزارها کاهش قیمت تولیدات و محصولات و ابزار دیگر بالابردن کیفیت به‌منظور جلب مشتری برای تولیدات و خدمات بیشتر است. این کارکرد به‌خصوص در قرن نوزدهم و با شکل‌گیری انقلاب صنعتی و افزایش رقابت میان تولیدکنندگان در اروپا تقویت شد و به‌تدریج با شکل‌گیری بنگاه‌های بزرگ که حجم گسترده‌ای از مصرف‌کنندگان را مخاطب قرار می‌دادند، تقویت شد.»

کارکرد دیگر استانداردها حمایت از مصرف کنندگان است . این کارکرد زمانی مطرح می‌شود که دولت‌ها وظایف خود در حوزه تولید و حمایت از مصرف کننده را به روشنی شناسایی کرده باشند. موسوی‌زنوز در این خصوص می‌گوید: «دهه ۶۰، زمانی بود که حقوق مصرف‌کننده به‌طور گسترده در مسائل مربوط به حقوق تجارت از سوی امریکا مطرح شد. کندی، رییس‌جمهوری امریکا برای نخستین بار با برشمردن موضوعاتی ازجمله استاندارد در قالب حقوق مصرف کننده و اهمیت تضمین کیفیت کالا توسط دولت به‌عنوان حامی مصرف‌کنندگان بر این مهم تاکید کرد و از آن زمان به بعد قانون‌هایی برای حمایت از حقوق مصرف‌کننده در دنیای تجارت جهانی وضع شد که استاندارد یکی از این قوانین بود.»

> یکی از کارکردهای استانداردها،کارکرد رقابتی و دیگری کارکرد حمایت از مصرف‌کنندگی آن است
> تولیدکنندگان در فضای تولید و تجارت همواره در حال رقابت هستند تا مشتری و مصرف‌کنندگان بیشتری را جلب کنند

استاندارد؛ مانع تجارت آزاد

اینکه استانداردها می‌توانند مانعی فراروی تجارت شوند، مسئله‌ای است که ابتدا استانداردها با این هدف شکل گرفتند. دولت‌ها قصد داشتند مقرراتی وضع کنند که مطمئن شوند محصولات ارائه‌شده در بازار به مصرف‌کننده آسیب نمی‌رساند. اما فرآیند استفاده از استاندارد به‌عنوان یک عامل محدودکننده تجارت به تدریج با شکل‌گیری سیاست‌های تجاری مختلف میان کشورها مطرح شد. آزادسازی تجارت به شکل کنونی از اواخر قرن نوزدهم زمانی که این موافقت‌نامه در سطح اروپا شکل می‌گرفت، در میان کشورها مطرح شد. موسی موسوی‌زنوز در این خصوص می‌گوید: «زمانی که بحث - آزادسازی - مطرح است باید دید که دولت‌ها از چه ابزارهایی برای کنترل و محدودسازی استفاده می‌کنند تا قادر به مهار واردات بی‌رویه باشند. عمده ابزارهایی که در این مسیر استفاده می‌شد، تعرفه یا همان عوارض مالیاتی بود که وقتی کالایی از کشوری به کشور دیگر صادر می‌شد از تجار می‌گرفتند.»

گات برای کاهش تعرفه آمد

یکی از مهم‌ترین موافقت‌نامه‌ها، تعرفه و تجارت «گات» بود که در سال ۱۹۴۷ میان ۲۰ کشور شکل گرفت. هدف اصلی از این معاهده، کاهش تعرفه‌ها بود اما به تدریج با کم شدن دخالت دولت‌ها در حوزه تعرفه‌ها، دولت‌ها به دنبال روش‌های دیگری برای کنترل و محدود کردن واردات گشتند. یکی از روش‌های پنهانی که دولت‌ها اقدام به استفاده از آن نمودند، بخش مقررات فنی بهداشتی و استانداردها بود.

موسوی‌زنوز در این مورد بیان می‌کند: «این موضوع برای نخستین بار در موافقت‌نامه عمومی تعرفه و تجارت (گات) مطرح شد. در ماده‌ای از این موافقت‌نامه دولت‌های عضو تایید کردند که استانداردها ممکن است در برخی کشورها به عنوان عامل پنهان برای محدود کردن تجارت استفاده شود و در واقع خود را متعهد کردند که از استانداردها و مقررات فنی و بهداشتی به‌عنوان عامل محدودکننده استفاده نکنند.»

او اضافه می‌کند: «این روش به این شکل بود که وقتی دولت‌ها تعرفه خود را پایین می‌آوردند برای این که واردات کالایی را کم کنند، استانداردهای دشواری را برای واردات در نظر می‌گرفتند. استانداردهایی که برای صادرات گاهی تبعیض‌آمیز بود. قرار بود این قانون مانعی جدی برای واردات شود. این در حالی است که هدف گات برداشتن موانع تجارت بود. اعضای این موافقت‌نامه متعهد بودند، در شرایط از بین بردن موانع تجارت، موانع دیگری در راه تجارت(ازجمله استانداردها) ایجاد نکنند.»

استاندارد؛ ضامن کنترل کیفیت

رویه استفاده از استانداردها به‌عنوان عامل محدودکننده تجارت در همان دهه ۴۰ شناسایی شد، هر چند خیلی جدی مورد توجه قرار نگرفت. کشورها به‌خصوص کشورهایی که قدرت فنی و علمی لازم برای اعمال و وضع استانداردهای تبعیض‌آمیز داشتند از این اهرم استفاده می‌کردند. این روش باعث شد تا سازمان تجارت جهانی، برای تکمیل مقررات وضع شده برای آزادسازی تجارت، موافقت‌نامه «استانداردها و مقررات فنی» را به تصویب برساند. این در حالی است که براساس مصوبات نظام تجارت بین‌الملل، استاندارد باید ابزاری باشد برای تامین تضمین کیفیت و نه ابزار سیاسی کنترل‌کننده تجارت.»

سازمانی بین‌المللی برای استاندارد

در ۲۴ فوریه سال ۱۹۴۷ سازمان غیردولتی بین‌المللی‌ای با عنوان سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO) در ژنو شکل گرفت. این سازمان با عضویت ۱۳۰ کشور بزرگ و کوچک، صنعتی و در حال توسعه تشکیل شد و وظیفه اصلی خود را توسعه استانداردسازی و فعالیت‌های مرتبط در جهان با نگرشی تسهیل کننده نسبت به تبادلات بین‌المللی کالاها و خدمات، بهبود همکاری در محدوده علمی، فنی، اطلاعاتی و فعالیت‌های اقتصادی و حمایت از تولیدکننده و مصرف‌کننده تعریف کرد. موسوی‌زنوز در این رابطه می‌گوید: «از وظایف مهم این سازمان استانداردگذاری در حوزه‌های مختلف تولید و خدمات یا همان ایزو است. این سازمان وظیفه تدوین استانداردهای بین‌المللی را دارد که کشورهای جهان از آن به عنوان استانداردهای ملی یاد می‌کنند.»

او ادامه می‌دهد: «یکی دیگر از اهداف ایزو هماهنگ‌سازی استانداردهای کشورهاست.

با حضور ۱۰ کشور برگزار می‌شود

همایش بین‌المللی استراتژی برند

همایش بین‌المللی استراتژی برند در بهمن ماه در مرکز همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما برگزار می‌شود. دبیر علمی همایش، مشاور و استاد حوزه برندسازی گفت: این همایش با هدف فراهم کردن زمینه‌ای برای مشارکت و تعامل دانشگران، پژوهشگران، متخصصان، مشاوران و مدیران حوزه برند و برندسازی، مشارکت و تعامل دانشگاه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و خصوصی، مراکز و نهادها، مراجع قانون‌گذاری، انجمن‌ها و تشکل‌های حوزه برند و همچنین معرفی تجارب ملی و بین‌المللی در برند و برندسازی برگزار می‌شود.

دکتر محمد آزادی، با اشاره به اهمیت و ضرورت توجه به دانش برند در کشور و لزوم توسعه عمومی و تخصصی این دانش در میان مدیران و کارشناسان فعال به عنوان یکی از راهکارهای جدی توسعه و مورد توجه سازمان‌ها و نهادهای علمی، افزود: هر چند نمی‌توان از فاصله ایران با دیگر کشورهای جهان در بهره‌برداری از این دانش چشم پوشید، اما برآنیم تا با برگزاری همایش سالانه، ضمن ایجاد بستری به منظور گردهمایی استادان و دانشجویان از سراسر دانشگاه‌های ایران و مدیران برندهای صنایع مختلف توسعه یافته و در حال رشد در کشور، آخرین دستاوردهای علمی و تخصصی این حوزه را بررسی و تجزیه و تحلیل کنیم.

وی مهم‌ترین برنامه‌های این کنفرانس را ارائه مقالات تخصصی، سخنرانی‌های کلیدی از کشورهای امریکا، انگلیس، کلمبیا، اسپانیا، فرانسه، ترکیه، لبنان و ...، کارگاه‌های تخصصی، ارائه مورد کاوی‌های ملی و

بین‌المللی و نشست‌های تخصصی اعلام کرد.آزاد گفت: از مهم‌ترین محورهای این رویداد می‌توان به تقویت برندسازی ملی برای حضور قوی‌تر در بازارهای جهانی، اهمیت راهبردهای برند و برندسازی در توسعه پایدار، تبیین راهبردهای برندسازی اجتماعی و نقش مسئولیت اجتماعی در برندسازی شرکت‌ها، نقش قانون‌گذاری در توسعه برندهای ملی، جایگاه و اهمیت دولت در راهبردهای برند ملی، نقش بخش خصوصی و اتاق‌های بازرگانی در برند ملی، راهبردهای هویت‌سازی و وفاداری برند، راهبردهای احیای برندها، معماری برند، ارزیابی و ارزش‌گذاری برند و روابط عمومی و تبلیغات در توسعه برند اشاره کرد. دبیر علمی همایش بین‌المللی راهبرد برند با اشاره به اینکه اعضای هیأت علمی بیش از ۱۱ دانشگاه دولتی در کمیته علمی این رویداد حضور دارند، افزود: در ۱۵ حوزه صنعتی کمیته‌های تخصصی در همایش تشکیل یافته و فعالیت می‌کنند.

در ٤ ماه نخست ۲۰۱٤ میلادی

مبادلات تجاری ایران و چین ۱۷ میلیارد دلار شد

گمرک چین از مبادلات ۱۷ میلیارد دلاری ایران و چین در ۴ ماه نخست ۲۰۱۴ خبر داد و اعلام کرد واردات چین از ایران در این مدت رشد ۲۹ درصدی و صادرات به ایران افزایش ۱۱۰ درصدی داشته است.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، گمرک چین اعلام کرد مبادلات تجاری ایران و چین در ۴ ماه نخست سال‌جاری میلادی به حدود ۱۷ میلیارد دلار رسیده است.مبادلات ایران و چین در ماه‌های ژانویه تا آوریل امسال با رشد قابل توجه ۵۱ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل مواجه شده و به ۱۶/۹۱ میلیارد دلار رسیده است. براساس این گزارش واردات چین از ایران در ۴ ماه نخست سال‌جاری میلادی به ۱۰/۵۵ میلیارد دلار رسیده که این رقم با رشد ۲۹/۵ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل مواجه شده است. چین در ماه‌های ژانویه تا آوریل ۲۰۱۳ بالغ بر ۸/۱۵میلیارد دلار کالا از ایران وارد کرده بود. نفت کالای عمده وارداتی چین از ایران است.صادرات چین به ایران در ۴ ماه نخست امسال نیز افزایش ۱۱۰ درصدی داشته است و به ۶/۳۵ میلیارد دلار رسیده است. این کشور در ژانویه تا آوریل ۲۰۱۳ حدود ۳میلیارد دلار کالا به ایران صادر کرده بود. کل مبادلات تجاری چین با جهان در ژانویه ۲۰۱۴ بالغ بر ۳۸۲ میلیارد دلار اعلام شده که ۲۰۷ میلیارد دلار از این رقم مربوط به صادرات چین و ۱۷۵ میلیارد دلار مربوط به واردات این کشور از جهان بوده است.در همین حال رویترز هم گزارش داده که واردات نفت چین از ایران در آوریل امسال

نسبت به مدت مشابه سال قبل بیش از ۲ برابر شد و به رکورد ۸۰۰ هزار بشکه در روز رسید. این افزایش قابل توجه، حجم واردات نفت چین از ایران در ۴ ماهه ابتدایی امسال را به حجم واردات در زمان پیش از تحریم‌ها رساند. آمارهای گمرک چین نشان داد که واردات نفت خام چین از ایران در ماه آوریل، با ۱۱۵/۳ درصد افزایش نسبت به آوریل ۲۰۱۳ به ۷۹۹ هزار و ۸۶۵ بشکه در روز رسیده است. واردات نفت چین، به اضافه واردات حدودا ۲۲۵ هزار بشکه‌ای هند و همچنین واردات ۱۳۵هزار بشکه‌ای کره‌جنوبی، میزان صادرات نفت ایران در ماه آوریل را برای یک ماه دیگر به بیش از یک میلیون بشکه در روز رسانده است .به گفته تجار، واردات نفت چین از ایران امسال به‌طور عمده به‌دلیل خرید حجم بیشتری میعانات و همچنین به‌دلیل احتمال افزایش خرید شرکت سینو پک چین از ایران در قالب یک قرارداد بلندمدت، رشد داشته است.

نگاه روز

نقش استانداردها در تجارت بین‌المللی

مسعود کمالی‌اردکانی
عضو هیأت علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

شاید بتوان جهان امروز را جهان کیفیت نامید چرا که با پیشرفت چشمگیر علم و فناوری، انسان هزاره سوم کیفیت را درحد اعلای آن و در تمام عرصه‌های زندگی خود می‌خواهد. استانداردها در معاملات بازرگانی بین‌المللی غیر قابل اجتناب هستند زیرا کیفیت کالاها را در سطحی متحدالشکل تضمین می‌کنند و اختلافات در مورد مشخصات و کیفیت کالاها و خدمات صادراتی و وارداتی را کاهش می‌دهند. استانداردهای محصول، با کاهش تنوع نهاده‌ها و ابزارهای مورد استفاده در تولید، نقش مهمی در صرفه‌جویی هزینه‌های مربوط به طراحی، تولید، جابجایی و انبار ایفا می‌کند.

دولت‌ها غالبا استانداردهای بهداشتی و ایمنی را برای محصولات گوناگون وضع می‌کنند. این قوانین به‌منظور حمایت از مشتریانی که هیچ ابزاری برای ارزیابی خطرات موجود در استفاده از این کالاها در اختیار ندارند، به تصویب رسیده‌اند. همچنین استانداردها برای حمایت از محیط زیست و منابع طبیعی ایجاد شده‌اند.

هنگامی که استانداردهای محصولی که در سطح ملی پذیرفته شده، از کشوری به کشور دیگر تفاوت داشته باشد تولیدکنندگان مجبورند فرآیندهای تولید خود را برای رعایت مشخصات فنی متفاوت بازارهای مختلف هدف خود، تعدیل کنند. این کار هزینه تولید را افزایش می‌دهد و شرکت‌ها را از سود بردن از صرفه‌جویی‌های ناشی از مقیاس محروم می‌کند. به همین دلیل است که در سازمان‌های بین‌المللی تلاش‌هایی صورت می‌گیرد تا استانداردها بر مبنایی جهانی هماهنگ شوند.

تعداد مقررات فنی که استانداردهای الزامی را مقرر می‌دارند، در بیشتر کشورها به طور مداوم در حال افزایش است. این روند، نتیجه واکنش مقامات دولتی وضع‌کننده مقررات به تقاضاهای فزاینده عمومی است که محصولاتی که به بازار روانه شده باید حداقل استاندارد کیفیت و ایمنی را برآورده سازند و هیچ‌گونه اثر معکوسی بر سلامت جامعه مصرف کننده و بر محیط زیست نداشته باشند.

امروزه با توجه به ظهور پدیده جهانی شدن، سازمان‌های بین‌المللی نقش به سزایی در شکل‌گیری سیاست‌های تجاری و صنعتی کشورها پیدا کرده اند و نقش دولت‌ها را در خصوص سیاستگذاری ملی تحتالشعاع قرار داده اند. به عنوان نمونه می‌توان به سازمان‌هایی نظیر«سازمان بین‌المللی استاندارد» و «سازمان جهانی تجارت» در این خصوص اشاره کرد. سازمان بین‌المللی استاندارد در واقع سعی در یکسان‌سازی و هماهنگ‌سازی مفهوم کیفیت (استاندارد) در سراسر جهان دارد و با تدوین سری‌های مختلف استاندارد، مفهوم کیفیت را جهانی می‌کند. از طرف دیگر سازمان جهانی تجارت به‌عنوان یکی از مهم‌ترین و اثرگذارترین سازمان‌های متولی سیاستگذاری تجاری در سطح جهان از کشورها می‌خواهد از استانداردها به عنوان مانع غیر لازم برای تجارت استفاده نکنند و با رعایت اصولی همچون یکسان‌سازی، هماهنگ‌سازی و تایید متقابل استفاده ابزاری از استانداردها به‌عنوان مانع ورود به کشورها به حداقل ممکن برسد. به دیگر سخن نقش دولت‌ها در تهیه، تدوین و به‌کارگیری استانداردها به عنوان راهی برای تامین کیفیت کالا و خدمات اگرچه نقش مهمی است اما محدودتر گشته است.

ایران به‌دلیل عضو نبودن در سازمان جهانی تجارت به توافق‌های این سازمان در زمینه استانداردها توجه کمتری داشته است. هم‌اکنون اکثر طرف‌های تجاری ایران یا عضو این سازمان هستند یا در جریان عضویت به این سازمان قرار دارند. به شکل طبیعی از یک سو فضای بین‌المللی موجود امکان گریز از دایره تاثیر این روند را از ما سلب می‌کند و از طرف دیگر پاسخگویی در خور به استانداردهای بین‌المللی موجود و رعایت موازین و ضوابط مربوطه در جهت تامین و تضمین منافع ملی خودمان، مستلزم داشتن توان علمی و راه‌اندازی و تجهیز آزمایشگاه‌ها، بسترسازی‌های حقوقی و تصویب قوانین و مقررات لازم می‌باشد که در همه زمینه‌های فوق ضعف‌های آشکاری وجود دارد. با وجود چنین شرایطی دسترسی به بازارهای بین‌المللی بسیار مشکل خواهد بود و بدون نگاهی عمیق به مقوله استانداردها و رعایت حداقل‌های جا افتاده در این زمینه پیگیری چنین اهدافی امکان پذیر نمی‌باشد.

در پایان باید گفت هدف غایی، تامین کیفیت برای دسترسی به بازارهای جهانی است. نیل به این هدف در جهان به هم پیوسته امروز مستلزم حضور فعال و موثر در مجامع بین‌المللی و مشارکت در فرآیندهای جهانی است. در غیر این صورت هر گونه تلاش ملی بدون توجه به فرآیندهای جهانی محکوم به شکست خواهد بود. لذا حضور ایران در مجامع بین‌المللی نظیر سازمان جهانی تجارت ضروری است. تا فعالان اقتصادی کشور از سازوکارهای موجود جهانی آگاهی یابند و با استفاده از امکانات داخلی، کالا، خدمات و حتی ایده خود را با معیارهای لازم تولید، و به جهانیان عرضه نمایند.

گفت‌وگوی صمت با عضو کمیته تلفیق ستاد اکسپو ۲۰۱۵

ایران، حضوری متفاوت در اکسپو میلان

گروه تجارت – میلان ایتالیا از اردیبهشت تا آبان سال آینده میزبان کشورهای جهان است تا اکسپو ۲۰۱۵ با موضوع «تغذیه زمین، انرژی برای حیات» را برگزار کند. ایران نیز جزو کشورهایی است که در این نمایشگاه بزرگ جهانی حضور خواهد داشت. نمایشگاه اکسپو میلان ششمین نمایشگاه اکسپویی است که ایران پس از انقلاب در آن حضور می‌یابد. پیش از این ایران در اکسپوهای کره‌جنوبی در سال ۱۹۹۳(۱۳۷۲) لیسبون پرتغال در سال ۱۹۹۸(۱۳۷۷) – هانورآلمان در سال ۲۰۰۰(۱۳۷۹)- آئی‌چی ژاپن در سال ۲۰۰۵(۱۳۸۴) و شانگهای چین در سال ۲۰۱۰ (۱۳۸۹) حضور یافته است. اما حضور ایران در نمایشگاه سال آینده میلان با حضورهای پیشین دارای تفاوت‌های بسیار است. آنچه در ادامه می‌خوانید گفت‌وگوی صمت با سیدحسین میرظفرجویان، معاون امور فنی و مهندسی شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران و عضو کمیته تلفیق ستاد اکسپو ۲۰۱۵ (۱۳۹۴) میلان است.

◉ نمایشگاه اکسپو میلان ششمین نمایشگاه اکسپویی است که ایران پس از انقلاب در آن حضور می‌یابد. علت و تفاوت حضور ایران در این اکسپو با اکسپوهای پیشین چیست؟

ایران عضو سازمان بین‌المللی نمایشگاه‌های جهانی است و طبق روال که از تمام کشورهای عضو این سازمان برای حضور در نمایشگاه‌های اکسپو دعوت می‌شود، از ایران هم دعوت شده تا در این نمایشگاه بزرگ بین‌المللی حضور یابد. در اکسپوهای قبلی، ایران به گونه‌های دیگر در اکسپوها حضور می‌یافت، در سالنی بزرگ با دیگر کشورها و ساخت غرفه مشارکت داشت. چیزی شبیه به غرفه‌های از پیش ساخته خودمان و البته در ابعادی بسیار بزرگتر همانند اکسپو ۲۰۰۰ آلمان یا به‌صورت مستقل در سالنی که توسط کشور میزبان ساخته شده بود و دکوراسیون داخلی و خارجی به‌عهده مشارکت‌کننده قرار داشت. این در حالی است که در اکسپو امسال برای نخستین‌بار فضای نمایشگاهی برای ساخت پاویون در اختیار ایران قرار داده شده است. به عبارت دیگر غرفه ایران امسال خودساز است و ایران با احداث ساختمانی با معماری ویژه و در ۲ طبقه نسبت به برپایی پاویون اختصاصی خود در نمایشگاه اکسپو ۲۰۱۵ مشارکت می‌کند. بدون شک با توجه به نحوه حضور ایران در اکسپو ۲۰۱۵ و تهیه محتوای مناسب، ایران می‌تواند بسیار قدرتمند تر از گذشته در عرصه جهانی ظاهر شود.

◉ تصمیم‌گیری در خصوص نحوه حضور کشورها در اکسپوها چگونه است ؟

کشورها بر اساس توان بالقوه خود نسبت به نحوه حضور در اکسپوها تقاضا می‌دهند. کشورها در ۲ قالب غرفه‌های گروهی یا سالن‌های مستقل مشارکت می‌کنند که در سالن‌های مستقل نیز می‌توان هم به‌صورت دریافت سالن از اکسپو پاویون خود را طراحی و چیدمان کنند یا به‌صورت خودساز و با دریافت زمین و ساخت سالن و با معماری مورد نظر خود در اکسپو حضور می‌یابند. انتخاب نوع حضور براساس میزان سرمایه در نظر گرفته شده در هر کشور متقاضی است. بعد از ارائه درخواست، برگزارکننده نیز نحوه حضور کشور را بررسی کرده ودر نتیجه کشور در یکی از قالب‌های گروهی یا ساخت پاویون در اکسپو حضور می‌یابد.

◉ فعالیت‌های اجرایی ایران برای حضور در اکسپو میلان از چه زمانی آغاز شده است؟

مصوبه حضور ایران در اکسپو میلان در دولت دهم ابلاغ شد. ولی همه اقدامات جدی برای برنامه‌ریزی حضور ایران در اکسپو میلان، از نیمه دوم سال ۹۲ شروع شد. در این سال اقدامات اولیه از جمله ارائه طرح‌ها و برنامه‌ریزی‌های ابتدایی آغاز و استارت اصلی برای شروع عملیات اجرایی از ابتدای سال ۹۳کلید خورد. به‌طور کلی می‌توان گفت اقداماتی از جمله طراحی مفهومی پاویون، انتخاب مشاوران تهیه طرح فاز۱ و ۲ پاویون ایران، اقدامات لازم برای انتخاب پیمانکاران اجرایی، تشکیل ستاد اکسپو و کمیته‌های ۹گانه برای تهیه طرح محتوایی و نکاتی از این دست همگی در دولت یازدهم به نتیجه رسیدند.

◉ در صحبت‌های پیشین گفتید که اکسپو میلان برای ایران با اکسپوهای پیشین متفاوت است. درمورد این تفاوت بیشتر توضیح دهید؟

این نخستین باری است که ایران به‌صورت یک پاویون مستقل با ساخت سالنی با معماری ویژه حضور دارد و این مهم‌ترین تفاوت حضور نسبت به اکسپوهای قبلی است. یعنی یک قطعه زمین در اختیار گرفته‌ایم و آماده می‌شویم که یک ساختمان با طرح مفهومی که تطابق با موضوع اکسپو دارد، در ۲ طبقه و زیربنای حدود ۱۶۵۰ متر مربع بسازیم. در اکسپوهای قبلی تنها یک فضای محدود در اختیار ایران قرار می‌گرفت و در آن می‌شد روی دکوراسیون داخلی کار کرد. خیلی از کشورهای شرکت‌کننده پاویون مستقل داشتند اما ایران و کشورهای با اقتصاد ضعیف تر به این صورت شرکت می‌کردند.

در واقع نحوه حضور در بازار جهانی اکسپو به چند صورت است. یکی به صورت دسته‌جمعی و در قالب غرفه‌های سالنی است که فضای محدودی در اختیار شرکت‌کنندگان قرار می‌گیرد و کشورهای مختلف در کنار هم شرکت می‌کنند. شکل دوم به صورت حضور مستقل در قالب فضایی بزرگ است که کشور شرکت‌کننده اجازه دارد به دلخواه خودش و با هماهنگی اکسپو و بر پایه تم نمایشگاه به ساخت‌وساز در آن بپردازد. در واقع صفر تا ۱۰۰ اقدامات در یک پاویون بر عهده خود آن کشور است. در اکسپوی میلان از بین ۱۴۵ کشوری که در اکسپو در حال حاضر اعلام حضور دارند ۵۲ کشور پاویون مستقل به‌صورت خودساز دارند که ما جزو آنها هستیم.مابقی به صورت غرفه‌های کوچکتر اعلام حضور کرده‌اند. یعنی پاویون مستقل نخواهند داشت بلکه در قالب همان غرفه‌های کوچک یا به‌صورت مستقل یا به صورت دسته جمعی شرکت می‌کنند. در میان همین کشورها سازمان‌هایی مثل یونیسف، یونسکو و... هم حضور دارند. این آماری است که فعلا اعلام شده است. امکان دارد در روزهای آینده باز هم کشورهایی برای حضور در اکسپو ۲۰۱۵ اعلام آمادگی کرده و درخواست بدهند.

◉ بنابراین نحوه حضور کشورها در اکسپو اختیاری است؟

بله. معمولا کشورها به‌دلیل هزینه بالای پاویون‌ها ترجیح می‌دهند در همان قالب اول یعنی غرفه‌های کوچکتر و ارزان‌قیمت حضور پیدا می‌کنند. ساخت پاویون باید با توجه به موضوع و شعاری که اکسپو مشخص می‌کند طراحی شود. ما هم برای نخستین بار طرح ویژه‌ای را برای ساخت مد نظر قرار داده‌ایم که در مراحل مقدماتی ساخت آن هستیم. طبق برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته ایران مشکل خاصی برای ساخت‌وساز پاویون ندارد، طرح سالن ایران و نقشه‌های اجرایی هم از طرف مسئولان اکسپو تایید شده است. تنها چیزی که باید روی آن کار بیشتری انجام دهیم تکمیل بحث محتوایی است که قرار است در درون پاویون جاری و ارائه شود. در جلساتی که با حضور مقام عالی وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌صورت پیوسته برگزار می‌شود، به‌دنبال جمع‌آوری نظرات کمیته‌ها و تدوین محتوای مورد نظر هستیم.

◉ اجرای پروژه پاویون ایران چند فاز دارد؟

ما برای ساخت این پاویون ۳ فاز مختلف داریم. فاز اول تهیه طرح و نقشه‌های اولیه است، فاز دوم مربوط به تهیه نقشه‌های اجرایی با جزئیات کامل و فاز سوم اجرای اصلی و ساختن سازه مورد نظر است. ما۲ فاز اول را پشت سر گذاشته‌ایم و در حال حاضر در فاز سوم و مرحله خاکبرداری هستیم. بعد از اتمام این مرحله نیز، ساخت‌وساز اصلی آغاز خواهد شد.

◉ برنامه زمانبندی شده برای ساخت و اجرای پاویون ایران چگونه است؟

طبق برنامه، در نظر داریم ساخت سالن را تا قبل از ماه فوریه ۲۰۱۵ (بهمن ۹۳) تمام شود. بعد از آن می‌رویم سراغ قسمت‌های محتوایی و چیدمان داخل پاویون. طبق برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته توسط اکسپو میلان در فروردین سال آینده باید تمامی کارهای اجرایی پروژه‌ها به پایان برسد. در این ایام یک بازدید اولیه از محل اکسپو صورت خواهد گرفت و اردیبهشت ۹۴ اکسپو میلان افتتاح خواهد شد.

◉ متراژ پاویون اختصاص داده شده به ایران چقدر است و برای ساخت آن از چه المان‌هایی استفاده کردید؟

زمینی به وسعت ۱۹۱۰ متر مربع در منطقه‌ای که بیشتر کشورهای مهم و اروپایی قرار دارند برای احداث پاویون ایران در نظر گرفته شده است که حدود ۱۶۵۰ متر زیربنای مفید این فضا خواهد بود.

از شرایط کشورهای دیگر هم اطلاعاتی در دست دارید؟ این که در چه شرایطی هستند و ساخت‌وساز پاویون‌های آنها به چه شکل است؟

چند هفته قبل به دلیل حضور در «ورک شاپ» ۵۲ کشور دارای پاویون‌های مستقل به میلان سفر کردیم. از میان این کشورها ۲۱ کشور ساخت و سازهای خودشان را شروع کرده بودند. آلمان نخستین کشوری است که دست به کار شده و ایران و دو سه کشور دیگر نیز بعد از آلمان فعالیت‌های اجرایی پروژه را شروع کرده‌اند. بقیه کشورها هنوز کار خاصی انجام نداده‌اند و باید زودتر دست به کار شوند. چرا که همان طور که گفتم تمام کارهای این پاویون‌ها با خود کشورهای شرکت‌کننده بوده و اکسپو هیچ کمکی در این زمینه نمی‌کند.

◉ حضور در چنین نمایشگاه عظیمی چقدر می‌تواند به لحاظ تجاری برای ایران سودآوری داشته باشد؟

فلسفه اکسپو برگزاری یک نمایشگاه فرهنگی است که بحث اقتصادی درآن نهفته است. مثلا در اکسپو ۲۰۱۰ چین حدود ۴۴ میلیارد دلار درآمد نصیب این کشورشد. این در شرایطی بود که حدود ۹۸درصد مخاطبان و بازدید کنندگان این اکسپو شهروندان چین بودند و تنها ۱درصد توریست و مخاطب خارجی از این اکسپو بازدید کرد. همین‌طور نحوه حضور به گونه‌ای است که در تمام حوزه‌ها یک رقابت پنهان وجود دارد. اگر چه کشورها رقابت معماری با هم ندارند اما به صورت مشهود می‌بینیم که در هر اکسپو، کشورهای مختلف آخرین توانمندی‌های خود در زمینه معماری با ساخت پاویون‌های عظیم را با توجه به موضوع اکسپو به رخ یکدیگر می‌کشند. به هر حال با توجه به احتمال حضور حدود ۲۰ میلیون نفر در قلب اروپا برای بازدید از این اکسپو و با توجه به این که نخستین بار است که ایران در ابعادی گسترده در این اتفاق بزرگ شرکت می‌کند، بهترین فرصت است که هم از نظر سیاسی و هم از نظر فرهنگی و اقتصادی خودمان را نشان بدهیم.

◉ چطور می‌توان از این فرصت بهره‌برداری اقتصادی کرد؟

هر کشوری در کنار تمام برنامه‌های فرهنگی و دیگر برنامه‌های قابل ارائه در اکسپو، می‌تواند ۲۰درصد از فضای خود را بر فعالیت‌های اقتصادی متمرکز کند. ما هم این فرصت را داریم که برای کالاهای ایرانی قابل عرضه در

> هر کشوری در کنار تمام برنامه‌های فرهنگی و دیگر برنامه‌های قابل ارائه در اکسپو، می‌تواند ۲۰درصد از فضای خود را بر فعالیت‌های اقتصادی متمرکز کند. ما هم این فرصت را داریم که برای کالاهای ایرانی قابل عرضه در بازارهای خارجی با توجه به ظرفیت عرضه جهانی مشتری پیدا کنیم

بازارهای خارجی با توجه به ظرفیت عرضه جهانی مشتری پیدا کنیم. علاوه بر این می‌توان مخاطبان و بازدیدکنندگان را جذب حوزه گردشگری کرد و به طوری که با دیدن الگوی کوچکی از ایران در محل اکسپو برای بازدید نزدیک ،از آن شهر به ایران سفر کنند. در هر صورت ایران یک فرصت ۱۸۴ روزه بسیار مناسب دارد که هر ۵ سال یک بار ممکن است نصیب‌مان شودمحل برگزاری اکسپو امسال در میلان (قلب اروپا) فرصت طلایی برای ایران به‌وجود آمده و باید تلاش کنیم تا در همه زمینه‌ها خودمان را نشان بدهیم. همان طور که گفتم در چین حدود ۹۹ درصد بازدیدکنندگان چینی بودند اما در اروپا از کشورهای همسایه و حوزه شینگن مردم بسیاری خواهند آمد و این گستردگی خیلی برای ما مفید خواهد بود که می‌توانیم در حوزه‌های مختلف برنامه‌ریزی مناسب برای تاثیرگذاری قابل قبول در عرصه‌های اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی داشته باشم.

◉ هزینه حضور در اکسپو برای کشورهای شرکت‌کننده از چه محلی تامین می‌شود؟

هزینه هر کشوری تمام و کمال با خود آن کشور است. البته قوانینی برای حمایت از کشورهای ضعیف وجود دارد که بر مبنای آن یارانه‌ای را به آنها اختصاص می‌دهند. حالا این کمک می‌تواند درخصوص محل اقامت مسافران اکسپو در چند ماه حضور در کشور مهمان باشد، یا در قالب هزینه نقدی برای ساخت غرفه‌ها. در برخی موارد هم ممکن است برای کشورهای فقیر و محروم با پرداخت هزینه سفر، شرایط حضور را فراهم کنند. یا به عنوان مثال در مورد استفاده از پیمانکار شرایطی فراهم می‌شود که اگر کشور درخواست‌کننده کمک، از پیمانکار دولتی کشور میزبان استفاده کند از چند درصد تخفیف هم بهره‌مند می‌شود.

◉ برای دریافت بودجه برآورد هزینه‌ای شده است؟

هزینه‌ها را برآورد کرده‌ایم ولی چون هنوز بودجه آن تصویب نهایی نشده نمی‌توان قطعی در مورد آن حرف زد. به هر حال برای دریافت هزینه‌های ساخت‌وساز در دولت از بودجه مورد نظر خودمان دفاع کرده‌ایم.

◉ در مورد نیروی انسانی مورد نیاز برای برپایی اکسپو چه برنامه‌ریزی‌هایی صورت گرفته و آیا برآوردی از تعداد نیروی انسانی مورد نیاز شده است؟

بخشی از نیروی انسانی مورد نیاز ما مربوط به امور راهبری است. مثل حوزه‌های فنی و برق و مکانیک و نگهداری و امنیت و بخش اطلاع‌رسانی که به تعدادی نیروی انسانی نیاز داریم. بخش دیگر نیز مربوط به اجرای بخش محتوایی است. با توجه به اعلام مسئولان اکسپو طی ۶ ماه برگزاری ما می‌توانیم مدام برنامه‌های مختلف سرگرمی داشته باشیم. بنابراین شاید در این طرح محتوایی حضور گروه‌های هنری (موسیقی و نمایش) را هم برای اجرای برنامه‌های متنوع در نظر بگیریم. آن موقع احتمالا تعداد نفراتی که اعزام می‌کنیم، بیشتر خواهد شد. در هر صورت در حال حاضر نمی‌توان آمار دقیقی از تعداد نفرات داشت و این بستگی به برنامه‌های قابل اجرا دارد.

◉ برای کسانی که ممکن است از ایران برای بازدید به میلان بروند برنامه خاصی دارید؟

بله. اتفاقا در کمیته فرهنگ و هنر ما طرحی مطرح شده که براساس آن می‌توان به‌صورت۲سویه به جذب گردشگر پرداخت. یعنی هم از ایران افرادی راهی میلان شوند که با حوزه‌های مختلف نمایشگاهی و فضای جهانی اکسپو آشنا شوند و هم برای ترغیب سفر خارجی‌ها به ایران برنامه‌ریزی شود. درست به‌دلیل این مزیت هم اکثر کشورها به‌دنبال همین هستند که نکات مثبت و تاثیرگذار در مورد کشور خودشان را ارائه بدهند و از این طریق جذب توریست کنند. اگر ما معرفی خوبی از خودمان داشته باشیم می‌توانیم جمعیت زیادی را برای سفر به ایران مجاب کنیم. برای مثال زمان برگزاری اکسپو آلمان از طرف سازمان ملل، سال ۲۰۰۱، سال گفت‌وگوی تمدن‌ها نامگذاری شد و ما سال ۲۰۰۰ تبلیغاتی را شروع کردیم مبنی بر اینکه مردم دنیا در سال ۲۰۰۱ به ایران سفر کنند. در همین شرایط با وزارت امور خارجه هماهنگ شده بود و قرار بود تسهیلاتی درخصوص اخذ سریع ویزا بدهند یا مثلا شرایطی ایجاد شده بود که در فرودگاه به خارجی‌ها ویزا می‌دادند. یعنی شرایطی به وجود آمد که سفر به ایران تسهیل شده بود. به هر حال در این اکسپو حوزه گردشگری فرصت خوبی برای جذب توریست دارد. باید به نحوی عمل کنیم که آن بازدیدکننده احساس کند بخشی از ایران را در قالب یک پاویون زیبا دیده و حالا همه آن زیبایی را می‌تواند در خود آن سرزمین ببیند.

◉ بنابراین اکسپو میلان هم از نظر گردشگری و هم از نظر تجاری قابلیت ارزآوری برای ما دارد. برای بهره‌برداری صحیح از این فرصت چه باید کرد؟

لازمه بهره‌برداری مناسب از این فرصت این است که کمیته‌های مختلفی که برای حضور ایران در اکسپو مشغول فعالیت هستند، بتوانند با برنامه‌ریزی دقیق، منسجم و یکپارچه به موفقیت برسند. برای حضور ایران در اکسپو میلان کمیته فعالیت می‌کنند. برای معرفی سرزمین ایران برنامه‌ریزی‌هایی در قالب کمیته‌ها در حال انجام است. البته به‌نظر بنده برای معرفی ایران به بازدیدکنندگان خارجی می‌توان برنامه‌های زیر را اجرایی کرد:

۱- معرفی اقلیم جغرافیای طبیعی ایران است که بخشی از آن را در معماری غرفه هم انجام داده‌ایم و بخشی از آن را هم در قالب فیلم و تصویر ارائه دهیم، ۲- معرفی جغرافیای انسانی و طوایف و نژادهای ایران است که در قالب نمایش لباس‌های ایرانی به‌صورت زنده یا در قالب فیلم و تصویر، ۳- معرفی ادیان و مراسم آیینی و زندگی مسالمت‌آمیزی که پیروان ادیان مختلف در کشور ما دارند، ۴- نقش دین در فرهنگ تغذیه ایرانی و سفارشات دینی در مورد تغذیه حلال و تعامل انسان با طبیعت و حفظ آن، ۵- معرفی معماری و شهرسازی ایران در ادوار مختلف، ۶- پدیده مهاجرت و حاشیه‌نشینی در شهرهای مختلف و تاثیر آن بر فرهنگ غذایی ملل، ۷- معرفی غذاهای سنتی و فست فودی ایران در قالب برپایی رستوران جهت ارائه غذاهای مختلف آن یا در قالب ارائه با فیلم و تصویر، آخرین مورد هم مربوط به ایده تفکر و ساخت پاویون ایران با توجه به سفره جهانی و فرهنگ ایرانی است که در قالب کاتالوگ و فیلم می‌تواند ارائه شود. من فکر می‌کنم در هر مواردی که بیان کردم می‌توانیم با موفقیت عمل کنیم. فقط نیاز داریم که برنامه‌ریزی منظمی را داشته باشیم تا همه چیز منظم برگزار شود. ما وظیفه داریم شرایط را طوری برای بازدیدکنندگان رقم بزنیم که بعد از خروج از غرفه چیزی در ذهن‌شان جرقه بخورد و ذهنیت مثبتی از ما پیدا کنند.

◉ شعار اصلی و مشترک کمیته‌ها نهایی شده است؟

هنوز خیر. اما با توجه به تم و قالبی که از سفره ایرانی و برکت آن داریم، با تاکید بر سخنان آقای وزیر سفره جهانی را مدنظر قرار داده‌ایم و احتمالا کلمات دیگری هم به آن اضافه خواهد شد. نحوه انتخاب شعار به این شکل است که شعار تمام کمیته‌ها در کمیته تلفیق مورد بررسی قرار خواهد گرفت و در نهایت شعار اصلی انتخاب خواهد شد.

◉ با توجه به اینکه تم اصلی اکسپو بحث تغذیه زمین، انرژی برای حیات است. برنامه ایران در این زمینه چیست؟

عمدتا اکسپوها یک موضوع و تم کلی دارند که شامل چند زیرمجموعه یا آیتم دیگر می‌شود. شعار اکسپو میلان FEEDING THE PLANET است که ۲ تعبیر می‌توان از آن کرد. اول غذا برای مردمان جهان و دوم تغذیه زمین، انرژی برای حیات. در واقع با این شعار اکسپو می‌خواهد بگوید که ما فقط یک کره خاکی داریم که قابل سکونت است و می‌توان روی آن به حیات ادامه داد و همه چیز از آن به‌دست می‌آید، بنابراین باید مراقب آن باشیم. البته در زیرمجموعه این موضوع کلی موارد دیگری آمده است که براساس آن ما باید شرایطی را به‌وجود بیاوریم که با برداشت مناسب محصول و سیستم غذایی درست ۱میلیارد گرسنه در دنیا را به نیم میلیون تقلیل بدهیم. یا مثلا چگونه سلامت مادران را در سیستم بهداشتی تامین کنیم که منجر به تولد نوزادان سالم شده و مرگ‌ومیر نوزادان در سال آینده به دوسوم کاهش یابد و... این اهداف، همگی در راستای اهداف هزاره سوم سازمان ملل است که به‌عنوان شعار اکسپوی ۲۰۱۵ گنجانده شده است. بنابراین حالا ممکن است یک کشور مثل اتریش روی یکی از آیتم‌های موضوع اصلی اکسپو مثل حوزه بهداشت مادران کار کند و ایران در حوزه دیگری کار کند.

◉ به نظر شما ایران در چه ابعادی می‌تواند بیشتر حرفی برای گفتن داشته باشد. گروهی معتقدند که شاید ایران در برخی از بخش‌ها مانند بحث فناوری حرف خاصی برای گفتن نداشته باشد یا قادر به رقابت با سایر کشورهای حاضر در اکسپو نباشد؟

نمی‌توان به این صراحت گفت! به هر حال ما شرکت‌های دانش‌بنیان و پردیس‌هایی داریم که در حوزه صنعت غذایی و میکروبیولوژی کارهای خوبی کرده‌اند. اتفاقا این ها می‌تواند برای جهانیان جذاب باشد. مثلا می‌توانیم اعلام کنیم که در ایران از کودهای ارگانیک بهره می‌بریم که هم برای محیط‌زیست آسیبی ندارد و هم برای تهیه با کیفیت محصول که برای سلامت انسان مفید است. ما در حال بررسی هستیم که ببینیم در کدام حوزه می‌توانیم فعالیت بهتری داشته باشیم که فضای رقابتی به وجود بیاید. به هر حال ما مطمئن هستیم که کشورهای مختلف ۶ ماه برای هر روز خودشان برنامه دارند و ما هم نمی‌خواهیم از این فضا عقب بمانیم.

◉ درخصوص انتخاب کشور میزبان یا برگزارکننده اکسپو هم توضیحاتی بدهید. کشورها باید چه ظرفیت‌هایی داشته باشند که بتوانند برای میزبانی اکسپو تقاضا بدهند؟

کشورها تقاضای خود را می‌دهند و این تقاضا در کمیته برگزاری اکسپو دردفتر نمایشگاه های بین المللی (BIE) بررسی شده و نتیجه اعلام می‌شود. برنامه‌ریزی باید از ۸ یا ۱۰ سال قبل شروع شود. چین در سال ۲۰۰۲ (۱۳۸۱) برای برگزاری اکسپو سال ۲۰۱۰(۱۳۸۹) انتخاب شد، در حالی که هنوز شرایط مناسبی برای برگزاری اکسپو نداشت. بعد از انتخاب شدن با ارائه برنامه‌ای مشخص به مسئولان جهانی اکسپو متعهد شد که طی مدتی مشخص اقداماتی را انجام بدهد و شرایط برگزاری را در شانگهای فراهم کند. همین کار را هم کرد و یکی از محله‌های فقیرنشین و بسیار خراب شانگهای با بافت فرسوده در عرض ۵سال به زیباترین مکان ممکن با امکانات رفاهی و تجاری بی‌نظیر تبدیل کرد و اکسپو را برگزار کرد. یکی از ویژگی‌های کشور میزبان نوسازی محل برگزاری اکسپو است. همین طور که امارات میزبان اکسپو بعدی خواهد بود. امارات برای سال ۲۰۲۰(۱۳۹۹)متعهد شده که محلی مناسب برای اکسپو فراهم کند و در حال ساخت فرودگاه جدید و ساختمان‌های جدید است. درست مثل برگزاری المپیک‌ها است و باید شرایط رفاهی برای برگزاری به بهترین حد خودش برسد.

◉ آیا ایران برنامه‌ای برای درخواست میزبانی برگزاری اکسپو در سال‌های آینده دارد؟

باید ظرفیت‌ها را بسنجیم و تصمیم بگیریم که آیا می‌توانیم این کار را انجام بدهیم یا خیر. تمایل این درخواست همیشه بوده و است. به هر حال اگر چنین اتفاقی رخ دهد سود کلانی عاید ایران خواهد شد، بیش از ۱۰۰ کشور به کشور ما سفر می‌کنند و بازدیدکنندگان با خودشان ارز وارد می‌کنند. هم از نظر اقتصادی برای ما اهمیت دارد و هم از نظر توسعه شهری. ضمن این که در کوتاه‌مدت تاثیر زیادی در کاهش رکود و بیکاری خواهد داشت. در کنار همه این ها بسیار مشهور می‌شویم که می‌توانیم کارهای عظیم را در میهن‌مان انجام دهیم. این اتفاق در مورد چین بعد از برگزاری ۱ دوره المپیک و ۱ دوره اکسپو رخ داد. ایران هم توانایی این برگزاری را دارد اما یک برنامه‌ریزی بسیار دقیق می‌خواهد. البته می‌توانیم ابتدا کاندیدا برای برگزاری و میزبانی اکسپو منطقه‌ای شویم. اکسپوهای منطقه‌ای بین ۲ اکسپو جهانی برگزار می‌شوند. در این صورت می‌توان برای برگزاری اکسپوهای جهانی آماده شد.

از حال و هوای مرداد بازار سهام چه خبر؟

سرمای بورس در گرمای تابستان

مهدیه انوشه: بازار سرمایه پس از نزولی چند ماهه در تابستان امسال سکون و سکوت را برگزید تا با حاکمیت فضایی بی‌روح در تالار حافظ، سرما را در گرمای تیر و مرداد به بازار تزریق کند. بر همین اساس بود که بازدهی مرداد ماه سرمایه‌گذاران هرچند منفی بود اما در راستای اقدامات کنترلی برای حمایت از بازار سرمایه، فقط ۰/۸ درصد بازدهی منفی برای این مدت ثبت شد. کنترل سقوط بازار سرمایه اگرچه اتفاقی مثبت است اما روند فرسایشی حاکم بر این بازار و فرو رفتن سهامداران در لاک احتیاط و انتظار اتفاق خوبی نیست.

روند بی‌تفاوتی در بازار سرمایه زمانی به‌طور جدی کلید خورد که ادامه مذاکرات هسته‌ای پس از بی‌نتیجه ماندن به آذرماه موکول شد. این موضوع باعث شد تا سرمایه‌گذاران بورسی تبدیل به نظاره‌گرانی منتظر شوند.

این در حالی است که گروهی دیگر معتقدند، خبرهای خوش هسته‌ای آثار خود را در گذشته روی سهام و شاخص‌های بورسی گذاشته‌اند و به نوعی این آثار مثبت در بازار سرمایه پیش خور شده است. با این وجود به نظر می‌رسد، بی‌نتیجه ماندن مذاکرات و موکول شدن نتیجه نهایی به آذرماه، خبر چندان خوشی برای بازار سرمایه نبود و بازاری که در تلاش بود تا اعتماد از دست رفته را برای اهالی‌اش بازگرداند و هرچند متزلزل در مسیر رشد قرار بگیرد، دچار سردرگمی دوباره‌ای شد که ریسک‌های سیستماتیک نقش مهمی در این سردرگمی دارند.

بر همین اساس بود که در ماه گذشته شاخص کل در ۱۹ روز کاری، ۶۲۰ پله پایین آمد و حجم و ارزش معاملات نیز افت داشت.

این روزها سرمایه‌گذاران ضعف نقدینگی را مهم‌ترین عامل رکود حاکم بر بازار سرمایه می‌دانند. آنها معتقدند هرچند بازار سرمایه از بی‌پولی در عذاب است اما سرمایه‌ها در پشت درهای تالار حافظ چشم انتظار یک چراغ سبزند تا با امید به آینده به سمت صف های خرید سرازیر شوند.

در همین رابطه یک کارشناس بازار سرمایه معتقد است محرک‌هایی برای رونق بازار سرمایه در ۲ سطح کلان و خرد وجود دارد. در سطح کلان ۲ عامل را می‌توان مطرح کرد. نخست می‌توان به نتیجه نهایی مذاکرات اشاره کرد که حصول نتیجه مثبت در مذاکرات ضمن شوک روانی مثبت در کوتاه‌مدت، در بلندمدت اثرات واقعی خود را بر بازار سرمایه خواهد گذاشت بنابراین چشم‌انداز بازار سرمایه در صورت به تحقق رسیدن نتیجه مطلوب از مذاکرات، مثبت ارزیابی می‌گردد.

حسین خیری افزود: عامل دیگر، نرخ بهره بانکی است، در این خصوص می‌توان گفت که سیاست‌های اتخاذی دولت در زمینه پولی و بانکی می‌تواند بر این قضیه تاثیرگذار باشد. به‌طوری‌که با کاهش نرخ بهره بانکی، انگیزه سهامداران جهت ورود نقدینگی جدید به بازار سرمایه بیشتر خواهد شد.

یک کارشناس دیگر بازار سرمایه نیز با اشاره به اینکه نرخ بهره و همچنین مقوله مذاکرات می‌توانند به‌عنوان ۲ محرک جدی برای رشد بازار سرمایه عمل کنند، تاکید کرد: به نظر می‌رسد با توجه به اینکه در دی‌ماه سال‌جاری موعد سررسید

> این روزها سرمایه‌گذاران ضعف نقدینگی را مهم‌ترین عامل رکود حاکم بر بازار سرمایه می‌دانند. آنها معتقدند هرچند بازار سرمایه از بی‌پولی در عذاب است اما سرمایه‌ها در پشت درهای تالار حافظ چشم انتظار یک چراغ سبزند تا با امید به آینده به سمت صف های خرید سرازیر شوند.

سپرده‌های بانکی با نرخ ۲۷ درصدی است در صورتی که نرخ تورم بتواند در محدوده ۱۴/۵درصد فعلی حفظ شود می‌توان به کاهش چشمگیر نرخ بهره در پایان سال امیدوار بود. در صورت کاهش چشمگیر نرخ بهره می‌توان افزایش پی برای بازار را انتظار داشت که در صورت تحقق چنین امری می‌توان پایان سال ۹۳ را به‌عنوان نقطه عطف و تغییر روند موجود پیش‌بینی کرد. سید حمید علماء تصریح کرد: محرک تاثیرگذار و مهم دیگر مذاکرات ایران و ۵+۱ است که می‌تواند سرعت خروج از رکود را تسریع کند و کاهش نرخ بهره، ورود تکنولوژی جدید و گسترش مبادلات تجاری را به همراه بیاورد که به بهبود عملیات شرکت‌ها کمک فراوانی خواهد کرد. همچنین کارشناس دیگری با تاکید بر اینکه این روزها شاهد گره زدن مذاکرات هسته‌ای با رونق بازار سرمایه از سوی تحلیلگران هستیم، معتقد است: این گروه دستیابی به هرگونه توافق با توجه به رفع تحریم از صنایع و تسهیل کردن بازگشت سرمایه‌گذاران خارجی به اقتصاد ایران را موج بسیار پرقدرت و مثبتی ارزیابی می‌کنند.

نوشداروی اقتصاد نیست

رضا سیدشیرازی با اشاره به اینکه انتشار این نگاه در بازار سرمایه باعث شده است تا سرمایه‌گذاران با شنیدن خبری ناامیدکننده از این نشست به‌صورت کاملا هیجانی اقدام به عرضه سهام کنند، گفت: فراموش نکنیم اگرچه رفع تحریم‌ها در گشایش فضای اقتصادی موثر است اما نه به این اندازه که گروهی درصدد هستند تمام فضای اقتصادی را به این مهم گره بزنند و از آن به‌عنوان نوشداروی اقتصاد ایران نام ببرند.

فروشندگان متضررند

وی همچنین با اشاره به سهامداران و سرمایه‌گذاران حاضر در بازار گفت: همان‌طور که همه می‌دانید، متاسفانه بازار به ریزش ۳۰تا ۵۵درصدی دست پیدا کرده و قیمت‌ها به پایین‌ترین حد ذاتی خود رسیده‌اند و در این میان افرادی موفق و پیروز هستند که خریداران خوبی باشند و فروشندگان بد. سیدشیرازی با اشاره به اینکه قرار نگرفتن در صف‌های فروش هیجانی به رشد قیمت‌ها در بازار سرمایه کمک می‌کند، افزود: سهامداران برای فرار از ضرر ۳۰ تا ۵۵درصدی قرار نیست تمام دارایی‌های خود را به معرض فروش بگذارند، از این‌رو با صبر و تحمل آن هم در مدت کوتاهی به رشد قابل توجهی دست پیدا خواهند کرد. در ادامه مدیرعامل شرکت مشاور سرمایه‌گذاری «آوای آگاه» نگاه دیگری به بی‌نتیجه ماندن مذاکرات دارد.

مهدی طحانی با اشاره به اینکه دولت در حال حاضر با پذیرفتن لزوم تعامل و ارتباط با کشورهای خارجی، برنامه‌های آتی خود را بر مبنای حصول توافق نهایی تدوین کرده است، گفت: با بی‌نتیجه ماندن مذاکرات، شاهد تشدید بی‌ثباتی و ابهام در شرایط اقتصادی کشور بودیم.

وی معتقد است با تمدید این دور از مذاکرات شاهد حاکمیت روند نزولی بر بورس طی بازه زمانی کوتاه هستیم و این روند ادامه‌دار نیست.

صنایع برتر پس از بی‌نتیجه ماندن مذاکرات

مدیرعامل شرکت مشاور سرمایه‌گذاری آوای آگاه، صنعت پتروشیمی را جزو گروه‌های پرظرفیت بورس با وجود بی‌نتیجه ماندن توافق هسته‌ای برشمرد و گفت: گروه نفت، گاز و پتروشیمی همواره ازجمله صنایع پیشرو و مطرح کشور بوده و دارای مزیت‌های فراوانی در سطوح داخلی و بین‌المللی است. این کارشناس بازار سرمایه افزود: فعالان بازار سرمایه در حالی انتظار انتشار گزارش‌های نامناسب از شرکت‌های پتروشیمی را داشتند که برخی از آنها تاکنون عملکرد مناسبی را از خود به نمایش گذاشته‌اند، چراکه در این گروه پیش‌بینی می‌شود با پیشروی مناسب روند مذاکرات هسته‌ای، به‌تدریج هزینه‌هایی همچون هزینه‌های مالی و حمل‌ونقل کاهش یافته و امسال برخلاف سال گذشته شاهد افزایش ظرفیت اسمی تولید شرکت‌های بورسی بوده‌ایم.

یادداشت روز

شهریور هم کم رمق آغاز شد

بازی الاکلنگی شاخص کل

گروه اقتصاد – بازار سهام در حالی نخستین روز هفته شهریور را آغاز کرد که بازهم به روند رکودی خود ادامه داد و درجا زد.

به گزارش خبرنگار صمت از تالار شیشه‌ای حافظ، شاخص کل در ساعت‌های ابتدایی معاملات اگرچه سبزپوش بود اما با پایان یافتن زمان داد و ستدها افتی اندک را تجربه کرد و همچون روزهای گذشته آرام‌آرام از پله‌های نزول پایین آمد. حرکت الاکلنگی شاخص در روز گذشته در حالی ثبت شد که به نظر می‌رسد خبرهای خوش پیرامون تالار حافظ کم نیست.

ظریف هفته آینده به مسکو سفر می‌کند. در بازارهای جهانی قیمت فلزات اساسی با کمی رشد همراه شده است. در حوزه اقتصادی نرخ سود کوتاه مدت بانکی ۱۰ درصد شده است . وزیر اقتصاد و دارایی سند راهبردی بانک‌های دولتی را برای اجرا ابلاغ کرد. اما از نگاه تکنیکالی به متغیرهای بازار سهام، شاخص بورس مقاومت ۷۴هزار واحدی را به سمت پایین شکسته و سطح حمایت بعدی ۷۳۵۰۰واحد است. در نگاهی به صنایع مختلف بازار می‌بینیم که در گروه سیمان دولت در صدد ایجاد تحرکاتی در بخش تقاضای مسکن برای افزایش قدرت خرید مردم است.

صنعت بیمه نیز شاهد افزایش سرمایه ۹ شرکت است. اما در مخابرات هم خبرهایی است. دولت تصمیم به حمایت از این تک سهم بازار دارد. در همین راستا ۱۴۰ پروژه مخابراتی با اعتباری بالغ بر ۳۸۳ میلیارد ریال با حضور وزیر ارتباطات در استان کرمانشاه به بهره‌برداری رسید.

در گروه خودرو خبرها حاکی از آن است که وزیر صنعت، معدن و تجارت اعلام کرده هیچ دخالتی در قیمت‌گذاری خودرو ندارد و قیمت‌گذاری آن را در حوزه اختیار شورای رقابت دانسته است. فعلا خودروسازان در صدد افزایش تولید هستند و آمارهای ۴ ماهه آنها نیز بهبود تولید را نشان می‌دهد. لیزینگی‌ها از شرایط بنیادی بهتری برخوردارند اما این گروه نیز از روند خودرویی‌ها تبعیت می‌کنند و از نگاه تکنیکالی در سطوح حساسی هستند که احتمال نوسان منفی آنها وجود دارد. در مجموع بازار سرمایه شهریور را هم مثل ماهی که گذشت کم حجم و با افت اندک شاخص آغاز کرد. به این ترتیب که در دادوستدهای دیروز بورس تهران بیش از ۵۵۸ میلیون برگه سهم و حق‌تقدم در بازار دست به دست شد که ارزش این مبادلات ۱هزار و ۷۷۲ میلیارد ریال بود و در ۴۲هزار نوبت معاملاتی انجام شد.

شاخص کل دیروز باز هم درجا زد و با ۳۷ واحد افت، به عدد ۷۳هزار و ۸۶۸ رسید. نمادهای فولاد مبارکه اصفهان، گسترش نفت و گاز پارسیان، توسعه معادن و فلزات و کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران بیشترین تاثیر منفی را بر شاخص ثبت کردند. در مقابل صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس، ایران خودرو و سایپا با بیشترین تاثیر مثبت خود در بازار مانع افت بیشتر شاخص شدند. در معاملات نخستین روز هفته نمادهای جام دارو، کارخانجات تولیدی شیشه رازی، پلاسکوکار، رادیاتور ایران، تولیدی گرانیت بهسرام، گسترش سرمایه‌گذاری ایران خودرو و کربن ایران با بیشترین رشد قیمت در صدر جدول معاملات قرار گرفتند. این در حالی بود که نمادهای صنایع خاک چینی ایران، پشم شیشه ایران، سیمان هگمتان، سایپا شیشه، معادن بافق، سرمایه‌گذاری صنعت بیمه و شیشه همدان با بیشترین کاهش قیمت در انتهای جدول معاملات روز شنبه نشستند.

در پایان معاملات دیروز نمادهای ح.سرمایه‌گذاری صندوق بازنشستگی، کربن ایران، صنایع شیمیایی فارس، کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، پارس خودرو، گلوکوزان و گسترش سرمایه‌گذاری ایران خودرو با سنگین‌ترین صف‌های خرید به کار خود پایان دادند. این در حالی بود که سهامداران پارس پامچال، صنعتی آما، سیمان دورود، فولاد امیرکبیر کاشان، ح.صندوق بازنشستگی، سیمان ایلام و صنایع کاغذسازی کاوه با تشکیل طولانی‌ترین صف‌های فروش برای خروج از این نمادها تلاش کردند.

اطلاعات سود و زیان شرکت‌ها

نام شرکت	آخرین سرمایه (میلیون ریال)	سال مالی	دوره	آخرین پیش‌بینی هر سهم (ریال)	میزان پوشش دوره (ریال)	درصد پوشش
سرمایه‌گذاری صندوق بازنشستگی کشوری	۱۴۴۰۰۰۰۰	۱۳۹۴/۰۶/۳۱	۱۲ماهه	۶۵۰	-	-
مدیریت سرمایه‌گذاری امید	۲۰۰۰۰۰۰۰	۱۳۹۳/۱۰/۳۰	۶ماهه	۸۳۶	۵۴۳	۶۵
سیمان سپاهان	۱۸۰۰۰۰۰	۱۳۹۴/۰۶/۳۱	۱۲ماهه	۲۶۰	-	-
پلی‌اکریل ایران	۴۹۱۰۸۲	۱۳۹۳/۰۹/۳۰	۶ماهه	(۱۱۸۵)	(۶۳۹)	۵۴

نگاه روز

جلسه کمیسیون اقتصادی مجلس برای رفع مشکلات بورس

کارگروه بورس و اوراق بهادار کمیسیون مجلس امروز(دوم مرداد) به بررسی مسائل و مشکلات موجود در بازار سرمایه و نیز سازمان بورس اوراق بهادار خواهند پرداخت.

بر اساس این گزارش؛ افت شاخص بورس که از دی سال گذشته آغاز شده است تا هفته اول تیر امسال به عدد ۲۰۰۰۰ واحد رسید. همچنین نماگر بازار سرمایه که معاملات نخستین روز سال ۹۳ را در ارتفاع ۷۹ هزار و ۱۵ واحدی آغاز کرده بود، از ابتدای امسال تا پایان مرداد در مجموع با افت ۵۱۱۰ واحدی به عدد ۷۳ هزار و ۹۰۵ واحد رسیده است.

تمدید مهلت دریافت سهام عدالت کارگران فصلی تهران

مهلت دریافت اوراق سهام عدالت کارگران فصلی و ساختمانی استان تهران به منظور تکمیل فرآیند و رفاه حال مشمولان جامانده تا ۱۴ شهریور تمدید شد.به گزارش فارس تحویل اوراق سهام عدالت کارگران فصلی و ساختمانی در استان تهران از خرداد امسال آغاز شده و مهلت دریافت آن پایان مردادماه اعلام شده بود. در این مرحله ۲۸۰ هزار خانوار که از سال گذشته ثبت‌نام و تکمیل مدارک کرده‌اند، مشمول دریافت سهام عدالت هستند که در مجموع تعدادشان حدود ۹۰۰ هزار نفر است. ضمن این‌که تعدادی از بازنشستگان بانک سپه که از گذشته ثبت‌نام کرده بودند و مشمول دریافت سهام عدالت هستند، می‌توانند با مراجعه به تعاونی‌های سهام عدالت تهران، برگه سهام خود را دریافت کنند.

واگذاری ۱۵۰۴ میلیارد ریال سهم‌دولتی

سازمان خصوصی سازی اعلام کرد: افزون بر ۱۵۰۴ میلیارد ریال سهم دولتی در هفته اول شهریور امسال در فرابورس عرضه می‌شود. به گزارش ایسنا، ۱۰۰ درصد از سهام شرکت سهامی پرورش کرم ابریشم ایران معادل ۳۲۵ هزار و ۱۲۵ سهم به صورت یکجا و نقد و اقساط در دوشنبه، سوم شهریور در بازار سوم فرابورس واگذار می‌شود. بلوک ۱هزار و ۵۰۴ میلیارد ریالی پرورش کرم ابریشم ایران در حالی به قیمت پایه هر سهم ۴ میلیون و ۶۲۶ هزار و ۴۴۳ ریال به مزایده می‌رود که مبلغ سپرده شرکت در این رقابت ۴۵/۱میلیارد ریال تعیین شده است. بر اساس این گزارش، شرایط پرداخت ثمن معامله با شرایط ۲۰ درصد نقد و بقیه اقساط ۵ ساله با نرخ ۱۵ درصد عنوان شده است. همچنین در حال حاضر شرکت شهرک‌های کشاورزی مالکیت ۱۰۰ درصدی سهام شرکت پرورش کرم ابریشم ایران را برعهده دارد.

مشاهده الکترونیکی پرتفوی اوراق بهادار

مدیر فناوری اطلاعات شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه از انتشار نسخه جدید IPS مشاهده الکترونیکی پرتفوی سهامداران خبر داد. به گزارش سنا، علی حسنی با اعلام این خبر گفت: در سامانه قبلی بخشی از فرآیند انتقال و نمایش اطلاعات توسط کاربر انجام می‌شد و زمان‌بر بود، در صورتی که در نسخه انتقال اطلاعات از سامانه پس از معاملات به صورت خودکار انجام خواهد شد. در این صورت علاوه بر بالا رفتن دقت کاربران قبل از زمان آغاز معاملات می‌توانند به صورت وضعیت دارایی سهام روز قبل خود دسترسی داشته باشند. وی نمایش معاملات در آخرین روز معاملاتی را از دیگر قابلیت‌های این سامانه عنوان کرد و گفت: از این پس علاوه بر دارایی سهام، کاربران می‌توانند معاملات آخرین روز معاملاتی خود را نیز در سیستم مشاهده کنند.

اجرای فاز دوم XBRL

در راستای اجرای فاز دوم پروژه پیاده‌سازی XBRL در بازار سرمایه و به منظور هماهنگی و تبادل نظر رسانی درخصوص زمان‌بندی اجرای رویکرد فایل بندی داوطلبانه و الزامی، جلسه‌ای با حضور اعضای کمیته راهبری XBRL سازمان بورس و شرکت‌های مطرح نرم‌افزاری در حوزه مالی و حسابداری و فعال در حوزه XBRL مانند شرکت‌های همکاران سیستم، رایورز و... در محل این سازمان برگزار شد. در این جلسه، علی عبدالهی، مدیر فناوری اطلاعات سازمان بورس و عضو کمیته راهبری XBRL بازار سرمایه، پس از مروری بر اقدامات انجام شده در خصوص تاریخچه و ابعاد مختلف پروژه، رویکردهای مختلف ایجاد خروجی‌های XBRL را تشریح و دلایل سازمان بورس برای انتخاب رویکردهای کوتاه و بلندمدت را تبیین کرد.

نظرگاه

تامین‌مالی پتروشیمی‌ها از طریق بورس کالا

عرضه‌کنندگان محصولات نفتی و پتروشیمی می‌توانند با توجه به ظرفیت‌های موجود بورس کالا، اقتصاد کشور را رونق دهند. به گزارش شانا، در بسته اجرایی دولت برای خروج غیرتورمی از رکود با اشاره به اینکه بازار سرمایه می‌تواند نقش مهمی در تامین مالی فعالیت‌های بنگاه‌های اقتصادی و بودجه دولت ایفا کند، آورده شده است که سیاست قطعی دولت، تقویت این نهاد با هدف نقش‌آفرینی موثرتر در روند توسعه اقتصاد ملی است. از این‌رو دولت در چارچوب سیاست‌های خروج از رکود اقتصادی در سال ۹۳، مجموعه سیاست‌هایی برای تنظیم و توسعه بورس‌های کالایی تهیه کرده است. در این راستا مهم‌ترین اهداف طراحی شده دولت برای توسعه بازار سرمایه در مجموعه سیاست‌های بسته اجرایی افزایش نقش تامین مالی مبتنی بر کالا، کمک به تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی از طریق اوراق بهادار، تنوع دادن به ابزارها و نهادهای تامین مالی به منظور پوشش همه نیازهای سرمایه‌گذاران و شرکت‌های سرمایه‌پذیر و تقویت نقش بازار اولیه در تشکیل سرمایه است. در این میان و از آنجا که سهم عرضه‌کنندگان فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی از کل عرضه‌کنندگان در تالارهای معاملاتی بورس کالای ایران بیش از ۳۷درصد است این بخش نیازمند حمایت و توجه بیشتر در آینده است. در حال حاضر حدود ۲۵۱ تولیدکننده عمده کشور در تالارهای سه‌گانه بورس کالای ایران محصولات خود را عرضه می‌کنند و سهم فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی از این تعداد، ۹۳ تولیدکننده در قالب ۳۹ مجتمع پتروشیمی و ۵۴ پالایشگاه و تولیدکننده فرآورده نفتی است. با این اوصاف عرضه‌کنندگان فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی می‌توانند با استفاده از بسترها و مکانیزم‌های بورس کالای ایران چون کشف قیمت شفاف، منطقی و منصفانه نقش بی‌بدیلی در شفافیت اقتصاد ملی بازی کنند. بورس کالای ایران در سال‌های اخیر از طریق قرارداد سلف و اوراق مشتقه توانسته است، تامین مالی مناسب، سریع و آسان را برای تولیدکنندگان فراهم کند. از این رو، آن بخش از مجتمع‌های پتروشیمی، پالایشگاه‌ها و تولیدکنندگان فرآورده‌های نفتی که با مشکل تامین مالی مواجه هستند، می‌توانند از بستر این بورس تامین مالی کنند و چرخ‌های تولید خود را در جهت رونق اقتصاد ملی به حرکت درآورند. تشریفات مزایده و مناقصه که در برخی موارد با شبهاتی مواجه است، می‌تواند از طریق بورس کالا به مناسب‌ترین و اقتصادی‌ترین شکل و همچنین به‌طور شفاف انجام شود. از جمله موارد دیگری که تولیدکنندگان کشور در سال‌های اخیر با آن مواجه شده‌اند، بحث فروش اموال مازاد است؛ بورس کالای ایران با ایجاد بازار فرعی تلاش دارد بستری برای فروش املاک و مستغلات مازاد ایجاد کند. از این‌رو تولیدکنندگان فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی می‌توانند در بازار فرعی این بورس، املاک و مستغلاک مازادشان را بفروشند.

قیمت پایه محصولات پتروشیمی ثابت می‌ماند

دبیر انجمن کارفرمایان صنعت پتروشیمی از ثبات قیمت پایه محصولات پتروشیمی تا پایان شهریور خبر داد. به گزارش سنا، احمد مهدوی با اشاره به روند مطلوب معاملات محصولات پتروشیمی اظهار کرد: برخلاف برخی نگاه‌ها که آزادسازی قیمت محصولات پتروشیمی در بورس کالای ایران را به‌عنوان رشد بی‌رویه قیمت‌ها عنوان می‌کردند، اکنون شاهد تعادل در مبادلات پتروشیمی و حتی کاهش قیمت برخی از کالاها هستیم که روند فعلی به نفع تولید کشور است. وی افزود: طی هفته گذشته قیمت پایه برخی از محصولات پلیمری در بورس کالا کاهش یافت که دلیل این کاهش، بازگشت قیمت پایه محصولات به قیمت‌های اعلامی در اواسط تیرماه بود. مهدوی در این‌باره توضیح داد: قیمت پایه محصولات پتروشیمی در بورس کالای ایران که هر ۲ هفته یکبار از سوی دفتر توسعه صنایع تکمیلی پتروشیمی اعلام می‌شد، به‌دلیل تعادل در معاملات و حمایت از صنایع پایین‌دستی به قیمت‌های اولیه خود یعنی نخستین قیمت اعلامی در اواسط تیر ماه بازگشت که این قیمت‌ها تا پایان شهریورماه ثابت می‌ماند. مهدوی گفت: در قیمت‌های مردادماه شاهد رشد ۱تا ۴ درصدی برخی از محصولات به‌دلیل افزایش نرخ‌های جهانی و قیمت دلار بودیم که با بازگشت قیمت‌ها به اواسط تیرماه، ثبات در معاملات حکمفرما می‌شود؛ البته احتمال کاهش قیمت برخی کالاها با بازگشت قیمت‌های پایه همچنان وجود دارد.

بازاری که رونق نگرفت

آینده مبهم آتی زیره

سمانه گلاب- گروه اقتصاد: اگر نگاهی به سابقه تشکیل بورس‌های کالایی در جهان داشته باشیم، می‌بینیم محوریت معاملات در این بورس‌ها براساس قراردادهای آتی بوده است. از منظر تاریخی نیز نخستین قراردادهای آتی روی محصولات کشاورزی و به‌طور خاص گندم انجام شده است. دلیل شکل‌گیری و رونق این معاملات مزیت‌هایی است که این شکل از قرارداد برای دوطرف معامله دارد.

با استفاده از قراردادهای آتی قیمت محصولات برای روزها و ماه‌های آینده، مشخص می‌شود و خریدار می‌تواند با نگاه به قیمت‌های آینده روند حرکت آن را پیش‌بینی کند و نسبت به خرید تصمیم بگیرد. علاوه بر این کشاورزان هم پیش از اینکه درباره الگوی کشت سال آینده خود تصمیم بگیرند، روند تغییرات قیمتی را پیش‌بینی کرده و بر این اساس، محصول سال بعد خود را تعیین می‌کنند و در نتیجه تاحد ممکن از نوسانات تولیدی جلوگیری می‌شود.

این شکل از معاملات در سطح تصمیم‌گیری‌های کلان نیز مزیت‌های فراوانی برای سیاستگذاران عرصه کشاورزی دارد. بدیهی است زمانی که میزان تولید و قیمت محصول برای ماه‌ها و حتی سال آینده مشخص باشد تصمیم در مورد میزان واردات، صادرات و حتی ذخیره‌سازی محصولات بر مبنای صحیح‌تری انجام می‌شود و این موضوع نیز به ثبات در روند تولید کمک می‌کند. با توجه به این ویژگی‌هاست که کارشناسان، قراردادهای آتی را بهترین منبع برای تصمیم‌گیری کم‌خطر تولیدکننده و خریدار می‌دانند و بر گسترش آن تاکید دارند.

بر همین اساس در اردیبهشت‌ماه امسال فعالان بورس کالا مصمم شدند قراردادهای آتی را برای زیره که از جمله محصولات قدیمی و بومی کشور است، راه‌اندازی کنند تا در صورت موفقیت، این شکل از قرارداد برای سایر محصولات کشاورزی از جمله ذرت و زعفران نیز به کار گرفته شود. برای انتخاب زیره نیز مدت‌ها کار کارشناسی انجام شده بود و براساس ۲ محور این کالا برای نخستین تجربه قراردادهای آتی در بورس انتخاب شد.

ویژگی نخست فسادناپذیری این کالاست و ویژگی دوم نیز به ساختار بازار زیره مربوط می‌شود، چراکه بیشترین مصرف زیره سبز تولیدی کشور در زمینه دارویی است و اغلب به کشورهای خارجی صادر می‌شود، از این رو با رونق معاملات داخلی امکان حضور در بازارهای صادراتی نیز مهیا خواهد شد.

با این حال پس از گذشت چند ماه از آغاز معاملات آتی زیره، پیش‌بینی‌ها در مورد حجم این قراردادها محقق نشد و پس از معاملات به نسبت موفق در خرداد ماه، این معاملات در تیر و مرداد روند نزولی داشت.

کاهش تولید، عامل افت معاملات

در مورد چرایی رکود این معاملات کارشناسان کالایی بیشتر روی یک دلیل تمرکز می‌کنند و آن هم کاهش تولید به دلیل خشکسالی کشور است.

در همین رابطه حسن رضایی‌پور مدیرعامل کارگزاری خوشه‌چین در گفت‌وگو با صمت کاهش تولید زیره را بسیار چشمگیر دانست و بیان کرد: تولید زیره کشور در چند سال گذشته از ۷۰هزار تن به کمتر از ۳هزار تن رسیده است که این موضوع به‌طور طبیعی کاهش معاملات را نیز به دنبال دارد.

وی البته تصریح کرد که این کاهش معاملات تنها محدود به بورس کالا نیست و بازار سنتی نیز با این رکود مواجه است.

این کارشناس کالایی سیاست‌های بورس کالا را نیز در این کاهش معاملات موثر دانست و بیان کرد: بورس کالا می‌تواند با بعضی سیاست‌های اصلاحی، در راستای جذاب‌تر شدن معاملات آتی زیره حرکت کند.

به طور مثال در حال حاضر وجه تضمین معاملات زیره با سکه تقریبا برابر است و این در حالی است که ماهیت معاملات این ۲ کالا در بازار با هم تفاوت دارد. در صورتی که بورس کالا بتواند در این زمینه تعدیلاتی را انجام دهد، می‌توان امیدوار بود که سطح معاملات آتی زیره در بورس بالاتر رود.

شرایط برای صادرات مهیا نیست

رضایی‌پور در صورت مهیا شدن شرایط، حضور زیره در رینگ صادراتی را نیز محتمل دانست و با اشاره به اقدامات انجام شده در این راستا، افزود: در رینگ صادراتی تقاضا برای زیره وجود داشته و ما حتی نمونه‌های کالا را به ۲ کشور فرستادیم اما در نهایت این برنامه عملیاتی نشد.

وی دلیل این موضوع را وجود رقبای قوی در سطح جهانی دانست و افزود: زیره هندی تحویل امارات و هند بازار خوبی در سطح بین‌المللی دارد و قیمت این کالا نیز مناسب است اما در ایران به دلیل کاهش تولید فعلی ما با افزایش قیمت روبه‌رو بوده‌ایم که این موضوع قدرت رقابت‌پذیری کشور را کاهش می‌دهد.

مدیرعامل کارگزاری خوشه‌چین، زیره ایران را دارای مشتری‌های ویژه دانست که درصورت مدیریت صحیح می‌تواند جایگاه واقعی خود را در بازار بین‌الملل پیدا کند.

تولید زیره مدیریت شود

میلاد گودرزی، دیگر کارشناس بازار کالا نیز در گفتگو با صمت در مورد دلیل کاهش معاملات زیره در بورس کالا، به موضوع کاهش تولید اشاره کرد و افزود: به نظر می‌رسد تولید زیره امسال نیز نسبت به سال قبل کاهش داشته باشد و به حدود ۲۰۰۰تن برسد که این چشم‌انداز منفی، حجم معاملات آتی را کاهش داده است.

وی شرایط بورس کالا برای انجام معاملات آتی زیره را مطلوب دانست و افزود: در مقررات مربوط به قراردادهای آتی زیره تغییراتی داده شده تا این بازار هرچه بیشتر به بازار سنتی شبیه شود.

از گودرزی در مورد این تغییرات پرسیدیم که وی در پاسخ گفت: در گذشته معاملات زیره در حجم‌های ۵تنی انجام می‌شد اما بورس کالا برای اینکه درصد بیشتری از تولیدکنندگان بتوانند از مزایای قراردادهای آتی استفاده کنند، حواله‌های ۱ تنی و ۲تنی را انتخاب کرد با این شرط که معامله در حجم‌هایی با مضرب ۵تن صورت گیرد که این موضوع به نفع تولیدکنندگان بود.

گودرزی ادامه داد: در حال حاضر ابزارهای موجود در بورس کالا برای انجام معاملات آتی زیره کافی است و در صورتی که تولید این محصول افزایش یابد، حجم معاملات بورسی نیز اضافه می‌شود.

این کارشناس کالایی افزود: در گام بعدی نیز می‌توان روی معاملات آپشن یا همان قراردادهای اختیار معامله کار کرد اما پیش نیاز این کار تثبیت معاملات آتی است و تا زمانی که قراردادهای آتی سکه جایگاه خود را در بازار پیدا کند استفاده از ابزار جدید منطقی نخواهد بود.

وی حضور در بازارهای بین‌المللی را نیز منوط به ثبات در تولید دانست و بیان کرد: اگر بتوان با مدیریت صحیح نوسانات تولید زیره را مهار کرد می‌توان روی رینگ صادراتی این محصول نیز فعال شد. اما در شرایط فعلی اگر هم در بازار بین‌المللی ظاهر شویم با هر کاهشی در میزان برداشت محصول با خطر از دست دادن بازارها روبه‌رو خواهیم بود که این موضوع مشکلاتی را ایجاد خواهد کرد.

تاریخچه بورس زیره

تاسیس برج (بورس) زیره در مشهد و ۲ شهرستان استان خراسان (سبزوار و کاشمر) به حدود ۷۰ سال قبل یا پیشتر باز می‌گردد. سال‌هایی که تجار ایرانی دور از وطن از قلمرو امپراتوری سابق روسیه رانده شده و به ایران و به‌خصوص مشهد باز گشتند. از جمله رهاورد تازه‌واردها سبکی نو از دادوستد در محلی متمرکز بود که به آن به روسی بیرجا (همان بورس یا برج کنونی به اصطلاح مردم مشهد) می‌گفتند. ازجمله کالاهایی که برای اولین‌بار در این برج معامله می‌شد قند و شکر بود که در آن زمان نوسان شدید قیمت داشت. معاملات قند و شکر به‌ویژه در دوران جنگ‌های اول و دوم جهانی سودهای بادآورده‌ای را برای کسانی که طبقه تکنوکرات را در آن زمان تشکیل دادند به ارمغان آورد و سرانجام موجب تاسیس کارخانجات متعدد قند و شکر توسط این افراد در خراسان و توسعه سریع کشت چغندر قند در این استان شد. در آن دوره حواله‌های شکر به جای وجه نقد، به کشاورز داده می‌شد و او با عرضه آن در برج (بورس) در هر زمان که می‌خواست، عواید محصول خود را نقد می‌کرد. با فراوان‌تر شدن عرضه شکر و از بین رفتن نوسانات شدید قیمت این محصول، کالاهای دیگری که تولید آن به‌طور عمده از بازار مصرف دور بود و فروش آن به کشورهای خارج نیاز به فعالیت‌های گسترده تجاری داشت، وارد برج شدند که ازجمله آنها زیره و پنبه بود. فرآوری و آماده‌سازی زیره در آن زمان که روش صنعتی وجود نداشت، توسط معامله‌گران انجام می‌شد. برج زیره انگیزه‌های لازم را برای ایجاد کارخانه‌های زیره پاک‌کنی توسط معامله‌گران به وجود آورد. ورود این کالاها به برج، نوع معاملات را از روش‌های ساده پیش‌خرید و خرید سلف یا خرید محصول در مزرعه به شکل جدیدی از معاملات تغییر داد که می‌توان آن را با قراردادهای آتی و ابزار مشتقه جدید مقایسه کرد. این معاملات امروزه در بورس‌های کالایی رونق دارند.

حمید شوشتریان
کارشناس بورس و بازار سرمایه

نبض بازار

جولان «ایلام» در غیاب «جم»

بورس کالا- در نخستین روز معاملاتی شهریورماه و در تالار فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی در حالی که پتروشیمی جم عرضه‌ای نداشت، عرضه‌های پتروشیمی ایلام توانست جای خالی تولیدات جم را پر کند و ۱۰۰۰تن پلی‌اتیلن عرضه شده این شرکت با رقابت روبه‌روشد و به فروش رسید.

به گزارش خبرنگار صمت از تالار معاملاتی بورس کالا، از دیگر عرضه‌های این تالار می‌توان به بیش از ۳۰ هزار تن انواع مواد پتروشیمی مجتمع‌های خوزستان، پارس، تندگویان، کارون، شیراز، خراسان، بوعلی‌سینا، کرمانشاه، برزویه، تندگویان، ایلام، شازند، اروند، آبادان و شرکت‌های پلیمر کرمانشاه و مترون میدل ایست چین اشاره کرد.

تالار صنعتی نیز روز شنبه شاهد عرضه شمش بلوم و تختال شرکت فولاد خوزستان بود. این شرکت با ۱۸هزار و ۳۰۰ تن تختال C به قیمت پایه ۱۵هزار و ۲۰ ریال در هر کیلو و ۱۸هزار و ۲۰۰ تن شمش بلوم به قیمت پایه ۱۵هزار و ۵۵۵ ریال در هر کیلو و به صورت سلف راهی تالار معاملات شد. البته در اطلاعیه عرضه آنان شرایط ویژه‌ای ذکر شده بود و به همین دلیل تقاضای خاصی نیز برای آن وجود داشت. با این وجود کل محصول این شرکت در قیمت پایه معامله شد و عرضه کنندگان با دست پر تالار را ترک کردند.

در گروه قیر نیز حدود ۱۲ هزار تن انواع قیر شرکت نفت جی و۱۰۰ تن قیر ۶۰۷۰ شرکت قیر شرق راهی تالار شد. از این میان ۸۰۰۰تن محصولات شرکت نفت جی به فروش رفت اما محموله قیر شرق نتوانست خریدار پیدا کند و روی میز ماند. از دیگر محصولات عرضه شده در این بازار انواع پلی‌اتیلن‌های نساجی بود که در درجه‌های مختلف کیفی عرضه شدند و هرکدام نیز به نسبت تقاضا داشتند.

گفتنی است، در این روز و در تالار صادراتی، ۴۸۰ تن عایق رطوبتی پی BOF شرکت دانا گام و ۲۰۰ تن عایق رطوبتی BOF شرکت اوچین گستر هیرکانیان روی تابلوی عرضه رفت که نیمی از هر ۲ این محموله‌ها خریداری شدند. علاوه بر این، ۷هزار تن قیر ۶۰۷۰ شرکت شیمی تجارت نقش جهان، ۵هزار تن قیر پلیمری ۶۰۷۰ شرکت معماران تجارت آفتاب و ۳۰۰ تن قیر ۶۰۷۰ شرکت پالایش و انرژی شمال‌غرب آرکا عرضه شدند.

در مجموع و در نخستین روز شهریور ماه، حدود ۹۰هزار تن انواع محصول در بورس کالای ایران عرضه را تجربه کردند که تا لحظه تنظیم گزارش ۵۶هزار تن آن معامله شد و ارزش معاملات را به نزدیک ۱۰۰۰میلیارد ریال رساند.

نام کالا	قیمت پایانی (ریال)	حجم معامله (تن)	عرضه‌کننده
شمش بلوم (۱۵۰*۱۵۰) SP_5	۱۵۵۵۵	۱۸۲۰۰	فولاد خوزستان
تختال C	۱۵۰۲۰	۱۸۳۰۰	فولاد خوزستان
قیر ۶۰۷۰	۱۳۴۴۳	۵۳۱۰	شرکت پالایش نفت جی
قیر ۸۵۱۰۰	۱۳۴۴۳	۱۸۲۰	شرکت پالایش نفت جی
قیر MC۲۵۰	۲۱۰۴۲	۹۵	شرکت پالایش نفت جی
قیر پلیمری ۶۰۷۰ - صادراتی	۱۹۹۲۶	۱۰۰۰	معماران اقتصاد بین‌الملل تندیس
قیر ۶۰۷۰ - صادراتی	۱۴۳۴۷	۳۰۰	پالایش و انرژی شمالغرب آرکا
سود کاستیک	۳۸۶۸	۱۹۴۴	پتروشیمی بندر امام
سود کاستیک	۳۸۶۸	۶۰	شرکت پتروشیمی آبادان
سود کاستیک	۳۸۶۸	۳۷۸۰	صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس(تامین سرمایه نوین)
آمونیاک (گاز)	۱۳۴۸۸	۷	شرکت پتروشیمی خراسان
آمونیاک (مایع)	۱۳۴۸۸	۲۵۰	شرکت پتروشیمی خراسان
آمونیاک (محلول)	۳۳۷۲	۱۵۰	پتروشیمی شیراز
آمونیاک (مایع)	۱۳۴۸۸	۱۲۰	صنایع پتروشیمی کرمانشاه
تولوئن دی ایزو سیانات (TDI)	۷۶۳۲۰	۹۸۴	شرکت بازرگانی پتروشیمی ایران (ب.مسکن)

نام کالا	قیمت پایانی (ریال)	حجم معامله (تن)	عرضه‌کننده
اسید ترفتالیک - OFF درجه ۱	۲۱۵۳۲	۸۰	صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس (بهمن)
پلی اتیلن ترفتالات آمورف - OFF درجه ۱	۲۵۸۳۱	۱۷۰	صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس (ک)
پلی بوتادین رابر ۱۲۲۰	۵۲۸۶۹	۲۱	شرکت پتروشیمی اراک
اپوکسی رزین جامد محلول در زایلین E1X75LC	۷۱۱۵۴	۳۵	صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس(پارسیان)
اپوکسی رزین مایع SPL E۰۶	۸۴۷۳۸	۹	صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس(پارسیان)
پلی‌اتیلن ترفتالات LUMP۱	۱۱۵۶۱	۴۰	صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس(بورس بیمه ایران)
پلی‌اتیلن سنگین تزریقی I۳	۴۴۴۳۵	۲۷۳	پلیمر کرمانشاه
پلی‌اتیلن سنگین تزریقی J۲۲۰۰	۴۴۴۳۵	۷۷۰	شرکت بازرگانی پتروشیمی ایران (ح)
پلی‌اتیلن ترفتالات نساجی درجه ۱	۲۵۹۲۴	۴۰۰	صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس(بورس بیمه ایران)
پلی‌اتیلن ترفتالات نساجی TG۶۴۱ - OFF درجه ۱	۲۴۹۲۳	۴۰۰	صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس (مفید)
پلی‌اتیلن ترفتالات نساجی SUPER BRIGHT	۳۷۴۶۷	۳۰۰	صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس (خبرگان سهام)
پلی‌اتیلن ترفتالات نساجی SUPER BRIGHT	۳۷۴۶۷	۷۱۰	صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس (بهمن)
عایق رطوبتی پی BOF - صادراتی	۱۲۴۸۷	۲۴۰	شرکت دانا گام
عایق رطوبتی BOF - صادراتی	۱۲۴۸۷	۱۰۰	اوچین گستر هیرکانیان
شمش۹۹۰۸- p۱۰۰۰	۷۶،۱۸۱	۱،۰۰۰	مجتمع آلومینیوم هرمزگان (هرمزال)

نام شرکت	آخرین قیمت	درصد تغییر	حجم معاملات	ارزش معامله	تعداد دفعات معامله
استخراج آهن					
حق تقدم تأمین مواد اولیه فولاد صبانور	۴۵۰۹	-۲.۶۹	۲۱,۵۵۲	۹۷۱۷۶۳۶۱	۳۷
تأمین مواد اولیه فولاد صبانور	۶۵۰۸	-۳.۹۹	۷۰,۲۴۶	۴۴۰۳۷۹۷۷۳	۲۲
مشارکت گهرا سه ماهه ۲۰درصد	۱۰۰۰۰۷۵	-۰.۰۸	۳۷,۳۱۰	۳۷۳۱۲۷۹۹۰۳۰	۶
سنگ‌آهن‌گل‌گهر	۵۳۵۵	-۳.۲۶	۲۳۵,۱۹۴	۱۲۳۲۴۰۹۷۱۶	۹۶
معدنی‌وصنعتی‌چادرملو	۵۸۴۱	-۲.۴۲	۳۱۹,۹۸۷	۱۸۳۲۴۵۹۰۴۲	۱۰۴
استخراج سایر فلزات اساسی					
سرمایه‌گذاری‌توکافولاد(هلدینگ	۴۹۸۰	-۰.۹۰	۵۳۱,۰۲۶	۲۶۴۴۷۴۵۶۷۷	۱۲۴
آزمایش و تحلیل فنی					
کنترل‌خوردگی‌تکین‌کو	۱۰۰۰۴	-۰.۱۴	۵۱۲,۴۹۰	۵۱۲۶۹۸۳۵۴۱	۱۲۰
آماده سازی و ریسندگی نخ، پارچه بافی					
ایران مرینوس	۱۳۰۷۳	۰.۸۳	۸۰۰	۱۰۵۴۴۰۰۰	۱
بیمه غیرزندگی					
بیمه ملت	۲۲۴۴	-۳.۴۲	۳۷۴,۴۹۱	۸۲۰۷۱۹۳۱۴	۴۵
بیمه آسیا	۱۳۲۷	۱.۳۱	۱,۲۱۰,۸۷۰	۱۶۰۷۰۷۴۰۱۴	۱۷۳
بیمه پارسیان	۲۲۸۲	-۰.۹۶	۱۰۲,۷۱۴	۲۳۲۲۸۸۷۷۵	۱۳
بیمه دانا	۱۴۵۱	۱.۸۳	۳,۳۴۲,۵۱۳	۴۸۴۸۷۷۱۹۶۰	۳۶۷
بیمه البرز	۱۱۵۸	۳.۹۴	۱۱,۷۰۴,۸۹۹	۱۳۵۵۳۰۵۸۱۵۸	۷۱۳
پرورش و نگهداری میوه جات و سبزیجات					
نوش‌مازندران	۳۷۷۲	۳.۹۸	۲,۰۰۱	۷۸۳۱۹۱۴	۱
دشت مرغاب	۹۵۶۷	۳.۹۹	۲۱,۸۱۷	۲۱۲۷۳۷۵۶۷	۲۶
شهد ایران	۲۱۳۰	-۱.۴۵	۸,۲۰۰	۱۷۳۰۳۰۰۰	۳
کشت‌وصنعت‌پیاذر	۳۴۸۴	۰.۰۰	۲۲۵,۸۰۹	۷۸۶۶۹۵۵۴۴	۷۳
پیمانکاری املاک و مستغلات					
پارس مسکن شمال شرق	۱۹۲۵	-۴.۰۰	۳,۹۷۶,۶۲۷	۷۶۵۴۳۸۴۱۴۲	۳۶۱
مشارکت قائم دزفول سه ماهه ۲۰٪	۱۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰	۳,۹۴۰	۳۹۴۰۰۰۰۰۰۰	۵
شرکت آ.س.پ	۱۵۹۵	-۰.۵۶	۳۰۹,۴۰۴	۴۹۳۵۹۶۶۱۲	۸۴
سرمایه‌گذاری مسکن	۱۷۲۳	-۲.۴۱	۷۷۷,۲۶۹	۱۳۲۵۹۷۳۸۳۳	۹۲
سامان گستراصفهان	۱۶۶۳	-۲.۷۴	۶۷,۶۷۰	۱۱۱۱۵۶۴۰۶	۱۱
تولید انتقال و توزیع نیروی برق					
تولید برق عسلویه مپنا	۱۲۱۴۹	۰.۲۲	۵۸۶,۹۹۹	۷۱۳۱۲۶۸۷۴۸	۲۵۱
تولید تایر و بازسازی تایرهای لاستیکی					
گروه صنعتی بارز	۸۷۲۳	۳.۹۸	۱۶۹,۰۴۴	۱۵۱۲۰۸۶۶۷۸	۵۹
ایران‌یاساتایرورابر	۱۴۷۴۵	۲.۸۴	۲۵,۲۰۱	۳۷۷۸۱۱۹۸۱	۴۷
کویر تایر	۱۶۶۱۳	۴.۹۹	۳۰۰,۲۶۴	۴۹۸۸۱۳۶۸۳۷	۱۳۵
تولید تجهیزات بالابر و جابجایی					
ماشین‌سازی‌نیرومحرکه	۱۹۸۱	-۲.۳۵	۳۷۵,۹۵۱	۷۴۴۹۲۴۸۲۸	۶۵
حمل و نقل بار زمینی					
حمل و نقل بین المللی خلیج فارس	۱۶۶۱	۴.۰۰	۱,۰۴۹,۶۹۴	۱۷۴۳۳۴۳۰۹۴	۹۹
حمل‌ونقل‌توکا	۳۰۲۲	۲.۰۸	۲,۶۸۵,۴۳۲	۸۱۱۴۳۷۲۹۲۶	۴۱۱
حمل و نقل پتروشیمی(سهامی عام	۲۵۴۷	۳.۹۹	۳۵۶,۶۹۱	۹۰۸۵۲۷۷۸۰	۷۲
حمل و نقل دریایی وحمل ونقل درآبهای ساحلی					
کشتیرانی دریای خزر	۵۴۱۷	۰.۲۴	۱۹۸,۱۳۸	۱۰۷۳۲۳۵۳۳۸	۱۷۲
خدمات جنبی استخراج نفت گاز جز اکتشاف					
حفاری شمال	۵۲۴۵	-۲.۹۸	۱۰۰,۰۱۱	۵۰۸۷۶۳۴۴۶	۵۱
زیر گروه پلاستیک اولیه و لاستیک ترکیبی					
پتروشیمی آبادان	۴۲۸۳	-۳.۹۷	۳۴۵,۴۵۴	۱۴۷۹۷۴۵۵۰۸	۱۴۵
زیر گروه تولید جو و مااشعیر					
بهنوش ایران	۷۱۱۱	-۲.۵۲	۹,۸۴۸	۶۸۸۴۱۷۷۵	۶
زیر گروه تولید خوراک آماده دام					
حق تقدم خوراک دام پارس	۴۰۳۴	۷.۹۹	۳۱,۳۹۳	۱۲۶۶۴۴۵۵۵	۱۵
خوراک دام پارس	۶۳۸۷	-۳.۹۹	۴,۸۰۹	۲۹۸۴۹۴۶۳	۲
زیر گروه تولید داروهای شیمیایی و گیاهی					
شرکت کی بی سی	۱۱۸۶۵	-۰.۶۸	۱۵۶,۲۳۷	۱۸۵۳۸۱۷۱۶۰	۱۵۶
داروسازی تولید دارو	۱۱۰۹۱	-۰.۴۲	۷۶,۰۴۵	۸۴۳۴۴۹۴۷۴	۴۹
تهران شیمی	۱۳۶۳۱	-۱.۷۸	۱,۴۸۰	۱۹۸۱۷۶۰۰	۴
شیمی داروئی داروپخش	۶۳۱۲	-۰.۶۴	۷,۲۶۵	۴۴۴۰۸۸۵۰	۸
شرکت سبحان دارو	۲۸۳۹۰	-۰.۴۹	۷,۳۳۱	۲۰۸۱۲۶۴۱۴	۱۳
داروسازی‌زهراوی	۴۵۸۷۸	-۲.۶۱	۱۱,۵۹۶	۵۱۴۶۱۸۳۸۳	۳۸
فرآورده‌های تزریقی ایران	۸۶۶۴	-۳.۹۳	۸,۸۳۰	۷۵۶۶۹۷۲۰	۶
داروسازی فارابی	۱۰۹۷۸	۰.۹۲	۸,۱۷۴	۹۰۲۷۹۰۴۳	۹
البرزدارو	۱۰۰۹۴	-۱.۰۱	۲۹,۵۱۲	۲۹۵۸۴۶۸۶۲	۲۲
تولیدمواداولیه‌داروپخش	۱۶۶۳۳	-۳.۸۷	۶,۹۰۰	۱۱۲۳۶۲۹۷۳	۱۳
کارخانجات‌داروپخش	۷۲۸۳	۰.۲۸	۵۴,۷۵۴	۳۹۹۴۴۶۴۰۰	۲۱
پارس دارو	۳۳۱۹۱	-۳.۸۵	۱۲,۷۲۹	۴۱۱۲۷۶۵۹۹	۳۳
دارویی لقمان	۳۴۸۲	۳.۹۸	۵۳,۱۴۵	۱۹۰۲۰۵۹۵۵	۱۱
ایران‌دارو	۷۰۱۳	۰.۴۲	۸,۶۷۰	۶۱۵۳۱۰۳۳	۱۹
داروسازی سینا	۱۳۲۸۴	-۴.۰۰	۲۷,۲۰۰	۳۴۹۲۴۸۰۰۰	۱۴
دارویی رازک	۲۳۴۰۰	۳.۷۰	۱۰۲,۸۰۷	۲۴۲۸۳۴۴۷۵۰	۲۹
داروسازی اسوه	۱۰۹۰۲	۰.۸۹	۱۴,۲۹۸	۱۵۵۷۹۵۷۶۲	۱۲
داملران	۱۰۹۳۹	۳.۹۹	۳۴,۳۴۱	۳۷۹۵۶۱۶۷۰	۳۳
کیمیدارو	۶۲۹۱	-۰.۶۶	۳۱,۶۰۵	۱۹۸۳۳۱۷۵۵	۳۶
داروسازی امین	۱۳۰۲۴	۳.۹۹	۳۰,۷۸۵	۴۰۸۵۵۰۱۰۹	۴۴
داروسازی جابرابن‌حیان	۷۷۰۱	-۰.۳۲	۳۸,۱۲۶	۲۹۲۴۳۰۴۸۰	۱۵
داروسازی کوثر	۴۲۵۰	-۱.۷۸	۱۳۷,۶۵۴	۵۸۴۵۹۶۳۲۴	۴۲

نام شرکت	آخرین قیمت	درصد تغییر	حجم معاملات	ارزش معامله	تعداد دفعات معامله
آبسال	۴۹۷۴	-۳.۲۸	۲۵۳,۶۳۶	۱۲۶۱۴۸۸۵۰۱	۱۱۱
تولید سایر محصولات فلزی ساخته شده					
جام‌دارو	۱۱۴۴۸	۳.۹۹	۳۳,۰۲۸	۳۷۸۱۰۴۵۴۴	۲۱
تولید سایر محصولات لاستیکی					
صنایع لاستیکی سهند	۸۳۰۸	۳.۹۹	۲۸۴,۷۵۲	۲۳۶۵۶۸۴۲۷۰	۷۷
تولید سیم و کابل عایق					
کابل البرز	۱۸۴۸	۳.۹۶	۹,۴۱۹	۱۸۰۱۸۵۴۷	۴
صنایع‌جوشکاب‌یزد	۱۱۷۸۹	-۳.۳۴	۶۹,۹۰۰	۸۲۴۰۳۱۸۲۷	۸۴
کابل‌های‌مخابراتی‌شهیدقندی	۱۶۳۰	-۳.۹۵	۳۹۷,۵۹۷	۶۴۷۹۲۴۸۰۰	۸۰
تولید کارد و چنگال، ابزار دستی و عمومی					
لامیران	۲۸۱۷	۳.۹۸	۱۸۳,۵۶۱	۵۱۷۰۸۷۹۱۵	۵۱
تولید کاغذ و مقوای موجدار و محفظه آنها					
کارتن ایران	۵۱۲۵	-۳.۹۹	۲۵,۰۰۵	۱۲۴۴۲۷۸۵۰	۱۹
تولید لامپ برقی و تجهیزات روشنایی					
لامپ پارس شهاب	۱۵۱۲۴	۳.۹۹	۴۱,۴۵۴	۶۲۷۹۴۵۱۹۲	۱۳
تولید ماشین آلات کشاورزی و باغبانی					
گسترش‌صنایع‌وخدمات‌کشاورزی	۶۲۳۱	۰.۴۵	۷۶,۹۲۰	۴۷۹۳۰۵۲۹۵	۲۵
تراکتورسازی‌ایران	۴۴۴۴	-۱.۵۴	۱۶۲,۵۸۷	۷۱۷۲۵۰۶۰۰	۳۲
کمباین سازی ایران	۲۱۹۰	-۱.۶۱	۴,۴۳۷,۲۸۲	۹۷۱۹۳۳۳۸۷۴	۶۸۹
تولید محصولات پلاستیکی					
پلاسکوکار	۱۲۵۰	۳.۹۹	۴,۳۷۱,۷۱۸	۵۴۶۴۲۶۶۵۰۰	۲۶۰
درخشان تهران	۳۵۷۷	۱.۶۷	۶۸,۸۷۳	۲۴۶۳۹۰۲۵۸	۲۴
تولید مواد بخار به جز دیگهای بخار مرکزی					
صنایع آذرآب	۲۱۴۹	۱.۲۲	۴,۳۰۲,۷۴۲	۹۲۴۵۵۶۰۳۳۵	۶۳۸
ماشین سازی اراک	۵۰۷۵	-۰.۷۰	۱,۱۰۴,۸۵۹	۵۶۰۷۴۱۰۰۰۰	۱۷۳
تولید موتورها، مولدها و مبدلهای الکتریکی					
موتوژن	۷۷۲۰	-۳.۴۵	۳,۰۰۰	۲۲۴۰۵۳۰۰	۳
نیروترانس	۵۹۲۱	۳.۹۹	۱۵۷,۷۷۰	۹۴۰۶۲۴۷۴۰	۵۰
ایران ترانسفو	۴۵۰۴	-۰.۸۶	۱,۴۳۳,۹۰۵	۶۴۵۸۲۴۹۵۷۰	۲۶۰
تولید وسایل خانگی					
گروه‌صنعتی‌بوتان	۱۹۱۳	-۲.۷۵	۱۲۳,۳۱۹	۲۳۱۵۲۵۳۰۸	۵۴
پارس خزر	۶۶۶۵	۳.۹۸	۴۳,۱۵۶	۲۹۴۹۲۸۱۰۴	۵
تولید وسایل نقلیه موتوری					
موتورسازان‌تراکتورسازی‌ایران	۱۹۴۱	۳.۷۷	۴۹۶,۶۵۳	۹۶۴۲۵۰۹۲۶	۷۵
ایران خودرو	۲۵۶۹	۱.۰۲	۱۱,۶۸۱,۲۷۷	۳۰۰۰۳۳۸۹۱۸۵	۱۰۸۶
سایپا دیزل	۷۳۳	۳.۵۳	۱۰,۱۷۰,۵۵۰	۷۴۵۹۳۵۳۶۶۴	۷۰۲
پارس خودرو	۷۸۵	۳.۹۶	۶,۰۴۲,۳۴۱	۴۷۴۲۶۲۵۷۸۷	۳۵۴
گروه‌بهمن	۱۵۶۴	۱.۱۷	۳,۸۸۱,۴۱۲	۶۰۶۹۲۰۸۲۹۴	۳۹۱
ایران خودرودیزل	۷۲۸	۳.۸۴	۷,۴۱۳,۹۶۶	۵۳۹۴۵۱۴۷۰۵	۴۸۰
زامیاد	۱۲۱۱	۳.۹۴	۸,۰۰۲,۷۴۹	۹۶۹۱۲۲۷۸۹۷	۵۷۶
دوده صنعتی پارس	۳۸۲۳	۳.۹۸	۲۳۳,۰۳۲	۸۹۰۷۹۶۶۹۱	۶۷
کربن ایران	۳۰۵۹	۳.۹۷	۷۲۵,۱۰۸	۲۲۱۸۱۰۵۳۷۲	۵۶
زیر گروه تولید سایر محصولات غذایی					
کشت و صنعت چین چین	۱۷۶۶۴	۳.۹۹	۱۲,۱۵۵	۲۱۷۳۵۰۷۲۱	۱۲
تولیدی‌مهرام	۷۱۷۰	۳.۹۹	۱,۹۰۲	۱۴۱۴۵۱۷۴	۴
زیر گروه تولید سرامیک غیرساختمانی					
پارس سرام	۷۸۴۵	-۳.۹۹	۴۹,۰۴۵	۳۸۴۷۴۰۲۶۴	۳۲
زیر گروه تولید سیمان، آهک و گچ					
حق تقدم سیمان شرق	۰	-۱۳.۷۹	۴۰۰,۰۰۰	۰	۸
سیمان‌فارس	۶۵۰۶	۳.۹۹	۵۶,۶۰۰	۳۷۸۳۷۰۶۷۰	۱۰
سیمان‌اردبیل‌وآهک‌آذرشهر	۱۵۲۹۰	۳.۹۹	۱۳,۴۰۴	۲۰۹۶۹۱۵۱۰	۶
سیمان ایلام	۸۰۳۹	-۳.۹۸	۹,۱۷۴	۷۰۸۸۷۴۹۸	۵
سیمان داراب	۲۳۲۷	-۲.۲۲	۱۶۲,۱۹۴	۳۷۴۹۶۶۳۵۹	۴۴
سیمان بهبهان	۳۵۷۱۸	-۲.۰۲	۶,۱۶۷	۲۱۶۰۷۴۶۳۶	۱۱
سیمان شرق	۲۱۵۵	-۲.۹۱	۱,۱۶۱,۷۳۳	۲۵۰۳۷۸۰۵۸۹	۲۵۷
سیمان‌هگمتان	۵۳۸۹	-۳.۷۴	۴۲۱,۷۶۱	۲۲۷۲۹۵۰۶۶۱	۶۹
سیمان کارون	۵۸۰۸	-۰.۵۶	۳۹,۱۸۵	۲۲۶۳۵۳۹۹۴	۲۹
سیمان کرمان	۸۷۱۱	-۳.۷۹	۱۴۲,۵۵۶	۱۲۳۴۴۲۱۰۹۹	۳۹
سیمان تهران	۳۹۱۱	۰.۳۳	۱,۱۰۵,۸۸۳	۴۳۲۵۵۳۳۴۵۶	۱۱۸
سیمان قائن	۲۸۲۳۰	-۳.۹۹	۴,۷۹۱	۱۳۰۵۵۹۱۶۵	۱۹
سیمان‌ارومیه	۵۹۵۴	۰.۷۷	۴,۶۶۶	۲۷۸۴۸۹۵۷	۵
سیمان شمال	۲۹۱۱	-۲.۳۸	۱۹۵,۳۴۰	۵۵۹۲۰۵۷۸۵	۲۸
سیمان‌شاهرود	۴۷۸۰	-۳.۹۸	۲۵۳,۴۹۴	۱۱۹۹۱۷۸۰۸۸	۳۱
سیمان‌غرب	۵۲۳۷	-۱.۹۹	۱۷۶,۰۷۹	۹۱۷۷۸۲۵۶۶	۴۰
سیمان خزر	۵۳۴۹	-۳.۹۸	۱۵,۴۰۰	۷۹۳۵۶۲۰۰	۸
زیر گروه تولید شکر					
فراوردههای غذایی وقند چهارمحال	۳۴۸۰	۱.۱۹	۱۷۷,۴۶۴	۶۱۷۶۰۱۱۷۲	۹۸
قند شیروان قوچان و بجنورد	۵۹۳۳	۴.۹۴	۳۷۹,۲۰۳	۲۲۴۹۹۶۹۳۸۸	۲۱۷
قند شیرین خراسان	۶۴۱۵	-۰.۸۹	۱۱۲,۱۹۲	۷۱۹۷۳۴۲۵۵	۹۴
قندهکمتان	۳۳۳۸	۳.۹۹	۳۵۷,۶۴۶	۱۱۹۳۶۸۱۴۶۵	۸۰
فرآورده‌های‌غذایی‌وقندپیرانشهر	۵۱۲۷	۰.۰۳	۱۳۰,۹۳۷	۶۷۱۷۸۴۰۶۸	۴۳
قند مرودشت	۵۵۹۰	-۳.۹۹	۳۷,۶۴۲	۲۰۵۳۰۹۸۸۱	۱۴
شکرشاهرود	۲۰۰۶	۱.۲۱	۳۷۷,۹۹۸	۷۵۸۱۹۲۳۲۷	۷۷
قند لرستان	۳۳۵۰۲	۰.۹۰	۱۱,۱۲۱	۳۷۵۰۲۸۹۵۰	۳۴
کارخانجات قند قزوین	۲۸۷۰	-۰.۹۷	۶۴,۳۷۸	۱۸۴۹۴۷۲۵۷	۱۷

نام شرکت	آخرین قیمت	درصد تغییر	حجم معاملات	ارزش معامله	تعداد دفعات معامله
پارس مینو	۴۸۹۷	۴.۰۰	۷۶۰,۸۳۵	۳۷۲۵۹۵۵۸۴۱	۱۴۹
زیر گروه تولید کود و ترکیبات نیتروژن					
گسترش نفت و گاز پارسیان	۸۳۴۸	۳.۹۹	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۸۳۴۸۰۰۰۰۰۰۰	۱
شرکت پتروشیمی خراسان	۷۸۱۴	۱.۳۸	۲۸۰,۴۵۵	۲۱۹۱۶۰۶۹۷۷	۸۸
گسترش نفت و گاز پارسیان	۷۹۶۹	-۳.۳۰	۱,۰۴۷,۸۰۸	۸۱۵۰۴۶۳۴۳۴	۵۰۵
پتروشیمی‌شیراز	۷۷۲۸	-۱.۷۳	۴۲,۹۶۴	۳۲۴۷۴۳۳۵۷	۷۲
صنایع پتروشیمی کرمانشاه	۶۹۳۵	-۱.۵۶	۲۰۳,۱۵۶	۱۳۹۸۹۴۷۹۷۳	۶۱
زیر گروه تولید گل و سرامیک ساختمانی					
کاشی الوند	۲۳۰۱	۳.۹۷	۴۵,۹۹۹	۱۰۹۴۳۱۶۲۱	۶
کاشی پارس	۸۴۹۹	۰.۳۶	۵۱,۵۲۳	۴۳۶۶۱۳۷۶۷	۳۴
کاشی وسرامیک حافظ	۳۹۷۳	-۳.۹۹	۱۰۱,۴۳۶	۳۹۸۲۹۸۹۵۰	۵۲
صنایع کاشی و سرامیک سینا	۱۲۴۷۲	-۲.۹۳	۹۷,۵۶۷	۱۲۰۲۵۷۴۲۳۸	۱
کاشی سعدی	۵۲۰۴	-۳.۹۹	۴,۴۰۰	۲۲۰۱۷۶۰۰	۵
تولیدی‌گرانیت‌بهسرام	۲۰۸۵	۳.۹۹	۲۵۳,۹۸۰	۵۲۹۵۴۸۳۰۰	۵۰
تولیدی کاشی تکسرام	۲۳۳۱	-۲.۵۴	۱,۴۱۵,۳۵۶	۳۲۹۹۸۲۳۰۶۶	۱۸۲
زیر گروه تولید لبنیات					
پگاه‌آذربایجان‌غربی	۱۴۰۳	۳.۹۹	۱,۶۶۴,۱۰۸	۲۳۳۴۲۷۴۱۴۰	۲۳۳
لبنیات‌کالبر	۱۹۳۹	۱.۴۰	۱,۲۴۱,۴۸۹	۲۴۰۶۶۷۵۰۷۰	۲۳۴
شیرپاستوریزه‌پگاه‌اصفهان	۶۳۲۳	۱.۵۲	۴۲,۶۰۸	۲۷۰۳۸۴۸۲۸	۱
لبنیات پاک	۴۳۸۹	۱.۷۶	۵۲,۵۱۳	۲۲۷۶۰۸۳۰۶	۱۶
شیرپاستوریزه‌پگاه‌خراسان	۶۴۱۰	-۳.۰۵	۶۸,۷۷۹	۴۴۰۸۶۶۵۸۶	۳۲
زیر گروه تولید محصولات بتنی، سیمانی و گچ					
مرجان کار	۶۲۶۲	-۲.۷۲	۹۳,۰۲۵	۵۸۲۵۶۴۳۶۰	۴۰
سیمان فارس نو	۵۶۴۸	-۳.۸۸	۲۶۸,۴۷۲	۱۵۱۳۸۶۶۳۸۴	۳۶
زیر گروه تولید محصولات سرامیکی نسوز					
فرآورده‌های نسوز پارس	۴۵۳۴	۱.۴۰	۲,۲۰۷,۵۷۱	۱۰۰۰۹۷۵۶۵۵۰	۴۱۷
فرآورده‌های‌نسوزآذر	۵۹۸۰	-۳.۹۹	۱,۱۰۹,۰۷۲	۶۶۳۲۷۷۹۶۸۵	۲۹۹
فراورده های نسوزایران	۱۶۰۸۰	-۳.۹۹	۲۱۸,۸۷۷	۳۵۱۹۵۷۱۸۲۳	۱۷۵
زیر گروه تولید نان و محصولات وابسته					
بیسکویت گرجی	۸۴۳۲	-۳.۸۷	۴,۴۲۶	۳۶۰۲۷۶۴۰	۱
سالمین	۲۶۳۵	-۳.۹۸	۵,۰۰۰	۱۲۶۶۰۰۰۰	۳
زیر گروه حمل و نقل دریایی					
حق تقدم توسعه خدمات دریایی وبندری سینا	۴۲۸۳۴	۴۰۹۹.۹۰	۱,۱۷۰,۴۷۸	۵۰۱۳۶۶۹۱۹۳۹	۱۳۳۸
توسعه خدمات دریایی وبندری سینا	۴۶۴۶۵	-۱.۹۴	۱,۰۰۷,۱۶۱	۴۶۷۹۷۲۶۸۱۱۸	۲۱۰۰
کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران	۴۶۶۲	-۲.۵۲	۱,۲۳۱,۳۹۲	۵۶۴۰۲۷۶۸۲۴	۲۵۶

نام شرکت	آخرین قیمت	درصد تغییر	حجم معاملات	ارزش معامله	تعداد دفعات معامله
بانک مسکن	۹۷۴۵۳۰	۳.۶۲	۲,۹۱۳	۲۸۳۸۸۰۶۷۴۸	۲۶۹
بانک مسکن	۹۷۲۳۵۵	۱.۹۳	۱,۵۹۷	۱۵۵۲۸۵۱۲۵۶	۱۸۵
بانک مسکن	۹۷۳۵۴۳	۱.۶۲	۱,۵۹۱	۱۵۴۸۹۰۷۴۶۳	۱۶۱
بانک مسکن	۹۷۰۶۲۶	۲.۷۵	۱,۷۳۶	۱۶۸۵۰۰۷۵۶۰	۱۸۳
بانک مسکن	۹۶۷۴۰۱	۱.۸۷	۱,۰۸۶	۱۰۵۰۵۹۷۱۲۲	۱۴۲
بانک مسکن	۹۶۵۸۴۵	۱.۷۷	۱,۴۰۵	۱۳۵۷۰۱۲۴۹۱	۱۸۲
بانک مسکن	۹۶۶۵۲۰	۲.۰۷	۱,۴۲۴	۱۳۷۶۳۲۴۷۸۴	۱۵۲
بانک مسکن	۹۶۴۵۶۳	۳.۸۴	۱,۱۷۷	۱۱۳۵۲۹۰۹۲۰	۱۲۲
بانک مسکن	۹۶۱۰۴۲	۱.۵۳	۱,۲۶۷	۱۲۱۷۶۴۰۴۷۰	۱۵۸
بانک مسکن	۹۶۱۳۱۳	۰.۸۶	۱,۱۱۶	۱۰۷۲۸۲۴۹۴۹	۹۵
بانک مسکن	۹۶۳۶۶۲	۲.۶۲	۷۷۰	۷۴۲۰۱۹۵۶۴	۸۹
بانک مسکن	۹۵۹۸۰۳	۲.۰۶	۷۸۷	۷۵۵۳۶۴۸۸۵	۸۹
بانک مسکن	۹۵۷۴۲۴	۲.۲۴	۱,۱۳۴	۱۰۸۵۷۱۸۵۳۵	۱۱۴
بانک مسکن	۹۵۶۰۷۳	۲.۳۴	۸۵۷	۸۱۹۳۵۴۸۵۶	۷۶
بانک مسکن	۹۶۵۹۲۵	۱.۸۸	۶۷۴	۶۵۱۰۳۳۵۰۰	۵۴
بانک مسکن	۹۶۳۳۳۰	۲.۹۸	۴۵۸	۴۴۱۲۰۵۲۴۶	۶۵
بانک مسکن	۹۵۷۷۳۶	۰.۴۲	۷۵۲	۷۲۰۲۱۷۶۷۶	۱۰۳
بانک مسکن	۹۵۷۰۲۱	۳.۸۱	۷۳۹	۷۰۷۲۳۸۱۹۰	۸۱
بانک مسکن	۹۵۴۳۹۸	۱.۹۲	۷۳۸	۷۰۴۳۴۵۷۵۲	۷۸
بانک مسکن	۹۵۲۵۷۷	۲.۰۴	۴۷۵	۴۵۲۴۷۴۱۱۹	۶۴
بانک مسکن	۹۵۲۲۲۴	۲.۰۴	۸۶۲	۸۲۰۸۱۶۷۸۴	۱۰۳
بانک مسکن	۹۵۱۹۱۴	-۰.۰۲	۳۸۰	۳۶۱۷۲۷۱۸۴	۶۲
بانک مسکن	۹۴۵۰۴۷	۲.۵۳	۳۱۱	۲۹۳۹۰۹۷۱۲	۵۳
بانک مسکن	۹۵۵۸۶۹	۰.۷۴	۲۴۹	۲۳۸۰۱۱۲۷۹	۲۹
بانک مسکن	۹۵۲۵۹۱	۰.۹۲	۶۶۲	۶۳۰۶۱۵۳۸۸	۶۰
بانک مسکن	۹۵۴۶۰۵	۲.۳۸	۴۴۳	۴۲۲۸۹۰۱۳۷	۶۱
بانک مسکن	۹۴۸۶۳۵	۰.۸۹	۲۸۴	۲۶۹۴۱۲۴۶۳	۴۳
بانک مسکن	۹۴۵۵۳۲	۲.۶۸	۲۱۵	۲۰۳۲۸۹۴۷۴	۲۶
بانک مسکن	۹۴۹۰۶۳	۱.۶۲	۲۲۷	۲۱۵۴۳۷۴۱۹	۳۴
بانک مسکن	۹۵۳۰۹۴	۴.۴۸	۴۷۱	۴۴۸۹۰۷۴۲۱	۳۳
بانک مسکن	۹۵۴۹۵۸	۴.۴۳	۳۳۶	۳۲۰۸۶۵۹۹۸	۳۵
بانک کارآفرین	۲۴۰۷	-۳.۹۷	۲۰۱,۴۰۸	۴۶۶۶۷۹۰۴۸	۲۶
بانک ایران زمین	۱۵۸۱	۲.۶۶	۲۵,۴۰۱,۲۵۷	۴۰۱۶۲۳۶۱۰۹۶	۳۰۴
بانک‌اقتصادنوین	۲۲۲۱	-۳.۹۴	۱,۳۰۰,۸۹۲	۲۸۱۸۹۸۶۵۲۵	۶۹
بانک ملت	۲۰۸۷	-۱.۰۵	۹,۵۴۶,۵۵۰	۱۹۹۱۰۷۷۱۰۷۵	۵۳۳

نام شاخص	مقدار شاخص	درصد تغییر
زراعت-۰۱	۶۷۹۶	۰.۵۷۲۷۱۴
ذغال سنگ-۱۰	۹۵۵.۵	۳.۸۶۹۹۸۵۹
استخراجنفتجزکشف۱۱	۷۲۸	-۰.۲۴۶۶۴۳
کانه فلزی-۱۳	۱۶۶۱۱.۶	-۰.۵۴۸۳۹۸
سایر معادن-۱۴	۴۲۰۶.۸	-۲.۶۴۰۶۵۴
منسوجات-۱۷	۱۲۶۵.۳	۰.۰۰۷۹۰۳۹
محصولات چرمی-۱۹	۷۲۵.۹	-۱.۴۹۲۷۴
محصولات چوبی-۲۰	۲۳۳۱۲.۳	۱.۱۹۴۵۹۴۸
محصولات کاغذ-۲۱	۱۰۶۸۶.۵	-۰.۴۶۲۹۲
انتشار و چاپ-۲۲	۴۳۷۰۴.۵	۳.۸۹۸۵۲۷۵
فراورده نفتی-۲۳	۲۹۶۰۸۱.۲	-۰.۰۳۸۵۲۲
لاستیک-۲۵	۱۶۵۰۱.۱	۱.۱۱۲۱۵۹۶
فلزات اساسی-۲۷	۳۵۰۰۴.۸	-۰.۵۸۰۵۳
محصولات فلزی-۲۸	۱۷۱۰۶.۵	۰.۴۱۲۰۶۱۳
ماشین آلات-۲۹	۹۵۷۳.۱	-۰.۵۴۴۳۸۷
دستگاههای برقی-۳۱	۲۲۸۸۰۹.۳	۰.۲۴۷۹۸۱
وسایل ارتباطی-۳۲	۱۴۵۵.۴	-۳.۴۱۱۲۰۳
ابزار پزشکی-۳۳	۲۶۴۵.۴	۳.۵۱۷۹۰۲۶
خودرو-۳۴	۱۱۴۷۶	۲.۲۱۶۰۴۶۷
حمل و نقل-۳۵	۱۱۲۵.۲	۰
مبلمان-۳۶	۲۷۲.۷	۰
قند و شکر-۳۸	۴۶۹۴.۹	۰.۳۵۰۵۳۹۷
چند رشته ای ص-۳۹	۷۵۶۷	-۰.۲۰۷۰۵
غذایی بجز قند-۴۲	۲۲۸۴.۹	۰.۸۶۵۲۲۷۶

پرمعامله‌ترین نمادها

نام شرکت	حجم معاملات	قیمت پایانی
بانک ایران زمین	۲۵۴۰۱۲۵۷	۱۵۸۱
بانک صادرات ایران	۱۷۴۰۳۴۲۵	۸۰۳
سرمایه گذاری صنعت بیمه	۱۴۶۵۹۵۵۲	۱۵۵۲
بانک تجارت	۱۳۵۳۷۴۳۸	۱۰۰۴
گسترش سرمایه گذاری ایران خودرو	۱۲۳۹۲۶۸۹	۳۰۸۱
بیمه البرز	۱۱۷۰۴۸۹۹	۱۱۵۸
ایران خودرو	۱۱۶۸۱۲۷۷	۲۵۶۹

بیشترین ارزش بازار

نام شرکت	قیمت پایانی	ارزش معامله
هلدینگ پتروشیمی خلیج فارس	۱۵۱۳۲	۸۳۶۹۴۴۱۸۴۶۱
توسعه خدمات دریایی و بندری سینا	۴۶۴۶۵	۴۶۷۹۷۲۶۸۱۱۸
بانک ایران زمین	۱۵۸۱	۴۰۱۶۲۳۶۱۰۹۶
گسترش سرمایه گذاری ایران خودرو	۳۰۸۱	۳۸۱۷۷۸۴۴۸۵۰
کنتور سازی ایران	۱۲۲۲۱	۳۴۴۸۹۶۷۱۹۲۹
ایران خودرو	۲۵۶۹	۳۰۰۰۳۳۸۹۱۸۵
سرمایه گذاری صنعت بیمه	۱۵۵۲	۲۲۷۵۴۹۱۴۵۹۲

بیشترین درصد کاهش

نام شرکت	قیمت پایانی	درصد تغییر
ت-سیمان شرق	۱۰۰۰	-۱۳.۷۹
ت-فولاد خراسان	۵۴۵۰	-۷.۹۹
گروه سرمایه گذاری میراث فرهنگی و گردشگری ایران	۵۲۲۶	-۵
ت-سرمایه گذاری بازنشستگی کشوری	۲۷۵۹	-۴.۸۶
افرانت	۶۱۴۹	-۴.۱۸
خاک چینی ایران	۱۳۱۳۷	-۴
سیمان هگمتان	۵۳۸۹	-۳.۹۴

بیشترین درصد افزایش

نام شرکت	قیمت پایانی	درصد تغییر
ت-خوراک دام پارس	۴۰۳۴	۷.۸
ت-فنر سازی زر	۶۵۸	۷.۵۲
ت-لعابیران	۲۷۸۴	۵.۰۲
قند شیروان، قوچان و بجنورد	۵۹۳۳	۴.۸۲
مهندسی صنعتی روان فن آور	۷۰۱۴	۴.۶۹
بیمه سامان	۱۹۹۹	۴.۳۹
ت-پتروشیمی فارابی	۹۴۷۵	۴.۰۹

نمای بازار

بازار نقدی بورس در یک نگاه	
وضعیت بازار	بسته 15:36:21
شاخص کل	73,868 (37.69)
ارزش بازار	3,348,210.894 B
اطلاعات قیمت	12:37:54 93/6/1
تعداد معاملات	42,736
ارزش معاملات	1,772.052 B
حجم معاملات	558.133 M

شاخص کل

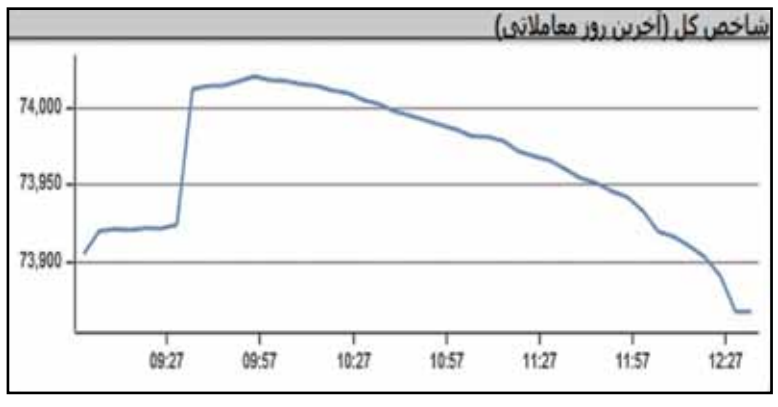

عکس‌ها: فاطیما خوشبویی

با حضور ۷۰۰ شرکت تولیدی و صادراتی

بیست و سومین نمایشگاه فرش دستباف آغاز به کار کرد

بیست و سومین نمایشگاه فرش دستباف ایران دیروز با حضور مقامات ارشد دولتی و فعالان هنر- صنعت فرش ایران از جمله اسحاق جهانگیری، معاون اول رییس‌جمهور، محمدرضا نعمت‌زاده، وزیر صنعت، معدن و تجارت و حمید کارگر، سرپرست مرکز ملی فرش ایران در سالن خلیج‌فارس نمایشگاه بین‌المللی تهران افتتاح شد. این دوره از نمایشگاه با نظارت و حمایت مرکز ملی فرش ایران و همکاری تشکل‌های ذی‌نفع بخش برگزار شده است که به لحاظ کمی و کیفی رشد قابل ملاحظه‌ای نسبت به دوره‌های قبل دارد، چراکه با حضور نزدیک به ۷۰۰ شرکت تولیدی، صادراتی و همچنین حضور چشمگیر بازرگانان خارجی برپا شده است.

جهانگیری: فرش نجات بخش کشور در زمان کاهش درآمد نفتی و ارزی

اسحاق جهانگیری معاون اول رییس‌جمهور در مراسم افتتاحیه بیست و سومین نمایشگاه فرش دستباف، فرش را از جمله کالاهایی دانست که به صورت سنتی توانسته نجات بخش کشور در زمان کاهش درآمدهای نفتی و ارزی باشد و خاطرنشان کرد: فرش، بار فرهنگ، تمدن و تاریخ ایران را [illegible]وش دارد و بنابراین باید موانع پیش روی تولید و تجارت آن را بردار[illegible]

وی [illegible] تحریم فرش دستباف ایران از سوی امریکا اظهار کرد: سابقه بداخلاقی امریکای[illegible]صاد ایران کم نیست و هم‌اکنون نیز فرش دستباف به عنوان یکی از همی[illegible]ها تحریم شده است.جهانگیری با تاکید بر اعطای جوایز صادراتی گفت: [illegible]گان جوایز صادراتی تعلق گیرد، باید به فرش نیز اعطا شود.

نعمت‌زاده: دولت برای تبلیغات گسترده فرش دستباف ایران در اروپا برنامه دارد

وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به کم بودن از تبلیغات کم‌رنگ فرش دستباف در شبکه‌های بین‌المللی گفت: با حمایت دولت تبلیغات گسترده فرش دستباف ایرانی در دنیا رونق می‌گیرد.

محمدرضا نعمت‌زاده در آیین گشایش بیست و سومین نمایشگاه فرش دستباف گفت: طراحی و نقشه‌های فرش دستباف ایرانی در تمام دنیا زبانزد است و این نشانگر فرهنگ ویژه‌ای در بافت فرش‌های دستباف ایرانی است که باید آنها را ارج نهاد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت با تاکید بر اینکه ابتکار و خلاقیت نباید اصالت فرش دستباف را از بین ببرد، افزود: در بازارهای خارجی حتی فرش‌های دستبافی که از سوی سایر کشورها عرضه می‌شود به جهت اعتبار فرش ایرانی با نام جمهوری اسلامی ایران عرضه می‌شود که به نظر می‌رسد این الگو بودن را باید حفظ و صیانت کرد.

وی تصریح کرد: دولت به شدت با تبلیغات گسترده فرش دستباف ایرانی در شبکه‌های تلویزیونی خارجی به ویژه اروپا موافق است و آن را پیگیری می‌کند، این در شرایطی است که برخی کمپانی‌ها در دنیا کوچکترین محصولات خود را نیز به نحو فزاینده‌ای تبلیغ می‌کنند، با این حال جای تبلیغات هنر- صنعت فرش ایرانی در شبکه‌های تلویزیونی دنیا خالی است. نعمت‌زاده تاکید کرد که باید تبلیغات گسترده‌ای را برای فرش دستباف ایرانی آغاز کرد.

حمید کارگر: صادرات فرش را رونق می‌بخشیم

در آیین گشایش بیست و سومین نمایشگاه فرش دستباف ایران، حمید کارگر، سرپرست مرکز ملی فرش دستباف ایران گفت: در ماه‌های گذشته رشد وزنی و ارزشی صادرات فرش دستباف را شاهد بوده‌ایم و تلاش داریم تا پایان سال، صادرات را رونق بخشیم.

وی با اشاره به تلاش مرکز ملی فرش ایران برای تبدیل ویترین نمایشگاه به یک رویداد ملی افزود: برای بیست و سومین نمایشگاه فرش دستباف برنامه‌ریزی‌ها بر این بود که بازرگانان خارجی و خریداران فرش دستباف ایرانی برای حضور دعوت شوند که این دعوت منجر به حضور ۱۲۰ بازرگان خارجی فرش دستباف از خارج از کشور شده است.

به گفته کارگر، چهارمین جشنواره ملی فرش برتر در حاشیه این نمایشگاه برگزار می‌شود که نشان دهنده تنوع فرش دستباف ایرانی و در راستای الگوسازی برای تولید است.

وی تحریم ۴ ساله فرش دستباف ایران از سوی امریکا را بدخواهانه دانست و گفت: شهروندان امریکایی از لذت استفاده از فرش دستباف ایران محروم شده‌اند.

سرپرست مرکز ملی فرش ایران همچنین با برشمردن برنامه‌های جانبی بیست و سومین نمایشگاه فرش دستباف هدف از این برنامه‌ها را توجه به بخش هنری, علمی و فرهنگی افزون بر وجه تجاری و اقتصادی فرش عنوان کرد.کارگر افزود: نشست با تجارخارجی فرش دستباف از جمله برنامه‌های این دوره از نمایشگاه است که به جهت رونق بخشیدن به تجارت خارجی فرش دستباف و مهیا شدن فرصت تعامل با خریداران عمده این محصول است.

وی همچنین برگزاری کارگاه‌های ویژه آموزشی تجارت فرش از جمله تجارت الکترونیک، مقررات تجارت بین‌المللی، حمل‌ونقل، بیمه، سیستم خرید و انبارداری، فنون مذاکرات تجاری را از دیگر برنامه‌های بیست و سومین نمایشگاه فرش دستباف امسال عنوان کرد.کارگر از دیگر برنامه‌های این دوره از نمایشگاه را، نشست «پژوهش گران و مبلغان خارجی فرش دستباف»، با هدف اثرگذاری بر افکار عمومی جهان به ویژه در شرایط تحریم واردات فرش ایران به امریکا و «همایش فرش دستباف، برند ملی» را با هدف مطرح ساختن فرش دستباف ایران به عنوان برند ملی کشور عنوان کرد.

کارگر همچنین در این مراسم، ایجاد فضاهایی با عنوان همنشینی فرش و مبلمان، را برای نمایش توان انطباق فرش‌های ایرانی با انواع مبلمان و دکوراسیون و سالن ویژه دانش آموختگان کارآفرین را با هدف حمایت و پشتیبانی از دانش آموختگان رشته فرش از دیگر برنامه‌های امسال بیست و سومین نمایشگاه فرش دستباف عنوان کرد.

علیزاده دو رج از فرش ایران را نواخت

استاد حسین علیزاده درآیین گشایش بیست و سومین نمایشگاه فرش دستباف ایران برای فرش ایران بداهه نوازی کرد.

به گزارش روابط عمومی مرکز ملی فرش ایران، استاد حسین علیزاده به احترام هنر فرش ایرانی و فرش بافان این دیار در آیین گشایش بیست و سومین نمایشگاه فرش دستباف ایران و در حضور معاون رییس‌جمهور، وزیر صنعت، معدن و تجارت و سرپرست مرکز ملی فرش ایران و فعالان فرش کشور به مدت ۱۵ دقیقه و به صورت بداهه به اجرای موسیقی سنتی پرداخت.علیزاده در بخشی از سخنان خود قبل از اجرای موسیقی از تولید آلبومی با نام «گبه» خبر داد و این آلبوم را به هنرمندان فرش باف ایرانی تقدیم کرد.

وی همچنین در ادامه سخنانش فرش ایرانی را مشخصه فرهنگ این مرز و بوم و شناسنامه ایرانیان دانست و گفت ذهنی باف در هنر فرش همسان بداهه نوازی در هنر موسیقی است و من با احترام به هنر فرش سرزمینم در این آیین می‌نوازم.

در پایان آیین گشایش این نمایشگاه، معاون اول رییس‌جمهور، وزیر صنعت،معدن و تجارت به همراه سرپرست مرکز ملی فرش ایران از سالن‌های نمایشگاه بازدید کردند

نگاه روز

ویترینی برای عرضه دستبافته‌های ایران

حمید کارگر
سرپرست مرکز ملی فرش ایران

جامعه فرش کشورمان بیست و سومین نمایشگاه فرش دستباف ایران را با حال و هوایی متفاوت از سر می‌گذراند.

این رویداد که بزرگترین گردهمایی فعالان فرش و دستبافته‌های متنوع و گوناگون از سراسر کشور است، امسال در شرایطی بیست و سومین دوره خود را طی می کند که خواسته است در دوران رکود و رخوت بازار و تجارت فرش ایران، رشد کمی و کیفی را پی بگیرد و رونقی برای این هنر- صنعت باشد.

با تاکید مقام عالی وزارت بر ایجاد دگرگونی در برپایی این رویداد، با وجود زمان اندک و چالش‌های بسیار، مرکز ملی فرش ایران بر آن شد تا بر غنای شکلی و محتوایی نمایشگاه بزرگ فرش ایران بیفزاید و در این مسیر گام‌های ارزشمندی برداشته شد تا نمایشگاهی که پیش از این تنها ویترینی برای عرضه دستبافته‌های سراسر ایران بود، به رویدادی چندوجهی و مهم تبدیل شود.

حذف سالن‌های چادری و استقرار یافتن همه مشارکت‌کنندگان در سالن‌های مسقف و مناسب، افزایش شمار غرفه‌ها با رشدی حدود ۲۰ درصدی نسبت به سال گذشته، اختصاص دادن سالنی ویژه دانش‌آموختگان موفق و کارآفرین فرش، برگزاری چند کارگاه آموزشی تخصصی درباره تجارت و صادرات فرش، برگزاری همزمان چهارمین جشنواره ملی فرش برتر، برگزاری همایش «فرش دستباف؛ برند ملی»، دعوت از بازرگانان و خریداران شاخص فرش ایرانی از خارج از کشور، دعوت از پژوهشگران و روزنامه نگاران حوزه فرش از اروپا و امریکا و... بخشی از کوشش‌هایی است که برای سامان دادن تجربه‌ای متفاوت در این نمایشگاه صورت پذیرفته است.

نمایشگاه بیست و سوم فرصتی است برای یادآوری دیگرباره فرش ایرانی و ارزش‌ها و عظمت‌هایش. آن هم در سالی که ۲ صفت «اقتصاد» و «فرهنگ» را بر پیشانی دارد و جامعه فرش ایران معتقدند که این هنر- صنعت به خوبی به هر ۲ صفت آراسته است و عزمی ملی می‌طلبد تا بتواند دوران رونق و اقتدار را رقم زند.

امید که چنین شود.

خبر

روایت نمایشگاه بیست و سوم فرش در برنامه «پردیس پارسی»

همزمان با برگزاری بیست و سومین نمایشگاه فرش دستباف ایران، دومین بخش از برنامه تلویزیونی «پردیس پارسی» به روی آنتن شبکه یک می‌رود.

به گزارش روابط عمومی مرکز ملی فرش ایران، «علی یزدانی»، معاون توسعه مدیریت, منابع و امور استان‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت، مهمان دومین برنامه از سری برنامه‌های پردیس پارسی است که درباره «سیاست‌ها و رویکرد وزارت صنعت، معدن و تجارت به فرش دستباف» سخن خواهد گفت. افزون بر این، گزارش رویدادها و سخنرانی‌های آیین گشایش نمایشگاه بیست‌وسوم نیز در این برنامه که یکشنبه شب، دوم شهریور ماه روی آنتن شبکه یک سیما می‌رود، روایت خواهد شد. بر پایه این گزارش؛ برنامه پردیس پارسی در طول برگزاری بیست‌وسومین نمایشگاه فرش دستباف ایران، یکشنبه، سه شنبه و پنجشنبه برابر با دوم، چهارم و ششم شهریور ماه، بعد از بخش خبری ساعت ۱۹، حدود ساعت ۱۹:۴۰ از شبکه یک سیما پخش می‌شود. یادآور می‌شود؛ در این سری برنامه‌ها قرار است ضمن ارائه دیدگاه‌ها و دغدغه‌های فعالان فرش دستباف در حوزه‌های مختلف تولید تا تجارت، فضایی برای فرهنگ‌سازی در استفاده از فرش دستباف ایرانی و ترویج و تبلیغ این هنر صنعت فراهم آید و مخاطبان به شناختی اجمالی درباره انواع طرح و نقش، سابقه تاریخی، تنوع مناطق تولید فرش در ایران دست یابند. عوامل تولید این برنامه تلویزیونی عبارتند از: سیدعلیرضا طباطبایی (تهیه کننده)، حبیب نریمانی (کارگردان)، داود شادلو (پژوهشگر)، امیرحسین مدرس (مجری)، احمدعلی جهانگیرپور (مجری طرح)، احمد یاراحمدی (مدیر تولید)، علی احسانی (تصویربردار) و...

گسترش صمت
صنعت معدن تجارت
یکشنبه ۲ شهریور ۱۳۹۳ - ۲۷ شوال ۱۴۳۵- ۲۴ آگوست ۲۰۱۴

صاحب امتیاز: سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
مدیرمسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر
معاون سردبیر: مسعود دهشور
قائم مقام اداری ،مالی و بازرگانی : خلیل محمودی
مدیر تحریریه: مهدی اسحاقیان
مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی
مدیر فناوری: علی‌رضا فخرآبادی
مدیر چاپ: بیژن بهادری

دبیر گروه عمومی: محمد آقازاده
دبیر گروه گزارش: مینو بدیعی
دبیر گروه صنعت: میترا ممسنی
دبیر گروه معدن: شهریار خدیوفر
دبیر گروه تجارت: عاطفه خسروی
دبیر گروه اقتصاد: مهدیه انوشه
دبیر گروه گفتگو: محمود مقدسی
دبیر گروه عکاسی: شیرین برناستی

دبیر ویرایش و تصحیح: حسین شیرازی
تلفن: ۸۲۱۹۰
فکس: ۸۸۷۱۳۷۳۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵
روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
چاپ: انتخاب رسانه: ۲-۴۴۹۰۵۳۰۰

پیامگیر صوتی: ۸۸۱۰۵۳۰۴
نشانی: تهران، خیابان قائم مقام فراهانی، کوچه آزادگان
شماره ۲۶ کد پستی ۱۵۸۶۷۲۳۸۱۱
وب سایت: www.smtnews.ir
پست الکترونیکی: info@smtnews.ir
روابط عمومی:PR@smtnews.ir
آگهی: ads@smtnews.ir
پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰

تجلیل از ۲ فیلمساز فلسطینی

کارگردان مشهور بریتانیایی خواستار تحریم اسرائیل شد

جشنواره فیلم سارایوو با تجلیل از ۲ فیلمساز فلسطینی، شاهد فراخوان کن لوچ کارگردان مشهور بریتانیایی برای تحریم اسرائیل شد.

در جشنواره سینمایی سارایوو کن لوچ با «قلدر» خواندن امریکا گفت، تمامی برنامه‌های فرهنگی که در آنها ردپایی از اسرائیل وجود دارد، باید تحریم شوند.

وی در مراسمی که برای تجلیل از ۲ کارگردان فلسطینی در جشنواره فیلم سارایوو برپا شده بود سخنرانی تاثیرگذاری ایراد کرد که با تایید حضار نیز روبه رو شد.

کارگردان «باد بر مرغزار می‌وزد» جمعه شب جایزه بنیاد کاترین کارتلیج را به عبدالسلام شهاده و اشرف مشهراوی ۲ کارگردان فلسطینی اهدا کرد.

لوچ این ۲ کارگردان را به عنوان دو نفر از بزرگ‌ترین فیلمسازان جهان امروز خواند زیرا از غزه فیلم می‌سازند.

او با تاکید بر خاطراتی از محاصره سارایوو در فاصله سال‌های ۱۹۹۲ تا ۱۹۹۶، گفت: می‌دانم مردم این سرزمین تلاش و شجاعتی را که در شرایط محاصره مورد نیاز است، می‌شناسند و می‌دانم شما بیش از هر جای دیگری با مردم غزه احساس همدردی می‌کنید. این ۲ کارگردان هم تنها برای بقا مبارزه نمی‌کنند، بلکه دارند فیلم‌های فوق العاده می‌سازند.

به گزارش مهر کن لوچ با بیان احساساتش از کشتار مردم غزه به عنوان خشم و ناامیدی عظیم افزود: کشور من در نهایت شرمندگی، رفتارهای قلدرانه امریکا را دنبال می‌کند. اما ما هم بی‌قدرت نیستم. ما هم می‌توانیم با هم وارد عمل شویم.

در این بخش از سخنرانی‌اش بود که کن لوچ پیشنهاد کرد باید کاملا همه فعالیت‌های فرهنگی را که ردی از اسرائیل در آن وجود دارد، تحریم کرد.

وی افزود: این شامل فیلم، موسیقی، مطالعات دانشگاهی و همه چیز می‌شود. اسرائیل باید به یک رژیم کاملا منفور و پس زده بدل شود. حتی بگویم اسرائیل نباید در مسابقات موسیقی یورووویژن حضور داشته باشد و هیچ تیم فوتبال نباید در رقابت‌های اروپایی با تیم این کشور بازی کند. من نمی‌دانم از کی اسرائیل جزو اروپا شده، انگار جغرافی من خوب نیست.

این کارگردان مشهور جهانی پیش از این که جوایز این ۲ کارگردان را به آنها اهدا کند، افزود: این ۲ فیلم ۲ داستانی را بیان می‌کنند که لازم است ما آنها را بدانیم.

مشهراوی فیلمساز فلسطینی که به عنوان یک مهاجر در غزه زندگی می‌کند و تاکنون جوایز دیگری را برای پوشش وقایع حمله اسرائیل به غزه در سال ۲۰۰۸ و ۹ دریافت کرده، گفت: من این قلب سارایوو را به مردم غزه تقدیم می‌کنم، زیرا می‌دانم این قلب مردم است که همان چیزی را که ما تلاش می‌کنیم نشان دهیم، تجربه می‌کند. وی افزود: من اینجا هستم تا صدای بچه‌هایی را که کشته شده‌اند به گوش شما برسانم. فیلم‌های مشهراوی دربرگیرنده ماجرای غزه و فلسطینی‌هاست، اما او فیلم‌های دیگری نیز با تمرکز بر موضوع‌هایی از مناطق دیگر مانند «بردگی در یمن» و «جاده‌ای به تاورگها» درباره لیبی ساخته و جایزه بروکسل را برای حقوق بشر از آن خود کرده است.

همکار وی عبدالسلام شهاده نیز در غزه زندگی می‌کند و بیش از ۱۵ فیلم مستند چون «نیشکر»، «بازمانده»، «رنگین کمان و سایه» در کارنامه‌اش دارد که در جشنواره‌های بین‌المللی به نمایش درآمده‌اند.

جشنواره فیلم سارایوو که از ۲۴ مرداد تا ۱ شهریور (۱۵ تا ۲۳ آگوست) برگزار می‌شود، دیشب آخرین شب خود را پشت سر گذاشت.

کن لوچ فیلمساز بریتانیایی و جامعه گرای شناخته شده تاکنون جوایز بسیاری از جمله جایزه فستیوال کن برای فیلم «بلک جک» را در سال ۱۹۷۹ و همچنین نخل طلای سال ۲۰۰۶ را برای فیلم «باد بر مرغزار می‌وزد » که درباره جنگ استقلال ایرلند بود، از آن خود کرده است. او همچنین برای ساخت فیلم «سهم فرشتگان» که توسط لاورتی نوشته شده بود نیز برنده جایزه هیات داوران کن شده است.

بی‌سابقه‌ترین خرید ارشاد از ناشران

هیات انتخاب و خرید کتاب با انتخاب ۵۶۱ عنوان کتاب تازه از ناشران سراسر کشور برای خرید در شمارگان بی‌سابقه ۱۲۱ هزار نسخه موافقت کرد.

به گزارش مهر هیات انتخاب و خرید کتاب وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی شنبه اول شهریور مصوبه جلسه ۲ هفته پیش خود را منتشر کرد که براساس آن، این هیات با انتخاب ۵۶۱ عنوان کتاب دیگر در شمارگان ۱۲۱ هزار نسخه برای خرید از ناشران سراسر کشور، موافقت کرده است.

این بی‌سابقه‌ترین خرید کتاب وزارت ارشاد از ناشران کشور بوده است. خرید اخیر در حالی صورت می‌گیرد که سیدعباس صالحی معاون امور فرهنگی وزارت ارشاد با افزایش اعتبار خرید کتاب از ناشران به میزان بیش از ۳۰۰ درصد (از ۸۰۰ میلیون تومان در سال ۹۲ به ۳ میلیارد تومان در سال ۹۳) موافقت کرده است.

در این جلسه که پانصد و نوزدهمین جلسه هیات انتخاب و خرید کتاب به شمار می‌رود، همچنین مصوب شد که اعتبار کتب انتخاب شده برای خرید، ۳۰ آبان ۱۳۹۳ باشد به این معنی که ناشران الزاما می‌بایست تا این تاریخ نسبت به ارائه کتب مصوب به هیات مزبور اقدام کنند و در غیر این‌صورت، خرید آنها منتفی خواهد شد. نکته قابل ذکر در فهرست منتشر شده از کتب مصوب برای خرید، شمارگان بالای آنهاست، در این فهرست عناوین مختلفی به چشم می‌خورند که با انتخاب ۵۰۰ و حتی ۶۰۰ نسخه از آنها موافقت شده است.

بر اساس این گزارش، در جلسات هیات انتخاب و خرید کتاب وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، علی‌اصغر محمدخانی، حمیدرضا ارباب‌سلیمانی، محمدکاظم شمس، محمدعلی مهدوی‌راد، علی شجاعی‌صائین، علی‌اصغر سیدآبادی، مصطفی امیدی و علی اوجبی حضور دارند.

فروش ۸۰ میلیونی در ۲ روز

میزان فروش فیلم «امروز» در پنجشنبه و جمعه معادل ۸۰ میلیون تومان بود. این فیلم در سینما استقلال در روز جمعه ۵ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان و در سینما آزادی ۱۴ میلیون تومان فروخت.

فیلم سینمایی امروز که به‌عنوان تنها فیلم سینماهای کشور در کنار فیلم فرشته‌ها باهم می‌آیند؛ روز پنجشنبه ۳۰ و جمعه ۳۱ مرداد اکران شده؛ مورد استقبال بسیار خوب مخاطبان قرار گرفت. به گزارش ایلنا، میزان فروش این فیلم در روزهای پنجشنبه ۳۰ و جمعه ۳۱ مرداد معادل ۸۰ میلیون تومان بود به شکلی که میزان فروش این فیلم در سینما استقلال در روز جمعه ۳۱ مرداد ۵ میلیون و ۱۰۰هزار تومان و در سینما آزادی ۱۴ میلیون تومان بود. این نکته ثابت می‌کند که سینمای اندیشه به شرط مهیا شدن و امکان عرضه قابلیت فروش خوبی دارد و برخلاف دیدگاه برخی، مخاطبان انبوه خود را در میان مردم دارد. از طرفی دیگر فیلم‌هایی که رویکرد دینی و مذهبی دارند و در تضاد با مناسبت‌های روز نیستند می‌توانند با اکران مناسب مخاطبان واقعی خود را جذب و به رونق اقتصادی سینمای دینی کمک خوبی کنند. امروز عنوان آخرین ساخته رضا میرکریمی است که اولین همکاری وی با پرویز پرستویی هم به‌شمار می‌رود. این فیلم براساس طرحی از رضا میرکریمی است و فیلمنامه آن را شادمهر راستین و رضا میرکریمی نوشته‌اند. در این فیلم پرویز پرستویی، سهیلا گلستانی، شبنم مقدمی، حسام محمودی، اشکان جنابی، آسیه ضیایی، آوا شریفی، مدیا ذاکری، روزبه حصاری، امیر کربلایی، مرتضی آقا حسینی، مهتاب کُرکوندی، امین میری، شهلا نَدری، شیرین فرخنده‌نژاد، سجاد تابش، مرجان قمری، مهناز میرزایی، نیوشا گودرزی، علی‌اصغر کُردبچه، عباس موسوی، گیتی قاسمی، مریم توکلی، امیر یوسفی و مهناز میرزایی بازی می‌کنند.

در خلاصه داستان امروز آمده است: یونس راننده تاکسی کهنه‌کار در پایان یک روز کاری به زن جوانی کمک می‌کند تا به بیمارستان برسد. غافل از اینکه در بیمارستان اتفاقات زیادی در انتظار اوست.

شهرنوشت

جاده ابریشم

روح‌الله سپندارند: موتورسوار، موتورش را کنار پیاده‌رو پارک کرده بود و منتظر مسافر نشسته بود. برای کمک به مردی کنار خیابان، دستش را بلند کرد و تاکسی گرفت: «امام حسین؟» تاکسی ترمز زد و موتورسوار، دست مردی را گرفت و صندلی جلوی تاکسی نشاند. بعد هم رو کرد به راننده تاکسی و گفت: «خدا خیرت بده، ایشالا هر چی از خدا بخوای فراهم شه.» راننده تاکسی حساب کار دستش آمد. مردی که صندلی جلو سوار شده بود، ریش سفیدی داشت که تارهای سیاه را هم می‌شد وسط آنها پیدا کرد. پیراهن سفیدی را روی شلوار انداخته بود و عصای چوبی‌اش را بین دو پا گرفت. کیسه‌ای پر از دارو دستش بود. راننده چشمش به داروها که افتاد، گفت: خدا شفا بده. مرد کیسه داروهایش را جابه‌جا کرد و آهی کشید که‌ای بابا. راننده هم‌سن و سال خودش بود، سریع ادامه داد: «چیز خاصی نیست، من هم از این داروها می‌خورم. منم قند دارم.» مرد دوباره عصایش را جابه‌جا کرد و گفت: «قند که مسئله مهمی نیست.

۲ سال پیش سقوط کردم. از چهار طبقه.» راننده با تعجب به مرد نگاه کرد و خواست چیزی بگوید که مرد ادامه داد: «آسانسور خراب بود و سوار شدم و یک راست تا همکف سقوط کرد. ۱۲ روز بیهوش بودم و وقتی به خودم اومدم، دیگه چشم‌هام رو از دست داده بودم.» راننده دوباره گفت: «ایشالا که سلامتی دوباره برگرده.» مرد بی‌توجه به حرف راننده ادامه داد: «قضیه من فقط سقوط بود اما جنگ چیز خوبی نیست آقا! کشتن آدم‌ها خوب نیست، باید جنگ رو فراموش کرد.» راننده نمی‌دانست چه بگوید. منتظر ماند تا مرد خودش حرفی بزند. مرد دست کرده بود توی جیبش، چند اسکناس را بیرون آورد، به راننده گفت: «این چقدری است؟» -«دو تومنی» بعد اسکناس دیگری را نشان داد: « این چطور؟» راننده گفت: «هزار تومانی» مرد با آرامش همان اسکناس را بیرون کشید و گفت: «همین کافی است؟» از قبل معلوم بود که کرایه میدان انقلاب تا میدان امام‌حسین بیش از این‌هاست، اما راننده تاکسی همان زمان که مرد را سوار کرده بود و موتورسوار گفته بود خدا خیرت بدهد، قید کرایه را زده بود. هزار تومانی را گرفت و گفت «خدا بده برکت.» مرد هنوز داشت از جنگ می‌گفت. کلمات و رقم‌هایی را مدام تکرار می‌کرد: ۷۰ هزار نفر، ۵۰۰ هزار نفر... جوان‌ها... مردم...

خانه «سلینجر» چوب حراج می‌خورد

خانه «جی.دی سلینجر»، نویسنده رمان معروف «ناتور دشت» به معرض فروش گذاشته می‌شود.

به گزارش ایسنا، خانه‌ای که متعلق به جی.دی سلینجر، نویسنده صاحب نام امریکایی بوده به زودی توسط مالک کنونی‌اش به حراج گذاشته می‌شود. سلینجر پس از موفقیت «ناتور دشت» در بازار کتاب از نیویورک به منطقه کورنیش نیوهمپشایر رفت و در این خانه اقامت کرد. «جوان لیتلفیلدز»، صاحب کنونی این ساختمان، خانه ۴ خوابه سلینجر را در دهه ۱۹۸۰ خریداری کرده و حال قصد دارد آن را به مبلغ ۶۷۹ هزار دلار به معرض فروش بگذارد. سلینجر که به گوشه‌گیری و حفاظت از فضای خصوصی‌اش شهرت داشت، در دهه ۱۹۵۰ این ملک ۱۲ هکتاری را خریداری کرد. به گزارش گاردین، «لیتلفیلدز» که تصمیم به فروش این خانه گرفته، گفته است در دهه ۱۹۸۰ که این خانه را خریده، یادگاری‌های بسیاری ازجمله دسته‌چک سلینجر را پیدا کرده است. کوسن‌ها، ظروف چینی و پارچه‌های نارنجی و صورتی رنگی که در این منزل وجود داشته، از اموال باقیمانده خالق «فرانی و زویی» بودند.

انتشار کتاب «زندگی در جنگ»

کتاب پروژه «زندگی در جنگ» مجید سعیدی که پیش از این به عنوان برگزیده چهارمین دوره FotoEvidence Book Award شناخته شده بود، منتشر شد. هر ساله پروژه منتخب فتو اویدنس، در قالب یک کتاب چاپ خواهد شد تا تعهد و شجاعت عکاسی که سبب شده تا حقایق دردآور منعکس شوند، گرامی داشته شود. سعیدی در این پروژه به زندگی روزمره مردم افغانستان در میان جنگ بی‌پایان این کشور پرداخته است. مردم این سرزمین در حالی‌که کشورشان تحت اشغال غربی‌ها است به دنبال دل‌خوشی‌های ساده هستند. این کتاب شامل ۸۵ عکس سیاه و سفید از مجید سعیدی به همراه مقدمه‌ای از اد کاشی است. اد کاشی در مقدمه فتو اویدنس نوشته است:« زندگی در جنگ، اثر عکاس ایرانی مجید سعیدی، احتمالا تنها کتابی درباره افغانستان است که در آن تصاویری از جنگ یافت نمی‌شود. برای ۱۰ سال دوربین او زندگی روزانه در بستر جنگ را نشان داده است. مجید به دلیل همزبانی به‌جای اینکه با ارتش بیگانه همراه شود با مردم افغان همراه بود. عکس‌های او نشان‌دهنده انسانیت مردمی است که در دهه‌ها جنگ به زندگی خود مشغولند.

طنز — کذب محض

تلاش مشکوک برای ساماندهی پارازیت‌ها

اسمایلی تفکری
طنزنویس

در حالی که رییس‌جمهوری گفته است، «مسیر دولت عوض نمی‌شود» وزیر ارتباطات عنوان کرده است: «سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی با همکاری سازمان انژی اتمی با استفاده از دستگاهی که دارای تجهیزات کامل تشخیص انواع تشعشعات است به بررسی این امواج پرداخت و در تهران و برخی از شهرها بررسی‌های میدانی در روزها و زمان‌های مختلف صورت گرفت.»

آقای واعظی حتی گفته است: «نهادهای امنیتی و وزیر اطلاعات و وزیر دفاع نیز در تهیه گزارش از تشعشعات در کشور همکاری داشتند زیرا این مسئله‌ای است که به سلامتی مردم مرتبط است و هر کس در هر سمتی که باشد در آن دخالت دارد.» به نظر می‌رسد این اظهارات متناقض از جانب رییس‌جمهوری و وزیر ارتباطات، تشدید رفتارهای دوگانه‌ای است که پیش از این یک نماینده درباره آن هشدار داده بود. آن‌طور که بررسی‌ها نشان می‌دهد پارازیت‌ها تاثیرات مستقیم و غیرمستقیمی بر سلامت افراد یک جامعه دارد. آخرین بررسی‌ها نشان می‌دهد پارازیت‌ها به ویژه آنهایی که شبکه‌های معلوم‌الحال تلویزیونی را از کار می‌اندازند ۸۰ نوع سرطان را درمان می‌کنند. پژوهشگران دانشگاه رایس امریکا اعلام کرده‌اند این خاصیت شفابخش پارازیت به جز نقش آن در پیشگیری از انواع و اقسام سرطان‌هاست. از طرف دیگر، آنطور که مطالعات محققان دانشگاه اورگان امریکا نشان می‌دهد پارازیت تاثیر غیرقابل انکاری در رفع ناباروری و حتی افزایش آن و سلامت مادر و جنین دارد. البته پیش از این و به دنبال اعلام این خبر که در ایران ۳ میلیون زوج نابارور وجود دارد وزارت بهداشت تمهیداتی در این زمینه اندیشیده بود. یکی از سیاست‌های این وزارتخانه کمک به زوج‌های نابارور با بیمه کردن داروهای ناباروری و پوشش بیمه‌ای درمان ناباروری بوده است. آن‌طور که مسئولان این وزارتخانه گفته‌اند؛ تاکنون ده‌ها قلم از داروهای ناباروری یا بیمه شده‌اند یا با قیمتی ارزان و به فراوانی نقل و نبات در داروخانه‌ها و حتی سوپرمارکت‌ها موجود است. در همین زمینه وزارت بهداشت تصمیم گرفته است زوج‌ها را باز هم بیشتر و بیشتر بارور کند. رایزنی‌های انجام شده با نهادهای مسئول به اینجا رسیده است که میزان پارازیت‌ها باید آنقدر افزایش پیدا کند که هیچ نقطه کوری در هیچ جای کشور وجود نداشته باشد و همه از مواهب این تسهیلات استفاده کنند. مشخص نیست اکنون چرا وزیر ارتباطات ساز مخالف می‌زند. گزارش‌های غیررسمی حاکی از این است که روحانی به این مسئله شدیدا واکنش نشان داده و گفته است: نه تنها کاری می‌کنم که استیضاح شوی که روز استیضاح به جای رفتن به اردبیل می‌روم آبخازیا. با وجود این و در حالی که جلسه مجلس از رسمیت افتاده بود، دو نماینده مجلس، «ح. ر» و «م. ک»، آبستراکسیون کردند و گفتند: «تا زمانی که مجلس به آقای نعمت‌زاده وزیر صنعت، معدن و تجارت یک کارت زرد دیگر ندهد به آبستراکسیون خود ادامه می‌دهیم.»

خبر

اکبر خواجویی درگذشت

هنرآنلاین: اکبر خواجویی کارگردان سینما و تلویزیون شامگاه جمعه بر اثر نارسایی قلبی درگذشت.

خواجویی که از ۱ هفته پیش به‌دلیل عارضه قلبی در بیمارستان کسرای تهران بستری بود، پس از ترخیص از بیمارستان صبح جمعه مجددا دچار حمله قلبی شد و شامگاه جمعه در بیمارستان الغدیر جان به جان آفرین تسلیم کرد.

پیکر این هنرمند پیشکسوت امروز یکشنبه دوم شهریور، ساعت ۹ صبح از مقابل خانه سینما تشییع و پس از آن بنا به وصیت خودش به شهر اصفهان زادگاهش برای خاکسپاری منتقل می‌شود.

در کارنامه هنری خواجویی کارگردانی فیلم‌های «خانه ابری» ۱۳۶۵، «سیرک بزرگ» ۱۳۷۰ و «محیا» ۱۳۸۵ دیده می‌شود. او همچنین نگارش فیلمنامه «آخرین مهلت» ۱۳۶۸ را نیز برعهده داشته است.

خواجویی همچنین سریال‌های پرمخاطبی چون «پدر سالار، هشت بهشت، دبیرستان خضرا، رسم شیدایی و کهنه‌سوار» را کارگردانی کرده است.